

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3	
	1.1	Beleidsmatige inleiding	3
	1.2	Financiële verantwoording	5
	1.3	Leeswijzer	12
2	Jaarverslag: Programmaverantwoording	15	
	2.1	Programma 1 Bestuur en Ondersteuning	15
	2.2	Programma 2 Veiligheid	20
	2.3	Programma 3 Verkeer en Vervoer	25
	2.4	Programma 4 Economie	32
	2.5	Programma 5 Onderwijs	38
	2.6	Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie	45
	2.7	Programma 7 Sociaal Domein	54
	2.8	Programma 8 Duurzaamheid	68
	2.9	Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	74
	2.10	Algemene dekkingsmiddelen	82
	2.11	Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	85
3	Jaarverslag: Paragrafen	91	
	3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	91
	3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	101
	3.3	Financiering	110
	3.4	Bedrijfsvoering	113
	3.5	Openbaarheid	128
	3.6	Verbonden partijen	129
	3.7	Grondbeleid	149
	3.8	Lokale heffingen	155
4	Jaarrekening	161	
	4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	161
	4.2	Overzicht van baten en lasten	166
	4.3	Recapitulatie structureel begrotingsevenwicht	178
	4.4	Balans per 31 december 2025	180
	4.5	Toelichting op de balans per 31 december 2025	182
	4.6	Rechtmatigheidsverantwoording	197
	4.7	Wet Normering bezoldiging Topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT)	199
	4.8	Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld	201
	4.9	Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)	203
5	Overige gegevens	212	

6	Jaarrekening – Bijlagen	220
6.1	Reserves	220
6.2	Vorzieningen	232
6.3	Investeringsoverzicht	234
6.4	Vastgesteld beleid	241

1 Inleiding

1.1 Beleidsmatige inleiding

De jaarstukken zijn het moment om in beeld te brengen wat de gemeente het afgelopen jaar heeft gedaan. Of de gestelde doelen zijn behaald en welke uitgaven en inkomsten daarbij horen. Daarmee legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over welk beleid is gevoerd. Vanaf de start in 2022 hebben wij gewerkt aan een toekomstbestendig Gorinchem: een stad die toegankelijk, leefbaar en duurzaam is. Een stad waarin inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners de ruimte krijgen om mee te bouwen. In 2025 stond voor het college de afronding centraal van de ambities en speerpunten uit het collegeprogramma 2022–2026 *Voor Gorinchem!*.

Bestuur, financiën en dienstverlening

In 2025 lag de nadruk op het verder versterken van een stabiele en betrouwbare basis voor bestuur en dienstverlening. Organisatieprocessen zijn verbeterd waardoor kwaliteit en continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening is verstevigd. De toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR) is daarvan een concreet voorbeeld.

Daarnaast hebben we gewerkt aan het actualiseren van beleid en instrumenten die nodig zijn om ook in de komende jaren koersvast te blijven. Het subsidiebeleid is herijkt. De doorvoering van efficiencymaatregelen dragen eraan bij dat middelen doelmatig worden ingezet en zoveel mogelijk ten goede komen aan maatschappelijke opgaven in de stad.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling zijn onverminderd belangrijke pijlers gebleven van ons beleid. In 2025 zijn verdere stappen gezet op het gebied van woningbouw en ontwikkeling van de stad zoals de Arkelsedijk en de Schelluinsestraat.

Samen met woningcorporatie Poort6 is een belangrijke stap gezet in de vernieuwing van de Haarwijk. In deze wijk en op andere plekken in de stad wordt het woningaanbod uitgebreid met sociale huurwoningen en wordt gewerkt aan het versterken van de leefkwaliteit.

Duurzaamheid en milieu

In de Gildenwijk zijn opnieuw woningen aangesloten op het warmtenet. Het stadhuis is in 2025 volledig gasloos geworden. Het warmtestation aan de Bullekeslaan voorziet inmiddels circa 800 woningen en het stadhuis van duurzame warmte. In 2025 besloot provincie Zuid-Holland dat er geen windturbines meer komen op bedrijventerrein Avelingen. Op Gorinchem-Noord is verder gewerkt aan de ontwikkeling van een energiehubs, waarmee duurzame energie uit zon en wind wordt ingezet voor het nieuwe bedrijventerrein.

In de openbare ruimte is een grote stap gezet door conventionele verlichting te vervangen door LED-verlichting. Ook is gestart met de vervanging van de riolering in delen van de stad, waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met klimaatverandering. Daarnaast is ingezet op het vasthouden van water en het vergroenen van de stad. De genomen en nog te nemen stappen laten zien dat Gorinchem werkt aan een andere duurzame manier van wonen, werken en inrichten van de stad.

Buitenruimte en mobiliteit

Op het gebied van mobiliteit en openbare ruimte is in 2025 een inhaalslag gemaakt in noodzakelijk onderhoud en vervanging. Veiligheid en bereikbaarheid stonden daarbij centraal. De aanpassing van de rotonde Eike's Hof heeft geleid tot een duidelijkere verkeerssituatie en tot een afname van (bijna-)ongevallen. Daarnaast zijn belangrijke voorbereidingen getroffen voor de herinrichting van de Banneweg, de rotonde bij het stadhuis en de inrichting van het stadhuisplein. De herinrichting zorgt straks voor een betere doorstroming en draagt bij aan de verkeersveiligheid van deze belangrijke hoofdverkeersader.

Sociaal domein, onderwijs en zorg

In het sociaal domein is ook in 2025 stevig ingezet op ondersteuning, begeleiding en jeugdzorg. Aandacht voor preventie, passende zorg voor inwoners die dat nodig hebben en versterking van de samenwerking met maatschappelijke partners staat centraal.

Vanuit het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn voor meerdere locaties in het primair onderwijs besluiten voorbereid en uitgevoerd. De i_campus krijgt steeds meer vorm en inhoud. Het Omnia College is verhuisd naar het Da Vinci College, waar een mooie samenwerking tussen vmbo en mbo ontstaat. Het i_lab is een plek waar onderwijs, bedrijfsleven en innovatie samenkomen. De realisatie van het Frenkie de Jong Cruiff Court zorgt op de i_campus letterlijk en figuurlijk voor de broodnodige beweging.

In 2025 is de aanbesteding voor het nieuwe zwembad Aquabliek afgerond en kozen inwoners de naam van het nieuw te bouwen zwembad. De eerste paal is in 2026 geslagen. Bij de atletiekbaan zijn de sportvoorzieningen weer duurzaam en veilig gemaakt.

Economie en cultuur

Het versterken van de economie, cultuur en het toeristisch profiel van Gorinchem is een continu proces. Ondernemers zijn de drijvende kracht en werken dagelijks aan het versterken van de uitstraling van vestingstad Gorinchem in samenwerking met Mooi Gorinchem. Het opknappen van historische gevels in het kernwinkelgebied zorgt voor een aantrekkelijker en levendigere binnenstad met meer aandacht voor erfgoed in onze stad. De toename van het aantal riviercruiseschepen dat aanmeert, laat zien dat Gorinchem een aantrekkelijke toeristische bestemming is. Het cultuurbeleid is geactualiseerd inclusief een integrale museumvisie. Ook is gewerkt aan de ontwikkeling van het Cultuurhuis. In 2026 volgt de verdere uitwerking.

Veiligheid en samenwerking

Veiligheid blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, partners en inwoners. Daarnaast zetten we in op regionale samenwerking en een efficiënte inzet van mensen en middelen.

Bestuurlijke reflectie

Terugkijkend op 2025 constateren wij dat er keihard gewerkt is om de ambities uit deze bestuursperiode te realiseren of een stevige aanzet te geven. Wij zijn trots op wat we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en regionale partners hebben bereikt. Voorgenomen beleid is uitgevoerd, er zijn duidelijke keuzes gemaakt én het college laat – ondanks dat er altijd financiële uitdagingen zullen zijn – een financieel gezonde en beheersbare huishouding achter. Zo kan ook de komende bestuursperiode verantwoord geïnvesteerd worden in Gorinchem.

Het college van burgemeester en wethouders, 26 mei 2026

1.2 Financiële verantwoording

In deze paragraaf wordt in hoofdlijnen ingegaan op de financiële ontwikkelingen over 2025. Hierbij worden de afwijkingen en het resultaat gepresenteerd ten opzichte van de "bijgestelde begroting". Dat is de begroting inclusief de door de gemeenteraad vastgestelde begrotingswijzigingen. Daarna wordt ingegaan op de mutaties in de algemene reserve, de belangrijkste oorzaken daarvan en de definitieve stand ultimo 2025. Tot slot is een korte toelichting gegeven op het verloop van de investeringen in 2025.

Ontwikkeling resultaat

Het resultaat 2025 na bestemming voor vastgesteld beleid is € 4,3 mln. positief. Het al bekende begrotingssaldo heeft hieraan met € 3,9 mln. de grootste bijdrage geleverd. Naast het begrotingssaldo hebben de kadegelden en de leges meer baten opgeleverd. Ook het vrijvallen van een deel van de voorziening van Groote Haar heeft een positief effect. Het programma overhead heeft ook een voordeel opgeleverd. De parkeerketen en het later dan gepland verkopen van gronden en panden hebben een negatief effect.

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillen tussen de bijgestelde begroting 2025 en de daadwerkelijke realisatie verwijzen we naar de toelichting in de verschillende programma's.

Een deel van de exploitatiebudgetten is niet volledig benut. In een aantal gevallen wordt voorgesteld om deze onderuitputting via een bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 in 2026 beschikbaar te stellen om het voorgenomen beleid uit te voeren en/of af te ronden.

Een nadere uitsplitsing van het resultaat voor bestemming en de voorstellen tot resultaatbestemming zijn opgenomen in onderstaande tabellen. Voor een uitgebreidere toelichting op de oorzaken van de verschillen verwijzen we naar de programmaverantwoording van het jaarverslag, onderdeel "wat heeft het gekost".

Nr.	Ontwikkeling resultaat (bedragen x € 1.000)		
1	Opheffing Regio-AV (Prog. 1)	100	V
2	Preventie aanpak jeugdcriminaliteit (Prog. 2)	177	V
3	Taakstelling parkeerregisseur (Prog. 3)	-102	N
4	Wegenbeheerplan (Prog. 3)	532	V
5	Kadegelden riviercruisevaart	296	V
6	Grondexploitaties bedrijventerreinen (Prog. 4)	460	V
7	Inhuizen Omnia College (Prog. 5)	300	V
8	Laaggeletterdheid (Prog. 5)	197	V
9	Huisvestingsvoorzieningen voor basisonderwijs aan asielzoekers (Prog. 5)	370	V
10	SPUK Sport (Prog 6.)	125	V
11	Natuur bij energieprojecten (Prog. 8)	798	V
12	Transformatie Arkelsedijk (Prog. 9)	-261	N
13	Leges bouwvergunningen (Prog. 9)	277	V
14	Realisatiestimulans Woningbouw (Prog. 9)	1.204	V
15	Verkopen gronden en panden (Prog. 9)	-929	N
16	Algemene uitkering (Prog. AD)	211	V
17	Opbrengsten parkeerketen (Prog. AD)	-178	N
18	Resultaat op programma overhead plus onvoorzien (Prog. OVO)	1.595	V
19	Begrotingssaldo	3.856	V
20	Overig	199	V
Totaal resultaat voor bestemming		9.227	V

Voor de uitwerking en afronding van het beoogde beleid, stellen we voor om onderstaande (incidentele) restantbudgetten – in overeenstemming met de financiële verordening – via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen voor 2026.

Nr.	Resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)	
	Resultaatbestemming ter uitvoering van vastgesteld beleid	4.952
1	Decembercirculaire 2025 (Prog. 2)	52
2	Preventie aanpak jeugdcriminaliteit (Prog. 2)	177
3	Onderhoud wegen (Prog. 3)	532
4	Huisvestingsvoorzieningen voor basisonderwijs aan asielzoekers (Prog. 5)	370
5	Inhuizen Omnia College (Prog. 5)	300
6	Middelen laaggeletterdheid (Prog. 5)	197
7	Decembercirculaire 2025 (Prog. 7)	105
8	Natuur bij energieprojecten (Prog. 8)	798
9	Decembercirculaire 2025 (Prog. 8)	21
10	Decembercirculaire 2025 (Prog. 9)	84
11	Verkoopkosten panden (Prog. 9)	41
12	Project BRP (Prog. OVO)	318
13	Decembercirculaire 2025 (Prog. OVO)	13
14	WOO (Prog. OVO)	209
15	E-Depot (Prog. OVO)	231
16	Softwarekosten (Prog. OVO)	60
17	Realisatiestimulans Woningbouw (vergoeding vanuit het Rijk tgv reserve)	1.204
18	Toevoeging voorziening MJOP Sportpark Molenvliet	240
	Toevoeging aan reserves	2.750
19	Toevoeging Reserve Co-Financiering	1.000
20	Toevoeging Reserve Onderwijshuisvesting	1.000
21	Toevoeging Reserve Stedelijke Ontwikkeling	250
22	Toevoeging Reserve Duurzaamheid	250
23	Toevoeging Reserve Organisatieontwikkeling	250
	Totaal bestemmingsvoorstellen	7.702

1. Decembercirculaire 2025 (Prog. 2)

Van het Rijk hebben wij middelen ontvangen om uitvoering te kunnen geven aan 'Veerkracht en Weerbaarheid'. In totaal gaat het om een bijdrage van € 52.000. Omdat deze middelen pas laat beschikbaar zijn gesteld en daardoor in 2025 niet zijn besteed, stellen wij voor om deze extra middelen conform de oormerking mee te nemen naar 2026.

2. Preventie aanpak jeugdcriminaliteit (Prog. 2)

Gorinchem heeft van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een bijdrage ontvangen voor de preventie aanpak van jeugdcriminaliteit ten behoeve van het voorkómen van jonge aanwas en doorgroeiers in de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Gorinchem ontvangt in de periode 2025–2027 hiervoor een jaarlijkse bijdrage van € 500.000. Omdat de middelen pas halverwege het jaar beschikbaar zijn gesteld is later gestart met de preventie aanpak jeugdcriminaliteit en stellen we voor de in 2025 niet bestede gelden mee te nemen naar 2026.

3. Onderhoud wegen (Prog. 3)

Voor de uitvoering van het beheerplan Wegen 2025–2029 is het gelukt de opgave voor te bereiden, aan te besteden en voor een groot deel uit te voeren. Vanwege de beschikbare capaciteit bij de aannemer en de weersomstandigheden loopt een deel van de uitvoering door naar 2026 en wordt voorgesteld deze middelen mee te nemen naar 2026.

4. Huisvestingsvoorzieningen voor basisonderwijs aan asielzoekers (Prog. 5)

Van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) hebben we voor onderwijshuisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers in 2025 € 393.000 ontvangen. Hiervan resteert € 370.000, dit restant is in 2026 benodigd voor de onderwijshuisvesting voor de Internationale Schakelklas (ISK) in het voormalige Omnia College.

5. Inhuizen Omnia College (Prog. 5)

Voor het gereedmaken van de locatie nieuwbouw het Gilde en de verhuizing van de Gildenweg naar de campus Hoefslag zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld (PPN 2023). Ook om het pand van het DaVinci College en de directe schoolomgeving geschikt te maken voor het inhuizen van o.a. het Omnia College zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Van deze eenmalige middelen resteert in 2025 € 300.000. Voorgesteld wordt dit bedrag mee te nemen naar 2026.

6. Middelen Laaggeletterdheid (Prog. 5)

Voor de uitvoering is in samenwerking met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden het plan (*Programma Basisvaardigheden, 2025–2029*) opgesteld waarmee nu met veel energie wordt ingezet op taal en participatie. Inmiddels hebben we hiervoor voldoende gekwalificeerde docenten aan kunnen trekken. De resterende middelen zijn dan ook in 2026 nodig voor de uitvoering van dit plan.

7. Decemercirculaire 2025 (Prog. 7)

Van het Rijk hebben wij middelen ontvangen in verband met de vluchtelingen opvang en voor kinderopvang pleegouders. Omdat deze middelen pas laat beschikbaar zijn gesteld stellen wij voor om deze extra middelen conform de oormerking mee te nemen naar 2026. Voor nadere toelichting verwijzen wij u naar het raadsvoorstel over de decemercirculaire 2025.

8. Natuur bij energieprojecten (Prog. 8)

Voor de RES zijn vanuit het Rijk middelen ontvangen voor Natuur bij Energieprojecten. In samenwerking met Molenlanden wordt een subsidieregeling ingericht voor dit doel en zijn deze middelen nodig in 2026.

9. & 10. Decemercirculaire 2025 (Prog. 8 en Prog. 9)

Van het Rijk hebben wij middelen ontvangen voor energiearmoede en volkshuisvesting. Omdat deze middelen pas laat beschikbaar zijn gesteld stellen wij voor om deze extra middelen conform de oormerking mee te nemen naar 2026. Voor nadere toelichting verwijzen wij u naar het raadsvoorstel over de decemercirculaire 2025.

11 Verkoopkosten panden (Prog. 9)

In 2025 is een incidenteel budget ter beschikking gesteld voor de verkoop van gronden en panden. De opdracht om panden en gronden te verkopen loopt nog door in 2026. Zodoende is het restant van deze middelen nodig in 2026.

12. Project BRP (Prog. OVO)

Dit project heeft geleid tot vervolgacties die nu ter hand worden genomen. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 318.000 beschikbaar te stellen voor 2026 om dit project verder uit te voeren.

13. Decembercirculaire (Prog. OVO)

Voor verwerking van gegevens van inburgeraars hebben we in de decembercirculaire gekregen van het Rijk. Conform de oormerking wordt voorgesteld deze mee te nemen naar 2026.

14. WOO (Prog. OVO)

Begin 2021 heeft de Tweede Kamer een initiatiefwet aangenomen om de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Hiervoor heeft het Rijk geld beschikbaar gesteld, waarvan eind 2025 nog € 209.000 resteert. Dit is in 2026 nodig voor de verder invulling van deze opdracht/ambitie.

15. E-Depot (Prog. OVO)

De gemeenteraad heeft ingestemd met het plan Gorinchem Duurzaam Digitaal (GDD). Het plan heeft als doel het duurzaam toegankelijk en leesbaar houden van digitale documenten. Om dit doel te bereiken is het noodzakelijk om een e-depot (een digitaal archief) in te richten. Het restantbudget 2025 van € 231.000 is daarvoor benodigd in 2026.

16. Softwarekosten (Prog. OVO)

Door een gewijzigde meer rechtmatige wijze van boeken van jaaroverstijgende facturen ontstaat er in 2025 een eenmalig voordeel op de budgetten voor onderhoud software, licenties en ondersteuning van ICT-pakketten. Door deze wijziging is dit budget incidenteel benodigd in 2026. Daarom wordt voorgesteld om beschikbaar te stellen in 2026.

17. Toevoeging reserve Realisatiestimulans Woningbouw

In het kader van de schaarste aan woningen heeft het Rijk de Realisatiestimulans Woningbouw geïntroduceerd. Hiervoor zal een nieuwe reserve worden geopend en zullen de middelen die we hiervoor krijgen worden toegevoegd.

18. Toevoeging voorziening MJOP Sportpark Molenvliet

In 2025 hebben we te maken gehad met een tegenvaller bij het onderhoud van de atletiekbaan van atletiekvereniging Typhoon. Hierdoor is de voorziening niet langer toereikend voor toekomstig onderhoud en is het wenselijk om een extra dotatie van de voorziening te doen.

19. Toevoeging reserve Co-Financiering

De afgelopen jaren zijn diverse grote subsidies zoals de WBI en WoKT voor woningbouw ontvangen. Deze subsidies zijn onder de voorwaarden van een eigen inbreng door de gemeente. Bij de Perspectiefnota 2026 is hiervoor een investeringsbudget van € 1 mln. in het investeringsplafond opgenomen. Binnen het investeringsplafond is onvoldoende ruimte om snelheid te maken voor het reserveren van de benodigde Co-Financiering en daarom wordt een nieuwe reserve voorgesteld zodat we ook jaarrekeningoverschotten kunnen gebruiken voor dit doel.

20. Toevoeging reserve Onderwijshuisvesting

In de Perspectiefnota 2024 is een spaarsysteem voor Onderwijshuisvesting geïntroduceerd, waarin is afgesproken dat 50% van het jaarrekeningresultaat na bestemming in de reserve Onderwijshuisvesting wordt gestort indien de weerstandsratio groter is dan 2. Op dit moment wordt niet aan dit vereiste voldaan, maar wordt toch voorgesteld om € 1,0 mln. toe te voegen aan deze reserve zodat er meer en sneller middelen beschikbaar zijn voor de IHP-opgave.

21. Toevoeging reserve Stedelijke Vernieuwing

Tot en met 2024 werd deze reserve voornamelijk ingezet voor personele capaciteit (€ 200.000) per jaar. In 2025 is er voor de Lange Slagenstraat, Linge II Zuid en Smartdelta een beroep gedaan op deze reserve. De eventuele baten zullen op termijn terugvloeien naar deze reserve. Om ervoor te zorgen dat hier geen financieel knelpunt ontstaat wordt voorgesteld een extra toevoeging te doen.

22. Toevoeging reserve Duurzaamheid

In de motie Sparen voor een toekomstbestendige stad is verzocht om het huidige spaarsysteem te actualiseren. Het college heeft aangegeven hier bij de Perspectiefnota 2027 op terug te komen. Vooruitlopend hierop wordt een extra toevoeging gedaan aan de reserve Duurzaamheid.

23. Toevoeging reserve Organisatieontwikkeling

Om de basis op orde te houden en tegelijkertijd het gebruik van AI en processen zoals subsidieverlening, de WOO en projectmatig werken verder te professionaliseren, zijn incidentele middelen noodzakelijk. Ook de verdere versterking van de sturing vraagt om aanvullende incidentele middelen.

Het verloop van het Jaarrekeningresultaat 2025 ziet er als volgt uit:

Verloop resultaat Jaarrekening 2025 (bedragen x € 1.000)	
Jaarrekeningresultaat 2025	9.227
Bestemmingsvoorstellen exploitatie 2025	-4.952
Toevoeging reserve Co-Financiering	-1.000
Toevoeging reserve Onderwijshuisvesting	-1.000
Toevoeging reserve Stedelijke Vernieuwing	-250
Toevoeging reserve Duurzaamheid	-250
Toevoeging reserve Organisatieontwikkeling	-250
Resultaat na bestemming	1.525

Ontwikkeling algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve in 2025 ziet er als volgt uit:

Saldo algemene reserve (bedragen in € x 1.000)	2025
Stand 1-1-2025	30.468
Jaarrekeningrekeningresultaat 2024	12.771
Bestemming jaarrekeningresultaat 2024	-10.292
Dekking investeringen PPN 2024-2027	-3.800
Dekking investeringen PPN 2025-2028	-1.100
Afroming reserve Sociaal Domein	1.100
Amendement Skatepark	-102
Saldo algemene reserve ultimo boekjaar	29.045

De diverse mutaties zijn het gevolg van eerdere besluitvorming. Het saldo van de algemene reserve bedraagt ultimo 2025 € 29 mln. Hierin is het resultaat 2025 nog niet meegenomen. De algemene reserve is het belangrijkste onderdeel van het weerstandsvermogen. De weerstandsratio komt op basis van bovengenoemde cijfers uit op 1,43 hetgeen binnen de door de raad vastgestelde bandbreedte is.

Ontwikkeling Investeringen

In 2025 is ruim € 14 mln. uitgegeven aan investeringen. De vastgestelde jaarschijf 2025 bedroeg circa € 28 mln. Met name op onderwijs en mobiliteit zitten de grootste afwijkingen. Het bedrag aan totaal openstaande investeringen bedraagt eind 2025 € 75 mln. De nieuwe Lingebrug en de Banneweg maken circa 50% uit van bovenstaande € 75 mln. In 2025 is een beperkt aantal grote investeringen afgerond.

Voorgesteld wordt de nog beschikbare investeringsruimte voor die investeringen die nog niet gereed zijn € 75 mln. beschikbaar te houden voor de verdere realisatie in de komende jaren. In de Perspectiefnota 2027 zal de planning van de investeringen worden geactualiseerd en worden de financiële consequenties hiervan verwerkt. Een nadere onderbouwing van de investeringen staat in de toelichting bij de diverse programma's.

1.3 Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een beleidsmatig en een financieel deel: respectievelijk het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

De jaarstukken 2025 volgen in opzet de begroting 2025. De financiële informatie is binnen de programma's op het niveau van taakvelden opgenomen. Deze taakvelden zijn voorgeschreven vanuit het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naast de negen beleidsprogramma's is er een 'programma' algemene dekkingsmiddelen en zijn er overzichten van overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Indicatoren en streefwaarden

In lijn met de eerdergenoemde taakvelden is vanuit het BBV een basisset van 34 beleids- of prestatieindicatoren voorgeschreven, die gemeenten verplicht moeten opnemen in de begroting en jaarrekening. Deze indicatoren geven inzicht in (de vergelijkbaarheid tussen gemeenten van) de beleidsprestaties en zijn objectief meetbaar. De gegevens zijn beschikbaar via landelijke bronnen voor alle gemeenten en vragen dus niet om een eigen/nieuw registratiesysteem. Alle gegevens zijn te raadplegen via www.waarstaatjegemeente.nl en op peildatum 11 mei 2026 zijn de gegevens overgenomen. De indicatoren bevatten voor het college en de gemeenteraad belangrijke informatie om te kunnen sturen. Per programma worden de verplichte indicatoren in een tabel, aangeduid met een 'B'. De indicatoren worden vergeleken met gemeenten in dezelfde stedelijkheidsklasse. Naast de basisset indicatoren zijn op een aantal programma's facultatieve indicatoren opgenomen, aangeduid met een 'F'. Deze gegevens komen voornamelijk uit de Gorcumse burgerpeiling. De burgerpeiling is in 2025 gehouden. Als de realisatie aanzienlijk afwijkt van de streefwaarde, wordt dit nader toegelicht.

Verklaringen afkorting: B = Basisset indicator, F = Facultatieve indicator, PI = Prestatie Indicator, ME = Maatschappelijk Effect.

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording bestaat per programma uit de beantwoording van de zogenaamde '3 W-vragen'. De gebruikelijke 3 W-vragen zijn gehandhaafd, omdat dit een goede verdiepingsslag aanbrengt van abstract naar concreet niveau.

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we daarvoor gedaan?
3. Wat heeft dit gekost?

Het doel van ieder programma is overgenomen uit de begroting 2025. Hierin worden de 'overige ontwikkelingen' in enkele programma's nader toegelicht. Wat we in 2025 hebben gedaan om het programmadoel te bereiken is verder uitgewerkt in het overzicht 'concrete voornemens', die voor het grootste deel afkomstig zijn uit het collegeprogramma, inclusief de daaraan gekoppelde planning. Deze voornemens waren opgenomen in de begroting 2025. In een aantal gevallen heeft in de tussentijdse rapportage een bijstelling van de actie plaatsgevonden. Deze bijstelling is ook verwerkt in de jaarrekening, zodat de jaarrekening rapporteert ten opzichte van de stand van zaken bij de tussentijdse rapportage, het laatste moment waarop de begroting 2025 is gewijzigd.

Er wordt gebruik gemaakt van het onderstaande kleurenmodel om de voortgang van de concrete voornemens inzichtelijk te maken:

- Periode voorbereiding besluitvorming (Paars)
- Periode plaatsvinden besluitvorming (Lichtblauw)
- Periode actie na besluitvorming of actie zonder besluitvorming (Geel).

Om de voortgang van de concrete voornemens uit de begroting 2025 eenvoudig te kunnen volgen, zijn de bolletjes uit de Tussentijdse rapportage 2025 één op één overgenomen in de tabel met concrete voornemens. Alleen de concrete voornemens waarvan de kleur afwijkt ten opzichte van de Tussentijdse rapportage 2025 worden nader toegelicht. Daarbij hanteren wij de onderstaande kleuren om de voortgang te duiden:

- Loopt volgens plan (Groen);
- Loopt niet volgens plan, maar kan worden bijgestuurd (Oranje);
- Loopt niet volgens plan en kan niet worden bijgestuurd (Rood).

Onder het kopje 'Wat heeft dit gekost' worden de baten en lasten per taakveld gepresenteerd. Bij afwijkingen van € 60.000 of groter op taakveldniveau (baten en lasten afzonderlijk) ten opzichte van de gewijzigde begroting worden deze toegelicht. Ook de aan het programma gerelateerde investeringen en subsidies worden onder het kopje 'wat heeft het gekost' gepresenteerd. Investeringsniveaus met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 op investeringsniveau en politiek relevante investeringen worden nader toegelicht. In elk programma zijn de verbonden partijen opgenomen die hebben bijgedragen aan de realisatie van de doelstellingen van dat programma.

Paragrafen

Na de programmaverantwoording volgen de paragrafen. Deze geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken, gezien vanuit een bepaald beleidsterrein. Het gaat vooral om beheersmatige aspecten die grote (financiële) gevolgen hebben gehad en/of van belang zijn geweest voor het realiseren van de programma's.

De jaarrekening

Het financiële gedeelte gaat in op de grondslagen voor de jaarrekening. In dit hoofdstuk zijn verschillende financiële overzichten opgenomen, waaronder:

- Overzicht van de baten en lasten;
- Recapitulatie structureel begrotingsevenwicht;
- Balans per 31 december 2025 en de toelichting;
- Rechtmatigheidsverantwoording;
- Wet Normering Topinkomens (WNT);
- Totaaloverzicht van de baten en lasten per taakveld;
- Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa).

Bijlagen

In de bijlagen zijn de meerjarige overzichten van reserves en voorzieningen, het investeringsoverzicht en een overzicht van de beleidskaders opgenomen. Een lijst met gehanteerde afkortingen maakt de jaarstukken compleet.

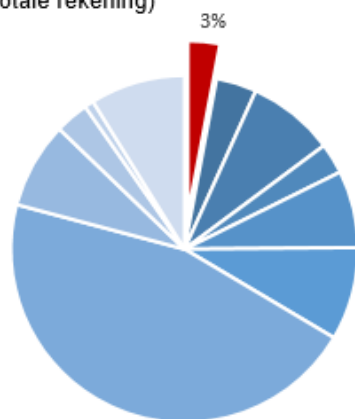
Jaarstukken 2025

Jaarverslag: Programmaverantwoording

2 Jaarverslag: Programmaverantwoording

2.1 Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	Attie Mager
0.2	Burgerzaken	Attie Mager
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Marjo Molengraaf

2.1.1 Wat hebben we bereikt met het programma Bestuur en Ondersteuning?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Iedereen ervaart de dienstverlening van de gemeente. Of je nu inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner bent in onze stad. In de visie Gastvrij Gorinchem hebben we concrete acties beschreven die we uitvoeren. Dat is merkbaar in het gemak waarop je producten of diensten kunt regelen maar ook bij de ontvangst in het stadhuis. We werken aan toegankelijkheid van onze (digitale) diensten, ook voor mensen met een beperking. In deze periode maken we meer zichtbaar welke diensten we als gemeente allemaal verlenen. Om ons werk als gemeente goed te doen, moet onze eigen bedrijfsvoering op orde zijn. We professionaliseren onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld door meer projectmatig te werken bij grote projecten, slim samen te werken met specialistische bureaus of professionals en ons verder te ontwikkelen in digitaal en datagedreven werken. Waar mogelijk maken we in onze bedrijfsvoering gebruik van diensten van Gorcumse ondernemers en bedrijven.

Als gemeente hebben we diverse gebouwen in bezit. Zoals gebouwen waarin we werken, onderwijsgebouwen en accommodaties om te kunnen sporten en bewegen. We vinden het van belang dat ons vastgoed bijdraagt aan het bereiken van maatschappelijke doelen. In deze periode gaan we volop aan het werk om de gebouwen en accommodaties die ons eigendom zijn te verduurzamen.

Om onze stad steviger op de kaart te zetten gaan we werken vanuit één sterk merk. Zodat het voor iedereen herkenbaar is waar de gemeente Gorinchem voor staat en wat ze doet. We zorgen dat ons werk zichtbaar is. We nodigen inwoners uit om mee te denken, te doen of te beslissen. Dat doen

we niet alleen tijdens speciale participatiebijeenkomsten, maar ook via ons Digipanel en natuurlijk gewoon door met mensen in gesprek te gaan over wat hen bezighoudt. We zorgen dat inwoners weten waarover ze mee kunnen denken en op welke manier ze dit kunnen doen. Daarbij gaan we expliciet aan de slag om jongeren actief te betrekken.

Maatschappelijke vraagstukken houden zich niet aan grenzen van gemeenten. Ze zijn gemeente overstijgend en vragen daarom om een stevige samenwerking. Daar zetten we vol op in. We versterken onze relaties in de regio en de verschillende overheden. We doen dat niet alleen, maar ook samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners in onze stad. We werken onze regionale strategie uit, om zichtbaar te maken waar we op welke regionale schaal aan werken. En we gaan hard aan de slag om een nieuwe Regio Deal binnen te halen, samen met de regio Drechtsteden.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	2025
Formatie	B	Fte per 1.000 inwoners	PI	8,9	9,4	9,3	8,5	9,3
Bezetting	B	Fte per 1.000 inwoners	PI	8,6	8,5	8,4	8,3	8,6
Apparaatskosten	B	Kosten per inwoner in €	PI	807	864	920	991	993
Externe inhuur	B	%	PI	12,2 %	21 %	20,3 %	17 %	15,5 %
Overhead	B	% van totale lasten	PI	8,4 %	7,6 %	8,2 %	8,6 %	7,6 %
Waardering inwoners algehele dienstverlening	F	1-10	ME	x	6,8	x	7,0	6,8

2.1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Vastgoed										
1. We actualiseren ons vastgoedbeleid. Een nieuw vastgoedbeleid biedt de mogelijkheid om een bijdrage te leveren aan de stad op het gebied van maatschappelijke doelen, duurzaamheid en stedelijke ontwikkeling.	RB	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We maken een verduurzamingsplan voor onze gemeentelijke gebouwen en verduurzamen onze gebouwen volgens dit plan.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Bedrijfsvoering en dienstverlening										
1. We werken aan een divers personeelsbestand binnen de gemeente, door niemand uit te sluiten bij werving en selectie. We vinden diversiteit belangrijk en realiseren voorzieningen en regelingen die recht doen aan inclusie.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We ontwikkelen de kwaliteit van persoonlijke dienstverlening. Bijvoorbeeld door te investeren in middelen die controles van identiteitsdocumenten makkelijker maken.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. We vernieuwen de inrichting van de publieke ruimte in het stadhuis op basis van de uitkomsten van het gezamenlijke dienstverleningsconcept 2024-2025.	●				●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
6. We vernieuwen onze telefooncentrale, om de telefonische dienstverlening door te ontwikkelen.	CB 									
7. We monitoren onze dienstverlening en meten de klanttevredenheid met een nieuwe tool, zodat we weten waar we bij moeten sturen.										
8. We stellen een gemeentebreed ontwikkelplan op om als organisatie meer datagedreven te gaan werken, bijvoorbeeld in het sociaal domein of het beheer van de openbare ruimte. Datagedreven werken is daarbij geen doel op zichzelf, maar een middel om onze informatiepositie te verbeteren, zodat we daarmee beleidsdoelstellingen kunnen bereiken en publieke meerwaarde kunnen vergroten.										
9. We verbeteren de leefbaarheid in wijken door te zorgen dat informatie in de Basisregistratie Personen klopt en we in beeld hebben wie waar woont, om illegale bewoning leegstaande locaties tegen te gaan.										
Communicatie en participatie										
1. We stellen beleid en afspraken op over hoe inwoners en organisaties de gemeente uit kunnen dagen om taken over te nemen. We maken daarvoor een inventarisatie op welke onderwerpen taken overgenomen kunnen worden en nodigen inwoners uit om hierover mee te denken.										
3. We stellen een merkenstrategie op om een sterk, gemeentelijk merk neer te zetten en te versterken. We laten daarmee zien wat de gemeente allemaal doet en zoeken actief de samenwerking op met andere partijen die het merk Gorinchem uitdragen.	CB 									
Regionale samenwerking en lobby										
2. We werken onze regionale strategie bij. Daarin maken we zichtbaar welke vormen van regionale samenwerking het best aansluiten bij onze gemeentelijke doelstellingen, zodat onze inzet aansluit bij gemeentelijke doelen. Hierover gaan we met de gemeenteraad in gesprek.										
3. We gebruiken de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen om de positie van de gemeenteraad te versterken, met de mogelijkheden die de wijziging van de wet hiervoor biedt. Dit betrekken we bij de noodzakelijke wijziging van gemeenschappelijke regelingen.										
4. We stellen een lobbystrategie op, aan de hand van de ambities van onze gemeente.										
5. We werken samen met andere gemeenten die dezelfde belangen hebben als wij aan lobbytrajecten. Dat doen we in de regio, of met gemeenten die om andere redenen op ons lijken, bijvoorbeeld andere middelgrote gemeenten.										
6. We zetten in op het binnenhalen van provinciale, nationale en Europese subsidies. Toegekende subsidies worden beheerd.										

Nieuw vanaf de begroting 2025

Actie (T=Turap en R=Rekening)
(I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)

'25 '26 '27 '28 T25 T25 T25 R25 R25 R25
Inh Plan Bud Inh Plan Bud

We gaan aan de slag met het herijken van het gemeentelijksubsidiebeleid waarbij we kritisch gaan kijken naar de inzet van alle subsidiegelden in relatie tot de gemeentelijke doelen en effectiviteit.

Nr. Toelichting voortgang

Communicatie en participatie

3. Door beperkte personele capaciteit in 2025 is er nog geen strategie vastgesteld. De verwachting is dat het besluit in de eerste helft van 2026 wordt genomen.

2.1.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar-rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar-rekening 2025	Vershil 2025	V/N
0.1 Bestuur	3.038	2.822	2.777	3.130	-353	N
0.2 Burgerzaken	2.203	1.701	1.941	1.837	104	V
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	673	704	690	690	0	V
Lasten Bestuur en Ondersteuning	5.914	5.227	5.409	5.658	-249	V
0.1 Bestuur	173	3	3	7	4	V
0.2 Burgerzaken	900	743	864	938	74	V
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	563	670	620	581	-40	N
Baten Bestuur en Ondersteuning	1.636	1.416	1.487	1.526	39	V
Totaal saldo van baten en lasten	-4.278	3.811	3.921	4.132	-210	V
Stortingen aan reserves	0	0	0		0	
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0		0	
Resultaat	-4.278	3.811	3.921	4.132	-210	N

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
0.1 Bestuur	353 N	100 V	Het budget van de Regio AV is in 2025 in verband met de ontmanteling van de Regio AV niet gebruikt.
		491 N	De pensioenvoorziening is aangevuld, zodat er voldoende geld in de voorziening zit om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.
0.2 Burgerzaken	104 V	18 N	In 2025 is er sprake geweest van een lichte stijging van het aantal aanvragen van reisdocumenten. Dat leidt niet alleen tot hogere inkomsten voor de gemeente (zie TV02 baten) maar ook tot een hogere afdracht aan het Rijk (nadeel € 33.000). Daarnaast zien we

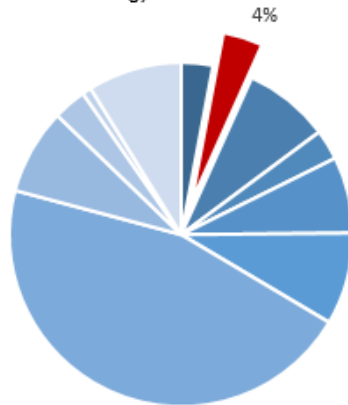
Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			een afname van Verklaringen Omtrent Gedrag hetgeen ook leidt tot lagere afdrachten aan het Rijk (voordeel € 15.000).
		37 V	Vanwege de val van het kabinet zijn in oktober vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. Van het Rijk heeft Gorinchem € 128.000 gekregen ter compensatie van de kosten. De werkelijke kosten zijn lager uitgevallen (voordeel € 37.000).
		85 V	Vanwege een latere start is het project Administratieve leegstand BRP nog niet afgerond. De raad wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 85.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026 om dit project af te ronden.
Baten			
0.2 Burgerzaken	74 V	90 V	In 2025 is er sprake geweest van een lichte stijging van het aantal aanvragen van reisdocumenten. Dit leidt niet alleen tot hogere inkomsten voor de gemeente maar ook tot een stijging van de afdrachten aan het Rijk (zie TV02 lasten).
		20 N	We zien een daling van aanvragen Verklaringen Omtrent Gedrag. Dit leidt ook tot lagere afdrachten aan het Rijk (Zie TV02 lasten).

2.1.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Regio-AV

2.2 Programma 2 Veiligheid

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	Reinie Melissant
1.2	Openbare orde en Veiligheid	Reinie Melissant

2.2.1 Wat hebben we bereikt met het programma Veiligheid?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Om prettig te wonen, werken en verblijven in de stad, is het van groot belang dat je je veilig voelt. Daarom zetten we in op de aanpak van ondermijning, de samenwerking met zorg- en veiligheidspartners, het vergroten van de digitale veiligheid en een veilige woon- en leefomgeving. We beheersen de veiligheidsrisico's als het gaat om het uitgaansklimaat en evenementen in de stad. Dit alles doen we vanuit de juiste balans tussen preventie en handhaving.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Verwijzingen Halt	B	Aantal per 1.000 jongeren	PI	7	10	9	20	10
Winkeldiefstallen	B	Aantal per 1.000 inwoners	PI	2,1	2,6	2,2	2,1	2,6
Geweldsmisdrijven	B	Aantal per 1.000 inwoners	PI	4,4	4,3	4,7	4,5	4,9
Diefstallen uit woning	B	Aantal per 1.000 inwoners	PI	0,9	1,2	1,0	1,1	1,0
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	B	Aantal per 1.000 inwoners	PI	4,9	4,9	4,4	6,0	5,0
Aandeel dat zich veilig voelt in de buurt	F	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI	x	86%	x	86%	84%
Mate van overlast van buurtbewoners Ten minste enige mate van overlast	F	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI	x	12%	x	10%	16%

Indicator	Toelichting
Verwijzingen Halt	De streefwaarde 2025 van verwijzingen Halt is bewust hoger ingezet dan verwacht werd, mede omdat de gemeente het aantal Halt-verwijzingen de komende jaren wil stimuleren, o.a. door middel van de inzet van boa's en politie tijdens de Zomerfeesten. Helaas heeft de inzet van afgelopen jaar niet geleid tot een aanzienlijke verhoging van het aantal Halt-verwijzingen. Dit komt o.a. door dat niet ieder strafbaar feit Halt-waardig is. De komende tijd wordt er door de gemeente, in samenwerking met de politie, beter regie gevoerd op casuïstiek om waar passend jongeren naar Halt te kunnen verwijzen.
Mate van overlast van buurtbewoners Ten minste enige mate van overlast.	Bij de mate van overlast is uitgegaan van een streefwaarde gelijkwaardig aan de cijfers van voorgaande jaren. De realisatie is hoger dan verwacht. Dit betekent dat inwoners de afgelopen jaar meer overlast ervaren. Dit ondanks dat de gemeente en politie de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in een lik-op-stuk beleid en persoonsgerichte aanpak bij inwoners die veelvoudig voor overlast veroorzaken. Landelijk ziet de politie, en ook in onze regio, dat er meer overlast is van jeugd en van personen met onbegrepen gedrag. De politie zet hierom ook het thema Zorg en Veiligheid de komende tijd hoog op de agenda. Ook heeft dit thema bij de gemeente de aandacht. Het komend jaar zijn wij voornemens om te starten met een lokale Zorg- en Veiligheidskamer, waarin procesregie wordt gevoerd op complexe casuïstiek. Het afgelopen jaar is bij de gemeente bekend dat er een aantal overlastgevende personen zijn die veelvoudig overlast hebben veroorzaakt in onze gemeente. De gemeente heeft en blijft hier, samen met ketenpartners, op in zetten. Mogelijk kan dit een verklaring zijn van de toenemende mate van overlast die wordt ervaren door inwoners.

2.2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening)	'25'	'26'	'27'	'28'	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Veiligheid										
1. We geven uitvoering aan de ambities die zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
1 a. Ondernijning.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
1b. Zorg en Veiligheid.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
1c. Digitale Veiligheid.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
1d. Veilige woon- en leefomgeving.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
1e. Beheersen van veiligheidsrisico's.	●	●	● RB	●	●	●	●	●	●	●
2. We organiseren activiteiten die bijdragen aan de bewustwording van medewerkers, inwoners en ondernemers op het gebied van ondernijning.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We nemen actief deel aan regionale overleggen over ondernijning.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We organiseren bijeenkomsten over het thema veiligheid voor de gemeenteraad.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. De wijkboa's werken wijkgericht en nemen deel aan wijkoverleggen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

2.2.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Vershil 2025	V/N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4.003	4.260	4.749	4.537	212	V
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.849	2.039	1.983	2.015	-32	N
Lasten Veiligheid	5.852	6.299	6.732	6.552	180	N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	110	0	84	84	0	V
1.2 Openbare orde en veiligheid	164	210	219	271	51	V
Baten Veiligheid	274	210	303	354	51	V
Totaal saldo van baten en lasten	-5.578	6.089	6.429	6.198	231	N
Stortingen aan reserves	0	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	4	4	4	4	0	
Resultaat	-5.574	6.085	6.424	6.193	231	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	212 V	37 V	Het budget 'Veilige Publieke Taak' is bedoeld om preventieve maatregelen te treffen om geweld tegen bestuurders en ambtenaren van de gemeente Gorinchem te voorkomen. Er kan vooraf niet goed worden ingeschat hoeveel budget nodig is, aangezien dit afhankelijk is van het aantal incidenten en de ernst ervan.
		177 V	Gorinchem heeft van het ministerie van Justitie en Veiligheid een bijdrage ontvangen voor de preventie aanpak van jeugdcriminaliteit ten behoeve van het voorkómen van jonge aanwas en doorgroeiers in de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Gorinchem ontvangt in de periode 2025-2027 hiervoor een jaarlijkse bijdrage van € 500.000. Omdat de middelen pas halverwege het jaar beschikbaar zijn gesteld is later gestart met de preventie aanpak jeugdcriminaliteit. De raad wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 177.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026 om deze aanpak verder vorm te geven.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Opel Combo Toezicht en Handhaving	33			0	33	V Ja
Straatparkeren nieuwe modems	100	0		0	100	V Nee
Aanschaf casemanagementsysteem	62	15	48	63	1	N Ja
Totaal Lasten	195	15	48	63	132	V
Totaal investeringen	195	15	48	63	132	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
Straatparkeren nieuwe modems	Deze investering is nog niet gedaan omdat in overleg met de leverancier onderzocht wordt of een goedkoper alternatief mogelijk is.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

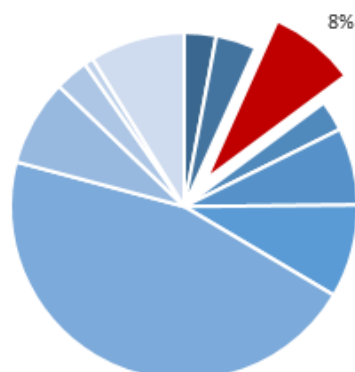
Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Stichting Halt	20
	20

2.2.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- MerwedeLingelijn Beheer B.V.

2.3 Programma 3 Verkeer en Vervoer

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	Marjo Molengraaf
2.2	Parkeren	Marjo Molengraaf
2.3	Recreatieve havens	Fatih Polatli
2.4	Economische havens en waterwegen	Fatih Polatli
2.5	Openbaar vervoer	Marjo Molengraaf

2.3.1 Wat hebben we bereikt met het programma Verkeer en Vervoer?

Doel

Uit het collegeprogramma:

In de mobiliteitsvisie 2040 is vastgelegd hoe mobiliteit zich ontwikkelt in Gorinchem. Daarmee ligt er een goede basis waar we mee aan de slag te gaan. We maken keuzes in wat we de komende periode uitvoeren. Daarbij ligt de prioriteit bij het verbeteren en het veiliger maken van de routes voor de fietser en de voetganger. We hebben met name aandacht voor de Oost-West verbinding en de noordelijke infrastructuur in de stad. We kijken naar de mogelijkheden om de kwaliteit van het openbaar vervoer te verbeteren. En werken samen met andere overheden aan het zoveel mogelijk voorkomen van (verkeers)hinder op de A27 en A15.

Maatschappelijke effecten

Indicator (x = onbekend)	B/F	Eenheid	Soort	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Verkeersongevallen	F	Per 100.000 inwoners	ME	1.103	1.160	N.N.B.	927	N.N.B.
Geregistreerde ongevallen naar soort:	F	In %	ME					
– Met uitsluitend materiele schade				89,2	86,8	N.N.B.	64,9	N.N.B.
– Met letsel ziekenhuis				10,4	13,2	N.N.B.	3,9	N.N.B.
– Met dodelijke afloop				0,5	x	N.N.B.	0,14	N.N.B.

2.3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Mobiliteit										
1. We onderzoeken de mogelijkheden voor een extra plek in het centrum om fietsen beveiligd te parkeren aangevuld met mogelijk andere faciliteiten zoals een openbaar toilet.	●	●			●	●	●	●	●	●
2. We verbeteren de fietsvoorziening langs de Nieuwe Hoven.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We richten de Haarsekades fietsvriendelijk in.	●				●	●	●	●	●	●
5. We overleggen met de provincie en Qbuzz of zij aanvullende OV-lijnen kunnen exploiteren.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We introduceren vervoer op afroep, zoals een Wijkhopper.	●	●			●	●	●	●	●	●
7. We stimuleren initiatieven die mensen oproepen om op andere manieren te reizen dan met de auto tijdens de spits.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
8. De Mollenburgseweg richten we in als 30 km/u weg.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
9. Met de herinrichting van de Banneweg en omgeving, verbeteren we de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming.	●	●			●	●	●	●	●	●
11. We werken samen met andere overheden langs de A27 aan het beperken van de overlast tijdens de werkzaamheden. We kijken met Rijkswaterstaat of we de veerdienst in kunnen zetten als alternatieve route tijdens de werkzaamheden aan de A27.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
12. We lobbyen voor de realisatie van een OV Hub en met provincies en gemeenten langs de A15 voor het verbeteren van de doorstroming op deze weg.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
13. We organiseren een pilot voor het stimuleren van kleine elektrische vrachtwagens voor het bevoorraden van de winkels in de binnenstad.	CB ●	●			●	●	●	●	●	●
14. We evalueren de Mobiliteitsvisie 2040 en het uitvoeringsprogramma 2020–2023 en stellen een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024–2027 op. Daarbij geven we prioriteit aan projecten uit de top 10 van fietsknelpunten en de grootste knelpunten voor voetgangers en fietsers in de binnenstad.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Raadsagenda										
Raadsopdracht fietsveiligheid.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Nieuw vanaf de begroting 2025										
We stemmen de parkeertarieven beter af op de regio.	●				●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
---	-----	-----	-----	-----	------------	-------------	------------	------------	-------------	------------

We onderzoeken de mogelijkheden om parkeergarage Kweeklust en de omliggende openbare ruimte op te knappen.

Nr. Toelichting voortgang

Mobiliteit

2. Door het wegvallen van cruciale personele bezetting heeft het project vertraging opgelopen. In het derde kwartaal van 2026 wordt de raad geïnformeerd. Dan wordt nader ingegaan over hoe de fietsvoorziening moet worden verbeterd en wat de randvoorwaarden zijn.
8. Door het wegvallen van cruciale personele bezetting heeft het project vertraging opgelopen. Het collegebesluit zal worden genomen 2026.

2.3.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
2.1 Verkeer en vervoer	6.379	8.252	8.153	7.558	596	V
2.2 Parkeren	1.301	1.118	1.085	1.227	-142	N
2.3 Recreatieve havens	777	748	714	712	2	V
2.4 Economische havens en waterwegen	29	29	26	34	-7	N
2.5 Openbaar vervoer	3.185	3.338	4.347	4.630	-283	N
Lasten Verkeer en Vervoer	11.670	13.486	14.326	14.161	166	N
2.1 Verkeer en vervoer	1.551	403	916	1.057	141	V
2.2 Parkeren	696	924	984	1.037	53	V
2.3 Recreatieve havens	124	196	131	121	-10	N
2.4 Economische havens en waterwegen	355	265	330	628	298	V
2.5 Openbaar vervoer	2.807	2.479	3.628	3.988	360	V
Baten Verkeer en Vervoer	5.533	4.267	5.990	6.832	842	N
Totaal saldo van baten en lasten	-6.137	9.219	8.336	7.329	1.008	N
Stortingen aan reserves	18.078	9.484	7.920	7.918	2	V
Onttrekkingen aan reserves	17.807	6.899	7.393	7.158	-234	N
Resultaat	-6.408	11.804	8.864	8.088	776	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting		
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	596 V	500 V	In de tussentijds rapportage is voor de Banneweg/spoorwegovergang een budget opgenomen maar is nog niet besteed in 2025 en wordt daarom teruggestort in de reserve infrastructuur		
		532 V	Voor de uitvoering van het beheerplan Wegen 2025–2029 is het gelukt de opgave voor te bereiden, aan te besteden en voor een groot deel uit te voeren. Vanwege de beschikbare capaciteit bij de aannemer en de weersomstandigheden loopt een deel van de uitvoering door naar 2026. De raad wordt voorgesteld € 532 .000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.		
		274 N	Sinds 2025 is, in overleg met de accountant, gekozen voor een reserve degeneratie in plaats van een voorziening. De kosten worden direct op de exploitatie geboekt, gevolgd door een onttrekking aan de reserve. Zowel de uitgaven als de onttrekking zijn niet geraamd, waardoor dit leidt tot een nadeel in de uitgaven. Dit levert echter voor hetzelfde bedrag een voordeel op. Zie Onttrekkingen aan reserves programma 3.		
		76 N	De werkzaamheden voor de aanleg van glasvezel zijn het afgelopen jaar voortgezet. De kosten zijn hoger dan oorspronkelijk begroot, maar worden gedekt door de bijdrage van de partij die de aanleg uitvoert. Zie ook baten TV 2.1.		
		95 N	De kosten voor onderhoud openbare verlichting zijn hoger dan begroot. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door hogere energiekosten.		
		58 V	Als gevolg van de afrekening van de dienstverleningsovereenkomsten voor straatvegen, veegvuil en-slib en gladheidsbestrijding wordt respectievelijk € 105.000, € 3.000 en € 118.000 terugontvangen van Waardlanden. Ten opzichte van de bijgestelde ramingen in onze begroting, leidt deze restitutie tot een voordeel van € 58.000.		
		2.2 Parkeren	142 N	102 N	Dit betreft het niet realiseren van de taakstelling parkeerregisseur. Deze is in de Perspectiefnota 2026 structureel opgelost.
		2.5 Openbaar vervoer	283 N	81 N	Door diverse ontwikkelingen, waaronder CAO-afspraken en extra inhuur in verband met langdurige ziekte zijn de salaris- en inhuurkosten, deels incidenteel, € 81.000 hoger dan geraamd.
				361 N	Om de Gorinchem VIII in de vaart te houden, zijn eind 2025 de motoren vervangen. De lasten hiervan waren niet geraamd. Daarnaast is er aan de verschillende schepen meer onderhoud gepleegd dan geraamd. Ten opzichte van de raming is sprake van, vooral incidentele , hogere lasten van € 361.000.
129 V	Als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen en mondiale onrust op het gebied van olieprijsen is het lastig om de brandstof- en elektriciteitsbudgetten in te schatten. Op basis van de werkelijke uitgaven in 2024 zijn deze budgetten bij de tussenrapportage substantieel verhoogd. In 2025 is ten opzichte van deze ramingen respectievelijk € 86.000 voor diesel en € 43.000 voor elektriciteit minder uitgegeven.				
51 N	In 2025 heeft er een ernstig ongeluk plaatsgevonden, waarbij de pont van Aalst fors beschadigd is geraakt. De schade bedroeg € 51.000, die uiteraard niet geraamd was. Deze schade is gecompenseerd door een schade-uitkering van € 51.000 van de verzekeraar van de veroorzaker				
		42 V	De gemeente Dordrecht neemt – als eigenaar van het schip – de verzekering van de pont Kop van 't Land voor eigen rekening. Dit		

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			zorgt voor lagere verzekeringskosten van € 32.000. Daarnaast vallen de overige verzekeringspremies ten opzichte van de raming € 10.000 lager uit.
		50 V	Een eerder geraamde stelpost voor de kapitaallasten van de elektrische schepen, kan door de ingebruikname van de schepen en de verwerking van de kapitaallasten hiervoor, structureel komen te vervallen.
		algemeen	De extra lasten worden op basis van de samenwerkings- overeenkomsten met de oevergemeenten gedeeld. (zie batenzijde).
Baten			
2.1 Verkeer en vervoer	141 V	76 V	De werkzaamheden voor de aanleg van glasvezel zijn het afgelopen jaar voortgezet. De kosten zijn hoger dan oorspronkelijk begroot, waardoor ook de bijdrage van de partij die de aanleg uitvoert hoger is.
		42 V	Dit betreft een incidentele vrijval van een verplichting op de balans voor de afrekening DVO onkruidbestrijding 2023 van Waardlanden.
2.4 Economische havens en waterwegen	298 V	296 V	Het aantal reserveringen voor de riviercruisevaart blijft substantieel groeien, hierdoor nemen de kadegelden en administratiekosten ten opzichte van de (voorzichtige) raming met € 296.000 toe.
2.5 Openbaar vervoer	360 V	304 V	De opbrengsten uit de veergelden, i.c. de kaartverkoop en abonnementen zijn substantieel hoger dan de raming, waarbij vooral de veerexploitatie Kop van 't Land (+ € 126.000) er positief uitspringt.
		51 V	Van de verzekeraar van de veroorzaker van de schade aan de veerpont Aalst is een schade-uitkering van € 51.000 ontvangen ter compensatie van de schade.
Reserves			
Onttrekkingen aan reserves	234 N	274 V	De kosten voor degeneratie worden onttrokken uit de reserve degeneratie. Aangezien zowel de kosten als de onttrekking niet geraamd waren, leidt dit tot een nadeel in de uitgaven voor de kosten en een voordeel voor de onttrekking. Zie ook toelichting Lasten TV21.
		500 N	Door het nog niet bestede budget voor de Banneweg/ spoorwegovergang worden er minder middelen uit de reserve infrastructuur onttrokken. Zie ook de toelichting Lasten TV21.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Openbare verlichting 2024	78	50	27	77	1 V	Ja
Openbare verlichting 2025	59	0	7	7	52 V	Nee
Verduurzamen openbare verlichting 2024	522	74	443	517	5 V	Ja
Verduurzamen openbare verlichting 2025	522	0	518	518	4 V	Ja
Fietsparkeren binnenstad 2019	200	48		48	152 V	Nee
Vervangen brug Haagje	140	51	89	140	0	Ja
Voorzieningengebouw Kriekenmarkt	437	437	24	461	24 N	Ja
Havendienst verduurzaming	54	3	49	52	2 V	Ja

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Havens geleidewerken 2019	136	107		107	29	V Nee
Herinrichting Banneweg 2019	2.390	892	310	1.202	1.188	V Nee
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100	21		21	79	V Nee
Mobiliteit 2020	354	100	213	313	41	V Nee
Mobiliteit 2024	4.877	0		0	4.877	V Nee
Herinrichting Haarsekades	2.676	1.534	1.055	2.589	87	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	12.637	860	1.195	2.055	10.582	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 grondverwerving	180	0		0	180	V Nee
Fietsknelpunten 2024	71	71	42	113	42	N Ja
Riviercruisevaarsteiger	550	88	44	132	418	V Nee
Stroompunten elektrische veerboten	448	418	23	441	7	V Ja
Vervanging wegen 2025	1.847	0	789	789	1.058	V Nee
Nieuwe Lingebrug	21.340	53	87	140	21.200	V Nee
Herinrichting Arkelsedijk	2.684	15	32	47	2.637	V Nee
Hitachi 2023	35	0		0	35	V Nee
VW transporter 2023	65	0	64	64	1	V Ja
Herinrichting schoolomgeving Hiemstralaan	475	0		0	475	V Nee
Vervangen brug Dreesstraat	113	0	13	13	100	V Nee
Vervangen brug Den Uylstraat	149	0	26	26	123	V Nee
Straatmeubilair 2025	95	0	95	95	0	Ja
Verkeersborden 2025	43	0	34	34	9	V Ja
Top tien fietsknelpunten 2025	279	0	293	293	14	N Ja
Top tien fietsknelpunten 2026	0	0	43	43	43	N Nee
Reconstructie fietspaden	708	0	627	627	81	V Nee
Openbare ruimte tbv I_lab	450	0	394	394	56	V Nee
Openbare ruimte infra gymzaal T Gilde	560	0		0	560	V Nee
Parkeermanagementsysteem parkeergarages	250	0		0	250	V Nee
Totaal lasten	55.524	4.822	6.536	11.358	44.166	V
Baten						
Herinrichting Haarsekades	228	131	90	221	7	N Nee
Herinrichting Banneweg 2019	553	0		0	553	N Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	687	0		0	687	N Nee
Stroompunten elektrische veerboten	197	197		197	0	Ja
Vervanging wegen 2025	126	0		0	126	N Nee
Nieuwe Lingebrug	4.720	17	30	47	4.673	N Nee
Herinrichting Arkelsedijk	1.507	5	11	16	1.491	N Nee
Totaal baten	8.018	350	131	481	7.537	N
Totaal investeringen	47.506	4.472	6.405	10.877	36.629	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

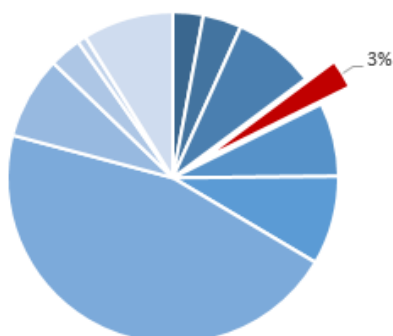
Investerings	Toelichting
Verduurzamen openbare verlichting 2024	Begin 2025 zijn de doorgeschoven werkzaamheden uit 2024 uitgevoerd. Dit budget wordt afgesloten.
Verduurzamen openbare verlichting 2025	In 2025 zijn de werkzaamheden volgens planning uitgevoerd. Dit budget wordt afgesloten.
Fietsparkeren binnenstad 2019	In 2025 is hier weinig voortgang geboekt mede als gevolg van een capaciteitstekort. De behoefte blijft echter aanwezig. In 2026 zal dit project verder worden opgepakt.
Banneweg	De herinrichting van de Banneweg is aanbesteed en de werkzaamheden zijn gestart. De planning is dat eind 2026/begin 2027 dit project is gerealiseerd.
Mobiliteit 2024	Dit betreft een investering die betrekking heeft op de Mobiliteitsvisie.
Herinrichting Haarsekades	De herinrichting van de Haarsekades is bijna afgerond op een paar restpunten na. Deze worden uitgevoerd in 2026.
Riviercruisevaarsteiger	De geplande aanbesteding voor 2025 is niet gerealiseerd. De aanbesteding zal nu in 2026 plaatsvinden, met uitvoering in 2026/2027.
Vervanging wegen 2025	Het project reconstructie Griendweg, Dalemse Zeiving en Laag Dalemseweg is in 2025 aanbesteed en gestart. De uitvoering loopt door tot het einde van het tweede kwartaal van 2026. Voor de vervangingsopgave van de wegen in 2025 is subsidie ontvangen. De werkzaamheden waarop deze subsidie betrekking heeft, zijn verschoven naar het tweede kwartaal van 2026. Hierdoor schuift de bijbehorende subsidie eveneens door naar 2026.
Nieuwe Lingebrug	In 2026 zal de aanbesteding starten voor een bouwpartner. De start van de civiele werkzaamheden wordt in 2027/2028 verwacht.
Herinrichting Arkelsedijk	Deze investering houdt verband met de Nieuwe Lingebrug.
Herinrichting schoolomgeving Hiemstralaan	Voor het bouwrijp maken van de grond na sloop en de herinrichting van de openbare ruimte, zoals de keerlus en een kiss and ride zone, voor de unilocatie voor sbo Beatrix de Burcht en De Regenboog op de locatie Retranchement, is een investeringsbudget van € 475.000 beschikbaar gesteld. De ontwerpfase voor dit project is gestart en het streven is een oplevering en ingebruikname in het schooljaar 2027/2028.
Vervangen brug Dreesstraat	De voorbereiding van dit project is in 2025 gestart. Naar verwachting vindt de aanbesteding in 2026 plaats, gevolgd door de uitvoering in 2026/2027.
Vervangen brug Den Uylstraat	De voorbereiding van dit project is in 2025 gestart. Naar verwachting vindt de aanbesteding in 2026 plaats, gevolgd door de uitvoering in 2026/2027.
Reconstructie fietspaden	De projecten zijn in 2025 aanbesteed en in uitvoering gegaan. De uitvoering van het werk aan het fietspad langs het Merwedekanaal loopt door tot medio Q1 2026.
Openbare ruimte infra gymzaal T Gilde	Tegelijk met het beschikbaar stellen van middelen voor een sportaccommodatie op de scholencampus Gorinchem Noord, heeft de raad budget beschikbaar gesteld voor de infrastructuur en buiteninrichting van de campus. De ontwerpfase voor de sportaccommodatie is gestart. In 2026 vindt het ontwerp en de aanbesteding plaats. De uitvoering staat gepland in 2027 en daarna zal de openbare ruimte aangepakt worden.
Parkeermanagement-systeem parkeergarages	In overleg met de leverancier is gestart met een onderzoek naar een goedkoper alternatief om de huidige apparatuur te kunnen blijven gebruiken. Dit heeft de vervanging van dit systeem vertraagd

2.3.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Bureau Openbare Verlichting
- MerwedeLingelijn Beheer B.V.

2.4 Programma 4 Economie

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	Attie Mager
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Marjo Molengraaf
3.3	Bedrijfsloket en – regelingen	Attie Mager
3.4	Economische promotie	Attie Mager

2.4.1 Wat hebben we bereikt met het programma Economie?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Onze ondernemers leveren een belangrijke bijdrage aan onze stad. We verlevendigen de (binnen)stad samen met ondernemers en partners in de stad en met regionale samenwerkingsverbanden. We werken aan een aantrekkelijke binnenstad waar het voor bewoners en bezoekers prettig is om te verblijven. De stad is niet meer alleen om er iets te kopen of iets te eten of te drinken. Het is een plek waar je verblijft, ontmoet en beleeft. We versterken de relatie met de ondernemers en werken samen aan onder meer aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen. We werken daarbij actief samen met onze partners in de regio. Een goed ondernemersklimaat kan daarnaast niet zonder een goede arbeidsmarkt. Daarom blijven we actief bijdragen in de arbeidsregio aan mogelijkheden vraag en aanbod van werknemers bij elkaar te laten komen. Daarbij profiteren we van de goede samenwerking die we hebben in de kleinste arbeidsmarktregio van Nederland. We zorgen dus dat we deze arbeidsmarktregio behouden.

Onze allermooiste vesting van Nederland trekt ieder jaar veel bezoekers die als toerist Gorinchem bezoeken. Dit toerisme levert veel kansen op voor onze stad. Toeristen bezoeken onze ondernemers en culturele instellingen en genieten van het moois dat onze stad te bieden heeft, zoals de vesting en de kunst in de stad. Tegelijkertijd zorgt toerisme ook voor uitdagingen. In deze periode stellen we een nieuw toeristisch beleid op, waarin we een balans zoeken tussen bezoekers en bewoners. We voeren toeristenbelasting in om bezoekers mee te laten betalen aan onze voorzieningen. En we actualiseren onze marketingstrategie, om nog meer mensen bekend te maken met onze stad en hen uit te nodigen Gorinchem te bezoeken. Dat alles doen we natuurlijk niet alleen, maar samen met partners die betrokken zijn bij toerisme.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Funciemenging <i>Verhouding tussen woningen en banen</i>	B	in % 0=alleen woningen, 100= alleen banen	PI	58	58	57,9	57,6	N.N.B.
Vestigingen van bedrijven	B	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	PI	175	186	198,6	186,2	N.N.B.
Overnachtingen op camperplaatsen	F	Aantal per jaar	PI	5.175	3.818	4.015	3.818	5.723

Indicator	Toelichting
Overnachtingen op camperplaatsen	Vanwege de invoering van toeristenbelasting werd een lager aantal camperbezoekers verwacht. In de praktijk blijkt het aantal bezoekers echter te zijn toegenomen, mogelijk door de goede weersomstandigheden en de toenemende populariteit van campers.

2.4.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Economie en arbeidsmarkt										
1. We stellen een strategische agenda voor het bedrijfsleven op, met als doel het ondernemersklimaat en de samenwerking met het bedrijfsleven te verbeteren. We maken daarbij gebruik van accountmanagement en een vast aanspreekpunt voor bedrijven.	CB	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We zetten het ondernemerschap en de maatschappelijke bijdrage van ondernemers centraal tijdens jubilea, openingen, de Dag van de Ondernemer en andere representatieve momenten.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We zetten het uitvoeringsplan Mooiste vesting in 2024 voort, met als doel een aantrekkelijke binnenstad voor bewoners en bezoekers.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. We faciliteren de uitvoering van het concept Warenhuis Gorinchem van de ondernemersvereniging.	CB	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We houden binnen diverse samenwerkingsverbanden nauw contact met ondernemers en vastgoedeigenaren en kijken samen naar wat er nodig is om de binnenstad aantrekkelijk te maken en te houden.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. We verkennen de wens om een integrale binnenstadsvisie op te stellen.	●				●	●	●	●	●	●
8. We onderhouden meerdere keren per jaar contact met de wijkwinkelcentra waarbij we samenwerken aan de vitaliteit van deze gebieden.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
9. We stellen gebiedsprofielen op voor bestaande, waaronder watergebonden, bedrijventerreinen. Per bedrijventerrein werken we aan een agenda	RB	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
---	-----	-----	-----	-----	------------	-------------	------------	------------	-------------	------------

voor de komende jaren. De ontwikkelrichting per bedrijventerrein vormt de basis voor een nieuw bedrijventerreinenbeleid.

10. We leveren een bijdrage aan de verbetering van de organisatiegraad van het bedrijfsleven op bedrijventerreinen. Samen met ondernemers verkennen we wat hiervoor nodig is.

11. We stimuleren ondernemers op de bedrijventerreinen om te verduurzamen, te vergroenen en elkaars energie te gebruiken.

Toerisme en citymarketing

3. In samenwerking met GCM en partners in de stad, zoals culturele instellingen, vernieuwen we de marketingstrategie uit 2017. Na actualisatie neemt GCM de uitvoering op zich.

4. In samenwerking met GCM en andere partners in stad en regio, zoals de Vestingdriehoek en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, stellen we een integraal toeristisch beleid op. Daarbij gaan we uit van bestaande faciliteiten en lopende ontwikkelingen, zoals de toenemende hoeveelheid riviercruiseschepen, en hebben we aandacht voor zowel inwoners als bezoekers.

Nieuw vanaf de begroting 2025

We wijzigen de dienstverleningsovereenkomst met Citymarketing.

Nr. Toelichting voortgang

Economie
en
arbeidsmarkt

- We geven uitvoering aan het accountmanagement middels een going concern aanpak. We informeren de gemeenteraad in 2026 in plaats van 2025 over onze aanpak en strategische agenda.
- Voor de Vleugels van de stad waaronder Spijksedijk, Stationsomgeving en Schelluinsestraat is het gebiedspaspoort Vleugels van de stad in ontwikkeling. Als bouwsteen daarvoor is een Marktverkenning kantoren uitgevoerd. Verder zijn actuele regels nodig voor de toegestane typen bedrijven op de bedrijventerreinen/werklocaties. We onderzoeken de mogelijkheden om onder de omgevingswet een omgevingsprogramma economie op te zetten danwel direct regels op te stellen hierover voor alle bedrijventerreinen/ werklocaties, wat op stadsniveau meer inzicht geeft in waar we welk type bedrijf kunnen en willen faciliteren. Of en welke vorm van participatie nodig is hangt af van de vorm. In dit onderzoek moet ook duidelijk worden welke capaciteit en financiën hiervoor benodigd zijn. De planning loopt daardoor uit naar 2026.

Toerisme
en
citymarketing

- De marketing wordt als onderdeel van integraal toeristisch beleid (zie toelichting onder 4) meegenomen.
- In lijn met de omgevingswet is integraal toeristisch beleid onderdeel van besluitvorming door het college. Op verzoek van uw raad wordt u tijdens een informatiebijeenkomst bij de besluitvorming betrokken, waarna het college in het eerste kwartaal 2026 een besluit neemt over het Programma Vrijtijdseconomie 2035.

Nieuw
vanaf de
begroting
2025

Nr. Toelichting voortgang

Voortschrijdend inzicht laat zien dat als juridische vorm een DAEB (Diensten van algemeen economisch belang) mogelijk wenselijk is in plaats van de bestaande dienstverleningsovereenkomst. Dit wordt nog verder uitgewerkt. Het streven is dat het college in de eerste helft van 2026 een besluit neemt, waarna de nieuwe overeenkomst met citymarketing kan worden afgesloten.

2.4.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Vershil 2025	V/N
3.1 Economische ontwikkeling	812	635	1.458	1.326	133	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.641	15.284	13.923	2.937	10.987	V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	22	24	24	22	2	V
3.4 Economische promotie	765	737	685	668	17	V
Lasten Economie	9.240	16.680	16.091	4.953	11.138	V
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.024	14.976	14.160	3.726	-10.434	N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	163	164	164	137	-27	N
3.4 Economische promotie	178	337	427	427	0	V
Baten Economie	7.365	15.477	14.752	4.290	-10.461	N
Totaal saldo van baten en lasten	-1.875	1.203	1.339	662	677	V
Stortingen aan reserves	0	0	0	92	-92	N
Onttrekkingen aan reserves	85	65	65	50	-15	N
Resultaat	-1.790	1.138	1.275	704	570	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
3.1 Economische ontwikkeling	133 V	77 V	Voor het project Verkleinen Kernwinkelgebied zijn verplichtingen opgenomen voor aangevraagde subsidies. Door het niet doorgaan van de werkzaamheden vervalt de subsidie, waardoor dit bedrag vrijvalt in de exploitatie en een voordeel oplevert. De wens om deze subsidieregeling in vernieuwde vorm nog eens te herhalen is tijdens een informatiebijeenkomst met de raad besproken.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.987 V	10.405 V	Dit heeft met name te maken met het grotendeels niet realiseren van de lasten voor het voorbelasten/bouwrijp maken en dergelijke van Groote Haar. Deze lagere lasten leiden ook tot een minder sterke stijging van de boekwaarde en hiermee lagere baten aan de baten kant.
		460 V	Dit betreft een vrijval uit de voorziening van Groote Haar als gevolg van de actualisatie van het MPG.
		92 V	Dit betreft de winstneming voor Oost II.
Baten			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.434 N	10.405 N	Zie hiervoor de toelichting aan de lastenkant.
Reserves			
Storting aan reserves	92 N	92 N	Dit betreft het storten van de winstneming van Oost II in de reserve Infrastructuur conform de afspraken met de gemeenteraad.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Het verhaal vd vesting	87	53	23	76	11 V	Ja
Entrees museum	109		2	2	107 V	Nee
Totaal Lasten	196	53	25	78	118 V	
Baten						
Het verhaal vd vesting	15	12	3	15	0	Ja
Totaal baten	15	12	3	15	-	
Totaal investeringen	181	41	22	63	118 V	

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
Entrees museum	De werkzaamheden aan de entrees van het Gorcums Museum lopen door in 2026 en worden naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 afgerond.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)

Stichting BIZ Hartje Gorinchem	130
Stichting Ondernemersfonds Gorinchem	714
Stichting Slot Loevestein	13
	<hr/>
	857

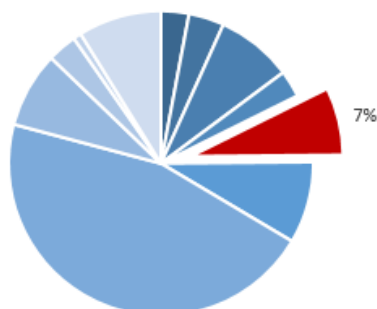
*BIZ-bijdrage, subsidie wordt bekostigd uit de bijdrage die ondernemers in de BIZ-zone via de OZB aanslag aan de gemeente betalen.

2.4.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- Stichting Binnenstadsmanagement Gorinchem (BSM)
- Stichting Vestingdriehoek

2.5 Programma 5 Onderwijs

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
4.1	Openbaar basisonderwijs	Attie Mager
4.2	Onderwijshuisvesting	Attie Mager
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingen	Attie Mager

2.5.1 Wat hebben we bereikt met het programma Onderwijs?

De gemeente wil een maximaal innovatief, duurzaam en kansrijk onderwijsklimaat in Gorinchem faciliteren dat bijdraagt aan een meer inclusieve samenleving en de brede welvaart van de stad en de regio verhoogt.

Doel

Uit het collegeprogramma:

Gorinchem is een onderwijsstad met een grote regiofunctie. Meer dan 10.000 kinderen gaan in Gorinchem naar onze basisscholen en voortgezet onderwijs. Samen met (onderwijs)partners zorgen we met passend en meer inclusief onderwijs voor een kansrijk onderwijsklimaat. Dit doen we in innovatieve en duurzame onderwijsgebouwen waar ieder kind gelijke kansen heeft om zijn of haar talenten te ontplooiën. Vanuit een lange termijnvisie concretiseren we onze plannen voor de komende vijf jaar voor onderwijshuisvesting met een uitvoeringsplan. We zoeken naar subsidies die ons helpen onze plannen verder mogelijk te maken.

We faciliteren doorlopende leerlijnen met onderwijs en bedrijfsleven en bevorderen een leven lang ontwikkelen. We sluiten daarbij zo goed mogelijk aan bij beleid(sontwikkelingen) van buurgemeenten en onszelf. Ook verbreden we de aanpak van laaggeletterdheid naar een aanpak die bijdraagt aan basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Gerealiseerd	Soort	2021	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Absoluut verzuim <i>Leerplichtigen die niet staan ingeschreven op een school</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen	PI	1,1	1,5	1,1	1,7	1,1	N.N.B.
Relatief verzuim <i>Leerplichtigen die zijn ingeschreven op een school maar ongeoorloofd afwezig</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen	PI	10	12	13	16	13	N.N.B.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	B	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	PI	2,4	2,4	2,4	2,1	2,4	N.N.B.

2.5.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Onderwijs										
1. Er is een nieuw integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) vastgesteld in 2023. We voeren de opgenomen projecten uit binnen het vorige en het nieuwe IHP. Per project leggen we een business plan voor aan de raad.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We hebben de nieuwbouw van het Gilde Vakcollege Techniek gerealiseerd. Het gebouw is begin 2025 in gebruik genomen en de opening was in februari 2025.	●				●	●	●	●	●	●
3. We onderzoeken in een continu proces passende subsidiemogelijkheden voor onze investeringen in onderwijs, zowel onderwijsinhoudelijk als voor huisvesting.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We blijven inzetten op de lobby richting de Rijksoverheid waarin we steeds aandacht vragen voor onze bijzondere en grote regionale onderwijsfunctie en de daarbij behorende kosten.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Samen met het bedrijfsleven en onderwijs ontwikkelen we i_lab verder als inspirerend centrum waar leren, werken en innoveren samenkomen. Zowel fysiek op de Beroepencampus en als aanjager in een groot regionaal netwerk.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We vergroten de regionale betekenis van i_lab met alle omliggende gemeenten die zich hebben verbonden aan i_lab, met het pact 'Samen voor Elkaar'.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. We verbreden, samen met het onderwijsveld en maatschappelijke partners, onze aanpak rondom laaggeletterdheid naar een aanpak rondom basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We werken daarbij mee aan de monitor laaggeletterdheid van het CBS.	● CB	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
8. We zetten in op toegankelijkheid van de communicatie met onze stad, onder meer via de campagne 'Huh? Wat bedoelt u?' en de Brievenwasserette.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Nieuw vanaf de begroting 2025										
We streven naar een betere inzet van de wijkfunctie van de BredeScholen voor zaken die ruimte vragen.	●		●		●	●	●	●	●	●

Nr. Toelichting voortgang

Nieuw vanaf de begroting 2025

Het komen tot een betere inzet van de wijkfunctie van de Brede Scholen voor zaken die ruimte vragen is een proces dat samen met de keyholders, zoals het onderwijsveld, maatschappelijke instellingen en de buurt tot stand komt. We werken, o.a. door actieve informatie, aan het faciliteren van de wijkfunctie in en het efficiënte(re) gebruik van de brede scholen. Op dit moment wordt de beoogde meeropbrengst in het kader van de Beter Benutten exercitie nog niet volledig gerealiseerd. De komende jaren zetten wij ons verder actief in om de structurele taakstelling te realiseren.

2.5.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Vershil 2025	V/N
4.1 Openbaar basisonderwijs	319	314	334	329	5	V
4.2 Onderwijshuisvesting	3.452	4.646	3.663	3.215	448	V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.508	6.045	9.454	9.050	404	V
Lasten Onderwijs	12.279	11.005	13.451	12.593	857	V
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	
4.2 Onderwijshuisvesting	195	191	240	237	-3	N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.925	2.581	4.140	4.186	46	V
Baten Onderwijs	5.120	2.772	4.380	4.423	43	V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.159	8.233	9.070	8.171	900	V
Stortingen aan reserves	10.071	1.049	1.219	1.219	0	
Onttrekkingen aan reserves	6.103	1.607	1.119	1.125	6	V
Resultaat	-11.127	7.675	9.170	8.264	906	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
4.2 Onderwijshuisvesting	448 V	70 V	Van het budget voor het onderzoeken en opstellen van businesscases in het kader van de onderwijshuisvesting primair onderwijs resteert in 2025 € 70.000. Er wordt voorgesteld om deze € 70.000 eenmalig toe te voegen aan de reserve Onderwijshuisvesting, zodat er meer en sneller middelen beschikbaar zijn voor de IHP-opgave.
		300 V	Voor het gereedmaken van de locatie nieuwbouw het Gilde en de verhuizing van de Gildenweg naar de campus Hoefslag zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld (PPN 2023). Ook om het pand van het DaVinci College en de directe schoolomgeving geschikt te maken voor het inhuizen van o.a. het Omnia College zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Van deze eenmalige middelen resteert in 2025 € 300.000. De raad wordt voorgesteld € 300.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	404 V	75 V	Van het budget voor de aanpassingen van schoolgebouwen om hiermee passend en inclusief onderwijs mogelijk te maken resteert in 2025 € 75.000. De raad wordt voorgesteld om deze € 75.000 eenmalig toe te voegen aan de reserve Onderwijshuisvesting.
		197 V	Van de middelen voor laaggeletterdheid 2025 resteert een bedrag van € 197.000. Voor de uitvoering van het in samenwerking met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden opgestelde plan (<i>Programma Basisvaardigheden, 2025-2029</i>) waarmee onverminderd wordt ingezet op taal en participatie, wordt de raad voorgesteld om € 197.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
		100 V	Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) is een meerjarige subsidie. De Rijksbijdrage 2025 was, inclusief het restant van 2024, € 1,7 mln., waarvan ook € 1,7 mln. is uitgegeven. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming is sprake van een verschil van € 1 ton bij zowel de lasten als de baten. Dit geeft per saldo geen resultaat.
		370 V	Van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) hebben we voor onderwijshuisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers in 2025 € 393.000 ontvangen. Hiervan resteert € 370.000, dit restant is in 2026 benodigd voor de onderwijshuisvesting voor de Internationale Schakelklas (ISK) in het voormalige Omnia College. Daarom wordt de raad voorgesteld om € 370.000 via de bestemming van het rekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
		25 V	Leerlingenvervoer is een openeinde- en vraagafhankelijke regeling. In 2025 is minder vaak een beroep gedaan op de regeling. In 2025 resteert van de raming van € 297.000 incidenteel een bedrag van € 25.000.
		157 N	Het Impulsbudget dat de centrumgemeente Gorinchem voor de Arbeidsmarktregio (AMR) ontvangt is na de tussenrapportage 2025 nog met € 157.000 verhoogd. Dit heeft geleid tot een extra betaling aan de gemeente Vijfheerenlanden die het AMR-beleid tot en met 2025 heeft uitgevoerd.
		108 N	Op grond van de Subsidieregeling Regio Deal Drechtsteden - Gorinchem 2024-2028 heeft de gemeente Gorinchem in 2025 een subsidie van € 108.000 ontvangen. Dit bedrag is doorbetaald aan de gemeente Vijfheerenlanden.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
		71 N	Voor het project Sociale Inclusie 2023–Arbeidsmarktregio is in 2025 een ESF–plus subsidie ontvangen van € 71.000. Deze wordt doorbetaald aan AVRES die dit project uitvoert.
		62 N	Voor de overdracht van de uitvoering van het AMR–beleid van de gemeente Vijfheerenlanden naar de gemeente Gorinchem en de soepele implementatie binnen Gorinchem is een projectleider/ kwartiermaker ingehuurd. De kosten hiervoor van € 62.000 kunnen worden gedekt uit het Uitvoeringsbudget AMR
		41 V	Onder andere door een restitutie van een niet uitgegeven subsidie 2024 resteert op het budget Wet Educatie beschikking per saldo een bedrag van € 41.000. Dit saldo blijft via de balans beschikbaar voor 2026 en wordt ingezet om in dat jaar de taalvaardigheid en participatie van volwassenen te bevorderen.
		28 V	Het budget voor o.a. toezicht op kinderopvang is tussentijds verhoogd door bijstellingen van de Rijksbijdragen. Van het totale budget voor 2025 is € 28.000 niet uitgegeven.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Ihp vo huisvesting J.P. Waaleschool	1.675	47	667	714	961	V Nee
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24–24a	1.684	1.614	21	1.635	49	V Ja
Verbouwing V Robbeweg 27	3.341	0	270	270	3.071	V Nee
Gildenplein, verduurzaming	1.397	17	565	582	815	V Nee
Renovatie gymzaal J van Egmond	555	551	20	571	16	N Ja
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	6.880	18	521	539	6.341	V Nee
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO–AV	18.610	17.703	892	18.595	15	V Ja
Gymzaal het Gilde	5.880	0	2	2	5.878	V Nee
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576	2.203	277	2480	96	V Nee
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	125	0	31	31	94	V Nee
IHP jaarschijf 2026	–83	0		0	83	N Nee
Legionella Schuttersplein	175	0	75	75	100	V Nee
Schuttersplein, verduurzaming	428	9	206	215	213	V Nee
Totaal lasten	43.243	22.162	3.547	25.709	17.534	V
Baten						
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24–24a	114	114		114	0	Ja
Renovatie gymzaal J van Egmond	0	0	15	15	15	V Ja
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	1.900	1.435	380	1.815	85	N Nee
Totaal baten	2.014	1.549	395	1.944	70	N
Totaal investeringen	41.229	20.613	3.152	23.765	17.464	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
Ihp vo huisvesting J.P. Waaleschool	De renovatie van de onderwijslocatie Herman de Ruijterstraat 30 is in 2025 afgerond en is als dislocatie door de JP Waaleschool in gebruik genomen. De renovatie is binnen het beschikbaar gestelde budget tot stand gekomen.
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	De verbouwing van de locatie aan de Hiemstralaan 24/24a is in 2025 binnen het beschikbaar gestelde budget afgerond en in gebruik genomen door de leerlingen van Beatrix de Burcht.
Verbouwing Vr. Robbeweg 27	Op dit moment wordt de verbouwing van de Vries Robbéweg ten behoeve van o.a. de ISK uitgevoerd. De oplevering en ingebruikname staat voor de aanvang het schooljaar 2026/2027 gepland.
Gildenplein, verduurzaming	De zonnepanelen en het dak zijn gerealiseerd. De overige verduurzamingswerkzaamheden zijn afhankelijk van HVC en de aansluiting op het warmtenet. De afronding van dit project staat gepland voor 2027.
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	De ontwerpfase is gestart. De stichting LOGOS is bouwheer en gaat over de planning en uitvoering. Het streven is een oplevering en ingebruikname in het schooljaar 2027/2028.
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV	De vervangende nieuwbouw voor het Gilde Vakcollege Techniek is vanaf 1 januari 2025 in gebruik genomen. Het nieuwe schoolgebouw is energieneutraal en in februari 2025 officieel geopend door Koning Willem-Alexander.
Gymzaal het Gilde	Dit betreft de sportzaal het Gilde en overige gebruikers van de campus. De ontwerpfase is gestart. In 2026 vindt het ontwerp en de aanbesteding plaats. De uitvoering staat gepland in 2027.
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	Het i_lab is in 2025 feestelijk geopend en in gebruik genomen. In 2026 dient nog een aantal afrondende werkzaamheden plaats te vinden, waaronder de vervanging van het dak. Het beschikbaar gestelde budget is leidend. De (nog te) ontvangen bijdragen uit de regiodeal zijn hierop gebaseerd.
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	Ook voor de inrichting van het i_lab dient in 2026 nog een aantal aanschaffingen plaats te vinden. Dit gebeurt binnen de beschikbaar gestelde budgetten.
IHP jaarschijf 2026	Het veld is in 2025 opgeleverd en met veel succes in gebruik genomen. De realisatie van een Cruyff Court campusgebied op de locatie tegenover het i_lab Hoefslag 6 is gedekt uit het investeringsbudget voor de jaarschijf onderwijshuisvesting 2026. Hiervan resteert in 2026 nog € 978.000.
Legionella Schuttersplein	De werkzaamheden zijn grotendeels uitgevoerd. Begin 2026 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd.
Schuttersplein, verduurzaming	De zonnepanelen zijn gerealiseerd. In 2026 worden nog aanvullende werkzaamheden uitgevoerd om volledig gasloos te zijn. De afronding en oplevering staan gepland in 2027.
Algemeen	Door de geopolitieke ontwikkelingen en de mondiale onrust staan de prijzen van goederen en diensten onder druk. Vooralsnog is het uitgangspunt dat alle onderwijshuisvestingsprojecten binnen de beschikbaar gestelde middelen uitgevoerd kunnen worden.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Da Vinci College, volwasseneneducatie	220
Da Vinci College, taal op de werkvloer	3
Willem van Oranje Onderwijsgroep, G-town	30
Bibliotheek, openleercentrum	85
Stichting Huh? Wat bedoelt u?	40
Stichting Prago (Praktisch Gericht Onderwijs)	50
Bibliotheek, laaggeletterdheid	30
Coöperatie i-lab U.A., Game on	20
Stichting Kindercentra Gorinchem, peuteropvang	329
Stichting Club- en Buurthuiswerk Jeugdhaven, peuteropvang	46
	<hr/>
	853

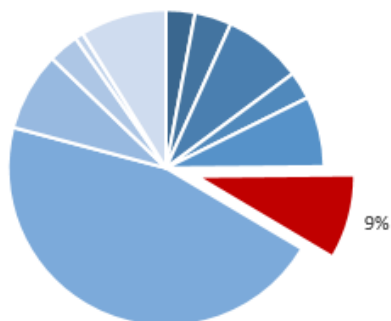
2.5.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J
- GR AVRES
- Coöperatie i_lab

2.6 Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	Fatih Polatli
5.2	Sportaccommodaties	Fatih Polatli
5.3	Cultuurpres. productie en participatie	Fatih Polatli
5.4	Musea	Fatih Polatli
5.5	Cultureel erfgoed	Eva Dansen
5.6	Media	Fatih Polatli
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Fatih Polatli

2.6.1 Wat hebben we bereikt met het programma Sport, Cultuur en Recreatie?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Kunst, cultuur en sport moeten voor iedereen in Gorinchem mogelijk zijn. Dit zijn voorzieningen in onze stad die ervoor zorgen dat het hier goed wonen is. Cultuur en sport maken geen onderscheid tussen mensen, maar dragen bij aan ontmoeting en verbinding en welzijn. We werken daarom aan toegankelijke en laagdrempelige mogelijkheden om deel te nemen aan kunst, cultuur en sport. Dit draagt bij aan een gezonde leefstijl. We voeren onze ingezette cultuur- en sportvisie verder uit. En we creëren duidelijkheid in twee onderwerpen waar al lang over wordt gesproken, namelijk de toekomst van De Nieuwe Doelen en de bibliotheek.

Erfgoed bestaat uit het verhaal van het verleden en de fysieke overblijfselen in de stad. Het erfgoed is daarmee het DNA van onze stad. Onze vesting is een belangrijk onderdeel van het werelderfgoed van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Op ons erfgoed moeten we heel zuinig zijn. Dit willen we tenslotte voor de toekomstige generaties behouden. Bij onze maatschappelijke en ruimtelijke opgaven heeft het erfgoed steeds meer impact. Erfgoed vormt daarbij steeds meer een ontwikkelpotentieel en aanjager van ruimtelijke planvorming en ontwikkeling. Dit maken we dus een belangrijk onderdeel van onze omgevingsvisie en in de toekomst op te stellen omgevingsplannen.

Overige ontwikkelingen:

Eind 2023 heeft de gemeenteraad besloten tot de ontwikkeling van een nieuw zwembad. Begin 2025 zijn de inschrijvingen van een Design & Build beoordeeld en is het winnende ontwerp bekend gemaakt. De maanden daarna is dit ontwerp verder uitgewerkt, zodat eind 2025 de

omgevingsvergunning aangevraagd kon worden. Deze is in december verleend. Begin 2026 start de bouw van het nieuwe zwembad.

Maatschappelijke effecten

Indicator (x = onbekend)	B/F	Gerealiseerd	Soort	2021	2022	2023	2024	Streefwaarde 2025	Realisatie 2025
Niet-sporters 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet	B	in %	PI	x	46	x	x	40	39
Sporters <i>In georganiseerd verband</i>	F	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI	15	x	13	x	17	11
<i>In niet georganiseerd verband</i>				62	x	59	x	65	61
Actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden	F	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI	45	x	51	x	55	51

2.6.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Erfgoed										
1. Samen met alle betrokkenen in de stad stellen wij een integraal erfgoedbeleid op.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Samen met de kerkbesturen, erfgoedstakeholders, inwoners en andere belanghebbenden stellen wij een kerkvisie op. Het gaat hier om een visie op de toekomst van alle kerkgebouwen in Gorinchem, monumentaal en niet monumentaal.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We zetten de lopende aanwijzingen voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden voort en onderzoeken daarbij de mogelijkheid van een subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We actualiseren en verruimen het beleid voor zonnepanelen op woningen, vooral voor de historische binnenstad en monumentale panden.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. We onderzoeken de subsidiemogelijkheden voor erfgoed bij provincie, Rijksoverheid en andere mogelijke subsidiebronnen.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We voeren het Vestingplan uit, stimuleren nieuwe projecten en houden de kansen voor subsidies in de gaten.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. We gaan aan de slag met de acties uit het Vestingplan die op korte termijn zijn uit te voeren en reserveren hiervoor de benodigde middelen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Kunst, cultuur en sport										
2. We actualiseren het cultuurbeleid. Daarbij doen we een aanzet voor een cultuurfonds voor culturele projecten en activiteiten en leggen we vast hoe kunst in de openbare ruimte meer aandacht kan krijgen.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We realiseren een multifunctionele voorziening met een groot podium en een middelgrote zaal in de binnenstad. We verkennen of we daarbij combinaties kunnen maken, zoals met de bibliotheek. We houden rekening met uitgangspunten in het beleid voor het kernwinkelgebied en het te versterken deelgebied horeca & cultuur.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We realiseren samen met de bibliotheek de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige bibliotheek, met ruimte voor de uitvoering van wettelijke taken en activiteiten in de wijken.	●	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. We stellen een museumvisie op, waarin erfgoed, hedendaagse kunst en activiteiten samenkomen. Het uitgangspunt is dat het Gorcums Museum zich met verhalen over vroeger en nu écht verbindt met de stad.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We hebben extra aandacht voor bewegen voor specifieke doelgroepen. Hiervoor versterken en verbreden we de SeniorenFit aanpak in alle wijken.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. We werken lokaal en regionaal samen om inclusief sporten te bevorderen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
8. We faciliteren sportverenigingen bij de werving van vrijwilligers.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Overige acties										
Uitvoering raadsbesluit 2023 inzake het zwembad.	●	●			●	●	●	●	●	●
Raadsagenda										
De Nieuwe Doelen en bibliotheek, zie ook nr. 2 en 3 van Kunst, cultuur en sport.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Nieuw vanaf de begroting 2025										
We brengen het beheerniveau van het openbaar groen terug van niveau A naar niveau B.	●				●	●	●	●	●	●

Nr.	Toelichting voortgang
Kunst, cultuur en sport	
2.	De actualisatie van het cultuurbeleid is in de vorm van een Programma Cultuur. De vaststelling van het Programma Cultuur is in overleg met de agendacommissie verzet naar januari 2026 vanwege tijdgebrek.
5.	De museumvisie is in het vierde kwartaal van 2025 vastgesteld door het college van B&W. Een samenvatting van het document is opgenomen in het Programma Cultuur, dat met een raadsvoorstel is geagendeerd voor de raadsvergadering van januari 2026.

2.6.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Vershil 2025	V/N
5.1 Sportbeleid en activering	1.300	1.301	1.253	1.318	-65	N
5.2 Sportaccommodaties	3.970	3.359	4.432	4.426	6	V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.876	1.729	2.030	1.880	149	V
5.4 Musea	1.617	1.667	1.690	1.667	23	V
5.5 Cultureel erfgoed	830	900	809	884	-76	N
5.6 Media	1.028	748	889	882	6	V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.072	4.167	4.090	4.154	-63	N
Lasten Sport, Cultuur en Recreatie	14.693	13.872	15.192	15.211	-19	N
5.1 Sportbeleid en activering	679	708	875	1.007	132	V
5.2 Sportaccommodaties	1.429	1.488	1.780	1.852	73	V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	137	104	190	127	-63	N
5.4 Musea	168	132	132	204	72	V
5.5 Cultureel erfgoed	178	292	142	205	63	V
5.6 Media	367	111	148	149	0	V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	140	119	119	129	10	V
Baten Sport, Cultuur en Recreatie	3.097	2.954	3.386	3.673	287	V
Totaal saldo van baten en lasten	-11.596	10.917	11.806	11.539	268	V
Stortingen aan reserves	1.653	6.050	5.730	5.730	0	
Onttrekkingen aan reserves	1.867	4.291	4.756	4.684	-72	N
Resultaat	-11.382	12.676	12.781	12.586	195	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
5.1 Sportbeleid en activering	65 N	18 N	Hogere activiteitenkosten e.a. voor Gorinchem Beweegt leiden tot een eenmalige overschrijding van € 18.000.
		47 N	De rijksbijdrage voor Combinatiefuncties werd tot en met 2024 ontvangen via de algemene uitkering. Na het invoeren van de GALA-regeling wordt deze rechtstreeks op het taakveld verantwoord. Deze administratieve wijziging is niet juist verwerkt. Dit zorgt voor een nadeel van € 47.000.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	149 V	86 V	Het beschikbare budget voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is niet volledig besteed. De ontvangen middelen uit deze regeling worden op de balans opgenomen als vooruitontvangen bedragen en zijn in 2026 weer beschikbaar. Zie ook Baten TV 5.3.
		47 V	Door de leegstand van De Nieuwe Doelen zijn er in 2025 lagere beheerskosten.
5.5 Cultureel erfgoed	76 N	57 N	In 2025 is extra onderhoud uitgevoerd aan het metselwerk van stadsmuur Bastion VIII vanwege scheuren en holle ruimtes.
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	63 N	62 N	In de perspectiefnota 2025 is in het kader van het traject Beter Benutten besloten geen budget voor areaaluitbreiding van het openbaar groen op te nemen. In de praktijk bleek dit budget echter wel noodzakelijk. Hierdoor is het budget in 2025 overschreden. In de perspectiefnota 2026 is zowel voor 2025 met terugwerkende kracht als voor 2026 areaaluitbreiding opgenomen.
Baten			
5.1 Sportbeleid en activering	132 V	125 V	Als gevolg van hogere gemeentelijke uitgaven voor de sportexploitatie kan via de regeling SPUK Sport naar verwachting € 125.000 extra aan btw-compensatie worden gedeclareerd. Via het raadsbesluit Sportaccommodatie Gorinchem Noord heeft de raad besloten om eventuele terug ontvangen BTW op basis van de Regeling specifieke uitkering stimulering Sport terug te laten vloeien in de reserve Onderwijshuisvesting. Voorgesteld wordt daarom om dit overschot van € 125.000 via de besluitvorming over de Jaarstukken 2025 aan de reserve Onderwijshuisvesting toe te voegen.
5.2 Sportaccommodaties	73 V	45 V	De huurbaten voor de sporthallen en het Caribabad zijn € 45.000 hoger dan geraamd. Hier staat een hogere exploitatiebijdrage van de gemeente Gorinchem tegenover.
		28 V	Voor het gebruik van de buitensportaccommodaties door derden is € 28.000 meer aan huurbaten ontvangen. Hiervan wordt 75% overgemaakt aan de hoofdgebruiker van de betreffende accommodatie.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	63 N	86 N	Het beschikbare budget voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit is niet volledig besteed. De ontvangen middelen uit deze regeling worden op de balans opgenomen als vooruitontvangen bedragen en zijn in 2026 weer beschikbaar.
5.4 Musea	72 V	40 V	In 2025 zijn de inkomsten uit het regionaal archief voor archiefbeheer hoger dan begroot.
5.5 Cultureel erfgoed	63 V	29 V	Voor werkzaamheden aan een bastion en het maken van monumentale documentatie is een bijdrage van de provincie ontvangen. Deze inkomsten waren niet begroot en leveren een voordeel op.
Reserves			
Onttrekking- en aan reserves	72 N	72 N	In verband met lagere energielasten SGS wordt er minder geld uit de reserve energielasten SGS onttrokken.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Vestingplan 2020 bastion VIII	250	20	71	91	159	V Nee
Ravelijn Oostgracht	50	0	50	50	0	Ja
Meekoppelkans Ravelijn	311	264	55	319	8	N Ja
Meekoppelkans Woelsewaard parkeren	68	0	68	68	0	Ja
Meekoppelkans Woelsewaard struinpad	36	0	36	36	0	Ja
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	220	0		0	220	V Nee
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	284	59	75	134	150	V Nee
Verduurzaming oude Stadhuis		2		2	2	N Nee
Speelruimteplan 2023	101	101		101	0	Ja
Speelruimteplan 2024	205	53	154	207	2	N Ja
Speelruimteplan 2025	193	0	2	2	191	V Nee
Speelveld Hoog Dalem	270	247	21	268	2	V Ja
Speelveld speeltuinvereniging	40	0	39	39	1	V Nee
Cruyff Court campus I_lab	347	0	303	303	44	V Nee
Faciliteren cultuur in museum	150	9	141	150	0	Ja
Cultuurhuis 2019	6.788	243	201	444	6.344	V Nee
Cultuurhuis inrichting 2019	1.441	0	35	35	1.406	V Nee
Keerwanden Den Uylstraat	2.907	80	86	166	2.741	V Nee
Kade Stationsweg	389	33	82	115	274	V Nee
Kades Mollenburgseweg/Valkeniersweg	392	21	370	391	1	V Ja
Vervangen kade Stationsweg	2.479	0	10	10	2.469	V Nee
VW transporter 17 2025	65	0		0	65	V Nee
Aanhanger buitendienst 2025	40	0		0	40	V Nee
Ford transit buitendienst 2025	52	0	49	49	3	V Ja
John Deere motormaaier 2024	68	0		0	68	V Nee
Ontstopper 2023	59	0		0	59	V Nee
Skatepark Gijs van Andelpark	190	0	1	1	189	V Nee
Oostblik verduurzaming	130	0		0	130	V Nee
Nieuwbouw zwembad	5.652	178	1.335	1.513	4.139	V Nee
Totaal lasten	23.177	1.310	3.184	4.494	18.683	V
Baten						
Vestingplan 2020 bastion VIII	100	0	13	13	87	N Nee
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	50	0		0	50	N Nee
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	144	31	40	71	73	N Nee
Speelveld Hoog Dalem	50	10	40	50	0	Ja
Skatepark Gijs van Andelpark	40	0		0	40	N Nee
Cruyff Court campus I_lab	75	0	44	44	31	N Nee
Speelruimteplan 2023	0	2		2	2	V Ja
Totaal baten	459	43	137	180	279	N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Totaal investeringen	22.718	1.267	3.047	4.314	18.404	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
Vestingplan 2020 bastion VIII	Voor de uitvoering van Vestingplan Bastion VIII is subsidie aangevraagd. Indien de subsidie wordt toegekend, kan in 2026 worden gestart met de uitvoering.
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	De complexiteit van deze investering is groter in door de inrichting en eigendomsverhoudingen in de openbare ruimte. In 2026 wordt dit project vervolgd.
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	Nadat het oorspronkelijke plan te duur bleek, is een alternatief plan opgesteld, waarbij de provinciale subsidie overeind is gebleven. Het project wordt in 2026 afgerond, waarna de buitenspeelplaats medio 2026 in gebruik kan worden genomen.
Speelruimteplan 2025	De middelen voor het Speelruimteplan 2025 zijn besteed aan speelvoorzieningen in de Gildewijk, waarbij via participatie met inwoners is gekeken naar de wensen en behoeften uit de wijk.
Cultuurhuis 2019	In de raadsvergadering van november 2025 heeft de raad ingestemd met de verdere uitwerking van de plannen voor de verbouwing en exploitatie van het Cultuurhuis. Eind 2026 krijgt de gemeenteraad de uitgewerkte plannen ter besluitvorming. De oplevering staat gepland voor 2028.
Cultuurhuis inrichting 2019	Naast het investeringsbudget voor de renovatie van het pand Haarstraat 64 heeft de gemeenteraad middelen beschikbaar gesteld voor de inrichting van het Cultuurhuis. Voor de besteding van het budget voor de inrichting planning geldt ook dat dit uiterlijk 2028 wordt gerealiseerd.
Keerwanden Den Uylstraat	De uitvoering start in het vierde kwartaal van 2026. De werkzaamheden lopen door in 2027 en worden naar verwachting in 2027 afgerond.
Kade Stationsweg	De aanbesteding vindt plaats in 2026, waarna de uitvoering in 2027 plaatsvindt.
Vervangen kade Stationsweg	De aanbesteding vindt plaats in 2026, waarna de uitvoering in 2027 plaatsvindt.
Skatepark Gijs van Andelpark	De voorbereidingen voor de aanbesteding voor het vernieuwde skatepark zijn eind 2025 gestart. In 2026 vindt de realisatie en oplevering plaats.
Oostblik verduurzaming	De uitvoering stond gepland voor 2025. Door capaciteitsproblemen is dit in 2025 nog niet opgepakt. Het verduurzamen zal naar verwachting plaatsvinden in 2026/2027.
Nieuw Zwembad	De eerste paal van het zwembad is in 2026 geslagen. De verwachting is dat in het najaar 2027 het zwembad wordt geopend.

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Diverse sportverenigingen, jeugdsportsubsidies	58
Diverse sportverenigingen, subsidies gehandicapten en 55+	7
Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties	1752
Stichting Bibliotheek AanZet	895
Stichting Peeriscoop	60
Stichting Centraal Theater 't Pand	60
Cultuureducatie, diverse	37
Stichting Kindercentra, cultuurcarrousel	11
Stichting Regionale Anti Discriminatie Actie Raad	2
Stichting de Spreekkamer	50
Stichting Hendrick Hamel Foundation	37
Stichting IFFG	50
Amateurkunst, diverse	64
Culturele evenementen, diverse	156
	<hr/>
	3239

2.7 Programma 7 Sociaal Domein

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Eva Dansen
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	Eva Dansen
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	Eva Dansen
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Eva Dansen
6.3	Inkomensregelingen	Marjo Molengraaf
6.4	WSW en beschut werk	Marjo Molengraaf
6.5	Arbeidsparticipatie	Marjo Molengraaf
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	Eva Dansen
671A	Huishoudelijke hulp (Wmo)	Eva Dansen
671B	Begeleiding (Wmo)	Eva Dansen
671C	Dagbesteding (Wmo)	Eva Dansen
671D	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Eva Dansen
672A	Jeugdhulp begeleiding	Eva Dansen
672B	Jeugdhulp behandeling	Eva Dansen
672C	Jeugdhulp dagbesteding	Eva Dansen
672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Eva Dansen
673A	Pleegzorg	Eva Dansen
673B	Gezinsgericht	Eva Dansen
674A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Eva Dansen
674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Eva Dansen
674C	Gesloten plaatsing	Eva Dansen
6.752	Jeugdhulp ambulantly regionaal	Eva Dansen
6.753	Jeugdhulp ambulantly landelijk	Eva Dansen
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	Eva Dansen
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	Eva Dansen
6.791	PBG Wmo	Eva Dansen
6.792	PGB Jeugd	Eva Dansen
6.811	Beschermd wonen (Wmo)	Eva Dansen
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	Eva Dansen

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
6.821	Jeugdbescherming	Eva Dansen
6.822	Jeugdreclassering	Eva Dansen
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	Eva Dansen
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	Eva Dansen
7.1	Volksgezondheid	Eva Dansen

2.7.1 Wat hebben we bereikt met het programma Sociaal Domein?

Doel

Uit het collegeprogramma:

Elke inwoner krijgt de zorg en ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Daarbij werken we samen met het sociale netwerk rondom de inwoner. Professionele ondersteuning is laagdrempelig en dichtbij maar ook zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Ondersteuning moet eenvoudig te vinden zijn daarom richten we een centraal loket in. We werken we met zorg en welzijnspartners aan een preventieve aanpak zodat inwoners zo lang mogelijk gezond blijven. En zo houden we zorg en ondersteuning betaalbaar en toekomstbestendig.

Alle kinderen en jongeren in Gorinchem moeten gezond en veilig kunnen opgroeien in onze stad. De stad moet een thuis zijn. Zorg of ondersteuning bieden we zo licht en dichtbij als mogelijk. Zo bieden we met alle zorgpartners in de regio zorg en ondersteuning in alle fases van het volwassen worden. Bij de inzet van zorg en ondersteuning gaan we uit van zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We kijken daarbij naar het hele gezin, de omgeving en het kind. We zetten in op gezondheid van kinderen en het voorkomen van zorg. Dat doen we samen met onze partners waaronder de GGD en het jongerenwerk. Ook bij jeugdzorgaanbieders zien we wachttijden voor zorg. Het terugdringen van deze wachtlijsten ligt bij de aanbieders zelf. Als gemeente zetten we in op een sterke Sociale Basis en een Stevig Sociaal team dat meer vrij toegankelijke zorg kan bieden om verwijzingen naar aanbieders te verminderen

We werken aan zorg dichtbij huis. Dat doen we onder andere samen met huisartsen en met onze lobby voor het behoud van de spoedeisende hulp. We zetten ons in voor de zorg dichtbij maar ook voor behoud en verbeteren van de kwaliteit van de zorg. Het leven van een gezonde leefstijl draagt bij aan het voorkomen van zorg. Samen met onze inwoners werken we hieraan. We beginnen hier al mee op scholen. En we geven voorlichting wat mensen zelf kunnen doen.

De stad maken we met elkaar. Inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente zoeken allemaal het beste voor de stad. Daarom willen we meer samenwerken met en werken vanuit de wijk. De wijken zijn sterke knooppunten met maatschappelijke partners en inwoners, jong en oud. Vanuit de wijken kunnen we dichtbij en met kennis van de wijk problemen aanpakken en wijken verder verbeteren. We zorgen dat we snel aan de slag kunnen met verbeteringen die vanuit de wijken worden aangedragen. We behouden de ontmoetingsplaatsen in de wijken. Zo verbinden we verschillende groepen met elkaar en versterken we de sociale kracht van de wijk. Extra aandacht hebben we voor onze jongeren in de wijk.

We zetten erop in dat zoveel mogelijk mensen aan het werk kunnen. Werk is niet alleen een manier om geld te verdienen. Werk geeft voldoening, biedt gelegenheid om andere mensen te ontmoeten en een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Dat geldt niet alleen voor betaald werk, maar ook voor het vele vrijwilligerswerk dat gebeurt. We willen een sluitende aanpak voor armoede en schulden. Dit

betekent dat we zoveel mogelijk inwoners helpen met het oplossen van schuldenproblemen en het voorkomen van armoede. Een zorgelijke financiële situatie verstoort het vermogen mentaal fit aan het werk te gaan. Die cirkel willen we doorbreken. Daarom pakken we armoede aan.

We bieden mensen die door oorlogen en rampen van huis zijn verdreven een veilige plek in Gorinchem. We willen dat zij zich thuis voelen in onze stad. Dat geldt zowel voor mensen die zijn gevlucht vanwege de oorlog in Oekraïne als voor mensen uit andere delen van de wereld. Daarom zorgen we voor goede opvang voor vluchtelingen met draagvlak in de samenleving. Opvang van vluchtelingen gaat niet alleen over huisvesting. Ook het onderwijs, de zorg of andere voorzieningen moeten gewaarborgd zijn, we gaan daarbij uit van de draagkracht van de stad. We werken hierbij samen met de regio en de provincie.

Overige ontwikkelingen:

In september 2024 is het lokale plan van aanpak Hervormingsagenda Jeugd gemeente Gorinchem vastgesteld voor de jaren 2024 en 2025. In 2026 wordt het vervolgplan voor de jaren 2026 en 2027 opgesteld. Het plan bevat, analoog aan de landelijke agenda, een aantal lokale maatregelen. Met deze maatregelen geven we uitvoering aan de landelijke opgave te komen tot het verbeteren van de jeugdzorg en het creëren van een financieel houdbaar stelsel. Daarnaast geven we lokaal en regionaal uitvoering aan het landelijk programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Dat programma gaat uit van een integrale aanpak bij kinderen, gezinnen en huishoudens waar sprake is van onveiligheid, waaronder ook ontwikkelingsbedreiging. In beide programma's staat het hebben van een stevig lokaal team centraal.

Maatschappelijke effecten

Indicator (x=onbekend)	B/ F	Gerealiseerd	Soort	2021	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Banen	B	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	PI	926	964	964	982	964	N.N.B.
Jongeren met een delict voor de rechter	B	% 12 t/m 21 jarigen	PI	1	1	1	N.N.B.	1	N.N.B.
Kinderen in uitkeringsgezinnen	B	% kinderen tot 18 jaar	PI	6	5	5	5	5	N.N.B.
Netto Participatiegraad	B	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	PI	71	73	74	74	74	73
Werkloze jongeren	B	% 16 t/m 22 jarigen	PI	2	2	2	1	2	N.N.B.
Personen met een bijstandsuitkering	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI	425	376	357	345	357	278
Personen met een lopend re-integratietraject	B	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	PI	196	220	244	303	173	N.N.B.
Jongeren met jeugdhulp	B	% jongeren tot 18 jaar	PI	13	14	15	13,8	13,5	N.N.B.
Jongeren met jeugdbescherming	B	% jongeren tot 18 jaar	PI	1,4	1,2	1,1	1,1	1,1	N.N.B.
Jongeren met jeugdreclassering	B	% jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar	PI	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	N.N.B.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	B	Aantal per 10.000 inwoners	PI	730	750	770	810	780	770
Waardering algehele persoonlijke gezondheid	F	Score 1-10	ME	7,6	x	7,6	x	7,6	7,5

Indicator	Toelichting
Personen met een bijstandsuitkering	<p>De streefwaarde is gebaseerd op landelijke waardes en niet gecorrigeerd voor op regionale/lokale resultaten in het verleden. Dat zorgt ervoor dat de resultaten lager zijn dan de streefwaarden.</p> <p>De lage bijstandsdichtheid in Gorinchem komt enerzijds door een hoge arbeidsmarktparticipatiegraad (veel mensen die werken) en een hoge werkmentaliteit/ arbeidsethos en anderzijds een grote krapte op de arbeidsmarkt.</p> <p>Avres speelt daar passend op in met een goed lopende startafdeling en werkfittraject, zodat zoveel mogelijk mensen aan de slag kunnen op een reguliere werkplek en anders op een beschutte werkplek. Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt gekeken naar het werken met loonkostensubsidie. Een deel van deze mensen is dan ook aan het werk op een reguliere werkplek. Zij ontvangen geen uitkering.</p>

2.7.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 In	R25 Plan	R25 Bud
Wijkgericht werken										
1. We leggen voor iedereen vast in een werkwijzer hoe we wijkgericht werken.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. Om de verschillende groepen met elkaar te verbinden en de sociale kracht van de wijk te versterken maken we een programma per wijk per jaar. Dit doen we samen met maatschappelijke partners en inwoners.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. Om inwoners beter te voorzien van informatie en zo beter te kunnen participeren, evalueren we onze informatievoorziening over de activiteiten in de wijk. Op basis hiervan verbeteren we de informatie voor de wijk.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We versterken de samenwerking tussen professionals, inwoners en de gemeente in de wijken om te komen tot een goedwerkend netwerk per wijk.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Armoede en werk										
2. Vanuit het ambitiefonds van Avres zetten we in op nieuwe innovatieve en duurzame oplossingen. Dit doen we om participatiemogelijkheden te bevorderen, instroom in de bijstand te beperken en uitstroom uit de bijstand te bevorderen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We zetten blijvend in op het breed tegengaan van energiearmoede.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We onderzoeken de mogelijkheden van invoering van een minimapas. We zetten hierbij in op een pas die breder te gebruiken is. Daarbij onderzoeken we expliciet mogelijkheden voor samenwerking met culturele activiteiten.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Vluchtelingen										
1. We hebben samen met het COA een nieuwe opvanglocatie gerealiseerd zoals vastgesteld in de startnotitie 'kleinschalige opvang'.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We werken samen met de regio en de provincie aan de uitvoering van de nieuwe Asielwet uit.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We voeren ons deel van de regionale opgave voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen in onze stad uit.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Zorg en ondersteuning										
1. We realiseren één centrale toegang voor de Wmo, het sociaal team, Avres en het welzijnspunt, zodat een inwoner zich maar één keer hoeft aan te melden en de ondersteuning krijgt die nodig is.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We ontwikkelen het welzijnspunt (inclusief leefstijl) door tot een volwaardig onderdeel van de centrale toegang.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We zetten in op een gecombineerde welzijnsvoorziening met partners zoals Gorinchem Beweegt, Jongerenwerk en buurthuizen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 In	R25 Plan	R25 Bud
5. Binnen de doelen van het Integraal Sociaal Beleid leggen we de nadruk de komende jaren extra op basisvaardigheden, mentale gezondheid, bestaanszekerheid, welzijn en betrokken Gorinchem.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We maken een vernieuwd Integrale Samenlevingsvisie.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Jeugd										
1. We zetten binnen ons Integraal Sociaal Beleid in op gelijke kansen voor alle kinderen in Gorinchem en breiden dit uit tot 18 jaar.	RB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We maken afspraken met de Dienst Gezondheid en Jeugd en met Avres over de monitoring van ontwikkelingen in het sociaal domein.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We willen de zorg en ondersteuning voor jongeren verbeteren door deze zorg en ondersteuning tijdig in te zetten en dichterbij te brengen. Daarom zetten we in op meer lichte vormen van preventie, ondersteuning en zorg en een goed functionerend netwerk rondom het kind wat er voor zorgt dat het kind goed en veilig kan opgroeien en kan leren. We streven hierbij naar een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We werken aan een effectievere en slimmere (jeugd)beschermingsketen, waarbij we uitgaan van 0-100 jaar.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Volksgezondheid										
2. We continueren het bestuurlijk overleg met de huisartsen en het sociaal team.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We voeren een blijvende lobby richting de Rijksoverheid voor het behoud van de Spoedeisende hulp in Gorinchem.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werken we aan een breed gedragen regionale agenda. Vanuit deze documenten en het Integraal Sociaal Beleid zetten we in op preventie, algemene voorzieningen en inzet van lokale, laagdrempelige ondersteuning, in samenwerking met partners zoals zorgverzekeraars en -aanbieders.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Overige acties										
1. We geven regionaal en lokaal vorm aan de gemaakte afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We werken regionaal en lokaal aan het concretiseren en realiseren van het in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Raadsagenda										
We werken aan een samenwerkingsverband naar aanleiding van het initiatiefvoorstel over Jeugd- en Jongerenproblematiek, met als doel de ontwikkeling van een Pedagogisch Educatief Ecosysteem.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Strategische agenda Wonen, Welzijn en Zorg	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 In	R25 Plan	R25 Bud
---	-----	-----	-----	-----	------------	-------------	------------	-----------	-------------	------------

Nieuw vanaf de begroting 2025

We kijken naar de mogelijkheden om binnen het Sociaal domein besparingen te realiseren.

Nr. Toelichting voortgang
Vluchtelingen

2. Onze gemeente voldoet momenteel aan 82% van de asielopgave volgens het Capaciteitsbesluit d.d. 27 februari 2026 van de minister van Asiel en Migratie. De huidige opvanglocatie aan de Buijs Ballotstraat 9 in Gorinchem heeft volgens de overeenkomst tussen COA en de gemeente een maximale capaciteit van 150 plaatsen. Wat betreft onze restopgave, zijn wij in gesprek met regiogemeenten hoe wij deze taak gezamenlijk kunnen invullen.

Raadsagenda

Er zijn twee kleinere ecosystemen, de Rijke Ontwikkeldag Gorinchem (ROG) en project G-Town. Deze initiatieven zijn gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor kinderen en jongeren. Nog niet alle scholen zijn hierbij betrokken; daarom staan de bolletjes op oranje. Er vinden gesprekken plaats met de scholen op de campus om de mogelijkheden voor passende preventie en eventuele ondersteuning te verkennen. Ook de verbinding met Preventie met Gezag wordt gemaakt. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij de verdere doorontwikkeling en besluitvorming. Medio 2026 wordt er een I&O gepland om u verder te informeren.

2.7.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	10.448	11.571	11.647	10.661	986	V
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	2.105	2.241	2.102	139	V
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	2.859	2.647	2.559	88	V
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	6.027	1.026	1.080	939	141	V
6.3 Inkomensregelingen	23.125	20.222	23.914	23.803	112	V
6.4 WSW en beschut werk	8.797	8.836	9.479	9.497	-18	N
6.5 Arbeidsparticipatie	3.035	3.446	3.688	3.221	467	V
6.60 Hulpmiddelen en diensten Wmo	0	6.620	8.834	10.207	-1.372	N
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.905	0	0	0	0	V
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	4.212	0	0	0	0	V
6.71B Begeleiding (WMO)	2.493	0	0	0	0	V
6.71C Dagbesteding (WMO)	1.014	0	0	0	0	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	174	0	0	0	0	V
6.72A Jeugdhulp begeleiding	2.606	0	0	0	0	V
6.72B Jeugdhulp behandeling	300	0	0	0	0	V
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	1.243	0	0	0	0	V
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	44	0	0	0	0	V
6.73A Pleegzorg	833	0	0	0	0	V
6.73B Gezinsgericht	392	0	0	0	0	V
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1564	0	0	0	0	V
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zond verblijf	3174	0	0	0	0	V
6.74 Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1056	0	0	0	0	V
6.74C Gesloten plaatsing	131	0	0	0	0	V
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	0	5.504	6.870	5.550	1.320	V
6.753 Jeugdhulp ambulante landelijk	0	781	245	245	-0	N
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	3.604	4.139	4.139	0	V
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	204	204	204	-0	N
6.791 PGB Wmo	0	2.183	218	105	113	V
6.792 PGB Jeugd	0	525	525	418	106	V
6.811 Beschermd wonen Wmo	217	375	429	376	54	V
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang Wmo	476	1.016	463	255	208	V
6.821 Jeugdbescherming	1.363	127	1.055	1.055	0	V
6.822 Jeugdreclassering	67	0	108	108	0	V
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	1.293	1.293	1.293	0	V
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	871	1.021	967	54	V
7.1 Volksgezondheid	1.903	1.878	2.382	2.302	79	V
Lasten Sociaal Domein	76.599	75.044	82.485	80.007	2.477	V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.866	7.235	7.733	7.722	-10	V

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Vershil 2025	V/N
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	179	179	319	140	V
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	151	151	197	46	V
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	764	70	70	174	104	V
6.3 Inkomensregelingen	17.459	13.632	18.564	19.282	718	V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	333	0	0	0	0	V
6.60 Hulpmiddelen en diensten Wmo	0	122	422	435	13	V
6.72A Jeugdhulp begeleiding	228	0	0	0	0	V
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	389	0	0	0	0	V
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	306	306	-0	N
6.811 Beschermd wonen Wmo	1.958	857	857	1.878	1.021	V
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang Wmo	78	0	0	0	0	V
7.1 Volksgezondheid	251	226	317	300	-17	V
Baten Sociaal Domein	30.326	22.472	28.599	30.614	2.015	V
Totaal saldo van baten en lasten	-46.273	52.572	53.885	49.393	4.492	V
Stortingen aan reserves	40	35	3.385	7.877	-4.492	N
Onttrekkingen aan reserves	5.095	1.194	1.679	1.660	-18	N
Resultaat	-41.218	51.413	55.592	55.610	-18	N

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	986 V	358 V	Dit voordeel ontstaat op de budgetten Wmo Centra Jeugd en Gezin € 74.000, Jeugd- en jongerenwerk € 40.000, Pilot Buurtknoop € 38.000, Uitvoering strategische agenda Wonen, Welzijn, Zorg € 40.000, Opvang Vluchtelingen € 68.000 en Statushouders € 98.000. Deze voordelen ontstaan onder meer doordat we optimaal gebruik maken van Rijksregelingen.
		660 V	Gorinchem heeft in 2025 aan een groot aantal vluchtelingen uit Oekraïne opvang geboden. Voor elke gerealiseerde opvangplaats heeft Gorinchem een vergoeding ontvangen van het Rijk. We hebben geschikte opvanglocaties gerealiseerd

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			waarbij we op het gebied van huisvesting, beveiliging, exploitatie en leefgeld voordelen hebben behaald.
6.21 Toegang- en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	139 V	109 V	Voor het uitvoeren van een werkwijze wijkgericht werken zijn (structureel) middelen beschikbaar gesteld. Als gevolg van tijdelijke personele onderbezetting zijn deze middelen in 2025 niet volledig ingezet.
		43 V	Met de vaststelling van het lokale plan "Hervormingsagenda Jeugd – lokale keuzes en prioritering 2024 en 2025 gemeente Gorinchem" is onder meer € 140.000 beschikbaar gesteld voor verdere uitbouw naar een Stevig Lokaal Team. De aanvankelijke gedachte over de inzet hiervan bleek bij nadere analyse op dat moment minder passend. Daarom is de afgelopen jaren meer ingezet op het verstevigen van de bestaande basis, waarbij is voortgebouwd op de aanwezige expertise binnen het team en bij lokale partners. Deze middelen zijn daarmee in 2025 niet volledig ingezet.
		76 V	We hebben de ambitie om één centrale toegang te realiseren voor de Wmo, het sociaal team, Avres, Poort6 en het welzijnspunt, zodat een inwoner zich maar één keer hoeft aan te melden en de ondersteuning krijgt die nodig is. Het beschikbare budget is niet helemaal aangewend. Voordeel € 21.000. Ook is het budget "Wmo algemeen" dit jaar niet volledig aangewend. Voordeel € 55.000.
		98 N	Gemeenten spelen een sleutelrol in het herstel van de toeslagenaffaire door gedupeerden "brede ondersteuning" te bieden op gebieden zoals financiën, huisvesting en zorg. Avres voert voor Gorinchem deze taak uit. Het in de begroting opgenomen budget is ontoereikend gebleken. Wel is het zo dat de door Gorinchem gemaakte kosten worden gecompenseerd door het Rijk (zie ook toelichting TV621 baten).
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	88 V	45 V	Er heeft een afrekening over 2023 plaatsgevonden met Sociaal Team.
		30 V	De kosten van het project Voorzorg zijn betaald uit het budget maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg (TV 6.1)
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	141 V	141 V	We hebben optimaal gebruik gemaakt van incidentele middelen die door het Rijk in 2025 beschikbaar zijn gesteld. Ook zijn in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) mogelijkheden benut om ambtelijke uren en directe zorgkosten te financieren vanuit de incidentele IZA middelen. Hierdoor hebben we minder gemeentelijk geld uitgegeven en daarnaast ook extra gelden binnengehaald.
6.3 Inkomensregelingen	112 V	729 N	De rijksvergoeding die wordt ontvangen voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet (BUIG) wordt rechtstreeks beschikbaar gesteld aan Avres, die deze werkzaamheden in een Gemeenschappelijke Regeling voor o.a. Gorinchem uitvoert. De definitieve vaststelling van de BUIG-vergoeding leidt enerzijds tot hogere lasten van €729.000 en anderzijds dus ook tot hogere baten van € 729.000. (zie TV 63 baten).
		182 V	De organisatiekosten van Avres zijn lager uitgevallen.
		84 V	In 2025 hebben we van het Rijk € 84.000 gekregen voor de implementatie van de Participatiewet in Balans. Deze middelen zijn nog niet besteed.
		258 V	De kosten van het minimabeleid zijn € 258.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat inwoners

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			minder beroep hebben gedaan op de minimaregelingen en door extra bijdragen van het Rijk voor de oplossing van de alleenverdienersproblematiek en vangnetconstructie energietoeslag die niet volledig benut zijn.
		135 V	Van het Rijk hebben we extra middelen ontvangen voor de aanpak van problematische schulden. We hebben deze middelen nog niet volledig ingezet.
		176 V	In 2025 is er minder kwijtschelding verleend aan de inwoners dan verwacht.
6.5 Arbeidsparticipatie	467 V	467 V	Van het Rijk is extra geld ontvangen voor de financiering van loonkostensubsidies. Dit geld is in 2025 niet volledig ingezet.
6.60 Hulpmiddelen en diensten Wmo	1.372 N	415 N	Inwoners van Gorinchem worden steeds ouder en blijven langer zelfstandig wonen. Dat heeft wel als gevolg dat we een toenemende vraag zien naar Wmo voorzieningen.
		254 N	We zien een groei van het inwoners dat een beroep doet op dagbesteding en het vervoer hiernaartoe.
		594 N	We zien een verdere groei van het aantal inwoners dat een beroep doet op huishoudelijke ondersteuning.
		125 N	We zien een groei van het aantal inwoners dat een beroep doet op individuele begeleiding (zorg in natura). Een deel hiervan maakte tot 2025 gebruik van voorzieningen vanuit Beschermd Wonen. Verder maken minder inwoners gebruik van een persoonsgebonden budget (zie ook toelichting op TV 6.791).
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	1.320 V	384 V	Van het Rijk is een extra compensatie ontvangen voor onder meer niet beoogde kosten jeugdzorg (€ 236.000 voordeel). Deze middelen zijn in 2025 niet volledig ingezet. Daarnaast verwachten we, op basis van de maandrapportage december 2025 van DG&J een positieve afrekening van € 147.000.
		913 V	Op basis van het advies van de deskundigencommissie Van Ark heeft het kabinet in de Voorjaarsnota 2025 middelen toegevoegd. De commissie heeft geadviseerd om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De bijdrage voor 2025 bedraagt ruim € 900,000 en is ten gunste van het budget Jeugd gebracht.
6.791 PGB Wmo	113 V	113 V	We zien een verschuiving van aanvragen PGB Individuele begeleiding naar zorg in natura. Voor dagbesteding wordt nauwelijks een PGB verstrekt (Zie ook toelichting TV 6.60).
6.792 PGB Jeugd	106 V	106 V	Van de Sociale Verzekeringsbank is een (positieve) afrekening ontvangen over de jaren 2022 en 2023.
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang	208 V	122 V	In 2025 heeft met twee subsidiepartijen een verrekening plaatsgevonden van te hoog vastgestelde subsidies over voorgaande jaren.
		86 V	Er zijn voordelen behaald op verslavingszorg, maatschappelijke zorg en OGGZ en aanpak huiselijk geweld.
7.1 Volksgezondheid	79 V	32 V	Er heeft een afrekening plaatsgevonden over 2024 met de Dienst Gezondheid & Jeugd.
		44 V	In het kader van de brede Specifieke Uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord zijn mogelijkheden benut om ambtelijke uren en directe zorgkosten te financieren vanuit de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

Baten

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	140 V	180 V 40 N	Gorinchem wordt door het Rijk gecompenseerd voor de kosten die zijn gemaakt in het kader van de toeslagenaffaire. (zie ook toelichting TV621 lasten). Geraamde inkomsten op het budget "Wmo algemeen" zijn niet volledig gerealiseerd. Hier staat tegenover dat er aan de lastenkant minder is uitgegeven (zie ook toelichting TV621 lasten).
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	104 V	104 V	Voor de deelname aan het regionaal Team IZA en de inzet van medewerkers op diverse zorgprojecten worden wij gecompenseerd door centrumgemeente Dordrecht en een zorgpartij.
6.3 Inkomensregelingen	718 V	729 V	De rijksvergoeding die wordt ontvangen voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet (BUIG) wordt rechtstreeks beschikbaar gesteld aan Avres, die deze werkzaamheden in een Gemeenschappelijke Regeling voor o.a. Gorinchem uitvoert. De definitieve vaststelling van de BUIG-vergoeding leidt enerzijds tot hogere baten van €729.000 en anderzijds dus ook tot hogere lasten van € 729.000. (zie TV63 lasten).
6.811 Beschermd wonen Wmo	1.021 V	1.021 V	De jaarrekening Beschermd Wonen en Opvang (BWenO) 2024 van de centrumgemeente is positiever afgesloten dan verwacht. Hierdoor hebben de aangesloten gemeenten een hogere bijdrage ontvangen (€ 518.000 V). Daarnaast heeft Gorinchem ook een hogere bijdrage ontvangen voor 2025 (€ 305.000 V). Ook is een bijdrage ontvangen voor het project Lingehuisjes (€ 198.000 V).
Reserve Sociaal Domein	4.510 N	4.492 N	Overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in de Financiële Verordening Gemeente Gorinchem 2025 is het positief saldo van € 4,5 mln. van programma 7 Sociaal Domein toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein. Voor een onderbouwing van het positief saldo verwijzen wij naar bovenstaande toelichtingen.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Uitbreiding en verbouwing Elzenhof	50	0	0	0	50	V
Totaal lasten	50	0	0	0	50	V
Totaal investeringen	50	0	0	0	50	V

In onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Blik in actie	39
Ouderenbeleid	16
St. Behoud de Bogerd, ouderenbeleid	10
Platform gehandicapten	4
De Zonnebloem	3
St. Klussendienst Ouderen	13
St.ChillAut Leerdam	4
Odensehuis	60
Festiviteitenvereniging Dalem	5
St. Hoopvol Gorinchem	5
Humanitas	14
St. Hospice	25
St. Klussendienst	137
St. Boukie	110
St. Rozenobel	33
St. Behoud de Bogerd	17
St. Fluxus	17
KNV EHBO	2
St. Jeugdhaven Gorcum	45
Gorinchemse Zeeverkeners	10
St. Scouting A.P.V.	10
Humanitas	132
SWV Munio	5
Da Vinci College	11
St. Vluchtelingenwerk	1242
Buro Sociaal Raadslieden	32
Slachtofferhulp Nederland	13
Stichting Regionale Anti Discriminatie Actie Raad	33
Stichting Mooi Sociaal Lokaal	65
Antes Zorg B.V.	19
St. Chris en Voorkom!	5
St. Adviesgroep WMO	5
Buurtkamer Stalkaarsen	4

Subsidies (bedragen x € 1.000)

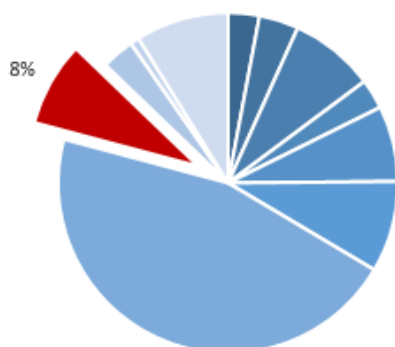
St. Samen Eén	19
van Andel Spruijt Natuurcentrum	15
St. Klussendienst Ouderen	30
St. de Inspiratiecompagnie, Limonadebrigade	95
Humanitas, jeugdzorg	64
St. MEE Plus	88
St. Syndion	14
St.Philadelphia Zorg	10
ASVZ Zuid-West	14
Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid	116
Stichting Boukie	75
Speelgoedbank	3
St. Voedselbank	5
Stichting Yulius Onderwijs	156
Hospice-vtz Gorinchem & omstreken	19
Stichting Mooi Sociaal Lokaal	57
Antes Zorg B.V.	62
Yulius	105
	<hr/>
	3.092

2.7.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J
- GR AVRES

2.8 Programma 8 Duurzaamheid

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
7.2	Riolering	Mark de Boer
7.3	Afval	Mark de Boer
7.4	Milieubeheer	Mark de Boer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Fatih Polatli

2.8.1 Wat hebben we bereikt met het programma Duurzaamheid?

Doel

Uit het collegeprogramma:

We zetten ons maximaal in voor het realiseren van onze en regionale klimaatambities. Dit is belangrijk voor ons allemaal. We zetten onze schouders eronder en werken zowel aan de energietransitie als aan het verminderen van CO₂-uitstoot. We vinden het belangrijk om dat te doen met draagvlak in de samenleving. Daarom willen we de lasten en lasten eerlijk verdelen. De acties die we inzetten zijn breed. We werken aan energiezuinig wonen en duurzame opwek van energie, zoveel mogelijk in lokaal eigendom. We betrekken inwoners en bedrijven om zo samen te werken aan een toekomstbestendige, duurzame stad.

We gaan door het met invoeren van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid. Daarmee houden we grip op de lokale lasten en voorkomen we een forse stijging van afvalstoffenheffing. Het betekent dat we allemaal aan de slag moeten om onder de 100 kg restafval per persoon te komen. Ook maken we een aanpak om bijplaatsingen naast de afvalcontainers te voorkomen. Samen met bedrijven en inwoners verbeteren we de luchtkwaliteit en werken we aan een schone lucht. Het zorgt voor een fijne woonomgeving.

Maatschappelijke vraagstukken houden zich niet aan grenzen van gemeenten. Ze zijn gemeente overstijgend en vragen daarom om een stevige samenwerking. Daar zetten we vol op in. We versterken onze relaties in de regio en de verschillende overheden. We doen dat niet alleen, maar ook samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners in onze stad. We werken onze regionale strategie uit, om zichtbaar te maken waar we op welke regionale schaal aan werken.

Maatschappelijke effecten

Indicator (x=onbekend)	B/F	Gerealiseerd	Soort	2021	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Omvang huishoudelijk restafval	B	Kg/inwoner	PI	240	226	212	156	133	N.N.B.
Hernieuwbare elektriciteit	B	%	PI	8	11	x	x	15	N.N.B.

2.8.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Duurzaamheid										
1. We zetten in op een zo optimaal mogelijk windpark op Gorinchem-Noord, als alternatief voor Avelingen.	●	●			●	●	●	●	●	●
2. Uitvoering RES 1.0	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We streven ernaar dat de omgeving (stad en regio) maximaal profiteert van nieuwe energieprojecten. Dat gaan we borgen in beleid.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. We brengen de knelpunten rondom en kansen van de energietransitie in beeld, zoals netcapaciteit, de verhouding tussen verduurzaming en ecologie en de mogelijkheden van energieopslag.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. We helpen bedrijven die aan de slag willen met waterstof. We ondersteunen een werkgroep met koplopers.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. We komen met een lokale aanpak energiebesparing met de nadruk op bewustwording rondom energiegebruik en isolatiemaatregelen. We sluiten ons hiervoor aan bij het landelijke isolatieprogramma.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
8. We stellen een Warmteprogramma op. Uiterlijk 2026 willen we deze gereed hebben. En werken die nader uit in uitvoeringsplannen per wijk.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
9. We sluiten het stadhuis aan op het warmtenet.	●				●	●	●	●	●	●
10. We werken toe naar en uitbreiding van het warmtenet in fase 2, mede ondersteund vanuit het nationaal Groeifonds.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
11. Samen met de Omgevingsdienst voeren we toezicht en handhaving uit op de verduurzamingsplicht van bedrijven, zoals het voldoen aan energielabel C.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Milieu										
2. We zetten extra in op communicatie en voorlichting over het nieuwe afvalstelsel.	●				●	●	●	●	●	●
3. We zetten extra in op het voorkomen van bijplaatsingen en focussen ons op de hotspots.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
4. We werken aan een circulaire economie en geven zelf het goede voorbeeld. Door in te zetten op circulair inkopen, een circulair afvalstelsel en meer aandacht voor circulariteit in de bouw.	●	●			●	●	●	●	●	●
5. We stellen samen met de Omgevingsdienst beleid op voor externe veiligheid.	●	●			●	●	●	●	●	●
6. In de omgevingsvisie en (later in) het omgevingsplan nemen we afspraken op over een betere luchtkwaliteit.	●	●			●	●	●	●	●	●

2.8.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
7.2 Riolering	3.922	3.353	3.417	3.014	403	V
7.3 Afval	5.846	6.358	6.552	6.193	359	V
7.4 Milieubeheer	4.199	2.744	7.029	4.331	2.698	V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	524	489	517	546	-29	N
Lasten Duurzaamheid	14.491	12.944	17.515	14.084	3.431	V
7.2 Riolering	4.368	3.965	4.015	3.584	-431	N
7.3 Afval	5.896	6.628	6.668	6.634	-34	N
7.4 Milieubeheer	1.403	704	3.531	1.563	-1.968	N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	375	517	417	427	10	V
Baten Duurzaamheid	12.042	11.814	14.631	12.209	-2.422	N
Totaal saldo van baten en lasten	-2.449	1.130	2.884	1.876	1.008	V
Stortingen aan reserves	243	303	285	396	-111	N
Onttrekkingen aan reserves	770	0	219	97	-121	N
Resultaat	-1.922	1.433	2.950	2.174	776	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
7.2 Riolering	403 V	501 V	In de begroting 2025 na wijziging is een storting van € 500.000 in de egalisatievoorziening riolering geraamd. Door een vermindering van een grote aanslag uit 2024 (€ 366.000), hogere kosten voor klein onderhoud (€ 97.000) en lagere opbrengsten uit rioolrechten voor woningen (€ 100.000), zijn de gerealiseerde kosten in 2025 hoger dan de opbrengsten. Hierdoor vindt geen storting plaats in de egalisatievoorziening, maar juist een onttrekking. De geraamde storting van circa € 500.000 komt daarmee te vervallen, wat leidt tot een voordeel.
		97 N	De kosten voor klein onderhoud binnen het rioolbeheer vallen hoger uit dan begroot, met name door het toegenomen aantal

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
			meldingen en doordat de budgetten langere tijd niet zijn geïndexeerd volgens het GRP. Voor 2026 en de volgende jaren zijn de budgetten opnieuw geactualiseerd en afgestemd op het nieuwe Programma Riolering en Stedelijk Water 2026–2030.
7.3 Afval	359 V	379 V	Als gevolg van de afrekening van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor het legen van de prullenbakken wordt € 49.000 terugontvangen van Waardlanden. De kosten voor de DVO voor het verwijderen van de bijplaatsingen bij de ondergrondse containers zijn € 12.000 hoger dan de al betaalde voorschotten. De verwerkingskosten HVC zijn in 2025 € 328.000 lager dan de aan Waardlanden betaalde voorschotten. Ten opzichte van de bijgestelde ramingen in onze begroting, leiden deze afrekeningen tot een voordeel van per saldo € 379.000. Na verrekening met het saldo op de baten wordt € 111.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Zie toelichting Reserves.
7.4 Milieubeheer	2.698 V	1.365 V	Voor het nationaal isolatieprogramma hebben we van het Rijk middelen ontvangen die nog niet volledig besteed zijn. Hier staat aan de batenkant een nadeel tegenover van € 1.365.000 omdat deze middelen worden meegenomen naar 2026.
		798 V	Vanuit het Rijk zijn middelen ontvangen voor Natuur bij Energieprojecten. Deze middelen worden meegenomen in de bestemmingsvoorstellen.
		350 V	Voor energiearmoede hebben we van het Rijk middelen ontvangen die nog niet volledig besteed zijn. Hier staat aan de batenkant een nadeel tegenover van € 350.000 omdat deze middelen worden meegenomen naar 2026.
		121 V	De middelen voor de energietransitie woningen zijn niet volledig besteed en blijven in de reserve duurzaamheid.
Baten			
7.2 Riolering	431 N	466 N	Door een vermindering van een grote aanslag uit 2024 (circa € 366.000) en lagere opbrengsten uit rioolrechten voor woningen (circa € 100.000), vallen de gerealiseerde baten uit rioolrechten lager uit dan begroot.
7.4 Milieubeheer	1.968 N	1.365 N	Dit betreft de nadelen van het nationaal isolatieprogramma. Zie toelichting aan de lastenkant.
		350 N	Dit betreft de nadelen van energiearmoede. Zie toelichting aan de lastenkant.
		250 N	Dit betreft de Klimaatgelden waarvoor minder uitgaven zijn dan gepland en er ook een lagere opbrengst is geadmistriseerd. Deze middelen worden meegenomen naar 2026.
Reserves			
Stortingen aan reserves	111 N	111 N	Het positieve saldo van de gerealiseerde opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en de lagere lasten van m.n. Waardlanden zorgt voor een toevoeging van € 111.000 aan de reserve tarieven reiniging (afval).
Onttrekkingen aan reserves	121 N	121 N	Dit betreft de lagere onttrekking uit de reserve duurzaamheid als gevolg van de onderbesteding op het budget energietransitie woningen

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
GRP 2022	1.075	744	336	1.080	5	N Ja
GRP 2023	1.000	32	967	999	1	V Ja
GRP 2024	1.000	0		0	1.000	V Nee
GRP 2025	1.045	0	306	306	739	V Nee
VW transporter 46 tb riool 2025	65	0		0	65	V Nee
Grafdelfmachine Boki 2022	117	0		0	117	V Nee
John Deere begraafplaats 2025	61	0		0	61	V Nee
Vervanging kade Paardewater 21	385	381	5	386	1	N Ja
Beschoeiing de Wetering Dalem	243	33	142	175	68	V Nee
Beschoeiing 2025	109	0	19	19	90	V Nee
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	280	0	2	2	278	V Nee
Beschoeiing Vestdijkplein en Du Perronplein	270	0		0	270	V Nee
Vervangen beschoeiing Andel Spruijltlaan	389	0	1	1	388	V Nee
Totaal lasten	6.039	1.190	1.778	2.968	3.071	V
Baten						
GRP 2022	1.075	744	336	1.080	5	V Ja
GRP 2023	1.000	32	967	999	1	N Ja
GRP 2024	1.000	0		0	1.000	N Nee
GRP 2025	1.045	0	306	306	739	N Nee
Totaal baten	4.120	776	1.609	2.385	1.735	N
Totaal investeringen	1.919	414	169	583	1.336	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
GRP 2022-2025	Er is een achterstand ontstaan in de uitvoering van het GRP 2021-2025. Het vervangingsbudget voor 2022 en 2023 kan als gereed worden gemeld. De resterende budgetten voor 2024 en 2025 blijven beschikbaar.
Grafdelfmachine Boki 2022	Op basis van de technische staat van de Boki grafdelfmachine is deze in 2025 niet vervangen. Vervanging wordt betrokken bij de actualisatie van het vervangingsplan Tractie in het kader van de PPN 2027.
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.
Beschoeiing Vestdijkplein en Du Perronplein	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.
Vervangen beschoeiing Andel Spruijltlaan	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.

In de onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)

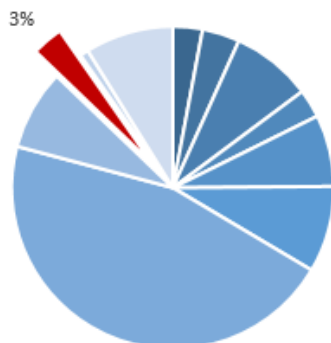
van Andel Spruijtcentrum	175
	<hr/> 175

2.8.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J
- GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- GR Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken
- GR Reinigingsdienst Waardlanden

2.9 Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke Ordening	Mark de Boer / Attie Mager
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	Marjo Molengraaf
8.3	Wonen en bouwen	Eva Dansen

2.9.1 Wat hebben we bereikt met het programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing?

Doel

Uit het collegeprogramma:

We ontwikkelen Gorinchem met oog op de toekomst. We doen dat met behulp van onze nieuwe omgevingsvisie. Daarin maken we afspraken hoe we met onze ruimte om gaan. Met de invoering van de Omgevingswet leggen we ook vast hoe we hier met de stad en onze partners in samenwerken. Als we bouwen of de stad onderhouden gebeurt dat klimaatbewust en toekomstgericht. Je ziet dat de stad groener wordt en dat er ruimte is voor biodiversiteit. Maar het betekent ook dat we de aanpak van vandaag zoveel mogelijk rekening houden met de ruimtevraag of ontwikkelingen die we op ons af zien komen. Denk hierbij niet alleen aan ruimte voor groen maar ook ontwikkelingen als nieuwe ruimtevragers: uitbreiding energienetwerk, nieuwe vormen van energie, een warmtenet of elektrisch vervoer.

De ruimte in onze stad is schaars. Tegelijkertijd hebben we genoeg ambities om ruimte te ontwikkelen voor wonen en werken in onze stad. We willen en moeten slim met de ruimte om gaan. We realiseren het bedrijventerrein Groote Haar. Hier ontwikkelen we een plaats waar bedrijven zich kunnen vestigen. Om ruimte te krijgen om meer woningen te bouwen, veranderen we het bedrijvengebied aan de Arkesdijk, het Stationsgebied en de Schelluinsestraat naar een gebied waar ook woningen kunnen worden gerealiseerd. De verschillende projecten zijn afhankelijk van elkaar. Daarom zorgen we voor een goede routekaart: wanneer gaan we wat waar doen. De routekaart biedt een slimme aanpak met een realistische planning. Dit noemen we ook wel stedelijk programmeren. We werken daarin samen met inwoners en ondernemers en met onze regio. We ontwikkelen tenslotte niet alleen voor onze eigen stad, maar doen dat in relatie met onze omgeving.

We werken aan een woning voor iedereen en aan een stad waar het prettig wonen is. Het betekent dat we woningen willen voor al onze inwoners, die allemaal verschillende woonbehoeften hebben. Van betaalbare woningen tot woningen in het duurdere segment. We houden daarbij rekening met de meest kwetsbare inwoners. Om dit te realiseren zetten we stevig in op doorstroming op de woningmarkt, met aandacht voor doelgroepen als ouderen en jongeren. Daarbij willen we diversiteit in woningen om vitale en krachtige wijken te realiseren. We werken met Poort6, ontwikkelaars en initiatiefnemers samen aan de uitbreidingsopgave, de beschikbaarheid van woningen en de betaalbaarheid van deze huizen.

Ook werken we aan het verduurzamen van de woningen. Ook in de buitenruimte werken we vanuit de doelstellingen van duurzaamheid. We richten ons op de toekomst en daarbij een aanpak die bijdraagt aan ons klimaat. De kwaliteit van de buitenruimte houden we op niveau. Zodat onze stad schoon, heel en veilig is en toegankelijk is, ook voor mensen met een mobiliteitsbeperking. We willen de grootste irritaties van inwoners aanpakken. Hierbij zoeken we ook naar het vernieuwen en verbeteren van de aanpak; wijkgericht, slimmer (digitaal en datagedreven) en duurzamer. We laten de inwoners (weer) trots zijn op onze stad omdat het prettig is om hier te wonen en te verblijven.

Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Eenheid	Soort	2022	2023	2024	Streef- waarde 2025	Realisatie 2025
Gemiddelde WOZ-waarde	B	€ x 1000	PI	261	312	348	n.v.t.	370
Nieuw gebouwde woningen	B	Aantal per 1.000 woningen	PI	11	9	10,9	n.v.t.	N.N.B.
Demografische druk	B	%	PI	68	68	68,5	n.v.t.	68,5
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	B	in €	PI	797	880	878	n.v.t.	885
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	B	in €	PI	905	995	1.009	n.v.t.	1.023

2.9.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
Ruimtelijke ordening										
1. We maken een ruimtelijke visie voor Gorinchem, een zogeheten omgevingsvisie. Er komt al snel een eerste visie, die we deze periode verder door ontwikkelen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. We stellen een lokale klimaatadaptatiestrategie op en nemen concrete maatregelen tegen hittestress, droogte en wateroverlast.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We willen de biodiversiteit versterken en stellen daarom een stadsecoloog aan die ons gaat adviseren.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We gaan duurzaamheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit en waterveiligheid beter borgen in de ruimtelijke ontwikkeling. We starten met een toetsingskader.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
---	-----	-----	-----	-----	------------	-------------	------------	------------	-------------	------------

5. We gaan extra bomen planten. We streven naar een toename van 1% van het aantal bomen per jaar. Dat zijn ongeveer 180 bomen per jaar. Zo leveren we een substantiële bijdrage aan het terugdringen van onze CO ₂ -uitstoot.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

6. We anticiperen op de toekomstige ruimtevrage voor de energietransitie en komen hiervoor met een plan van aanpak.	CB ●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---	---------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

7. Participatie is onder de Omgevingswet een verantwoordelijkheid van de bouwer/ontwikkelaar. We verplichten die participatie en verbinden hier heldere voorwaarden aan.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Stedelijke ontwikkeling

1. We gaan stedelijk programmeren: We maken een plan op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van onze stad, waarin zichtbaar wordt welke ontwikkeling wanneer en waar plaatsvindt en welke rol de gemeente daar in heeft. Ontwikkelingen zoals de Arkelsedijk, het Stationsgebied, Linge II Zuid en de Schelluinsestraat krijgen hierin een plek, zodat duidelijkheid ontstaat over wanneer wat gaat gebeuren in deze gebieden. Hiervoor maken we eerst een vlekkenplan met wat waar gaat gebeuren. De planning hiervan heeft een relatie met de planning van het opstellen van de omgevingsvisie.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10. Samen met de Omgevingsdienst voeren we toezicht en handhaving uit op de verduurzamingsplicht van bedrijven, zoals het voldoen aan energielabel C.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2. We realiseren de openbare ruimte en infrastructuur op het nieuwe bedrijventerrein Groote Haar.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3. We stellen een actueel ambitiedocument op voor Groote Haar, met aandacht voor economie en duurzaamheid en aandacht voor de 'schuifruimte' om op andere plekken in de stad woningen te kunnen (her)ontwikkelen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

4. We stellen een nieuw uitgiftebeleid en -protocol op voor de verkoop van grond op Groote Haar.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

5. We zetten in op (her)ontwikkeling van de Schelluinsestraat om zo bedrijven te laten groeien en in de toekomst in een deel van het gebied wonen mogelijk te maken. Vanuit de ondertekende samenwerkingsovereenkomst met vastgoedeigenaar en ontwikkelaar CTP werken wij naar een masterplan voor dit gebied.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Wonen en volkshuisvesting

1. We zetten de starterslening voort.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2. We doen een voorstel voor de inzet van instrumenten op de woningmarkt.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3. We zetten in het kader van de Nationale Woon- en bouwagenda en de Regionale Realisatieagenda in op het versnellen van de woningbouw, de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen en op doorstroming. Onderdeel hiervan wordt om	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
---	-----	-----	-----	-----	------------	-------------	------------	------------	-------------	------------

naar verwachting voor 1 januari 2026 (verplicht) een volkshuisvestingprogramma op te stellen.

4. We stellen een woon-zorgvisie op. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

5. We geven invulling aan de nieuwe taken en bevoegdheden naar aanleiding van de invoering van de Wet Goed Verhuurderschap. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

6. We werken met Poort6 en HP6 aan het uitvoeren van de prestatieafspraken en maken jaarlijks een nieuwe jaarschijf met afspraken voor dat jaar. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

7. We bieden medewerking aan de meerjarige afspraken 'woonproducten psychisch kwetsbare doelgroepen' in de regionale Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen 2023-2030. Onderdeel daarvan is het uitvoeren in 2023 van een haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van een Lingehuisjes woonlocatie in Gorinchem. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

8. We herzien de urgentieverordening Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

9. We stimuleren inwoners hun woning te verduurzamen, door middel van campagnes, energiebesparingsacties en de inzet van energiecoaches. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Leefbaarheid en buitenruimte

1. We gaan aan de slag met de benodigde onderhoudsinhaalslag voor verhardingen zoals fiets- en voetpaden, zodat onze stad schoon, heel en veilig is. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

2. We introduceren een stadsconciërge voor een frisse, schone en gastvrije stad, die de grootste irritaties direct kan oppakken. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

3. We vervangen onze buitenverlichting met LED-lampen, zo verminderen we het energieverbruik met 78% en nemen onderhoudskosten af. Dit doen we gebiedsgewijs. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

5. We werken met partners aan oplossingen om het plaatsen van oplaadvoorzieningen in de openbare ruimte te versnellen. Daarnaast actualiseren we het laadpalenbeleid, waarbij we kijken naar de gehele opgave op gebied van laadinfrastructuur en onderzoeken we hoe we willen omgaan met voorzieningen voor snel laden en verlengde private aansluitingen. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

6. We vernieuwen elk jaar een wijk op het gebied van speeltuinen en spelen, in samenwerking met bewoners en met aandacht voor vernieuwing en verduurzaming. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

7. We gaan, in samenwerking met Waardlanden, alledaagse ergernissen tegen door uitvoering te geven aan de prioriteiten van het Vergunningverlening-, toezicht-, en handhavingbeleid (VTH-beleid). We herzien het VTH-beleid en stellen een nieuw beleid op. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

8. We stellen de Woelse Waard open voor onze inwoners en maken met de betrokken Rijkspartners en eigenaren goede beheerafspraken. ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
9. We zorgen in overleg met buurtbewoners de komende jaren voor extra ontmoetings bankjes in de openbare ruimte.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
10. We stellen een plan van aanpak voor dierenwelzijn op.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Raadsagenda										
Starterswoningen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Nr.	Toelichting voortgang
Wonen en volkshuisvesting	
3.	In verband met uitstel van de Wet Regie Volkshuisvesting is dit doorgeschoven naar op zijn vroegst 1 januari 2027.
Raadsagenda	
Starterswoningen	Dit wordt meegenomen in het volkshuisvestelijk programma, dat naar verwachting voor 1 januari 2027 wordt vastgesteld.

2.9.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.494	1.411	2.437	1.946	491	V
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.084	205	153	637	-484	N
8.3 Wonen en bouwen	2.982	3.062	3.195	2.910	286	V
Lasten Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	6.560	4.678	5.785	5.493	293	V
8.1 Ruimte en leefomgeving	86	9	854	555	-299	N
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.703	437	549	801	252	V
8.3 Wonen en bouwen	2.657	4.821	3.141	3.657	516	V
Baten Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	5.446	5.267	4.545	5.014	469	V
Totaal saldo van baten en lasten	-1.114	-588	1.241	479	762	V
Stortingen aan reserves	589	2.235	2.406	2.408	-2	N
Onttrekkingen aan reserves	191	209	269	135	-133	N
Resultaat	-1.512	1.438	3.378	2.752	626	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
8.1 Ruimte en Leefomgeving	491 V	363 V	Dit betreft een beschikking voor de Startbouwimpuls (SBI) die per abuis twee keer in de administratie is opgenomen. Hier staat een de batenkant eenzelfde bedrag als nadeel tegenover
		100 V	In de tussenrapportage is het budget planschades verhoogd met € 100.000. In 2025 is de verwachte claim voor planschade nog niet bij de gemeente ingediend.
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	484 N	382 N	Dit betreft met name kosten voor de transformatie Arkelsedijk hier staan deels ook baten tegenover. De overschrijding is mede het gevolg van het optimaliseren van de bijdrage uit de Regiodeal (batenkant). De transformatie Arkelsedijk is een uitgebreid project met meerdere investeringsbudgetten en diverse geldstromen (subsidies en andere bijdragen). Deze optimalisatie zorgt naast een baat ook voor een voordeel op het investeringsbudget van circa € 180.000.
		42 N	Dit betreft met name kosten voor de transformatie Schelluinsestraat die hoger zijn dan begroot.
8.3 Wonen en Bouwen	286 V	250 V	Dit betreft een beschikking die in de tussenrapportage is bijgeraamd maar waarbij nog niet aan de voorwaarden is voldaan om tot uitkering over te gaan. Hier staat aan de batenkant ook een nadeel tegenover.
		41 V	De verkoop van gronden en panden is niet volledig gerealiseerd. Hierdoor zijn de geraamde verkoopkosten niet volledig benut. De verkopen zullen gerealiseerd worden in 2026. De raad wordt voorgesteld € 41.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
Baten			
8.1 Ruimte en Leefomgeving	299 N	363 N	Zie toelichting bij lasten.
		83 V	Dit betreft een bijdrage die is ontvangen voor het project Linge II Zuid.
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	252 V	121 V	Doordat er zoveel mogelijk lasten voor de transformatie Arkelsedijk zijn geboekt in 2025 ontvangen we vanuit de Regio Deal een hogere bijdrage.
		42 V	Dit betreft een extra baat uit de verkoop van gronden en panden. Het resterende verschil wordt verklaard door kleine mutaties.
8.3 Wonen en Bouwen	516 V	1.204 V	Vanuit de nieuwe Rijksregeling Realisatiestimulans is een bedrag ontvangen dat kan worden gebruikt voor de woningbouw opgave. Voorgesteld wordt deze in een nieuw te vormen reserve te storten bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
		277 V	De leges van bouwvergunningen hebben meer opgeleverd dan begroot
		88 V	Dit betreft de opbrengst van de verhuur van de Buys Ballotstraat in 2025. Deze was in 2025 nog niet in de begroting opgenomen.
		929 N	De verkoop van gronden en panden is niet volledig gerealiseerd. De verwachting is dat in 2026 de objecten die voor 2025 stonden gepland worden verkocht. Dit zal bij de tussentijdsrapportage worden verwerkt.
		250 N	Zie hiervoor de toelichting aan de lastenkant.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verschil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Onttrekkingen aan de reserves	133 N	129 N	Dit betreft een lagere dan geplande onttrekking voor Stedelijke Vernieuwing en het project Linge II Zuid.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

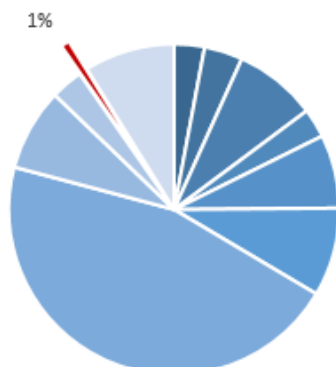
Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Aankoop grond Wolpherensedijk	35	0		0	35	V Nee
Groote Haar windmolens, bouwrijp maken	60	0	0	0	60	V Nee
Totaal lasten	95	0	0	0	95	V
Baten						
Groote Haar windmolens, bouwrijp maken	60	0	0	0	60	N Nee
Totaal baten	60	0	0	0	60	N
Totaal investeringen	35	0	0	0	35	V

2.9.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Hoog Dalem C.V.

2.10 Algemene dekkingsmiddelen

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.11	Resultaat van de rekening baten & lasten	Marjo Molengraaf
0.5	Treasury	Marjo Molengraaf
0.61	OZB woningen	Marjo Molengraaf
0.62	OZB- niet woningen	Marjo Molengraaf
0.63	Parkeerbelasting	Marjo Molengraaf
0.64	Belasting Overig	Marjo Molengraaf
0.7	Alg. uitkering en uitk. Gemeentefonds	Marjo Molengraaf
0.8	Overige baten en lasten	Marjo Molengraaf

Doel

Uit het collegeprogramma:

We vinden het belangrijk dat onze gemeente financieel gezond is en blijft. We voeren daarom een financieel solide beleid, om onze begroting reëel en structureel sluitend te houden. We houden de lastendruk beperkt, met oog voor de draagkracht van inwoners. We houden vast aan het afgesproken investeringsplafond. Dat doen we niet als doel op zichzelf. Het investeringsplafond zorgt ervoor dat we de lasten van onze gemeente beheersbaar houden. Door het investeringsplafond bouwen we namelijk op termijn onze gemeentelijke schulden af. En daardoor kunnen we de rentelasten die we moeten betalen dragen. We komen met voorstellen hoe we kunnen sparen voor toekomstige investeringen. Daarbij werken we nauw samen met de gemeenteraad en helpen de raad om meer inzicht te krijgen in de gemeentefinanciën.

Concrete voornemens

Actie (T=Turap en R=Rekening) (I=Inhoud, P=Planning en B=Budget)	'25	'26	'27	'28	T25 Inh	T25 Plan	T25 Bud	R25 Inh	R25 Plan	R25 Bud
2. We toetsen elk investeringsvoorstel aan de ingezette lijn van schuldenafbouw, in het bijzonder in de Perspectiefnota.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. We gaan met de gemeenteraad in gesprek over de wenselijkheid en de planning van investeringen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
4. We gaan op informele wijze in gesprek met de gemeenteraad over welke informatie de raad nodig heeft om zijn kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Nieuw vanaf de begroting 2025										
Digitalisering en uitbreiding reclamemasten.	●	●			●	●	●	●	●	●

2.10.1 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
0.5 Treasury	-531	-16	-39	-73	34	V
0.61 OZB woningen	607	643	804	708	96	V
0.62 OZB niet-woningen	101	0	0	0	0	V
0.63 Parkeerbelasting	292	277	277	277	-0	N
0.64 Belastingen overig	598	78	73	67	6	V
0.8 Overige baten en lasten	348	139	358	486	-128	N
Lasten Algemene dekkingsmiddelen	1.415	1.121	1.474	1.465	9	V
0.5 Treasury	1.155	260	656	662	5	N
0.61 OZB woningen	5.842	5.771	5.771	5.747	-24	N
0.62 OZB niet-woningen	6.035	6.229	7.054	7.030	-24	N
0.63 Parkeerbelasting	1.922	2.704	2.659	2.433	-226	N
0.64 Belastingen overig	171	218	217	302	85	V
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	99.691	100.044	109.188	109.399	211	V
0.8 Overige baten en lasten	594	11	485	485	0	V
Baten Algemene dekkingsmiddelen	115.410	115.236	126.031	126.058	27	V
Totaal saldo van baten en lasten	113.995	114.116	124.557	124.593	36	V
Stortingen aan reserves	5.413	1.204	3.042	3.065	-24	N
Onttrekkingen aan reserves	3.074		2.434	2.434	0	V
Resultaat	111.656	112.911	123.949	123.962	13	V

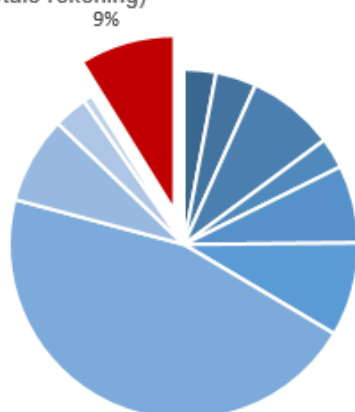
Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
0.61 OZB woningen	96 V	96 V	De jaarlijkse bijdrage aan GR BSR is in 2025 lager dan begroot, vanwege de korting die de eerste drie jaar van toepassing is. In de begroting van de gemeente is voor elk jaar hetzelfde bedrag opgenomen, maar in werkelijkheid is de korting het hoogst in het eerste jaar en neemt deze elk jaar iets af. Dit levert een voordeel op in 2025.
0.8 Overige baten en lasten	128 N	72 N	Dit betreft een incidentele storting in de voorziening dubieuze debiteuren vanwege de oninbaarheid van belastingaanslagen uit eerdere jaren.
Baten			
0.63 Parkeerbelasting	226 N	108 N	Dit betreft lagere opbrengsten van het straatparkeren.
		72 N	In 2025 zijn minder inkomsten ontvangen vanuit naheffingen.
		51 N	Dit betreft minder inkomsten vanuit parkeervergunningen.
0.64 Belastingen overig	85 V	88 V	De baten uit precariobelasting zijn hoger dan begroot. De ontvangsten zijn afhankelijk van het aantal aanvragen en zijn vooraf moeilijk in te schatten.
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	211 V	275 V	Via de decembercirculaire 2025 zijn extra middelen ontvangen voor specifieke doeleinden en taken (zie raadsvoorstel decembercirculaire 2025). De raad wordt voorgesteld om € 275.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
		248 V	Door aanpassingen van de maatstaven in het gemeentefonds over 2025 is deze hoger uitgekomen dan begroot.
		312 N	De bijdrage uit het gemeentefonds over 2023 en 2024 is naar beneden bijgesteld.

2.10.2 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR BSR

2.11 Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.4	Overhead	Attie Mager / Marjo Molengraaf

2.11.1 Wat heeft dit gekost?

Overhead, Vennootschapsbelasting en onvoorzien

Kosten van overhead zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Overheadkosten worden integraal opgenomen in het "overzicht overhead" en niet verdeeld naar de verschillende beleidsterreinen in de programma's. De uitzondering hierop is het deel van overhead dat bij investeringen en grondexploitaties hoort. Dit deel wordt wel toegerekend. Het overheadtarief wordt berekend door de totale overheadlasten van het taakveld overhead te delen door de totale directe personeelskosten. De toegerekende overhead aan investeringen en grondexploitaties is 1,9 mln. in 2025.

Exploitatie (bedragen x € 1.000) V = voordeel en N = nadeel	Jaar- rekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaar- rekening 2025	Verschil 2025	V/N
0.4 Overhead	14.386	15.740	16.720	15.453	1.267	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	
9.9 Onvoorzien	0	100	100	0	100	V
Lasten Overhead, VPB en onvoorzien	14.386	15.840	16.820	15.453	1.367	V
0.4 Overhead	664	432	392	532	141	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	
9.9 Onvoorzien	0	0	0	0	0	
Baten Overhead, VPB en onvoorzien	664	432	392	532	141	V
Totaal saldo van baten en lasten	-13.722	15.409	16.429	14.921	1.508	V
Stortingen aan reserves	42	0	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	90	692	692	690	-2	N
Resultaat	-13.674	14.717	15.737	14.231	1.506	V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
0.4 Overhead	1.267 V	13 V	Voor de implementatie van geautomatiseerde uitwisseling van gegevens binnen de inburgeringsketen (plateau 2) is een bedrag van € 13.000 ontvangen. Omdat de implementatie stapsgewijs vanaf 2026 gaat plaatsvinden, wordt voorgesteld om dit budget via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
		318 V	De raad heeft in 2023 ingestemd met de projectopdracht Administratieve leegstand BRP. Dit project is nog niet volledig afgerond in 2025. Dit heeft vooral te maken met het feit dat later is gestart waardoor het project een langere doorlooptijd kent. De raad wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 318.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026 om dit project af te ronden.
		209 V	De middelen die zijn ontvangen voor de Wet Open Overheid (WOO) zijn nog niet volledig benut. De raad wordt voorgesteld € 209.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026 om dit plan te realiseren.
		231 V	De middelen die ter beschikking zijn gesteld voor het E-depot zijn nog niet volledig benut. De raad wordt voorgesteld € 231.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.
		164 N	Dit betreft een extra bijdrage aan de verlofvoorziening, omdat er meer uren door de medewerkers zijn gespaard.
		60 V	Door een gewijzigde meer rechtmatige wijze van boeken van jaaroverstijgende facturen ontstaat er in 2025 een eenmalig voordeel op de budgetten voor onderhoud software, licenties en ondersteuning van ICT-pakketten. Voor de incidentele gevolgen van deze wijziging in 2026, is dit budget benodigd in 2026. Daarom wordt de raad voorgesteld om € 60.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat beschikbaar te stellen in 2026.
		610 V	Doordat vacatures later of soms niet zijn ingevuld, zijn er bij verschillende teams lagere salariskosten ontstaan. Dit voordeel is wel kleiner dan in 2024. Bij de Perspectiefnota 2026-2029 is dit voordeel gebruikt om een deel van de tijdelijke capaciteit uit de Perspectiefnota 2023-2026 te behouden, zodat de werkzaamheden uit het collegeprogramma kunnen worden voortgezet.
9.9 Onvoorzien	100 V	100 V	Het budget dat in 2025 beschikbaar was voor onvoorziene omstandigheden is niet benut. Dit levert een voordeel op.
Baten			
0.4 Overhead	141 V	149 V	Dit wordt veroorzaakt door de vergoedingen voor het detacheren van personeel.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
Hard en software 2024	396	290	107	397	1	N Ja
Hard en software 2025	397		225	225	172	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2021	121	36	86	122	1	N Ja
Vervangingsplan inventaris 2022	112	0	110	110	2	V Ja
Vervangingsplan inventaris 2023	179	0	49	49	130	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2024	34	0	0	0	34	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2025	150			0	150	V Nee
Warmtenet stadhuis	1.672	243	1.389	1.632	40	V Nee
Totaal lasten	3.061	569	1.966	2.535	526	V
Baten						
Warmtenet stadhuis	481	0	587	587	106	V Nee
Totaal baten	481	0	587	587	106	V
Totaal investeringen	2.580	569	1.379	1.948	632	V

In de onderstaande tabel worden de investeringen met een budget groter dan € 500.000, afwijkingen boven de € 100.000 en politiek relevante investeringen toegelicht.

Investerings	Toelichting
Hard en Software 2025	Op dit moment vindt de transitie van het interne vaste telefoonnetwerk naar mobiele telefonie. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar een efficiënte, doelmatige en toekomstbestendige wijze van ICT-beheer en -beleid, waaronder keuzes over eigendom, lease- of SAAS-constructies. Het investeringsbudget Hard- en software 2025 is in 2026 benodigd voor de telefoontransitie en maakt verder deel uit van het dekkingsverhaal voor het nieuwe ICT-beleid.
Vervangingsplan inventaris	Met het oog op de aansluiting van het stadhuis op het warmtenet zijn verschillende vervangingen, waaronder de vloerbedekking, tijdelijk on hold gezet. Deze werkzaamheden worden vanaf 2026 opgepakt. Momenteel wordt het vervangingsplan Inventaris geactualiseerd. De niet besteedde middelen maken hier deel van uit.
Warmtenet stadhuis	Dit betreft de aansluiting van het Stadhuis op het warmtenet. In 2025 is de aansluiting gerealiseerd. In 2026 worden de werkzaamheden afgerond.

Jaarstukken 2025

Jaarverslag: Paragrafen

3 Jaarverslag: Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de vraag in welke mate de financiële positie van gemeente Gorinchem toereikend is om de financiële gevolgen van risico's die zij loopt, op te kunnen vangen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit:

1. De beschikbare weerstandscapaciteit: alle middelen en mogelijkheden om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen.
2. De benodigde weerstandscapaciteit: alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (zoals voorzieningen) én die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

3.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel staat hoe de beschikbare weerstandscapaciteit is opgebouwd.

Beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1 mln.)	Jaarrekening 2024	Begroting 2026	Jaarrekening 2025
Algemene reserve	30,5	29,0	29,0
Onbenutte belastingcapaciteit	1,1	1,4	1,4
Post onvoorzien	0,1	0,1	0,1
Meerjarige begrotingssaldi	2,3	1,0	0,9
Totale weerstandscapaciteit	33,9	31,5	31,5

- De algemene reserve is met name als gevolg onttrekkingen voor de investeringen (PPN 2024–2027) lager dan de jaarrekening 2025.
- De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door een vergelijking te maken tussen de Gorinchemse OZB-tarieven en de "artikel-12-tarieven". Dit zijn de tarieven die een gemeente minimaal moet heffen om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit het Rijk (via het gemeentefonds). De onbenutte capaciteit wordt incidenteel meegenomen in de weerstandscapaciteit, omdat deze in de praktijk niet snel wordt ingezet.
- Ook de post onvoorzien, die ieder jaar in de begroting staat, wordt slechts incidenteel meegenomen in de weerstandscapaciteit. Er zal namelijk in het eerstvolgende jaar weer een nieuwe post voor onvoorziene zaken in de begroting worden opgenomen.
- De meerjarige begrotingssaldi betreft de optelling van de begrotingssaldi 2026 t/m 2029. Bij de meerjarige begrotingssaldi wordt ervan uitgegaan dat alle taakstellingen worden gerealiseerd. De omvang van deze taakstellingen (2026 t/m 2029) bedraagt € 1,9 mln.

Het verloop van de algemene reserve staat in onderstaande tabel. Het jaarrekeningresultaat 2025 is hierin nog niet meegenomen.

Saldo algemene reserve (bedragen in € x 1.000)	2025
Stand 1-1-2025	30.468
Jaarrekeningrekeningresultaat 2024	12.771
Bestemming jaarrekeningresultaat 2024	-10.292
Dekking investeringen PPN 2024-2027	-3.800
Dekking investeringen PPN 2025-2028	-1.100
Afroming reserve Sociaal Domein	1.100
Amendement Skatepark	-102
Saldo algemene reserve ultimo boekjaar	29.045

3.1.3 Benodigde weerstandscapaciteit

Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen, zijn allereerst de risico's geïdentificeerd. Vervolgens is gekeken naar de kans van optreden van het risico: zeer onwaarschijnlijk, onwaarschijnlijk, waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk. Deze kansen zijn uitgedrukt in procenten en vermenigvuldigd met de financiële grondslag voor de berekening van het risico (kolom bedrag). Als het risico meerjarige financiële effecten heeft, wordt het risico voor maximaal vier jaar meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Jaar 1 voor 100%, jaar 2 voor 75%, jaar 3 voor 50% en jaar 4 voor 25%. Dat betekent dat vanaf het jaar van optreden van een risico de gemeente maximaal vier jaar de tijd heeft om het financiële effect voor 100% in de begroting op te vangen.

In deze paragraaf staan eerst de risico's met een incidenteel financieel effect beschreven. Vervolgens vermelden we de risico's met een structureel financieel effect, als laatste duiden we de risico's waarvoor geen rekening wordt gehouden met een financieel effect voor de benodigde weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen x € 1 miljoen)	Begroting 2026	Kans	Bedrag	2026	2027	2028	2029	Jaarrekening 2025
Incidenteel financieel effect								
1. Gemeentelijke grondexploitaties	3,50		4,70					4,70
2. Waarborgen en garanties	2,36	12,5%	18,30					2,29
3. Uitgegeven geldleningen	0,14	12,5%	1,50					0,19
4. Bouwkostenstijgingen investeringen	2,75	62,5%	3,60					2,25
5 Co-financiering Regiodeal en WoningBouwImpuls	4,69	62,5%	7,50					4,69
Totaal Incidenteel	13,44		35,60					14,11
Structureel financieel effect								
7. Verbonden partijen	2,34	62,5%	1,50	0,94	0,70	0,47	0,23	2,34
8. Gemeentefonds, (normeringssystematiek)	2,12	62,5%	1,59	0,99	0,75	0,50	0,25	2,48
10. Stijging rentekosten	2,26	62,5%		0,24	0,62	0,99	1,20	3,05
Totaal Structureel	6,73		3,09	2,17	2,06	1,96	1,68	7,88
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	20,16		38,69	2,17	2,06	1,96	1,68	21,99

Risico's met een incidenteel financieel effect

1. Gemeentelijke grondexploitaties

De risico's rondom de gemeentelijke grondexploitaties zijn ingeschat op € 4,7 mln (was € 3,5 mln.). Deze stijging (€ 1,2 mln) houdt met name verband met een actualisatie van het renterisico. De risico's van de netcongestie zijn reeds verwerkt in de omvang van de voorziening. Omdat de risico's individueel gewogen zijn (conform de voorgeschreven methodiek), is er geen percentage opgenomen in de tabel.

2. Waarborgen en garanties

De gemeente Gorinchem staat voor circa € 18,3 mln. garant voor leningen van onder andere deelnemingen onderwijsinstellingen en verenigingen. Deze € 18,3 mln. is de basis voor de berekening van het risico. Van dit bedrag heeft € 7,1 mln. betrekking op Gevudo/HVC. Een verdere onderverdeling van deze garanties staat in de toelichting op de balans in de jaarrekening bij het onderdeel "Niet uit de balans blijvende verplichtingen". De kans dat de gemeente wordt aangesproken voor leningen van deze instanties is ingeschat als erg onwaarschijnlijk (12,5%).

3. Uitgegeven geldleningen

De gemeente Gorinchem heeft circa € 1,45 mln. aan leningen verstrekt aan bijvoorbeeld stichtingen maar ook de startersleningen vallen onder dit risico. Deze € 1.45 mln. vormt daarmee de financiële grondslag voor de berekening van het risico. Voor een onderverdeling van deze uitgegeven geldleningen verwijzen wij u naar de toelichting op de balans in de jaarrekening bij het onderdeel 'Overige langlopende leningen'. De kans dat één of meerdere van deze leningen niet terugbetaald kunnen worden, wordt ingeschat op erg onwaarschijnlijk (12,5%).

4. Bouwkostenstijging

In 2025 zijn de bouwkosten harder gestegen dan in 2024. De stijging is ook hoger dan de de indexering van de investeringen (> € 1 mln.) in de Perspectiefnota 2026. In 2021 en 2022 was de inflatie ook fors hoger dan de indexering. Indien de CBS Bouwkosten worden vergeleken met de doorgevoerde indexering zijn de investeringen voor zo'n 12% minder geïndexeerd. De komende jaren staan diverse investeringen op de agenda. De investeringen uit hoofde van de nieuwe Lingebrug Arkelsedijk/Spijksedijk bedragen bijvoorbeeld ruim € 22 mln. Het uitgangspunt voor dit risico wordt ingeschat op € 30 mln (verlaagd met € 10 mln). Voor de investeringen wordt in het weerstandsvermogen dan ook rekening gehouden met een kostenstijging van 12% van € 30 mln. en daarmee bedraagt dit risico € 3,6 mln. Dit risico wordt nog steeds ingeschat op waarschijnlijk (62,5%).

5. Co-financiering van de Regiodeal en Woningbouwimpuls (WBI 6e tranche)

De nieuw gesloten Regiodeal vraagt ook een eigen bijdrage van de gemeente. Bij de verschillende projecten zijn ook verschillende partners betrokken. Hierdoor is de benodigde co-financiering nog niet vast te stellen. Vooralsnog wordt deze op basis van de projecten en het aantal partners ingeschat op € 0,5 mln. Voor de WBI bedraagt de maximale co-financiering € 8 mln. De totale cofinanciering wordt nu ingeschat op € 8,5 mln. In de Perspectiefnota 2026-2029 is in 2029 € 1 mln. gereserveerd voor de WBI waardoor € 7,5 mln resteert. De kans op dit risico is ingeschat op waarschijnlijk (62,5%).

Risico's met een structureel financieel effect

6. Verbonden partijen

Gemeente Gorinchem heeft te maken met diverse verbonden partijen. Het aantal verbonden partijen en het financieel en inhoudelijk belang hiervan neemt de laatste jaren toe. In de paragraaf Verbonden partijen wordt nader ingegaan op deze verbonden partijen met bijvoorbeeld een beschrijving van het

publiek belang en de risico's. Niet alle risico's die daar genoemd worden, zijn financieel vertaald. Inmiddels is de bovengemiddelde inflatie verwerkt in de diverse begrotingen van de verbonden partijen. Van diverse verbonden partijen wordt verwacht dat zij een bijdrage gaan leveren aan het Ravijnjaar. Als financiële grondslag voor de berekening van het risico hanteren wij een bedrag van € 1,5 mln. (ongewijzigd) en schatten wij de kans in op waarschijnlijk (62,5%). In het risico zijn de partners in het Sociaal Domein niet meegenomen. Deze zijn meegenomen bij het risico Sociaal Domein.

7. Gemeentefonds

De hoogte van het Gemeentefonds heeft de afgelopen jaren een fluctuerend verloop gekend. Dit werd met name veroorzaakt door de algemene economische omstandigheden, het uitgangspunt van 'Samen de trap op, samen de trap af' en periodieke herijkingen van de maatstaven. Met ingang van 2023 is de verdeling van het gemeentefonds herzien. Het doel van deze herziening is een stabiel verdeelmodel dat zo goed mogelijk aansluit bij de kosten van gemeenten. De effecten vanuit het nieuwe kabinet zijn nog niet duidelijk. Wel is duidelijk dat er bezuinigt moet worden op sociale voorzieningen en meer uitgaven moeten worden gedaan voor defensie. Het risico percentage is ten opzichte van de begroting 2026 onveranderd opgenomen (1,5% van algemene uitkering) met een kans van 62,5%.

9. Stijging rentekosten

Voor de periode 2026 tot en met 2029 is een berekening gemaakt voor een rentestijging van 0,6% (was 0,5%) omdat de bewegingen op de kapitaalmarkt groter zijn geworden dan 6 maanden geleden. De effecten per jaarschijf zijn conform de methodiek opgenomen in het weerstandsvermogen voor in totaal € 3,05 mln. De kans op dit risico wordt ongewijzigd ingeschat op waarschijnlijk (62,5%). Voor de structurele effecten na de begrotingsperiode verwijzen wij naar risico's zonder financieel effect voor het weerstandsvermogen.

Risico's waarvoor geen rekening wordt gehouden met een financieel effect voor het weerstandsvermogen

1. Sociaal Domein

Voor de reserve Sociaal Domein is bij de Perspectiefnota 2025 een minimum niveau bepaald van € 4,25 mln. als toereikend om specifieke (incidentele) risico's in het Sociaal Domein af te dekken. Daarom worden de risico's in het Sociaal Domein niet meegenomen in de berekening voor de benodigde weerstandscapaciteit. De financiële ontwikkelingen in het Sociaal Domein zijn niet zonder risico. Het kabinet onderkent dat de rijksmiddelen overall gesproken ontoereikend zijn voor de kosten die in het Sociaal Domein worden gemaakt.

Jeugdzorg

De kosten binnen de landelijke jeugdzorg blijven de laatste jaren stijgen. De jeugdzorg moet hervormd worden. Op 19 juni 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028 definitief vastgesteld. De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Dit vraagt inzet van en samenwerking van veel partijen waaronder gemeenten en het Rijk. Het pakket aan maatregelen moet leiden tot lagere uitgaven. De financiële afspraken van de Hervormingsagenda Jeugd (afbouw van extra middelen en oplopende besparingen), zijn in de gemeente Gorinchem conform Rijksbeleid opgenomen in de meerjarenbegroting. We veren mee met de ontwikkelingen van het Rijk. Zie hiervoor ook het overzicht Hervormingsagenda Jeugd aan het einde van deze paragraaf. Eind januari heeft de

Deskundigencommissie van Ark zijn advies uitgebracht t.a.v. de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire heeft de Rijksoverheid een deel van de besparingsopgave structureel opgelost en daarnaast zijn de onzekerheden doorgeschoven naar 2028. De verwachting is dat we in 2026/2027 middelen overhouden op Jeugd en bij uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd vanaf 2028 er een beperkt tekort optreedt.

Wmo

We zien een toename van de zorgvraag als het gaat om Wmo voorzieningen. Dit heeft vooral te maken met een toenemende vergrijzing van onze inwoners. Deze trend zal zich de komende jaren naar verwachting verder doorzetten. Daarnaast zien we een ontwikkeling van “zo lang mogelijk zelfstandig thuis” voor onze oudere inwoners en “weer zelfstandig thuis” voor bijzonder doelgroepen vanuit bijvoorbeeld Beschermd Wonen. Die ontwikkeling draagt ook bij aan toename van zorgvraag richting de Wmo.

Ook zijn prijsontwikkelingen een risico. De indexeringsafspraken met gecontracteerde aanbieders zijn gebaseerd op het uitgangspunt van reële kostprijs. Dat is wettelijk verplicht. Die indexeringsafspraken lopen veelal niet gelijk met de indexeringsgrondslagen in het gemeentefonds.

De invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage staat gepland voor 2028. Het is uiterst onzeker of dit wordt gehaald. De invoering zou de volumegroei kunnen drukken en zelfs kunnen leiden tot afname van het Wmo gebruik. Zolang dit niet gerealiseerd is, zorgt dit voor financiële druk.

2. Waarborggaranties

De huidige boekwaarde van de totale garanties bedraagt circa € 871 mln. Hiervan bestaat circa € 853 mln. uit de garantstellingen door tussenkomst van waarborgfondsen. Dit zijn stichtingen die garant staan voor leningen die kredietverstrekkers zoals banken hebben uitstaan bij woningbouwcorporaties, welzijnsorganisaties, et cetera. De gemeente fungeert als achtervang voor het waarborgfonds. Het risico dat de gemeente wordt aangesproken als achtervang is nagenoeg nihil.

3. Situatie Oekraïne

De richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) voor vluchtelingen uit Oekraïne loopt tot 4 maart 2027. Na deze datum zal een transitieperiode ingaan waarin langetermijnbeleid wordt toegepast om ontheemden perspectief te bieden, gericht op integratie of duurzame terugkeer. De financiële gevolgen van deze transitieperiode zijn nog niet duidelijk, waardoor hiermee nog geen rekening is gehouden.

Landelijke ontwikkelingen

Het nieuwe kabinet zet het huidige beleid voor Oekraïense ontheemden voort. In de Voorjaarsbesluitvorming wordt bepaald hoe het beleid verder wordt ingevuld en welke financiële middelen beschikbaar komen. De uitkomsten worden naar verwachting in april of mei 2026 met de Tweede Kamer gedeeld.

4. Toenemende projectorganisatie en capaciteitsplanning

Het aantal projecten binnen de organisatie is de afgelopen jaren toegenomen. Dit zorgt voor een spanningsveld tussen het aantrekken van medewerkers en de tijdelijke beschikbaarheid van middelen uit hoofde van de projecten. Voor de korte termijn zijn de risico's beperkt maar zodra de voorraad aan projecten kleiner wordt kan dit negatieve impact hebben op het jaarrekeningresultaat als gevolg van onvoldoende dekking voor de personeelskosten. Het uitgangspunt is dat de organisatie inspeelt op een situatie waarin er minder dekking uit projecten voor personeelskosten komt. Daarom wordt voor dit risico geen bedrag opgenomen. Daarnaast is bij de begroting 2023 ruimte gemaakt

voor het uitbreiden van de formatie gedurende een periode van 3 jaar (2023 t/m 2025). In de Perspectiefnota/Begroting 2026 is in de meerjarenbegroting opgenomen dat de formatieuitbreiding voor een deel wordt afgebouwd en voor een deel wordt voortgezet met financiële dekking. Er wordt van uitgegaan dat de organisatie dit risico beheerst en hier geen calamiteiten optreden. Daarom wordt voor dit risico geen bedrag opgenomen.

5. IHP

In de Perspectiefnota 2025–2028 is aangegeven dat er onvoldoende ruimte is voor het uitvoeren van IHP. Vanuit het jaarrekeningresultaat 2024 is € 1,5 mln. in de reserve Onderwijshuisvestering gestort. In de Perspectiefnota 2026–2029 is naast de jaarlijkse jaarschijf van € 1,0 mln een bedrag van € 3 mln opgenomen in het investeringsplafond. Er wordt gezocht naar financiële oplossingen zoals bijdragen van het Rijk en andere stakeholders. Dit vraagstuk blijft een uitdaging voor de financiële situatie.

6. Cultuurhuis

In november 2024 is raadsvoorstel Cultuurhuis De Nieuwe Doelen aangenomen. De komende periode zal een (financieel) passend beheer- en exploitatiemodel voor de dagelijkse gang van zaken van het Cultuurhuis worden uitgewerkt. Dit zal in samenwerking worden gedaan met culturele partijen uit de stad, met de overige partijen waar in de onderzoeksfase mee is gesproken en met de bibliotheek. Er wordt op dit moment geen rekening gehouden met een eventuele extra financiële bijdrage van de gemeente.

7. Mobiliteit

Voor de Mobiliteitsvisie worden jaarlijks middelen gereserveerd vanuit de grondexploitaties. De grondexploitaties zitten in hun eindfase. Voor een Mobiliteitsvisie 2.0 zal dan ook een andere manier gevonden moeten worden om middelen te reserveren.

8. Renterisico's na 2029

Indien de kapitaalmarktrente 0,6% stijgt zullen de structurele rentelasten vanaf 2030 € 0,9 mln. per jaar hoger zijn dan begroot. In de periode 2030 tot en met 2033 lopen nog leningen af die wellicht geherfinancierd moeten worden. Bij de huidige marktrente kan herfinanciering leiden tot hogere rentekosten. Bij een rente van 3,5% zal volledig herfinanciering op termijn leiden tot € 1,4 mln hogere rentelasten per jaar. Voor het herfinancieringsrisico is geen bedrag opgenomen in het weerstandsvermogen omdat dit buiten de begrotingsperiode ligt. Daarnaast is er wellicht minder herfinanciering nodig als gevolg van de verkoopopbrengsten van Groote Haar.

Taakstellingen

De afgelopen jaren zijn diverse taakstellingen opgenomen. Onderstaand ziet u een overzicht van de nog in te vullen bestaande taakstellingen. Het niet realiseren van deze taakstellingen heeft effect op het weerstandsvermogen.

Restant openstaande taakstellingen Begroting 2025 (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Taakstelling subsidies	7	173	173	173
Taakstelling Sociaal Domein	-204	-26	-36	-36
Taakstelling Efficiency Organisatie	0	134	159	159
Subtotaal nog te realiseren taakstellingen Begroting 2025	-197	281	296	296
Taakstellingen voor begroting 2025				
Taakstelling hogere kosten Sociaal Team			489	489
Taakstelling DT	0	0	0	0
Taakstelling Stadsontwikkeling	52	52	52	52
Totaal	-145	333	837	837

3.1.4 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen (ook wel weerstandsratio) is de deling van de beschikbare weerstandscapaciteit door de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen	Ruim voldoende	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2025	Prognose 31-12-2026
Weerstandsvermogen	$1,4 \leq x < 2,0$	1,59	1,43	1,50
Weerstandsvermogen excl. Meerjarige saldi		1,48	1,39	1,46

Het weerstandsvermogen per 31-12-2025 komt uit op 1,43. Dit is binnen de gestelde bandbreedte van 1,4 tot 2. De verwachting is dat de weerstandsratio in 2026 ook binnen deze bandbreedte blijft. De mate van realisatie van de toekomstige taakstellingen heeft invloed op het toekomstige weerstandsvermogen.

3.1.5 Financiële kengetallen

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening en/of de balans. Deze kengetallen kunnen behulpzaam zijn bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. Elk kengetal lichten we toe en vergelijken we met signaleringswaarden van de provincie Zuid-Holland. De provincie hanteert de volgende drie categorieën: minst risicovol, neutraal en meest risicovol. Wij benadrukken dat we voorzichtig moeten omgaan met conclusies trekken uit individuele kengetallen. De kengetallen moeten altijd in samenhang bekeken worden.

Netto schuldquote

	Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Vaste schulden	67.475	148.426	168.216	161.643	160.815
B	Netto vlottende schuld	11.221	10.000	10.000	3.510	2.175
C	Overlopende passiva	30.293	16.204	14.272	5.862	2.430
D	Financiële vaste activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	4.124	5.002	5.002	4.992	4.992
E	Uitzettingen < 1 jaar	14.909	7.000	7.000	7.000	7.000
F	Liquide middelen	83	0	0	0	0
G	Overlopende activa	9.246	1.000	1.000	1.000	1.000
H	Totale baten (exclusief mutaties reserves)	195.524	191.510	214.116	196.776	173.646
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	41%	84%	84%	80%	88%
	Financiële vaste activa (exclusief uitstaande leningen)	2.629	2.629	2.629	2.629	2.629
I	Netto schuldquote (A+B+C-E-F-G-I)/H x 100%	42%	86%	85%	82%	89%

Signaleringswaarde provincie: <90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal en >130% is meest risicovol

De netto schuldquote is het totaal van de leningenportefeuille verminderd met de eigen middelen. Hierdoor ontstaat een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre de gemeente geld doorleent, is ook de netto schuldquote exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De lage netto schuldquote is met name veroorzaakt door de bestemming van de Eneco-gelden. De netto schuldquote neemt toe in de komende jaren, voornamelijk als gevolg van de geplande nieuwe investeringen. Deze leiden tot een toename van de schulden. De oplopende schulden zijn in Perspectiefnota 2021-2024 onderkend. Dit is mede de reden geweest dat er maatregelen zijn getroffen om de schuldpositie niet verder op te laten lopen zoals het investeringsplafond. Op basis van de huidige keuzes, inzichten en prognoses zal de schuld na 2027 afnemen.

Solvabiliteitsratio

	Solvabiliteit (in procent)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	141.302	128.179	129.803	129.543	129.261
B	Balanstotaal	273.835	300.457	321.936	316.632	315.928
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	52%	43%	40%	41%	41%

Signaleringswaarde provincie: >50% is minst risicovol, 20-50% is neutraal en <20% is meest risicovol

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de verhouding van het eigen vermogen tot het balanstotaal. Dit laat zien dat we op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. De dalende trend wordt met name veroorzaakt door de investeringsplanning en de daarmee verwachte stijging van het balanstotaal. Op basis van de signaleringswaarde is de solvabiliteitsratio nu "minst risicovol" en zal dalen naar neutraal.

Structurele exploitatieruimte

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Structurele exploitatieruimte (bedragen x € 1.000)					
A Totale structurele lasten	171.508	175.550	175.942	169.758	167.504
B Totale structurele baten	187.302	178.746	178.652	170.902	168.931
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	34	24	24	24	24
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	123	75	77	52	52
E Totale baten (exclusief mutaties reserves)	195.524	199.445	216.187	197.809	176.897
Structurele exploitatieruimte ((B- A)+(D-C))/E x 100%	8%	1,6%	1,3%	0,6%	0,8%
Signaleringswaarde provincie: >0% is minst risicovol, = 0% is neutraal en <0% is meest risicovol					

Het kengetal structurele exploitatieruimte laat zien of de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. De signaleringswaarde structurele exploitatieruimte blijft positief.

Grondexploitatie

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Kengetal grondexploitatie (bedragen x € 1.000)					
A Bouwgronden in exploitatie	53.881	70.041	51.838	31.922	33.369
B Totale baten (exclusief mutaties reserves)	195.524	191.510	214.116	196.776	173.646
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	28%	37%	24%	16%	19%
Signaleringswaarde provincie: <20% is minst risicovol, 20-35% is neutraal en >35% is meest risicovol					

Het kengetal grondexploitaties geeft de boekwaarde van grondexploitaties weer ten opzichte van de totale baten van de gemeente. Dit kengetal geeft twee zaken weer. Allereerst is er een risico dat de gemeente bij verkoop van de gronden niet de gehele boekwaarde kan realiseren. Als tweede kan een hoge boekwaarde wel betekenen dat bij verkoop de opbrengsten (incidentele baten) gebruikt kunnen worden om bijvoorbeeld de leningenportefeuille af te bouwen. Door de investeringen in Groote Haar stijgt de signaleringswaarde naar meest risicovol. Indien het verkopen van kavels op Groote Haar conform de huidige planning wordt gerealiseerd zal de signaleringswaarde in 2028 in de categorie minst risicovol uitkomen.

Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit (in euro's)	Jaarstukken 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	323	334	334	334	334
B Rioolheffing voor een gezin	201	241	241	241	241
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	400	412	412	412	412
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	1
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	924	987	987	987	986
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin (in jaar t -1)	994	1.052	1.052	1.052	1.052
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	93%	94%	94%	94%	94%

Signaleringswaarde provincie: <95% is minst risicovol, 95-105% is neutraal en >105% is meest risicovol

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 100%. De komende jaren ligt de belastingdruk lager dan het landelijk gemiddelde en is op basis van de signaleringswaarde neutraal.

Financiële kengetallen in perspectief

Kengetallen	Jaarstukken 2024	Jaarstukken 2025	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	48%	41%	86%	84%	84%	80%	88%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	42%	87%	86%	85%	82%	89%
Solvabiliteitsratio	43%	52%	41%	41%	40%	41%	41%
Structurele exploitatieruimte	2,1%	8,1%	3,1%	1,6%	1,3%	0,6%	0,8%
Grondexploitatie	29%	28%	35%	37%	24%	16%	19%
Belastingcapaciteit	99%	93%	96%	94%	94%	94%	94%

Signaleringswaarde: groen is minst risicovol, oranje is neutraal en rood is meest risicovol

Kengetallen die op groen staan, beoordelen we als een gezonde situatie. Kengetallen die op rood staan, geven aanleiding tot zorgen en vragen dus nadere aandacht.

Door de aangepaste verkoopplanning van Groote Haar lopen de schulden minder hard op dan in voorgaande begrotingen. Indien deze planning wordt gerealiseerd neemt het aantal groene kengetallen toe ten opzichte van voorgaande begrotingen. De voorziene daling van de schulden is van belang voor het beheersen van de toekomstige rentelasten.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

3.2.1 Inleiding

We maken voor de kapitaalgoederen onderscheid tussen vastgoed (paragraaf 3.2.2) en niet-vastgoed (paragraaf 3.2.3). Zo houden we aansluiting bij de verdeling die in de paragraaf Grondbeleid staat. We lichten de kapitaalgoederen en het bijbehorende onderhoud per categorie toe.

De kosten van het geplande groot onderhoud aan onze kapitaalgoederen worden verdeeld over meerdere jaren en jaarlijks verrekend met de onderhoudsvoorziening. Doel hiervan is het tegengaan van fluctuaties in de (meerjaren)begroting. Voor het kleine dagelijks en jaarlijks onderhoud zijn reguliere exploitatiebudgetten in de begroting opgenomen. Eventuele verschillen hierop zijn onderdeel van het jaarrekeningresultaat.

3.2.2 Vastgoed

De gemeente Gorinchem heeft vastgoed in eigendom. Hiermee kan zij sturen op gewenste maatschappelijke ontwikkelingen en doelstellingen. Vastgoed wordt verkocht als het niet meer nodig is om voornoemde doelen of ontwikkelingen te realiseren. De verkoop vindt plaats binnen de kaders van het Didam-arrest. De gebouwen die Gorinchem bezit, zijn te verdelen in:

1. Woningen en panden
2. Onderwijspanden
3. Panden Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties
4. Panden voor kunstuitoefening
5. Panden maatschappelijke zorg
6. Gemeentelijk onroerend goed

Het gemeentelijke vastgoed wordt elk jaar tegen het licht gehouden en het feitelijk gebruik en het perspectief van de panden wordt geactualiseerd. In november 2025 is de Nota Vastgoedbeleid 2026–2032 door de raad vastgesteld. Hierin liggen de beleidskaders vast van het vastgoedbeleid en wordt aangegeven op welke wijze gemeentelijk vastgoed wordt ingezet als sturingsmiddel op het effectueren van maatschappelijke en publieke doelstellingen. In 2025 is het Meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd en de financiële kaders vastgesteld door de raad.

In 2025 zijn de panden conform het MJOP onderhouden met uitzondering van De Nieuwe Doelen en het zwembad. Hiervoor is afgesproken zo min mogelijk groot onderhoud uit te voeren en het geld in de voorziening te houden voor de toekomstige situatie. De restantbudgetten voor groot onderhoud welke normaliter zouden doorschuiven, worden nu betrokken in het nieuwe MJOP 2026–2045.

Aanvullend op het reguliere onderhoud en het in programma Duurzaamheid genoemde werkprogramma Verduurzaming gemeentelijk vastgoed zijn er een aantal zaken betreffende het vastgoed die hieronder worden toegelicht.

Feitelijke gegevens van het gemeentelijk vastgoed

De gemeente bezit panden per peildatum 31 december 2025.

Soort vastgoed	Sublabel	Aantal
Maatschappelijk vastgoed	Onderwijs	32
	Sport	8
	Welzijn	5
	Cultuur	3
	Economie en Toerisme	3
	Erfgoed/ historie	14
	Intern vastgoed (bestuurlijke en ambtelijke huisvesting)	5
Commercieel vastgoed	Horeca	1
	Bedrijfsruimte	3
	Kinderdagverblijf/ BSO	1
Overig vastgoed	Woningen	4
	Ontwikkelingsvastgoed	4

Gebouwen

In onderstaand overzicht staat per categorie en soort onderhoud een vergelijking tussen de raming en de werkelijke kosten. Deze worden toegelicht.

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2025 na primitief wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge-schoven
Woningen en panden							
– Regulier (klein) onderhoud	33	33	37	–5	–5	N	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	445	445	35	410	–		410
Onderwijspanden							
– Regulier (klein) onderhoud	299	299	358	–59	–59	N	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	2.706	2.706	159	2.547	–		2.547
Panden Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties							
– Regulier (klein) onderhoud	22	22	26	–4	–4	N	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	1.834	1.834	171	1.663	150	V	1.513
Panden voor kunstuitoefening							
– Regulier (klein) onderhoud	72	72	48	24	24	V	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	2.019	2.019	93	1.926	–		1.926
Panden maatschappelijke zorg							
– Regulier (klein) onderhoud	12	12	27	–15	–15	N	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	142	142	13	129	–		129
Gemeentelijk onroerend goed							
– Regulier (klein) onderhoud	497	497	627	–130	–130	N	
– Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	1.935	1.935	827	1.108	–		1.108
Totaal	10.015	10.015	2.421	7.594	–38	N	7.632

1. Woningen en panden

De gemeente heeft historisch nog enkele woningen in haar portefeuille die hieronder vallen.

Onderhoud is hier planmatig uitgevoerd. In 2025 is één woning verkocht en een perceel grond in de Rietveldpolder.

2. Onderwijspanden

De onderwijspanden betreffen een aantal gymzalen, multifunctionele schoolgebouwen en de brede scholen Gildenplein, Dalemplein en Schuttersplein. In 2025 is de renovatie van het onderwijspand Herman de Ruijter 30 uitgevoerd. Zo is de sportvloer vervangen, zijn de douches en kleedkamers opnieuw betegeld en zijn enkele verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd, waaronder het plaatsen van HR++ glas, LED verlichting en isoleren van de kruipruimte. In 2025 is het dak van het Gildenplein gedeeltelijk vervangen. Daarnaast zijn ook zonnepanelen aangebracht op zowel het dak van het Gildenplein en Schuttersplein.

3. Panden Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties

De Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties beheert het subtropisch zwembad Caribabad (inclusief het naastgelegen clubhuis), sporthal De Hoefslag, sporthal De Oosterblik en sporthal Van Rappardhal. De laatste sporthal is een onderdeel van de brede school Gildenplein. Bij alle sportaccommodaties is sprake geweest van de nodige onderhouds- en vervangingswerkzaamheden. Voor het nieuwe te bouwen zwembad is in 2025 de aanbesteding afgerond, het definitief ontwerp vastgesteld en is met HVC overeenstemming bereikt om het nieuwe zwembad aan te sluiten op het warmtenet. De bouw start in 2026. Het oude zwembad zal naar verwachting eind 2027/begin 2028 worden gesloopt.

4. Panden voor kunstuitoefening

De voormalige ULO aan de Zusterstraat 31, schouwburg De Nieuwe Doelen en theater 't Pand aan de Korenbeurs behoren tot deze categorie. Bij de Zusterstraat 31 is de vloer hersteld en een nieuwe (personen)traplift geïnstalleerd. Verder is er regulier onderhoud uitgevoerd. Voor schouwburg De Nieuwe Doelen zijn in 2025 verdere verkenningen gedaan en dit heeft zijn beslag gekregen in de variant 'Cultuurhuis De Nieuwe Doelen' 2025. Totdat renovatie/verbouwwerkzaamheden van start gaan, wordt het pand onderhouden op het niveau 'instandhouding'.

5. Gemeentelijk onroerend goed

Dit onroerend goed omvat het stadhuis, de werf, het museum, vijf multifunctionele onderwijslocaties, de openbare bibliotheek, Het Centraalpunt, Dr. Hiemstralaan 77 en het pand Irenelaan 36 in Dalem. Hier heeft regulier beheer- en onderhoud plaatsgevonden. In het museum is de begane grond opnieuw ingericht. In de zomer van 2025 is de uitvoering voor de aansluiting van het warmtenet op het stadhuis gestart.

Monumenten

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2025 na primitief wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorge-schoven
Monumenten							
- Regulier (klein) onderhoud	105	105	220	-115	-115	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	898	898	245	653	-		653
Totaal	1.003	1.003	465	538	-115	N	653

Onder de monumenten vallen bijzondere panden en gebouwen, kerken en torens en walmuren. In 2025 is het onderhoud uitgevoerd conform het MJOP. In 2025 is de verduurzaming van het havenkantoor afgerond. In 2025 is het uurwerk van de Grote Toren gerenoveerd.

Parkeergarages

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorgeschoven
Parkeergarages							
- Regulier (klein) onderhoud	153	153	159	-5	-5	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	478	478	64	414	-		414
Totaal	631	631	223	408	-5	N	414

In de parkeergarage Kweeklust en Kazerneplein is in 2025 regulier onderhoud uitgevoerd conform alle wet- en regelgeving.

Buitensportaccommodaties

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorgeschoven
Buitensportaccommodaties							
- Regulier (klein) onderhoud	107	107	118	-11	-11	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024	1	977	961	16	-		16
Totaal	108	1.084	1.079	5	-11	N	16

In 2025 zijn de sportaccommodaties weer volgens de geldende normeringen gekeurd. Onderhoud en beheer gaat op basis van het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) voor dit areaal. Vanuit de MJOP (MJIP) is de atletiekbaan intensief gerenoveerd. Verder is een Cruiff Court gerealiseerd.

Kunst

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorgeschoven
Kunst							
- Regulier (klein) onderhoud	40	40	44	-4	-4	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	57	57	1	56	-		56
Totaal	97	97	45	52	-4	N	56

In 2025 heeft regulier beheer en onderhoud plaatsgevonden bij de verschillende kunstwerken die Gorinchem rijk is. Het kunstwerk 'Verschoven Structuur' op de Banneweg is ontmanteld ten behoeve van de werkzaamheden aan de Banneweg.

3.2.3 Niet-vastgoed

We beheren de openbare ruimte langs de meetlat van schoon, heel en veilig. Daarnaast speelt het afhandelen van meldingen een belangrijke rol. Ter verduidelijking: onder schoon valt de verzorging en het aanzien van een areaal of object. Te denken valt aan onkruidbeheersing en het schoon houden van diverse objecten zoals speeltoestellen, borden en gebouwen. Onder heel vallen de maatregelen die moeten zorgen voor het instandhouden van een bepaald object of areaal. Soms is het onderhoud eenvoudig, dan spreken we van klein onderhoud. Soms is het onderhoud ingrijpend en wordt een deel van de constructie vervangen. Dan is het groot onderhoud. Bij compleet vervangen van een object zoals een brug of gebouw, spreken we van vervanging. Veilig kan in dit kader worden gezien als een resultaat van schoon en heel. Hiervoor dienen regelmatig kwaliteitsinspecties plaats te vinden. In 2025 is het MJOP Civiele kunstwerken en publieke objecten geactualiseerd. De restantbudgetten voor groot onderhoud welke normaliter zouden doorschuiven, worden nu betrokken in het nieuwe MJOP 2026-2061.

Wegen

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge-schoven
Wegen							
- Regulier (klein) onderhoud	2.967	2.617	1.868	749	749	V	

Wegen zorgen in letterlijke zin voor verbinding. Het goed onderhouden en beheren van de wegen, straten en fietspaden is van wezenlijk belang voor de inwoners van de gemeente en andere weggebruikers. Het draagt bij aan een aantrekkelijke plaats om te wonen, te recreëren en te werken. In 2025 is op basis van onderhoudsplannen, inspecties en de Fixi meldingen onderhoud gepleegd aan de wegverhardingen, speelplekken, wegmeubilair, wegmarkeringen en bebordingen. In 2025 is het eerste jaar van de uitvoering van het beheerplan wegen 2025-2029 en de implementatie van planmatig beheer en onderhoud aan de wegverhardingen geweest. Op tal van plaatsen is groot onderhoud aan trottoirs, fietspaden en rijbanen gepleegd. Enkele voorbeelden hiervan zijn: fietspad Spijksedijk, Hoefslag en het Vivaldipad, wandelpaden gedenkmonument Paardenwater, herstraten Varkenmarkt, grootschalig onderhoud aan de paden op de vestingwallen inclusief nieuwe banken en prullenbakken. Ook hebben er grootschalige asfaltwerken plaatsgevonden aan de Haarweg, fietspad-parallelweg Merwedekanaal en de Griendweg. Ook is gecombineerd met het fietsknelpunten top 10 de rotonde Eike's Hof gerealiseerd. De Handelskade is integraal herinricht met nieuwe verharding, riool, kabels en leidingen en groen. En in de binnenstad is het parkeerterrein Schuttersveld klimaatbestendig heringericht. Tot slot is er grootschalig asfaltwerk uitgevoerd in de wijk Wijdschild-Laag Dalem: de Flank, Bachlaan en de Van Andel-Spruytlaan. De uitvoering van de Glacis (gecombineerd met de fietsknelpunten top 10) en het aanbrengen van rode fietsstroken in deze wijk loopt door in 2026. Dat geldt ook voor de aanpak van de wegen in het buitengebied met de Dalemse Zeiving en Laag Dalemseweg. De raad wordt voorgesteld € 532 .000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 beschikbaar te stellen in 2026.

Groen

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorge-schoven
Groen							
- Regulier (klein) onderhoud	1.063	1.063	1.110	-47	-47	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	15	15	0	15	-		15

Openbaar groen speelt een belangrijke rol bij de waardering van de leefomgeving. Het maaien van gras, onderhouden van sportvelden, onderhouden van de begraafplaats(en), snoeien van heesters, rooien van bomen en verwijderen van onkruid houdt de gemoederen vaak bezig. Omdat het beheer ervan een grote kostenpost is, is het belangrijk dat het onderhoud efficiënt wordt uitgevoerd zodat het openbaar groen haar rol in de leefomgeving goed kan blijven vervullen en aansluit bij de behoefte en tevredenheid van onze inwoners. In 2025 is er meer aandacht geweest voor ecologisch beheer zoals het maaien. En er is een vervolg gegeven aan het omvormingen in onze gemeente (bv heesters naar gazon) omwille van onderhoud, ecologie, klimaatbestendigheid.

Riolering

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorge-schoven
Riolering							
- Regulier (klein) onderhoud	110	80	78	2	2	V	

De riolering heeft tot doel om afvalwater en hemelwater tijdig en goed af te voeren. Een functioneel en goed onderhouden rioolstelsel is van belang voor de volksgezondheid en draagt bij aan een veilige, schone en droge leefomgeving. De kwaliteit waaraan de riolering moet voldoen is vastgelegd in het Programma Riolering en Stedelijk water dat in 2025 door de Raad is vastgesteld. Nu en in de toekomst speelt vooral klimaatadaptatie een belangrijke rol in het beheer en de inrichting van de openbare ruimte. In 2025 zijn er reinigingsrondes aan kolken en gemalen uitgevoerd. Er is gestart met het verbeteren van het rioolstelsel in de Gildewijk. Dat wordt in 2026 vervolgd. Het hoofdriool in de Banneweg is gerelined en er zijn werkzaamheden geweest aan verschillende duikers in de stad.

Water

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/resultaat	V/N	Doorge-schoven
Water							
- Regulier (klein) onderhoud	21	21	21	-	-	N	

Het onderhoud watergangen is volgens de vastgestelde uitgangspunten en binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Veerboten

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge-schoven
Veerboten							
- Regulier (klein) onderhoud	233	313	674	-361	-361	N	

De veerdienst heeft zeven veerboten (twee auto- en, twee voet-fiets veren en drie snelle veertaxi's). De kosten komen rechtstreeks ten laste van de exploitatiebegroting en worden uiteindelijk verdeeld volgens de verdeelsleutel met de oevergemeentes. De kosten voor de veren Brakel en Aalst komen volledig voor rekening van de gemeente Zaltbommel. Om de Gorinchem VIII in de vaart te houden, zijn eind 2025 de motoren vervangen. De lasten hiervan waren niet geraamd. Daarnaast is er aan de verschillende schepen meer onderhoud gepleegd dan geraamd. Ten opzichte van de raming is sprake van, vooral incidentele , hogere lasten van € 361.000.

Havens

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge-schoven
Havens							
- Regulier (klein) onderhoud	71	71	92	-22	-22	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	185	185	109	77	-		77
Totaal	256	256	201	55	-22	N	77

In 2024 zijn alle werkzaamheden binnen reguliere onderhoudsbudget aan de Lingeaven en de Lingesluis uitgevoerd.

Bruggen, kunstwerken en duikers

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge-schoven
Bruggen, kunstwerken en duikers							
- Regulier (klein) onderhoud	89	158	135	22	22	V	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	229	229	79	150	-		150
Totaal	317	386	215	172	22	V	150

Met civiele kunstwerken worden hier bruggen, beschoeiingen en damwanden bedoeld. In 2025 hebben we alle werkzaamheden binnen budget uit kunnen voeren. Er zijn beschoeiingen in de Haarwijk, aan het Paardewater, de Weerijstraat en in Dalem vervangen. Er is een nieuwe brug in 't Haagje geplaatst. De constructie van de Langebrug is geïnspecteerd en de keerwand in den Uylstraat is hersteld. In dit jaar is er ook een nieuw MJOP gemaakt en vastgesteld.

Openbare verlichting

Onderhoudsresultaat (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie	Verschil	Vrijval/ resultaat	V/N	Doorge- schoven
Openbare verlichting							
- Regulier (klein) onderhoud	77	83	98	-15	-15	N	
- Groot onderhoud 2025 en restant 2024, 2023 en 2022	65	101	75	26	-		26
Totaal	141	184	173	10	-15	N	26

De reden waarom openbare verlichting in de openbare ruimte wordt toegepast is meervoudig: het vergroot de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid, biedt ondersteuning bij het gebruik en de beleving van de openbare ruimte wanneer natuurlijk licht afwezig is. Het beheer van onze 8058 lichtmasten wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling OVL. Zij zijn eind 2024 ook gestart met de uitvoering van de verledning van onze gehele stad en dat is in 2025 volgens planning gecontinueerd.

3.2.4 Meerjaren onderhoudsplannen (MOP's)

Het totale verloop van de onderhoudsvoorziening is hieronder weergegeven.

Voorzieningen groot onderhoud gemeentelijke kapitaalgoederen (bedragen x € 1.000)	Saldo begin 2025	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo ultimo 2025
Gebouwen:					
- woningen en panden	309	74	35	-	348
- onderwijspanden	803	467	159	-	1.111
- panden SGS	1.063	354	171	150	1.096
- panden t.b.v. kunstuitoefening	1.542	107	93	-	1.556
- panden maatschappelijke zorg	129	14	13	-	130
- gemeentelijk onroerend goed	1.811	393	827	-	1.377
	5.657	1.409	1.298	150	5.618
Monumenten	436	191	245	-	382
Parkeergarages	648	143	64	-	727
Buitensportaccommodaties	740	481	961	-	260
Kunst	45	15	1	-	59
Havens	184	115	109	-	190
Bruggen, kunstwerken en duikers	702	122	79	-	745
Openbare verlichting	80	27	75	-	32
Egalisatievoorziening MOP	183	-	-	11	172
Totaal	8.675	2.503	2.832	161	8.185

3.2.5 Kwaliteitsniveau onderhoud kapitaalgoederen

In onderstaande tabel is per kapitaalgoed het kwaliteitsniveau van onderhoud weergegeven.

Kapitaalgoederen	kwaliteitsniveau	Achterstallig onderhoud
Gebouwen:		
– Woningen en panden	Normaal en instandhouding	Nee
– Onderwijspanden	Normaal en instandhouding	Nee
– Panden Stichtingen Gorinchemse Sportaccommodaties	Normaal	Nee
– Panden t.b.v. kunstuitoefening	Normaal	Nee
– Panden maatschappelijke zorg	Normaal	Nee
– Gemeentelijk onroerend goed	Normaal	Nee
Wegen	Zie toelichting	Nee
Groen	Zie toelichting	Nee
Riolering	Conform GRP	Nee
Water	Zie toelichting	N.v.t.
Veerboten	Geen kwaliteitsniveau vastgesteld	Nee
Havens	Normaal	Nee
Bruggen, kunstwerken en duikers	Normaal	Nee
Monumenten	Normaal	Nee
Parkeergarages	Normaal	Nee
Buitensportaccommodaties	Normaal	Nee
Openbare verlichting	Normaal	Nee
Kunst	Normaal	Nee

Wegen

Bij de vaststelling van het beleidskader Buitengewoon Groen is ook gekozen voor gebiedsdifferentiatie. Hierdoor zijn verschillende kwaliteitsniveaus vastgesteld. Deze niveaus verschillen per gebied of woonwijk en variëren van exclusief en bijzonder niveau tot plus- en standaardniveau. Zie hiervoor het beleidskader. In 2024 is het beleids- en beheerplan wegen 2025–2029 vastgesteld met niveau basis.

Groen

Bij de vaststelling van het beleidskader Visie en beleidsplan Openbare ruimte Buitengewoon Groen is gekozen voor gebiedsdifferentiatie, waardoor verschillende kwaliteitsniveaus zijn vastgesteld. Deze verschillen dus per gebied/woonwijk en variëren van exclusief, bijzonder niveau, plus niveau tot standaard niveau. Zie hiervoor verder het beleidskader.

Water

Het beheer van de watergangen is de verantwoordelijkheid van het Waterschap Rivierenland. Zij voeren hier de regie en stellen het kwaliteitsniveau vast.

3.3 Financiering

3.3.1 Inleiding

Financiering gaat over de manier waarop de gemeente leningen aangaat en eventueel overtollig geld (tijdelijk) uitzet. Beleidskaders voor financiering zijn nodig om de rentelasten te beperken en de risico's te beheersen.

3.3.2 Financieringsportefeuille en renteontwikkeling

In onderstaande tabel zijn de wijzigingen in onze langlopende leningenportefeuille verwerkt.

Verloop leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	2025
Stand per 1 januari 2025	77.534
Opgenomen geldleningen	-
Reguliere aflossingen	10.060
Stand per 31 december 2025	67.474

Het gewogen gemiddelde rentepercentage over onze langlopende leningenportefeuille was 1,53%.

De aan de taakvelden door te berekenen rente is gebaseerd op de rekenrente. De rekenrente is bij de begroting 2025 vastgesteld op 1,4%. Op basis van de BBV-notitie rente, moet bij de jaarrekening de rekenrente bepaald worden. Als de afwijking ten opzichte van de begroting kleiner is dan 25% mag de rekenrente van de begroting worden gehandhaafd. Bij de jaarrekening is de rekenrente bijgesteld naar 0,5%.

De totale rentelasten bestaan uit de rente over het vreemd vermogen en de rente die aan voorzieningen wordt toegevoegd bedraagt € 1,33 mln. Op basis van de boekwaarde investeringen per 1-1-2025 (vaste activa) en de boekwaarde grondexploitaties per 1-1-2025 wordt ca. € 1,26 mln. rente doorberekend aan de taakvelden en aan de grondexploitaties.

De totaal doorberekende rente is ca. € 70.000 lager dan de totale rentelasten waardoor sprake is van een nadelig renteresultaat.

In de begroting wordt het omslagrentepercentage (interne rekenrente) vastgesteld op basis van de begrote boekwaarden van de vaste activa en de voorraad gronden. De op basis hiervan gecalculeerde rente wordt in de begroting toegerekend aan de verschillende taakvelden.

De werkelijke rentelasten en boekwaarden kunnen gedurende het jaar afwijken van de begrote rentelasten en boekwaarden die ten grondslag hebben gelegen aan het vastgestelde omslagrentepercentage. De gemeente kan er in dat geval voor kiezen om de aan de taakvelden toegerekende rente aan het einde van het boekjaar te corrigeren, zodat deze aansluit bij de werkelijke situatie.

Ter waarborging van een getrouwe weergave van de rentelasten per taakveld is een correctie verplicht indien de afwijking groter is dan 25% van de daadwerkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rentelasten.

Renteresultaat			
Externe rentelasten		1.066.499	
Externe rentebaten		-6.408	
			1.060.091
Rente grondexploitatie		-301.247	
Rente projectfinanciering		0	
Rentebaat projectfinanciering		0	
			-301.247
Rente eigen vermogen		0	
Rente voorzieningen		269.789	
			269.789
Aan taakveld toe te rekenen rente			1.028.633
Aan taakveld toegerekende rente			-959.864
Nadelig renteresultaat			68.769

Opgenomen geldleningen	Gemiddeld rentepercentage	Restant hoofdsom per 1-1-2026 (bedragen x € 1.000)	Laatste jaar aflossing
Kortlopende schulden	0,52%	10.000	2026
Langlopende schulden	1,95%	57.474	2031*
Totaal		67.474	

* Gemiddelde jaar van aflossing van de leningenportefeuille

3.3.3 Renterisico's

De gemeente beheerst renterisico's door onder andere de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De overheid stelt grenzen aan het totaal van kort opgenomen geld (kasgeld), omdat rentefluctuaties grote gevolgen kunnen hebben voor de rentelasten in de (meerjaren)begroting. De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kasgeldlimiet	16.707	16.707	16.707	16.707
Opgenomen kasgeld	271	2.664	-3.403	-990
Ruimte onder kasgeldlimiet	16.436	14.043	20.110	17.697

Het beleid is om maximaal kort geld (kasgeld) te lenen. Als voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet (ruimte onder kasgeldlimiet is negatief) wordt overschreden, moet de gemeente de provincie op de hoogte stellen en een plan voorleggen. Meestal is de oplossing om kort geld om te zetten in lang geld.

In 2025 is er regelmatig een liquiditeitsoverschot geweest omdat er nog liquide middelen beschikbaar waren via schatkistbankieren.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt de omvang van de jaarlijkse aflossingen en de leningen die voor renteherziening in aanmerking komen. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Renterisiconorm	39.311	33.337	33.253	31.810
Aflossingen	10.060	11.564	10.069	6.573
Ruimte onder renterisiconorm	29.251	21.773	23.184	25.237

In alle jaren is er ruimte binnen de grenzen van de renterisiconorm.

3.3.4 Schatkistbankieren

Ultimo 2025 zijn er geen overtollige middelen ondergebracht bij het Rijk.

3.3.5 EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% komen. Om tot een goede raming van het EMU-saldo te komen is het van belang dat ook het EMU-saldo van lokale overheden in de cijfers worden opgenomen. Met de vernieuwing van het BBV is het verplicht gesteld om het EMU-saldo te presenteren in zowel de begroting als in de jaarstukken.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2025
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves		
1 (zie BBV, artikel 17c)	13.813	20.431
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	9.883	7.636
3 Mutatie voorzieningen	1.442	-1.005
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.875	2.360
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-
EMU-saldo	3.497	9.430

(Totstandkoming berekening: 1 - 2 + 3 - 4 - 5 = EMU saldo)

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Inleiding

In de paragraaf Bedrijfsvoering staat wat er in 2025 speelde op het gebied van ondersteunende processen als Personeel & Organisatie (P&O), Informatisering en Automatisering (I&A), Financiën, Inkoop en Aanbesteding en Naleving Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en bijbehorende regelingen. De paragraaf gaat ook in op de stand van zaken van rekenkameronderzoeken, onderzoeken in het kader van doelmatigheid en de werkzaamheden in het kader van de administratieve organisatie en interne controle. De paragraaf start met informatie over het personeels- en organisatiebeleid.

3.4.2 Personeels- en organisatiebeleid

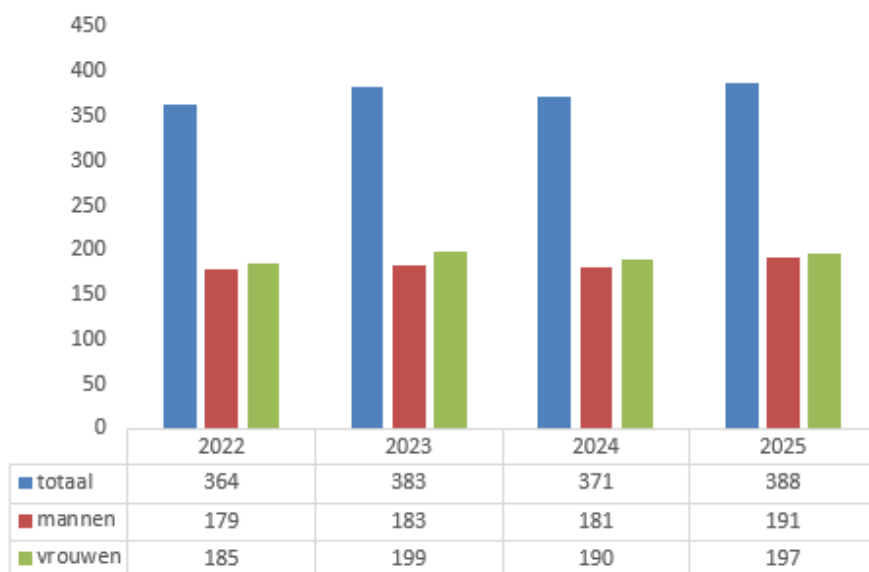
In dit onderdeel presenteren we cijfers over de formatie, het aantal medewerkers onderverdeeld naar mannen en vrouwen en naar leeftijdscategorie en het ziekteverzuim. Daarnaast gaan we in op zaken die met de ontwikkeling van de organisatie te maken hebben. De HR-ontwikkelagenda is de leidraad waarin opgenomen staat welke projecten wanneer opgepakt worden en ondersteunt de totale organisatie- en medewerkersontwikkeling.

Formatie

De ontwikkeling van de formatie laat in 2025 per saldo een stabiel beeld zien. Hoewel een deel van de tijdelijke formatie is beëindigd, zijn in de loop van het jaar ook tijdelijke verlengingen en aanvullende formatie toegekend in verband met actuele opgaven en de continuïteit van de dienstverlening.

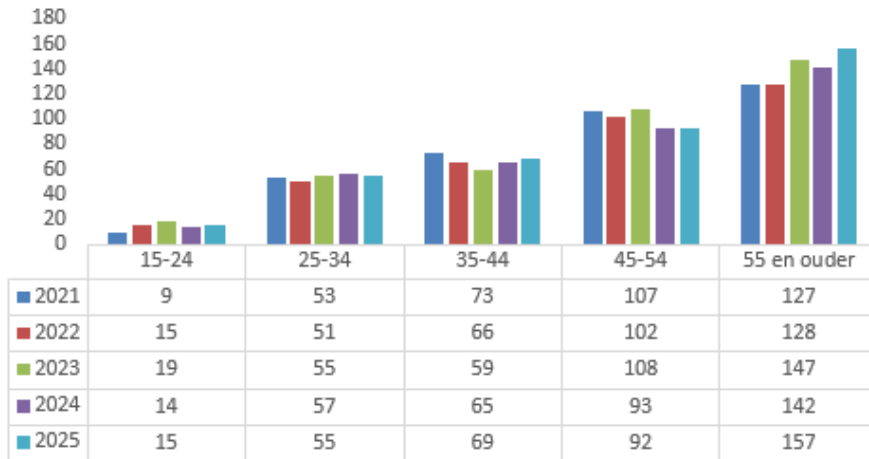
Formatie	2022	2023	2024	2025
fte's	343,16	349,59	360,15	361,67

Aantal medewerkers

De verdeling tussen mannen en vrouwen binnen de organisatie is al meerdere jaren in balans. In 2025 was net als in 2024 de verhouding 49% mannen en 51% vrouwen.

Leeftijdsopbouw

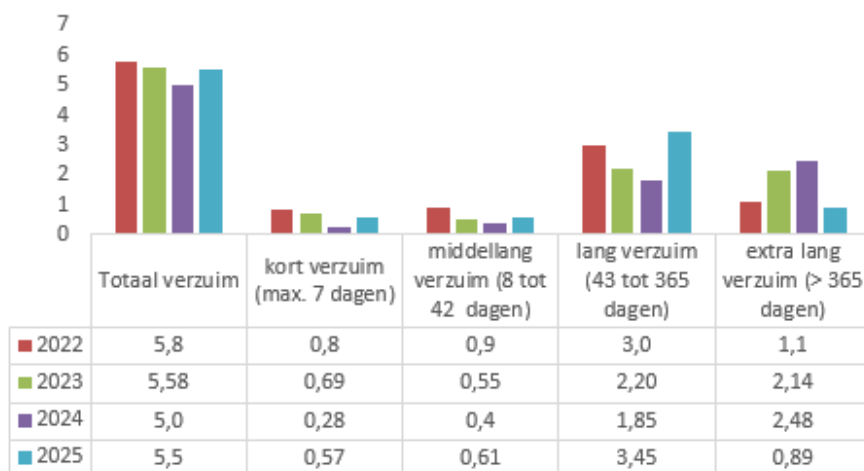
De leeftijdsopbouw laat een stabiele instroom van jongere medewerkers zien en een verdere toename van het aandeel medewerkers van 55 jaar en ouder. De verwachte uitstroom richting pensioen wordt hiermee concreter en is betrokken bij de strategische personeelsplanning.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is 5,5 % in 2025. Vergelijkingscijfers voor 2025 zijn nog niet beschikbaar, omdat de Personeelsmonitor van het A&O-fonds gemeenten pas rond mei 2026 wordt gepubliceerd. De benchmark openbaar bestuur van het CBS geeft een percentage van 6,3% aan.

In 2025 is net als in 2024 gewerkt aan frequent verzuim door bij de derde melding direct in gesprek te gaan. Dit heeft geleid tot het bestendigen van de afname van het frequent verzuim die in 2024 zichtbaar was.

Ziekteverzuimpercentage

Organisatie

Strategisch HRM

Vanuit de HR veranderagenda zijn een aantal projecten afgerond en verder gebracht in 2025: Het project functiehuis/loongebouw is afgerond met de implementatie van HR21. Functiebeschrijvingen zijn omgezet en medewerkers ingedeeld volgens het nieuwe systeem.

De campagne arbeidsmarktcommunicatie heeft geresulteerd in meer verkeer naar onze werken-voor-website en een grotere interesse in de gemeente als werkgever. Verder is het onboardingproces verbeterd met aanpassingen in systemen en workflows, waardoor de ervaring van nieuwe medewerkers is geoptimaliseerd. De inhoudelijke onboarding wordt verder uitgewerkt in 2026.

Verder is in 2025 aandacht besteed aan de opgaven van de organisatie en de toekomstige personele inzet. De Gorinchem Academie heeft in 2025 een breed aanbod aan leermiddelen geboden en de Dag van Ontwikkeling heeft plaatsgevonden. Beide als uitvoering van een van de organisatiedoelen, nl. het investeren in de ontwikkeling van medewerkers.

Organisatie

In 2025 is extra aandacht besteed aan sociale veiligheid, met focus op training en informatievoorziening voor medewerkers. De uitkomsten van de vierde Peilstok (gehouden in 2024) zijn in 2025 verwerkt, met gerichte acties om processen, samenwerking en eigenaarschap te verbeteren.

Het projectmatig werken is verder versterkt, met het oog op de oprichting van een intern projectenbureau. Deze voorbereiding is in 2025 voortgezet, met verdere uitwerking in 2026.

Daarnaast zijn in 2025 de voorbereidingen gestart voor de evaluatie van de organisatiestructuur en het sturingsmodel, evenals voor de vijfde Peilstok, die in 2026 uitgevoerd wordt en het sentiment binnen de organisatie in kaart brengt.

3.4.3 Informatisering en automatisering

Er waren dit jaar relatief weinig aanpassingen nodig in de fysieke ICT infrastructuur. Uitzondering daarop was de modernisering en uitbreiding van de voorzieningen voor 'backup and restore'. Er is veel aandacht besteed aan goede monitoring en beveiliging. Dit resulteert in veilige en goed presterende voorzieningen, met weinig verstoringen. Daarnaast is een start gemaakt om de gemeentelijke telefonievoorzieningen in 2026 te kunnen moderniseren.

Functioneel veranderde er wel het nodige. Met name de webvoorzieningen zijn gemoderniseerd, wat met name zichtbaar werd in een vernieuwd uiterlijk van www.gorinchem.nl. Op de achtergrond speelt hierbij veel nieuwe en aankomende wetgeving, zoals de Wet Open Overheid, Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, eIDAS (elektronische identiteiten), etc.

Er werd (en wordt) er veel aandacht besteed aan het goed inrichten van alle software met betrekking tot de omgevingswet. De aanbesteding voor een gemeentelijk e-depot werd afgerond (implementatie in 2026). een marktverkenning is opgestart voor applicatie ter ondersteuning van subsidietoekenning.

Daarnaast gaat veel aandacht uit naar één van de meest fundamentele ICT-ontwikkelingen van het laatste decennium: de razendsnelle opkomst van AI (kunstmatige intelligentie). Binnen de gemeente is een zogenoemde AI adoptiegroep aan de slag gegaan met als doelstelling: om (1) binnen de organisatie met AI aan de slag te komen, (2) om snel te ontdekken waar de toegevoegde waarde precies zit en hoe de risico's kunnen worden beheerst (3) hoe eea dient te worden geconditioneerd (beleid, spelregels, financiering, personele gevolgen) en (4) hoe eea kan worden doorontwikkeld.

3.4.4 Informatiebeveiliging

ENSIA-zelfevaluatie

Jaarlijks voert de gemeente een ENSIA-zelfevaluatie (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) uit. Tijdens deze evaluatie wordt vastgesteld in hoeverre de maatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) zijn geïmplementeerd. Daarnaast verricht de gemeente ENSIA-zelfevaluaties voor de belangrijkste basisregistraties, waaronder BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en BRO (Basisregistratie Ondergrond).

De resultaten van de ENSIA-evaluaties zijn ten opzichte van 2024 onveranderd gebleven.

ENSIA-audits

De ENSIA-auditor heeft de beoordelingen van DigiD en SUWI (Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) uitgevoerd en positief beoordeeld. Samen met de basisregistraties is hierover verantwoording afgelegd aan zowel de gemeenteraad als de Rijksoverheid.

Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO)

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) vormt het fundament voor informatiebeveiliging binnen alle lagen van de overheid. Hierdoor kan men binnen de overheidsinstanties veilig samenwerken en gegevens uitwisselen. Het primaire doel is het realiseren van een wettelijke basis voor informatiebeveiliging, waardoor persoonsgegevens beter worden beschermd, de naleving van wet- en regelgeving wordt versterkt, en de respons op cyberdreigingen efficiënter kan verlopen.

Bewustwording

We geven medewerkers informatie en advies over informatieveiligheid en privacy en bieden ondersteuning bij praktische vraagstukken. Al geruime tijd voeren wij een bewustwordingsprogramma om dit onderwerp extra onder de aandacht te brengen binnen onze gemeente.

Procedure ten behoeve van het uitvoeren van de rechten van betrokkene

De binnen de gemeente gehanteerde procedures voor de afhandeling van verzoeken met betrekking tot de rechten van betrokkenen zijn in 2025 wederom adequaat uitgevoerd. In totaal zijn er drie verzoeken ingediend door betrokkenen die hun rechten op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) hebben uitgeoefend, en twee verzoeken op basis van de Wet politiegegevens (Wpg). Alle verzoeken zijn binnen de gestelde wettelijke termijnen door de gemeente afgehandeld.

Security Incident Management en Response proces.

Incidentmeldingen worden via dit proces beoordeeld en er wordt actie ondernomen om de impact van incidenten te voorkomen of te beperken. Wanneer een incident grote gevolgen kan hebben voor de organisatie, worden de directie en/of de portefeuillehouder informatiebeveiliging geïnformeerd. In 2025 deden zich vijf datalekken voor. Als een datalek een verhoogd risico oplevert, moet dit gemeld worden aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en eventueel aan de betrokken personen. In

2025 was bij geen enkel datalek binnen de gemeente sprake van een hoog risico, waardoor er geen meldingen aan de AP zijn gedaan. Wel zijn drie datalekken gecommuniceerd met de betrokkenen.

Daarnaast monitoren wij nauwgezet de dreigings specifieke maatregelen en het bijbehorende handelingsperspectief zoals gepubliceerd door het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). De gemeente implementeert de gangbare cybersecuritymaatregelen en ziet streng toe op de naleving hiervan.

3.4.5 Financiën

Voortdurend wordt gewerkt aan een cyclus waarmee de raad kaders kan stellen en haar controlerende rol kan uitoefenen. Daardoor stellen we het management en het college in staat om tijdig de juiste beslissingen te nemen en hierover verantwoording af te leggen. In de Perspectiefnota 2025 zijn besparingsmaatregelen getroffen en zijn diverse maatregelen genomen om extra baten te genereren.

Voor de financiële besluitvorming en verantwoording hanteren we een planning- en controlcyclus. Deze cyclus stelt de raad in staat kaders te stellen en haar controlerende rol uit te oefenen, terwijl het college de voorbereiding en verantwoording van de uitvoering vormgeeft.

Het financiële pakket is in 2025 in gebruik genomen. Het nieuwe pakket zal de informatievoorziening op termijn verbeteren, de verschillende processen beter ondersteunen, de planning- en controlcyclus efficiënter faciliteren en projectmatig werken beter ondersteunen.

Financiële continuïteit

De meerjarenbegroting 2026–2029 is nagenoeg sluitend. De kwetsbaarheden in de begroting zijn wel groter dan in het verleden met name als gevolg van de geraamde, maar voor een deel nog te effectueren, bezuinigingen en baten die zijn opgenomen.

De weerstandsratio bevindt zich aan de onderkant van de door de raad vastgestelde bandbreedte 1,4 tot 2. Dit legt druk op het sparen voor toekomstige opgaven.

De schuldquote zal verslechteren als gevolg van alle geplande investeringen. De realisatie van de investeringen gaat minder snel dan eerder gepland, hierdoor wordt de schuldquote minder hoog dan verwacht.

De meerjarige saldi zijn beperkt en vragen om meer keuzes voor de toekomst.

3.4.6 Inkoop en aanbesteding

In 2025 bleef de focus gericht op het rechtmatig inkopen van benodigde werken, leveringen en diensten. Doordat de aanbestedingskalender is opgesteld en de inkoopprocessen meer in de organisatie zijn ingebed kunnen de benodigde inkoopprocessen tijdig worden doorlopen.

Daarnaast is het contractbeheer ingericht, waardoor we beter in staat zijn om lopende contracten effectief te managen. Het actueel houden van het contractregister en de aanbestedingskalender is een doorlopend proces geworden.

3.4.7 Regionale samenwerking

Om lokale ambities te realiseren, is het in sommige gevallen nodig om samen te werken. Dat doen we met gemeenten die op ons lijken qua grootte, centrumpositie en gemeenten om ons heen in de regio. Samenwerken doen we onder meer via gemeenschappelijke regelingen. Meer informatie daarover is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

In 2024 en 2025 hebben gemeenteraad en college tijdens I&O-sessies stilgestaan bij het onderwerp regionale samenwerking. Er vinden diverse ontwikkelingen rondom regionale samenwerking plaats. Zo heeft in 2023/2024 een onderzoek plaatsgevonden naar de samenwerking in de regio Alblasserwaard – Vijfheerenlanden (AV). Naar aanleiding daarvan heeft de raad besloten om op een andere manier samen te gaan werken in de regio AV, via een nieuw regioplatform. In maart 2025 heeft een eerste radenbijeenkomst van dit regioplatform plaatsgevonden. Ontwikkelingen vinden ook plaats op de regionale schaal Zuid-Holland Zuid. Op deze schaal werkt onze gemeente steeds vaker samen met Smart Delta Drechtsteden, bijvoorbeeld door middel van de twee Regio Deals Drechtsteden–Gorinchem. Verdere doorontwikkeling van deze samenwerking biedt mogelijkheden voor de versterking van de strategische positie van onze gemeente.

Tijdens een I&O op 15 mei 2025 heeft het college de raad bijgepraat over de uitvoering van de gemeentelijke regionale strategie. We werken samen vanuit het besef dat samenwerking nodig is om ook de doelstellingen van onze stad te bereiken. Samenwerken doen we zelfbewust als veelzijdige centrumstad, waarbij we veel te bieden hebben aan onze regio. We willen daarbij weg blijven van structuurdiscussies die veel tijd in beslag nemen en weinig opleveren. Per opgave kijken we naar de ideale schaal en daarbij behorende samenwerkingspartners. Dat past ook bij onze geografische positie op het scharnierpunt van regio's.

In 2025 hebben we blijvend samenwerkt in de AV-regio op opgaven als zorg, duurzaamheid, arbeidsmarkt, wonen, klimaatadaptatie, onderwijs en recreatie en toerisme. Tegelijkertijd hebben we de samenwerking met Smart Delta versterkt. We zien dat samenwerking in Smart Delta meerwaarde biedt voor onze gemeente, op terreinen als bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, economie, wonen en lobby en public affairs. De koers van de samenwerking in Smart Delta is vastgelegd in de nieuwe regionale ruimtelijke strategie, waarvan de hoofdlijnen zijn gepresenteerd tijdens de I&O van 15 mei 2025. Op basis van deze strategie maken we afspraken binnen en met Smart Delta over de manier waarop Gorinchem deelneemt aan de samenwerking, welke inzet en middelen daar bij horen en hoe we deze afspraken vastleggen. Het is de verwachting dat dit begin 2026 leidt tot nadere afspraken.

3.4.8 Naleving Wet Fido en bijbehorende regelingen

In 2025 hebben wij op een juiste wijze uitvoering gegeven aan de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn in 2025 niet overschreden.

3.4.9 Bestuurlijke planning en control

Stand van zaken rekenkameronderzoeken

Stand van zaken Rekenkameronderzoeken

Onderzoek Doorstromingsbeleid woningvoorraad

De rekenkamer Gorinchem heeft een onderzoek uitgevoerd naar het doorstromingsbeleid woningvoorraad. De doorstroming vormt een belangrijke factor om tot een evenwichtige verdeling van de woningvoorraad te komen. Geconstateerd is dat het onderzoek, uitgevoerd door een onderzoeksbureau, meer tijd heeft gekost dan oorspronkelijk was ingepland. Het onderzoek met in begrip van conclusies en aanbevelingen is behandeld op 4 december 2025 tijdens de I&O & B&A parallelsessie. De besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 16 december 2025. De raad heeft op 15 december 2025 de raadsinformatiebrief "Rekenkameronderzoek Doorstroming en doorstromingsbeleid in Gorinchem" ontvangen. Hierin is aangegeven hoe het college met de aanbevelingen wil omgaan.

DoeMee-onderzoek energiebesparingsplicht

Het DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers heeft in het teken van het decentrale toezicht op de handhaving van de energiebesparingsplicht en informatieplicht gestaan. Het onderzoek is afgerond. De rekenkamer heeft de conclusies en aanbevelingen aan de raad voorgelegd. De besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 27 november 2025.

Onderzoek Toegankelijkheid

De rekenkamer Gorinchem heeft besloten haar nieuwe onderzoek te richten op de toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een beperking. De rekenkamer wil met het onderzoek de raad informeren over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van het VN-verdrag. Daarbij gaat het om inzicht in het gevoerde beleid. De rekenkamer heeft de raad over haar voornemen geïnformeerd in een brief van 4 juni 2025. De verwachting is dat het onderzoek in het eerste kwartaal van 2026 wordt afgerond. De conclusies en aanbevelingen zullen begin tweede kwartaal 2026 aan de raad worden voorgelegd.

Gevolgen Wet versterking decentrale rekenkamers

De gevolgen van de wetwijziging zijn verwerkt in de verordening gemeentelijke rekenkamer die de raad heeft vastgesteld. Hiermee is voldaan aan de wettelijke vereisten.

Stand van zaken collegeonderzoeken

Burgerpeiling 2025

In het voorjaar van 2025 is de burgerpeiling herhaald. Daarbij is onderzoek gedaan naar de tevredenheid van de Gorcumse inwoners over wonen, veiligheid en welzijn. De burgerpeiling is zowel op wijkniveau als stadsniveau uitgevoerd. Een vergelijking is getrokken met andere gemeenten en de uitkomsten 2023.

De raad is in een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de burgerpeiling 2025 en de daaraan gekoppelde acties. De acties hebben zich gericht op de activiteiten van wijkbeheer. Ook is het proces meldingen via Fixi verder geoptimaliseerd. De uitkomsten van de burgerpeiling zijn verder gebruikt ter onderbouwing van het onderdeel "Maatschappelijke effecten en indicatoren" in de begroting 2026 en de Jaarstukken 2025. De uitkomsten uit de peiling zijn tevens opgenomen in de monitor Integrale samenlevingsvisie.

Uitvoering subsidieverstrekking

Het college heeft in 2024 onderzoek gedaan naar de uitvoering van de subsidieverstrekking. U bent in een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten ervan.

In 2025 is een aantal aanbevelingen van het onderzoek uitgevoerd zoals de vaststelling door de raad op 16 december 2025 van een nieuwe Algemene Subsidieverordening en de vaststelling door het college van nieuwe subsidieregelingen.

3.4.10 Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. Een verdere toelichting op de conclusie in de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in deze paragraaf. Voor de rechtmatigheidsverantwoording is de toetsing aan het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium bepalend.

BegrotingscriteriumLasten op programmaniveau, exclusief mutaties reserves

De raad heeft de budgetten voor de lasten en baten op programmaniveau vastgesteld.

De overschrijding en onderschrijding op de budgetten voor de baten zijn niet onrechtmatig, tenzij deze niet conform artikel 5 van de financiële verordening zijn gemeld/toegelicht. De onderschrijding op de budgetten voor de lasten zijn onrechtmatig, tenzij deze conform artikel 5 van de financiële verordening zijn gemeld/toegelicht. Alle betreffende onder- en overschrijdingen zijn conform artikel 5 van de financiële verordening gemeld/toegelicht en daarmee rechtmatig.

De overschrijding op de budgetten voor de lasten zijn onrechtmatig, ook wanneer deze op grond van artikel 5 van de financiële verordening acceptabel zijn. Acceptabele onrechtmatigheden worden nader toegelicht in het jaarverslag. Niet-acceptabele onrechtmatigheden worden nader toegelicht in het jaarverslag en in deze paragraaf. In onderstaand overzicht is op programmaniveau het gebruik van de budgetten voor de lasten weergegeven, en bij overschrijdingen aangegeven of ze acceptabel zijn.

Nr.	Programma (bedragen in €)	Lasten begroting 2025 na wijzigingen	Lasten jaarrekening 2025	Lasten overschrijding	Hiervan acceptabel	Hiervan niet acceptabel
1	Bestuur en Ondersteuning	5.408.659	5.657.747	249.088	249.088	
2	Veiligheid	6.731.584	6.551.996			
3	Verkeer en Vervoer	14.326.461	14.161.700			
4	Economie	16.090.956	4.952.660			
5	Onderwijs	13.450.517	12.593.149			
6	Sport, Cultuur en Recreatie	15.192.074	15.211.278	19.204	19.204	
7	Sociaal Domein	82.484.782	80.007.773			
8	Duurzaamheid	17.515.000	14.084.376			
9	Volkshuisvesting, RO en Stedelijke Vernieuwing	5.785.429	5.492.871			
	Totaal programma's	176.985.462	158.713.549	268.292	268.292	0
AD	Alg dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	18.293.858	16.917.820			
	Totaal begrotingscriterium – lasten	195.279.320	175.631.369	268.292	268.292	0

Toelichting / beheersmaatregelen:

Er zijn geen niet-acceptabele onrechtmatigheden om toe te lichten in deze paragraaf.

Het streven is met de budgetbewaking en de periodieke bedrijfsvoeringsoverleggen overschrijdingen op de budgetten voor de lasten tijdig te signaleren en de begroting tijdig te wijzigen.

Mutaties reserves

Een afwijking op de mutaties reserves is onrechtmatig wanneer deze afwijkt van de besluitvorming van de raad. In onderstaand overzicht zijn op programmaniveau de mutaties reserves weergegeven, en bij afwijkingen aangegeven of ze onrechtmatig zijn.

Nr.	Programma (bedragen in €)	Mutaties reserves begroting 2025 na wijzigingen	Mutaties reserves jaarrekening 2025	Afwijking	Hiervan rechtmatig	Hiervan onrechtmatig
Lasten						
1	Bestuur en Ondersteuning	-	-	-		
2	Veiligheid	-	-	-		
3	Verkeer en Vervoer	7.920.485	7.918.155	2.330	2.330	
4	Economie	-	91.755	91.755	91.755	
5	Onderwijs	1.218.555	1.218.555	-	-	
6	Sport, Cultuur en Recreatie	5.730.498	5.730.498	-	-	
7	Sociaal Domein	3.385.464	7.877.252	4.491.788	4.491.788	
8	Duurzaamheid	285.000	396.119	111.119	111.119	
9	Volkshuisvesting, RO en Stedelijke Vernieuwing	2.405.769	2.408.264	2.495	2.495	
Totaal programma's		20.945.771	25.640.598	4.699.487	4.699.487	-
AD	Alg dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	3.041.758	3.065.477	23.719	23.719	
Totaal mutaties reserves – lasten		23.987.529	28.706.075	4.723.206	4.723.206	-
Baten						
1	Bestuur en Ondersteuning	-	-	-	-	
2	Veiligheid	4.292	4.292	-	-	
3	Verkeer en Vervoer	7.392.542	7.158.268	234.274	234.274	
4	Economie	64.506	49.506	15.000	15.000	
5	Onderwijs	1.118.787	1.125.240	6.453	6.453	
6	Sport, Cultuur en Recreatie	4.756.044	4.683.561	72.483	72.483	
7	Sociaal Domein	1.678.573	1.660.093	18.480	18.480	
8	Duurzaamheid	218.506	97.420	121.086	121.086	
9	Volkshuisvesting, RO en Stedelijke Vernieuwing	268.800	135.386	133.414	133.414	
Totaal programma's		15.502.050	14.913.766	601.190	601.190	-
AD	Alg dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	3.126.000	3.123.808	2.192	2.192	
Totaal mutaties reserves – baten		18.628.050	18.037.574	603.382	603.382	-

Nr.	Programma (bedragen in €)	Mutaties reserves begroting 2025 na wijzigingen	Mutaties reserves jaarrekening 2025	Afwijking	Hiervan rechtmatig	Hiervan onrechtmatig
Totaal mutaties reserves – lasten en baten				5.326.588	5.326.588	–

Toelichting / beheersmaatregelen:

De afwijkingen zijn rechtmatig.

Er zijn geen beheersmaatregelen nodig.

Investeringsbudgetten

De raad heeft de investeringsbudgetten per post vastgesteld. De onderschrijving op de afgesloten investeringsbudgetten zijn niet onrechtmatig, tenzij deze niet op grond van artikel 5 van de financiële verordening gemeld/toegelicht zijn. Alle betreffende onderschrijvingen zijn conform artikel 5 van de financiële verordening gemeld/toegelicht en daarmee rechtmatig.

De overschrijdingen op de investeringsbudgetten zijn onrechtmatig, ook wanneer deze op grond van artikel 5 van de financiële verordening acceptabel zijn. Acceptabele onrechtmatigheden worden nader toegelicht in het jaarverslag. Niet-acceptabele onrechtmatigheden worden nader toegelicht in het jaarverslag en in deze paragraaf. In onderstaand overzicht is per overschrijding van een investeringsbudget bepaald of deze acceptabel is.

Prog.	Investeringsbudgetten die overschreden zijn (bedragen in €)	Uitgaven begroot	Uitgaven gerealiseerd	Uitgaven overschrijding	Hiervan reeds verwerkt in eerdere jaarrekening(en)	Hiervan acceptabel	Hiervan niet acceptabel
2	Aanschaf casemanagementsysteem	61.608	63.549	1.941		1.941	
3	Voorzieningen Kriekenmarkt	437.000	460.240	23.240		23.240	
3	Top tien fietsknelpunten 2024	71.000	112.598	41.598		41.598	
3	Top tien fietsknelpunten 2025	279.000	293.176	14.176		14.176	
3	Top tien fietsknelpunten 2026		43.039	43.039		43.039	
3	Straatmeubilair 2025	94.800	95.072	272		272	
5	Renovatie gymzaal J van Egmond	555.000	571.698	16.698		16.698	
6	Meekoppelkans ravelijn	310.566	319.878	9.312		9.312	
6	Speelruimteplan 2024	204.748	206.264	1.516		1.516	
8	GRP 2022	1.075.000	1.079.654	4.654		4.654	
8	Vervanging kade Paardewater 21	385.000	385.073	73		73	

Prog.	Investeringsbudgetten die overschreden zijn (bedragen in €)	Uitgaven begroot	Uitgaven gerealiseerd	Uitgaven overschrijding	Hiervan reeds verwerkt in eerdere jaarrekening(en)	Hiervan acceptabel	Hiervan niet acceptabel
	Hard- en software 2024	395.549	397.270	1.721		1.721	
	Vervangingsplan inventaris 2021	121.000	121.188	188		188	
Totaal begrotingscriterium – investeringen				158.428	0	158.428	0

Toelichting / beheersmaatregelen:

Er zijn geen niet-acceptabele onrechtmatigheden om toe te lichten in deze paragraaf.

Het streven is met de budgetbewaking en de periodieke bedrijfsvoeringsoverleggen overschrijdingen op de investeringsbudgetten tijdig te signaleren en de begroting tijdig te wijzigen.

Voorwaardencriterium

De raad heeft het normenkader 2025 (raadsbesluiten en hogere wetgeving waaraan voor de financiële beheershandelingen moet worden voldaan) vastgesteld op 27 november 2025. In 2025 zijn voor de naleving van het normenkader de volgende onrechtmatigheden en onduidelijkheden vastgesteld.

Type	Onderwerp (bedragen in €)	Onrechtmatigheden	Onduidelijkheden
A	Contracten boven de Europese drempel(s) die niet juist zijn aanbesteed of verlengd	2.758.197	
B	Inhuur van personeel boven de Europese drempel, waarbij de opdracht niet juist is aanbesteed	947.777	
C	Niet aanbesteden conform de Gids Proportionaliteit bij opdrachten onder de Europese drempel(s)		PM
Totaal voorwaardencriterium		3.705.974	

Toelichting / beheersmaatregelen:

A. Contracten boven de Europese drempel(s) die niet juist zijn aanbesteed of verlengd

Dit betreft contracten die qua opdrachtwaarde boven de Europese drempel(s) uitkomen, maar niet Europees zijn aanbesteed. Sinds 2020 is dit probleem bekend. De oorzaken en beheersmaatregelen zijn o.a.:

- Enkele softwarepakketten zijn in het verleden niet rechtmatig ingekocht. Een voortijdige vervanging van deze softwarepakketten heeft ongewenste organisatorische gevolgen. Deze onrechtmatigheid zal daarom vooralsnog blijven bestaan. Wanneer besloten wordt tot vervanging van deze softwarepakketten zal dit rechtmatig plaatsvinden.
- Sommige zaken zijn rechtmatig ingekocht, maar door in het contractmanagement af te wijken van de voorwaarden rondom verlenging en indexering, is er alsnog sprake van een onrechtmatige inkoop. Inmiddels is er contractbeheer ingevoerd.
- Enkele voor de bedrijfsvoering essentiële specifieke inkopen zijn in omvang moeilijk voorspelbaar, verschillen in omvang per jaar aanzienlijk en de dienstverlening moet snel geleverd kunnen worden.

Hierdoor is een aanbesteding complex. Er zal worden onderzocht hoe een goede aanbesteding kan plaatsvinden in combinatie met het borgen van de bedrijfsvoering.

- Voor enkele jaarlijkse inkopen is het om uiteenlopende redenen nog niet gelukt een Europese aanbesteding te houden. Zodra dit mogelijk is zal tot deze aanbestedingen worden overgegaan.
- Enkele andere inkopen zijn om uiteenlopende redenen niet rechtmatig. Getracht wordt dit risico verder te beheersen door Inkoop zo vroeg mogelijk te betrekken.

B. Inhuur van personeel boven de Europese drempel, waarbij de opdracht niet juist is aanbesteed

De gemeente heeft een raamovereenkomst met een detacheringsbureau voor inhuur van externe medewerkers. Er is een procedure voor het geval het bureau in de ogen van de gemeente niet de gewenste medewerkers kan leveren om door de gemeente voorgedragen medewerkers via het bureau in te huren. Deze procedure is in het verleden regelmatig niet gevolgd door de gemeente, soms omdat in te huren medewerkers hieraan niet wilden meewerken.

De organisatie is inmiddels goed bekend met deze procedure. Waar mogelijk zijn herstelacties uitgevoerd. Waar dit niet mogelijk was loopt de onrechtmatige inhuur nog door. Nieuwe inhuur wordt in principe overeenkomstig de procedure geregeld.

C. Niet aanbesteden conform de Gids Proportionaliteit bij opdrachten onder de Europese drempel(s)

Onder de Europese drempel(s) is de gemeente verplicht om de Gids Proportionaliteit na te leven. Deze gids is mede daarom als basis gebruikt voor het lokale inkoop- en aanbestedingsbeleid. Uit interne controle is gebleken dat de gemeente regelmatig niet handelt conform het eigen inkoopbeleid, en daarmee ook afwijkt van de Gids Proportionaliteit. Formeel is het niet naleven van deze gids een rechtmatigheidsfout. Alleen hoeft deze fout op dit moment nog niet te worden gekwantificeerd en meegeteld te worden voor de verantwoordingsgrens. Wel moet deze afwijking worden vermeld, indien het niet om incidentele situaties gaat. Geconstateerd is dat regelmatig wordt afgeweken van de gids proportionaliteit. Daarom is dit, met waarde PM, vermeld in de tabel.

Vanaf 2025 kunnen opdrachten die met het nieuwe financiële systeem worden verstrekt en meer dan €12.500 bedragen automatisch aan de inkopers worden voorgelegd ter beoordeling van de naleving van de betreffende regels. Daarmee verwachten we uiteindelijk meer aan de Gids Proportionaliteit te kunnen voldoen, danwel hiervan op een juiste wijze vooraf gedocumenteerd en beargumenteerd af te wijken. Het daadwerkelijke gebruik van deze mogelijkheid dient te worden verbeterd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In 2025 is het volgende misbruik of oneigenlijk gebruik vastgesteld.

Onderwerp (bedragen in €)	Lasten / uitgaven onrechtmatigheden	Lasten / uitgaven onduidelijkheden
Totaal misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0

Toelichting / beheersmaatregelen:

Er is geen misbruik of oneigenlijk gebruik vastgesteld.

Conclusie voor rechtmatigheidsverantwoording

Onderwerp (bedragen in €)	Onrechtmatigheidsfouten	Onduidelijkheden	Onrechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden
Totaal begrotingscriterium – lasten programma's, exclusief mutaties reserves	268.292	0	268.292
Totaal begrotingscriterium – mutaties reserves	0	0	0
Totaal begrotingscriterium – investeringen	158.428	0	158.428
– waarvan reeds verwerkt in eerdere jaarrekening(en)	0	0	0
Totaal voorwaardencriterium	3.705.974	0	3.705.974
Totaal misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
Totaal	4.132.694	0	4.132.694
Waarvan acceptabel			426.720
Waarvan niet-acceptabel			3.705.974
Verantwoordingsgrens: 2% totale lasten, excl dotaties aan reserves			3.512.627

De omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens.

De onrechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden bedroegen in 2024 € 6.022.849 en zijn in 2025 gedaald naar € 4.132.694. De verantwoordingsgrens bedroeg in 2024 € 6.276.901 en is door landelijke regelgeving in 2025 gedaald naar € 3.512.627.

Het bedrag aan onrechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden is ten opzichte van 2024 aanzienlijk gedaald in 2025, maar de verantwoordingsgrens is door de landelijke regelgeving nog sterker gedaald.

Interne controle

In 2025 zijn de interne controles uitgevoerd op basis van het interne controleplan en het uitvoeringsprogramma. In 2025 zijn de interne controles voor het eerst per kwartaal uitgevoerd. Eventuele leerpunten uit de interne controles kunnen daardoor eerder worden opgepakt. De interne controles dragen bij aan de kwaliteit van de organisatie en sluiten aan op de doelen van de organisatieontwikkeling. Op basis van de belangrijkste geldstromen, risico's en ontwikkelingen is beoordeeld welke processen gecontroleerd worden. Bij de selectie van de processen en de uitvoering van de interne controles heeft afstemming plaatsgevonden met de accountant.

Uit de interne controles vloeien aanbevelingen voort op het gebied van de bedrijfsvoering. In 2025 is er o.a. veel aandacht besteed aan de spreiding van de interne controles over het jaar, de rechtmatigheid van de inkoop en het optimaliseren van de interne controle in relatie tot de rechtmatigheidsverantwoording.

De inrichting van de administratieve organisatie en interne controle is erop gericht om de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van ons handelen te waarborgen en de risico's te beheersen.

Fraude

In de inrichting van processen en de interne controle wordt in principe rekening gehouden met het beheersen van frauderisico's.

In 2024 is een nieuwe fraude-risico-analyse opgesteld. Op basis van deze analyse worden er vanaf 2025 gefaseerd een aantal optimalisaties voor de administratieve organisatie uitgewerkt en vervolgens doorgevoerd om de beheersing van het fraude-risico verder te verbeteren.

In 2025 zijn geen fraudes vanuit de eigen organisatie geconstateerd.

Accountantscontrole

De accountant heeft op 13 maart 2025 een boardletter uitgebracht over de interimcontrole 2024. In een raadsinformatiebrief van 15 april 2025 heeft het college hierop een reactie gegeven.

Het college heeft op 10 juni 2025 met een raadsinformatiebrief een reactie gegeven op de bevindingen van de accountant in de controle van de jaarrekening 2024. De accountant heeft op 26 juni 2025 in een I&O-vergadering de bevindingen bij de controle van de jaarrekening 2024 toegelicht.

De accountant heeft op 9 oktober 2025 in een I&O/B&A-vergadering een toelichting gegeven op het controleplan 2025. Daarnaast is een aantal aandachtspunten voor de controle besproken. De raad heeft op 27 november 2025 ingestemd met het controleplan 2025 en de aandachtspunten voor de controle 2025.

In het najaar is de interimcontrole 2025 uitgevoerd. De raad wordt hierover in 2026 geïnformeerd.

3.4.11 Interbestuurlijk toezicht

De provincie beoordeelt op basis van een bestuursovereenkomst of gemeenten bepaalde taken volgens de wet uitvoeren. Het doel van deze overeenkomst is om afspraken te maken over de samenwerking, rollen, belangen en verantwoordelijkheden.

De raad heeft op 7 april 2025 de raadsinformatiebrief ontvangen met de scores van Gorinchem per toezichtgebied. Gorinchem scoorde in 2025 goed op het gebied van archief- en informatiebeheer, monumentenzorg, en ruimtelijke ordening.

De huisvesting van vergunninghouders is in 2025 een aandachtspunt geweest. Door fluctuaties in de opgave, de woningmarktsituatie en andere doelgroepen, is het steeds moeilijker de taakstelling te behalen. Gorinchem heeft voor 2025 haar taakstelling huisvesting van statushouders gehaald. De achterstand is ingelopen.

Daarnaast is in 2025 het omgevingsrecht een aandachtspunt geweest. U heeft op 15 juli 2025 de raadsinformatiebrief "Vaststelling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving-beleid 2025- 2028" met actualisatie van het beleid ontvangen. Daarnaast heeft u op 13 januari 2026 de raadsinformatiebrief "Vaststellen Uitvoeringsprogramma 2026 en Jaarverslagen 2022-2024 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving-beleid" ontvangen. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke vereisten.

3.5 Openbaarheid

Voor de invoering van de Wet open overheid is een programma ingericht. Voor de wet staat een invoeringstermijn tot zeker 2027. De verplichtingen vanuit de wet zijn deels actief (de verplichting tot publicatie van specifieke documenten), en deels passief (documenten beschikbaar maken op verzoek: de Woo verzoeken).

Het realiseren van het actieve gedeelte gaat trager dan beoogd, met name door het al maar uitblijven van de landelijke specificaties van de publicatievereisten. Als gemeente publiceren we daardoor wel een groot deel van de binnen de Woo beoogde informatie, maar niet persé in het uiteindelijk landelijke gewenste format. Dit komt de vindbaarheid niet ten goede. Mede daarom is in 2025 meer aandacht besteed aan de techniek voor een eigen Woo portaal. Dit komt in 2026 beschikbaar via www.gorinchem.nl.

Aan de passieve kant werd de gemeente geconfronteerd met een zeer grote stijging (verdubbeling) van het aantal Woo verzoeken. De afhandeling ervan vergde veel van de organisatie en legde forse druk op de mensen binnen het Woo programma. Door de specifiek aard van de stijging (veel vragen vanuit één vraagsteller) valt niet goed in te schatten of er sprake is van een incidentele of structurele stijging. Op landelijk niveau tekent zich echter een soort gelijk beeld af (toename “veelverzoekers”). Voor Gorinchem leidt dit tot een aanzienlijk, maar nauwelijks te voorspellen werkdruk op wisselende plekken binnen de interne organisatie.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Inleiding

De gemeente heeft relaties met diverse partijen waarin zij een bestuurlijk of een financieel belang heeft, de zogeheten verbonden partijen. Relaties met verbonden partijen komen voort uit maatschappelijke relevantie en politieke motieven. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente zeggenschap heeft in deze partij: als een lid van het college in het bestuur zit of namens de gemeente stemt. Een financieel belang houdt in dat de gemeente aan deze verbonden partij een bedrag ter beschikking heeft gesteld dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet zou gaan. Of waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd met als doelstelling om de democratische legitimatie te versterken. De raad heeft als gevolg van deze wetswijziging in 2024 het college toestemming verleend om de gewijzigde teksten van de gemeenschappelijke regelingen vast te stellen.

3.6.2 Lijst van verbonden partijen

De gemeente Gorinchem heeft te maken met diverse verbonden partijen. Deze partijen zijn in te delen in drie categorieën:

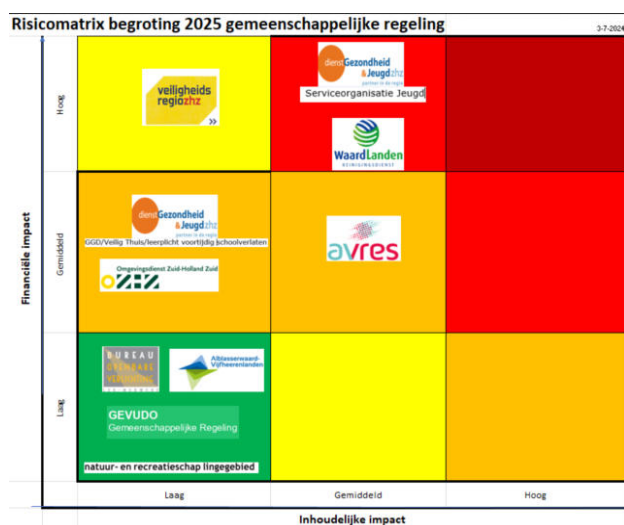
- A. Gemeenschappelijke Regelingen (GR)
- B. Vennootschappen en coöperaties
- C. Stichtingen

In onderstaand overzicht wordt per categorie aangegeven welke verbonden partijen hiertoe behoren. Per verbonden partij wordt daarna een toelichting gegeven.

- A. Gemeenschappelijke Regelingen:
 - GR Dienst Gezondheid & Jeugd
 - GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
 - GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
 - GR AVRES
 - GR GEVUDO
 - GR Reinigingsdienst Waardlanden
 - GR Bureau Openbare Verlichting
 - GR Natuur- en Recreatieschap
 - GR. Belastingssamenwerking Rivierenland
- B. Vennootschappen en coöperaties:
 - Hoog Dalem C.V.
 - N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
 - Oasen N.V.
 - Stedin Holding N.V.
 - MLL Beheer B.V.
 - Gemeente Gorinchem Deelneming B.V.
 - Huisvuil Verbranding Centrale N.V.
 - Coöperatie i_lab
- C. Stichtingen:
 - Stichting Binnenstadsmanagement Gorinchem
 - Stichting Vestingdriehoek

3.6.3 Risicoprofiel

De risicomatrix kent een financiële impact en een bestuurlijke impact. Het totaaloverzicht van de financiële en bestuurlijke impacts is hieronder te vinden. De financiële impacts gaan over het weerstandsvermogen en de financiële exploitatie van een regeling. De bestuurlijke impacts geven inzicht in de bestuurlijke vertegenwoordiging, de stemverhouding, de mate waarin de doelen van de regelingen en de beleidsdoelen van de gemeente op elkaar zijn afgestemd. Hoe hoger de score op financiële en inhoudelijke impact, hoe gedetailleerder de sturingsinformatie via de planning en controlcyclus en overige bestuurlijke documenten. Ten tijde van het samenstellen van onderstaande matrix is de weergaven uit de begroting 2025 aangehouden.

3.6.4 Gemeenschappelijke regelingen

GR DG&J

Vestigingsplaats	Dordrecht
Korte omschrijving	<p>De GR Dienst Gezondheid & Jeugd (GR DG&J) bestaat uit vier organisatieonderdelen. De GGD ZHZ, Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, Veilig Thuis en de Service Organisatie Jeugd (SOJ). Conform het eerdere besluit van het Algemeen Bestuur blijven er gescheiden begrotingen voor de uitvoering van de Jeugdwet enerzijds, en de uitvoering van de overige taken van DG&J anderzijds.</p> <p>De GR DG&J verzorgt namens tien gemeenten in Zuid-Holland Zuid de uitvoering van taken op het gebied van publieke gezondheid, maatschappelijke zorg, leerplicht, jeugdhulp en veilig thuis. Daarnaast is de organisatie verantwoordelijk voor aansturing van de uitvoering van de integrale jeugdgezondheidszorg (waaronder het Rijksvaccinatieprogramma). Bij rampen en crises, waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd, treedt de DG&J op.</p>
Publiek belang	De DG&J bewaakt, beschermt en bevordert activiteiten gericht op het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen en het vergroten van ontwikkelingskansen van inwoners van ZHZ.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college neemt deel aan het dagelijks en het algemeen bestuur (10 leden) van de GR. Het algemeen bestuur heeft een 'gewogen' stemrecht. De stemverhouding is gebaseerd op het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur (4 leden) heeft geen gewogen stemrecht. Het stemrecht van het DB is vastgelegd in artikel 20 van de regeling, één stem per lid en een besluit bij volstreekte meerderheid.
Financieel belang	De totale primaire begroting voor de Dienst Gezondheid & Jeugd 2025 bedroeg circa € 201 mln., waarvan € 151 mln. voor de Serviceorganisatie Jeugd. De in deze primaire begroting opgenomen bijdragen voor Gorinchem zijn € 12,6 mln. (SOJ) en € 2,7 mln. overig.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 3.989.505 Stand 31 december 2025 € 4.041.223
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 29.356.782 Stand 31 december 2025 € 28.237.985
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 1.994.816
Risico's	

GR OZHZ

Vestigingsplaats	Dordrecht
Korte omschrijving	De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) voert wettelijke milieu- en omgevingstaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) uit namens de Provincie Zuid-Holland en de gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid. De OZHZ geeft ook milieuadvies bij ruimtelijk-economische ontwikkelingen.
Publiek belang	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van de Omgevingswet, en in het bijzonder het Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving. De OZHZ draagt met zijn kennis en ervaring over omgevingskwaliteit bij aan de veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid van de regio en de gemeente Gorinchem.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het algemeen bestuur van de GR (10 leden). De stemverhoudingen (het belang) in het bestuur sluiten ongeveer aan bij de financiële inbreng van de deelnemers. Gorinchem heeft 3 van de 100 stemmen in het bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Gorinchem bedroeg in 2025 € 895.000
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 988.399 Stand 31 december 2025 € 2.745.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 13.240.152 Stand 31 december 2025 € 14.065.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 1.765.000
Risico's	In de begroting 2026 heeft OZHZ aangegeven dat het benodigde weerstandsvermogen ruim € 1 mln bedraagt. Door de toevoeging van de resultaat 2025 komt het weerstandsvermogen uit de op de vereiste norm. OZHZ heeft een behoorlijke flexibele schil waardoor ze kan anticiperen op een eventuele omzetsdaling. De risico's worden als gevolg van bovenstaande ingeschat als.

GR Veiligheidsregio ZHZ

Vestigingsplaats	Dordrecht
Korte omschrijving	De veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid (VRZHZ) is opgericht om risico's op het gebied van incidenten, rampen en crises te beheersen. De VRZHZ voert namens de 10 gemeenten in de regio Zuid-Holland-Zuid taken uit voor: crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening. De regionale brandweer, regionale ambulancevoorziening (RAV) en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie (GHOR) zijn diensten die in de VRZHZ ondergebracht zijn en nauw samenwerken met andere crisispartners zoals overheidsdiensten en private partners. De VRZHZ is voorbereid op het voorkomen en het bestrijden van incidenten, rampen en crises. De VRZHZ zorgt voor fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing door krachten te bundelen.
Publiek belang	De VRZHZ voorkomt incidenten en rampen door risico's te achterhalen, deze te beperken en hierover te adviseren. De VRZHZ organiseert een daadkrachtige respons voor de bestrijding bij (brand-) incidenten, rampen en crises. Na een incident, ramp of crisis zorgt zij ervoor dat zo snel mogelijk kan worden teruggekeerd naar de normale situatie.
Bestuurlijk belang	De burgemeester maakt deel uit van het dagelijks bestuur (5 leden) en het algemeen bestuur (10 leden) van de GR. In beide besturen is zij vicevoorzitter. In het algemeen bestuur besluiten de leden door elk een stem uit te brengen. Het algemeen bestuur beslist bij een meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
Financieel belang	Bijdrage van Gorinchem over 2025 bedraagt €3.948.552
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 9.673.172 Stand 31 december 2025 € 9.168.254
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 91.934.884 Stand 31 december 2025 € 94.295.325
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 1.946.382 (voor bestemming)
Risico's	De weerbaarheidsopgave die vanuit het Rijk zowel regionaal als lokaal wordt opgelegd, zorgt voor een taakuitbreiding. Gesprekken over financiële tegemoetkoming lopen nog en het is nog onduidelijk hoeveel geld er vrijkomt om invulling te geven aan deze taak. Tegelijkertijd is bekend dat de veiligheidsregio's worden gekort op de BDur-gelden. Zonder toereikende financiering vanuit het Rijk is de verwachting dat de veiligheidsregio's met gemeenten in gesprek gaan over hoe dit opgelost kan worden.

GR AVRES

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De uitvoeringsorganisatie Avres voert voor aangesloten gemeenten de Participatiewet en de wet gemeentelijke Schuldhulpverlening uit. Dit betekent dat zij de wettelijke taken uitvoert zoals het verstrekken van uitkeringen en de begeleiding naar werk, vroegsignalering schulden en schuldhulpverlening bij (problematische) schulden. Avres heeft ook de werkgeversrol van de sociale werkvoorziening en zij biedt ondersteuning bij reïntegratie en Beschut werk.
Publiek belang	Avres bedient inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en inwoners met schulden. Een goede en laagdrempelige dienstverlening is voor hen erg belangrijk. Hiervoor werkt Avres samen met andere partners binnen het Sociaal Domein.
Bestuurlijk belang	Twee leden van het college maken deel uit van het algemeen bestuur van de GR. Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering een stem. De besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	De participatiemiddelen worden doeltreffend ingezet en komen ten goede aan de producten en diensten voor onze inwoners. Daarnaast hebben we er als gemeente belang bij dat Avres financieel gezond blijft. De bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2025: € 35.843.124
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 15.521.000 Stand 31 december 2025 € 12.131.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 8.681.000 Stand 31 december 2025 € 9.881.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 655.000
Risico's	De opdracht die gemeenten hebben neergelegd bij Avres vraagt om een gezonde financiële basis. Daarom brengt Avres risico's in beeld (zoals volumeontwikkelingen in uitkeringen, druk op capaciteit, ontwikkelingen in schulddienstverlening en cyberrisico's) en houdt Avres voldoende weerstandscapaciteit aan. Avres combineert risicomanagement met sturing: monitoren, tijdig bijstellen en transparant verantwoorden. Zo blijft Avres bestuurlijk en financieel in control.

GR GEVUDO

Vestigingsplaats	Dordrecht
Korte omschrijving	Gevudo beheert het aandelenpakket van tien gemeenten in de regio ZHZ in de NV Huisvuil Verbranding Centrale (HVC). Het aandelenpakket bestaat uit 529 aandelen. HVC verwerkt voor al deze gemeenten huisafval en voor een aantal ook afvalinzameling. HVC ontwikkelt zich steeds meer als een duurzaam energiebedrijf.
Publiek belang	De belangen van de deelnemende gemeenten behartigen in de aandeelhoudersvergadering van de NV HVC.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het algemeen bestuur (4 leden) en heeft zitting in het dagelijks bestuur (6 leden). Via de GR is er invloed op het beleid van de HVC. De GR levert een lid in de raad van commissarissen van HVC in de vorm van een onafhankelijk externe. De GR levert ook een lid in de aandeelhoudersvergadering van HVC.
Financieel belang	Het financieel belang is circa 3.000
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 30.487 Stand 31 december 2025 € 30.487
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 400.831 Stand 31 december 2025 € 329.662
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 0
Risico's	Gorinchem is deelnemer in de GR Gevudo welke de aandelen beheert van de NV HVC. Het betreft hier een belang van ruim 15%. Gevudo staat naar rato van haar deelname in HVC garant voor het nakomen van de financiële verplichtingen die HVC aangaat in het kader van de financiering van verbrandingsinstallaties en andere bedrijfsactiviteiten. Hiervoor wordt een garantstellingsprovisie ontvangen. De garantstellingsprovisie wordt aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd o.b.v. de inwoneraantallen x tarief. De risico's voor Gevudo zijn beperkt.

GR Reinigingsdienst Waardlanden

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De GR zorgt voor het op milieuverantwoorde manier ophalen van afval en zorgt voor verwerking. Waardlanden heeft via dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) taken voor het onderhoud van het openbare gebied.
Publiek belang	Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van afvalinzameling.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het bestuur van de GR. Bij stemming wordt 75% vereist van het aantal (gewogen) stemmen. Het totaal aantal stemmen en het aantal stemmen per deelnemende gemeente in het algemeen bestuur wordt bepaald door het aantal huisaansluitingen van alle gemeenten en het aantal huisaansluitingen per deelnemende gemeente. De stemverhoudingen worden voor een periode van vier jaar vastgesteld. Beslissingen komen tot stand bij een meerderheid van stemmen.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van een verdeelsleutel. De begroting, inclusief het te voeren beleid, wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. De verwerkingskosten van HVC worden direct doorgezet naar de gemeenten op basis van de verdeelsleutel. Voor Gorinchem is dit naar verwachting € 886.000. De Reinigingsdienst Waardlanden beschikt over eigen reserves om eventuele financiële tegenvallers op te vangen.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 2.016.000 Stand 31 december 2025 € 2.386.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 31.949.000 Stand 31 december 2025 € 29.243.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 1.870.000.
Risico's	Halfjaarlijkse raadsbijeenkomsten zijn gehouden over de voortgang van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering is op orde gebracht. In 2025 heeft een evaluatie van Diftar plaatsgevonden. De risico's worden daarom als beperkt beoordeeld.

GR Bureau Openbare Verlichting

Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam
Korte omschrijving	De GR Bureau Openbare Verlichting levert een bijdrage aan het beheer van de Openbare Verlichting bij de aangesloten gemeenten.
Publiek belang	Onderhoud van openbare verlichting.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het algemeen bestuur van de GR. Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering een stem. Een meerderheid van stemmen is nodig voor besluiten van het algemeen bestuur.
Financieel belang	Het financieel aandeel van Gorinchem is bepaald op basis van het aantal lichtobjecten, in 2025 8.058 stuks. In 2025 betalen we € 12,10 per lichtobject, wat leidt tot een bijdrage van € 97.501,80 voor Gorinchem.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 371.893 Stand 31 december 2025 € 279.575
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 595.200 Stand 31 december 2025 € 577.500
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 62.875
Risico's	Als deelnemers uitstappen, kan dit consequenties hebben voor de continuïteit en/ of de gemeenschappelijke bijdrage. De risico's worden als beperkt beoordeeld.

GR Natuur- en Recreatieschap Lingegebied

Vestigingsplaats	Kerk-Avezaath
Korte omschrijving	Het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied heeft in december 1998 besloten om samen met een ander recreatieschap per 1 juli 1999 de BV Recreatieschap Rivierengebied op te richten. De maatschappij voert met haar overige vennootschappen een organisatie die gericht is op één kernactiviteit gericht op het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve toeristische voorzieningen. De GR'en Natuur- en Recreatieschappen sturen de BV recreatiemaatschappij Rivierengebied aan.
Publiek belang	Het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve toeristische infrastructuur. De infrastructuur kan in twee typen voorzieningen worden onderscheiden: de land- en routegebonden voorzieningen zoals paden, routes, veerpontjes en dagrecreatiegebieden.
Bestuurlijk belang	Een afgevaardigde van het college neemt zitting in het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied.
Financieel belang	De bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2025: € 0. De bijdrage is afgekocht.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 0 Stand 31 december 2025 € 0
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 0 Stand 31 december 2025 € 0
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 0
Risico's	Er is sprake van een afkoopsum. Geen risico's.

GR Belastingamenwerking Rivierenland

Vestigingsplaats	Tiel
Korte omschrijving	Belastingamenwerking Rivierenland (BSR) is een samenwerkingsverband op het gebied van lokale belastingen. De BSR zorgt voor het heffen en invorderen van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen. Hiernaast voert de BSR ook de wet WOZ en BAG uit. Per 1 januari 2025 is de gemeente Gorinchem deelnemer van de BSR.
Publiek belang	Het uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen. De BSR streeft ernaar om zoveel mogelijk belastingsoorten op één aanslag te zetten, zodat de inwoners van Gorinchem weten hoeveel belasting zij per jaar moeten betalen.
Bestuurlijk belang	Eén afgevaardigde van het college neemt zitting in het Algemeen Bestuur van de BSR.
Financieel belang	De reguliere bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2025: € 400.000. Voor de eerste drie jaar biedt de BSR een korting aan van € 810.000 totaal verdeeld over drie jaar. In de reguliere bijdrage over 2025 is de korting al verwerkt.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 363.000 Stand 31 december 2025 € 297.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 10.946.000 Stand 31 december 2025 € 12.042.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 0
Risico's	De verschillende risico's zijn beschreven in de P&C-producten van de BSR. Het is zeer onwaarschijnlijk dat alle risico's zich tegelijk voordoen. Voor de incidentele weerstandscapaciteit is een post onvoorzien opgenomen in de begroting van de BSR. Wanneer er kosten ontstaan uit risico's die niet in de begroting van de BSR zijn opgenomen en niet kunnen worden gedekt uit de post onvoorzien, wordt een beroep gedaan op de deelnemers van de BSR. De risico's worden als beperkt beoordeeld.

3.6.5 Vennootschappen en coöperaties

Hoog Dalem C.V.

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	We voeren voor eigen rekening en risico, samen met de partners verenigd in de C.V., de grondexploitatie Hoog Dalem. We realiseren woningen en voorzieningen op het gewenste kwaliteits- en kwantiteitsniveau in overeenstemming met de vastgestelde ruimtelijke en financiële kaders (grondexploitatie).
Publiek belang	Realiseren woningbouw en voorzieningen in Hoog Dalem.
Bestuurlijk belang	Twee leden van het college treden op als aandeelhouders van Hoog Dalem C.V. Het voorzitterschap in de vergadering van aandeelhouders rouleert per jaar. Besluitvorming van de directie vindt plaats op basis van unanimiteit. In de statuten staat welke directiebesluiten de instemming van de aandeelhouders vragen. Die besluiten vragen een tweederde meerderheid. Andere besluiten vragen om unanimiteit. De burgemeester treedt op als (stille) vennoot in Hoog Dalem C.V.
Financieel belang	De gemeente staat garant voor de leningen die de CV aangaat. De gemeente voert samen met Heijmans en AM de grondexploitatie Hoog Dalem. De gemeente neemt voor ongeveer 50% deel in het kapitaal van Hoog Dalem C.V. De gemeente is ook voor 50% beherend vennoot in de C.V.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 1.587.890 Stand 31 december 2025 € NNB
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 8.221.381 Stand 31 december 2025 € NNB
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € NNB
Risico's	De ontwikkeling van Hoog Dalem is vergevorderd. De afsluiting wordt in 2026/2027 verwacht. Risico's zijn dan ook beperkt.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Korte omschrijving	De BNG is een intermediair tussen de kapitaalmarkt en decentrale overheden. De BNG kan gezien worden als een inkoopcombinatie van geld namens decentrale overheden. De BNG is een naamloze structuurvennootschap, waarvan 50% van de aandelen in handen is van de Staat en de overige 50% in handen is van decentrale overheden.
Publiek belang	De gunstige prijzen van financieringsmiddelen worden doorgegeven aan decentrale overheden. Hierdoor wordt de kredietwaardigheid van gemeenten versterkt en kunnen zij relatief goedkoop lenen.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college heeft stemrecht in de AVA. Het bestuurlijke belang (stemrecht) wordt bepaald naar rato van het ingebrachte kapitaal.
Financieel belang	De gemeente Gorinchem heeft een belang van 0,17% in het aandelenkapitaal. De boekwaarde van de aandelen is € 218.000. Bij de AVA op 24 april 2025 is besloten 50% van de winst na belasting en na aftrek van compensatie voor de verschaffers van hybride kapitaal uit te keren.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 4.777.000.000 Stand 31 december 2025 € 4.863.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 123.164.000.000 Stand 31 december 2025 € 110.701.000.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 172.000.000
Risico's	De BNG heeft een lage solvabiliteitsratio. De BNG is echter een financiële instelling waar doorgegeven de aard van de activiteiten zij verhoudingsgewijs veel vreemd vermogen heeft en een relatief laag eigen vermogen. BNG wordt desondanks als een van de veiligste banken ter wereld wordt beschouwd. Oplopende rente kan invloed hebben op de leningenportefeuille van BNG en daarmee de stabiliteit van BNG maar voor nu wordt dit risico beoordeeld als beperkt.

Oasen N.V.

Vestigingsplaats	Gouda
Korte omschrijving	Kernactiviteiten zijn het winnen, zuiveren, distribueren en verkopen van drinkwater. Oasen N.V. realiseert drinkwater voor 750.000 mensen en 7.200 bedrijven in het oosten van Zuid-Holland.
Publiek belang	Op duurzame wijze zorgen voor drinkwater.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college heeft stemrecht in de AVA. Het daadwerkelijk bestuurlijk belang (stemrecht) in de AVA wordt bepaald naar rato van het ingebrachte kapitaal.
Financieel belang	De gemeente Gorinchem heeft een belang van 4,55% in het aandelenkapitaal van Oasen.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 136.041.000 Stand 31 december 2025 € NNB
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 263.326.000 Stand 31 december 2025 € NNB
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € NNB
Risico's	Oasen N.V. is een solvabel bedrijf met een beperkt dividendregime. Door het droogtevraagstuk en vervuiling neemt de investeringsopgave voor Oasen toe om de toekomstige drinkwatervoorziening te kunnen verzekeren. De risico's worden als beperkt ingeschat.

Stedin Holding N.V.

Vestigingsplaats	Rotterdam
Korte omschrijving	Stedin bestaat uit verschillende bedrijfsonderdelen: netbeheerder, infrabedrijf en een netwerkbedrijf. Zij zorgen ervoor dat klanten beschikken over (duurzame) energie om te leven, werken en ondernemen. Stedin verduurzaamt het energiesysteem en zij houdt het robuust en betaalbaar.
Publiek belang	Stedin zorg voor het aanleggen, beheren en onderhouden van de gas- en elektriciteitsnetten. Onderdeel van het beheer is dat uitval of onderbreking van de gas en elektriciteitstoevoer wordt geminimaliseerd.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college heeft stemrecht in de AVA. Het bestuurlijk belang (stemrecht) in de AVA wordt bepaald naar rato van het ingebrachte kapitaal.
Financieel belang	De gemeente Gorinchem heeft een belang van 0,59% in het aandelenkapitaal van Stedin.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 3.370.000.000 Stand 31 december 2025 € 3.586.000.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 5.704.000.000 Stand 31 december 2025 € 6.489.000.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 278.000.000
Risico's	De energietransitie is een grote opgave waardoor de resultaten onder druk kunnen komen te staan. In 2021 zijn hiervoor cumulatief preferente aandelen uitgegeven. De gemeente Gorinchem heeft ook deelgenomen aan deze uitgifte. Het Rijk heeft € 500 miljoen ter beschikking gesteld in de Miljoenennota 2023. In het traject voor extra middelen zijn in 2024 twee provincies en 21 gemeenten aangesloten als nieuwe aandeelhouders. Het is niet uit te sluiten dat Stedin opnieuw een beroep zal moeten doen op haar aandeelhouders indien er nog meer kapitaal nodig is. Gezien de energietransitie wordt het risico ingeschat op meer dan.

Merwede Lingelijn Beheer B.V.

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De BV MerwedeLingelijn (MLL) is opgericht voor de aanleg van de stations langs de MLL tussen Dordrecht en Geldermalsen.
Publiek belang	Openbaar vervoer.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college treedt op als vertegenwoordiger van de gemeente in de AVA. In deze AVA is elke gemeente vertegenwoordigd door één persoon/één stem. Besluiten in de AVA worden genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Station Gorinchem-Noord was het laatste station dat nog moest worden gerealiseerd. Nu dit station niet meer wordt gerealiseerd heeft de BV MLL geen meerwaarde en kan deze worden opgeheven.
Financieel belang	De gemeente heeft geen financieel belang meer bij de MLL B.V. en daarom wordt deze opgeheven.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 250.000 Stand 31 december 2025 € 210.414
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 198.963 Stand 31 december 2025 € 13.265
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € -39.587
Risico's	Als gevolg van het schrappen van station Gorinchem Noord heeft deze BV geen expliciete functie meer. Samen met de andere aandeelhouders wordt gekeken of deze BV een "slapende" vorm krijgt of kan worden opgeheven. Zodra hier meer over bekend is, zal de raad hierover worden geïnformeerd. De gemeenten langs de MerwedeLingelijn blijven in een stuurgroep gezamenlijk werken aan de positionering van de MerwedeLingelijn richting provincie en Rijk. Risico's zijn zeer beperkt.

Gemeente Gorinchem Deelneming B.V.

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De B.V. heeft als doel het oprichten van, het deelnemen in, het besturen van en het toezicht houden op ondernemingen en vennootschappen. Hieronder viel het deelnemen in ROM-S C.V.
Publiek belang	Door de deelneming in ROM-S C.V. werd bijgedragen aan de ontwikkeling van het Bedrijventerrein Schelluinen-West.
Bestuurlijk belang	De B.V. is eind 2006 opgericht als onderdeel van de juridische structuur van ROM-S C.V. Het bestuurlijk belang liep dan ook parallel aan ROM-S C.V.
Financieel belang	De B.V. nam voor 17,3% deel in ROM-S C.V.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € NNB Stand 31 december 2025 € NNB
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € NNB Stand 31 december 2025 € NNB
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € NNB
Risico's	Na het afsluiten van ROM-S heeft Gemeente Gorinchem Deelneming B.V. Geen actieve deelneming meer. De risico's zijn dan ook beperkt. Op dit moment wordt in overleg met de fiscaal adviseur bekeken naar de fiscale positie en toekomst voor deze deelneming.

Huisvuil Verbranding Centrale (HVC) N.V.

Vestigingsplaats	Alkmaar
Korte omschrijving	HVC N.V. verwerkt huishoudelijk afval en ontwikkelt zich als een producent van duurzame energie voor haar aandeelhouders. Binnen Gevudo-verband wordt een aandelenpakket HVC van de tien deelnemende gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid beheerd. Het gaat om ruim 14% van de gemeentelijke aandelen HVC, waarvoor de Gevudo-gemeenten garant staan. HVC keert hiervoor een jaarlijkse vergoeding uit en zo mogelijk een winstuitkering. Dat laatste is in de afgelopen jaren niet gebeurd, omdat de aandeelhouders ervoor gekozen hebben het aandeel vreemd kapitaal in HVC te reduceren.
Publiek belang	De verwerking van onze huishoudelijke afvalstromen en de productie en distributie van duurzame energie.
Bestuurlijk belang	De realisatie van een circulaire economie en ondersteuning bij de energietransitie.
Financieel belang	De gemeente Gorinchem staat garant voor € 6,5 mln. van het bedrijfskapitaal van HVC N.V. De jaarlijkse risicogarantie uitkering wordt ontvangen via Gevudo.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 257.583.000 Stand 31 december 2025 € 277.924.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 955.000.000 Stand 31 december 2025 € 1.019.000
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 20.318.000
Risico's	Omdat HVC steeds meer afhankelijk wordt van de opbrengsten van de geproduceerde duurzame energie, hebben de energieprijzen grote invloed op het bedrijfsresultaat. De vermogenspositie van HVC is nog niet voldoende om zonder garanties van gemeenten te opereren, maar is wel aan het verbeteren. Het risico voor HVC wordt niettemin beoordeeld als beneden gemiddeld.

Coöperatie i_lab

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	<p>i_lab is een coöperatief platform voor Gorinchem en de regio waar leren, werken en innoveren samenkomen. i_lab is een fysiek centrum op de i_campus in Gorinchem. Het is bovendien een knooppunt in het netwerk van samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid in de regio Gorinchem, het netwerk voor onderlinge verbinding en kennisuitwisseling. Doelstellingen van het i_lab zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer geschoold personeel voor de regio én een veerkrachtigere arbeidsmarkt. • Meer talenten uit de regio die bij, in de regio gevestigde, bedrijven werken. • Vernieuwd onderwijs stimuleren, dat aansluit op (de innovaties in) het bedrijfsleven. • Meer jongeren die kiezen voor beroepen in de regio Gorinchem. • Een krachtig en innovatief mkb en meer startende ondernemers in de regio. • Een betere balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.
Publiek belang	Het i_lab is een plek en een netwerk waar door samenwerking tussen scholen en bedrijven een krachtig innovatief (beroeps)onderwijs (po, vo, mbo, hbo en wo) wordt gerealiseerd, een leven lang ontwikkelen voor werkenden en werkzoekenden wordt gestimuleerd en het innovatievermogen van het MKB wordt versterkt vanuit samenwerken, innoveren en kennis delen.
Bestuurlijk belang	Namens de gemeente zit een lid van het college in het dagelijks bestuur van het i_lab. De gemeente Molenlanden zit namens de regiogemeenten als lid in het dagelijks bestuur. Het onderwijsveld en het bedrijfsleven hebben ook elk twee personen die zitting hebben in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	De gemeente heeft een budget beschikbaar gesteld van € 6,65 mln. voor de uitwerking en realisatie van het i_lab, waarvan € 1,9 mln. gedekt uit de Regio deal.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 17.027 Stand 31 december 2025 € 32.099
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 1.749.521 Stand 31 december 2025 € 1.081.851
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € 15.072
Risico's	De ontwikkeling van het i_lab dient binnen het taakstellende budget plaats te vinden. De financiële risico's zijn hierdoor beperkt/nihil. De renovatie van het pand aan de Hoefslag 6 past nog binnen het in de regiodeal afgesproken (bijgestelde) tijdpad.

3.6.6 Stichtingen

Stichting Binnenstadsmanagement Gorinchem

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De stichting heeft tot doel verbetering van: a. De economische positie en uitstraling van de Gorinchemse binnenstad; b. De samenwerking tussen partijen die hierop invloed uitoefenen.
Publiek belang	Een maatschappelijk goed functionerende en voor inwoners en bezoekers aantrekkelijke binnenstad met voldoende faciliteiten.
Bestuurlijk belang	Gemeente, ondernemers en eigenaren commercieel vastgoed hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het functioneren van de binnenstad.
Financieel belang	Bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2025: € 81.985
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 21.066 Stand 31 december 2025 € NNB
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 6.050 Stand 31 december 2025 € NNB
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € NNB
Risico's	Geen bijzonderheden.

Stichting Vestingdriehoek

Vestigingsplaats	Gorinchem
Korte omschrijving	De Vestingdriehoek is een toeristisch samenwerkingsverband tussen gemeenten Gorinchem, Altena, West Betuwe, Zaltbommel en Slot Loevestein. De verbindende factor is veerdienst Riveer die de bezoeker van de ene naar de andere locatie vervoert.
Publiek belang	Grensoverschrijdende samenwerking tussen partijen om economische spin-off te realiseren die de locaties afzonderlijk van elkaar niet kunnen bereiken.
Bestuurlijk belang	Een afgevaardigde van het college (portefeuille Toerisme) neemt zitting in het bestuur en treedt hierbij op als voorzitter.
Financieel belang	Alle deelnemende gemeenten investeren naar rato van het toeristisch belang.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025 € 119.386 Stand 31 december 2025 € NNB
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025 € 48.260 Stand 31 december 2025 € NNB
Resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt: € NNB
Risico's	Geen bijzonderheden.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Inleiding

De paragraaf geeft informatie over de gemeentelijke grondexploitaties.

Grondbeleid

Grondbeleid is een kader waarbinnen het ruimtelijk beleid en de ruimtelijke doelstellingen vorm krijgen. Het is een middel om de ruimtelijke doelstellingen op een economisch verantwoorde manier te realiseren en geen doel op zich. De nota grondbeleid is in 2026 geactualiseerd voor de periode van 2026–2029. De gemeente heeft op dit moment geen actieve woningexploitaties meer, de ontwikkeling van bedrijventerreinen is onderdeel van programma 4 Economie.

Voor de jaarafsluiting zijn de exploitatieopzetten geactualiseerd en berekend naar de contante waarde per 1 januari 2026. De financiële consequenties van deze actualisaties zijn cijfermatig in de jaarrekening verwerkt. In deze paragraaf staat een samenvatting van de belangrijkste financiële mutaties in 2025 voor de grondexploitaties. Ook wordt het resultaat getoond van de grondexploitatie van de verbonden partij Hoog Dalem, waarin de gemeente voor 50% participeert. Als laatste wordt de stand van zaken weergegeven met betrekking tot de restplannen van Mollenburg en Lingewijk-Noord.

In een aparte rapportage het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) staat een uitgebreide beschrijving per grondexploitatie, zowel financieel als beleidsmatig.

Het MPG geeft ook inzicht in het verloop van de grondvoorraad en de te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen ruimtelijke projecten

Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Nota Grondbeleid 2026–2029	2026

In januari 2026 is de Nota Grondbeleid en kostenverhaal 2026–2029 vastgesteld. Hierin zijn de beleidskaders vastgesteld van het grondbeleid van waaruit de gemeente haar ruimtelijke doelen verwezenlijkt. Op basis van de in 2023 inwerking getreden Omgevingswet zijn de kostenverhaalsmogelijkheden uitgebreid. Daarover zijn beleidslijnen vastgelegd. De uitvoering daarvan is vastgelegd in het door het college vastgestelde Uitvoeringsprogramma bovenwijkse voorzieningen en financiële bijdragen 2026.

Het grondbeleid behoudt het situationele karakter. Dit houdt in dat per situatie door de gemeenteraad wordt besloten of de rol faciliterend, actief of middels een publiek–private–samenwerking wordt ingevuld. De gekozen rol is een resultante van de integrale afweging van gewenste regie, marktwerking, investeringsbereidheid, en risico bij de ruimtelijke ontwikkeling waarvoor inzet van het gemeentelijk grondbeleid nodig is.

3.7.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De verwachte resultaten van de grondexploitaties worden op netto contante waarde (NCW) berekend. Als uit deze berekening per balansdatum een verlies naar voren komt, wordt tot het volledige bedrag van dit verlies een voorziening gevormd.

Bij een voordelige berekening (winst) vindt een gedeeltelijke winstneming plaats, op basis van de methode 'percentage of completion' (POC) conform het BBV (Grondbeleid in begroting en jaarstukken uit 2023). Dit betekent dat de winst naar rato van gerealiseerde kosten (en opbrengsten) moet worden genomen, rekening houdend met eventuele actuele risico's.

In de berekeningen van de grondexploitaties zijn voor de toekomstige jaarschijven de navolgende parameters gehanteerd:

Parameters grondexploitaties	2026	2027	2028	2029 e.v.
Kostenstijging	3,00%	3,00%	3,00%	2,00%
Plankostenstijging	4,50%	3,00%	3,00%	2,00%
Opbrengstenstijging woningbouw	6,50%	4,50%	4,50%	2,00%
Opbrengstenstijging sociale woningbouw	3,00%	2,50%	2,50%	2,00%
Opbrengstenstijging bedrijventerreinen	3,00%	2,00%	2,00%	2,00%

- rentepercentage 1,30%;
- disconteringsvoet 2,00%;
- netto contante waarde per 1 januari 2026

Voor de prijspeilcorrectie van grondprijzen van prijspeil 1-1-2025 naar prijspeil 1-1-2026 is 4,5% aangehouden voor bedrijventerreinen. Voor indexering van grondproductiekosten wordt 3,0% gehanteerd en voor plankosten 5,0%.

De waarden zijn de te hanteren standaarden bij het herzien van de grondexploitaties. Per exploitatiegebied is bekeken of deze standaarden worden gebruikt of dat afwijkende waarden (uitzonderingen) gelden, vanwege projectspecifieke afspraken of op basis van uitgevoerde taxaties en dergelijke.

3.7.3 Prognose verwacht resultaat grondexploitaties

De bouwgronden in exploitatie (BIE) van de gemeente Gorinchem betreffen twee grondexploitatiecomplexen ten behoeve van de realisatie van bedrijventerreinen. Naast de gemeentelijke grondexploitaties is er de grondexploitatie Hoog Dalem, die in de CV Hoog Dalem is ondergebracht. Een korte toelichting hierop is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Prognose resultaat BIE (bedragen x € 1.000)	Einddatum	Resultaat EW	Mutatie EW t.o.v. jaarrekening 2024	Resultaat NCW	Mutatie NCW t.o.v. jaarrekening 2024
Verliesgevende projecten					
Groote Haar	31-12-2040	-10.875	1.293	-8.080	784
Winstgevende projecten					
Oost II	31-12-2026	6.696	56	6.564	75
Subtotaal BIE			1.349	-1.516	859
Verbonden partijen					
Hoog Dalem (50% aandeel)*	31-12-2026	711	-112	697	-64
Totaal			1.237	-818	795

* op basis van voorlopige cijfers

Ontwikkeling resultaat grondexploitaties op hoofdlijnen

Algemeen

Het BBV is leidend voor de financiële verwerking van de grondexploitaties. De gemeentelijke grondexploitaties zijn geactualiseerd op peildatum 1-1-2026 inclusief boekwaardes tot en met 2025. Om de jaarlijkse herziening uit te voeren zijn de parameters en grondprijzen geactualiseerd en zijn de nog te realiseren kosten- en opbrengstenbudgetten beoordeeld in relatie tot gerealiseerde kosten en opbrengsten en de voortgang van de projecten. In totaal is het geconsolideerde resultaat van het MPG 2026 op netto contante waarde € 859.000 verbeterd ten opzichte van het MPG 2025. Per grondexploitatiecomplex worden hiernavolgend de belangrijkste mutaties aangegeven. Voor een gedetailleerde analyse van de mutaties wordt verwezen naar het MPG 2026.

Groote Haar

Het negatieve financiële resultaat van deze grondexploitatie is afgenomen met € 784.000 naar € 8.080.000. Door toepassing van de vastgestelde parameters en door onderzoek naar marktconforme uitgifteprijzen voor dit bedrijventerrein, is de grondexploitatie ten opzichte van het MPG 2025 verbeterd.

Oost II

Het NCW saldo van de grondexploitatie Oost II is met € 75.000 verbeterd. Dit komt doordat de grondopbrengsten zijn vertraagd en tussentijds wel zijn geïndexeerd. Ook zijn in 2025 kavels iets beter verkocht dan was begroot. Deze verbeteringen compenseren de extra gemaakte plankosten.

Restplan Mollenburg

Voor Mollenburg resteert een beperkt aantal afrondende werkzaamheden, voornamelijk de afscherming van de vrije kavels en bijbehorende interne begeleiding. Op basis van de huidige inzichten wordt hiervoor circa € 15.000 aan externe kosten en ongeveer 50 interne uren verwacht.

Het eerder gereserveerde restbudget van € 100.000 wordt daarmee als toereikend beoordeeld om de resterende werkzaamheden af te ronden.

Restplan Lingewijk Noord

Bij Lingewijk Noord zijn in 2025 door een tekort aan interne capaciteit niet alle restpunten opgepakt. Inmiddels is er concreet zicht op de uitvoering van de laatste werkzaamheden, die naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 kunnen worden afgerond. Op dit moment zijn er geen signalen dat hiervoor meer benodigd zal zijn dan het eerder apart gezette bedrag van € 50.000, zodat dit budget als toereikend wordt ingeschat.

Verbonden partij Hoog Dalem

Voor het realiseren van de gebiedsontwikkeling Hoog Dalem participeert de gemeente Gorinchem voor 50% in de grondexploitatie Hoog Dalem. Bij het opstellen van deze paragraaf was het resultaat nog niet vastgesteld door de directie en aandeelhouders. De grondexploitatie nadert zijn voltooiing. Er zijn enkele aanpassingen aan de kostenkant gedaan die tot een saldooverslechtering van € 64.000 hebben geleid. Alle grondverkopen zijn gerealiseerd. Er is voldoende geraamd om de werkzaamheden te kunnen voltooien. Eind 2026 wordt de grondexploitatie afgesloten, waarna liquidatie van de CV in 2027 zal plaatsvinden.

3.7.4 Voorzieningen, winstnemingen en risico's grondexploitaties

Voor de grondexploitaties met een verliesgevend saldo is een voorziening gevormd. Dit betreft enkel nog bedrijventerrein Groote Haar.

Mutatie voorzieningen actieve grondexploitaties (bedragen x € 1.000)	Stand 31-12-2024	Stortingen	Vrijval	Stand 31-12-2025
Groote Haar	8.864	-	784	8.080
Totaal	8.864	-	784	8.080

Op basis van de bijgestelde grondexploitatie Groote Haar kan de voorziening met € 784.000 worden verlaagd.

Winstnemingen

Naar rato van de voortgang van zowel gerealiseerde kosten als opbrengsten dient over een positief eindresultaat van een grondexploitatie tussentijdse winst te worden genomen. Deze zogeheten methode Percentage of Completion (PoC) wordt voorgeschreven door het BBV. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel dat op voorhand mogelijk teveel winst wordt genomen, is het toegestaan projectspecifieke risico's in mindering te brengen op het verwachte eindresultaat van de grondexploitatie alvorens de tussentijdse winstneming te bepalen. Het resultaat van grondexploitatie Oost II is naar boven bijgesteld. Op basis van de PoC-methode en de gerealiseerde opbrengsten kan er een winstneming worden gedaan van € 92.000.

Tussentijdse winstnemingen BIE (bedragen x € 1.000)	Eindwaarde resultaat*	Correctie project- risico	PoC	Tussentijdse winstneming	Tussentijdse winstneming t/m 2024	(Tussentijdse) winstneming 2025
Oost II	6.696	-	88%	5.902	5.810	92
Totaal	6.696	-		5.902	5.810	92

Risico's gemeentelijke grondexploitaties

De geïdentificeerde risico's zijn niet in de grondexploitaties verwerkt, maar onderdeel van de benodigde weerstandscapaciteit (Groote Haar) of kunnen uit het positieve grondexploitatie-resultaat worden gedekt (Oost II). De risico's zijn berekend aan de hand van dezelfde uitgangspunten als uiteengezet in de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing*.

Project (bedragen x € 1.000)	Benodigde weerstands- capaciteit 2025	Benodigde weerstands- capaciteit 2026	Verschil
Groote Haar	3.493	4.689	1.197 toename
Oost II	-	-	- afname
Totaal	3.493	4.689	1.197 toename

Voor de risico's voor Groote Haar zijn bepalend voor de reservering van de benodigde weerstandscapaciteit. Voor het totale risico van de grondexploitatie Groote Haar wordt € 4.689.000 opgenomen in het weerstandsvermogen. Dat is een significante toename ten opzichte van voorgaand jaar. De risico's van de grondexploitatie Groote Haar zijn gerelateerd aan de gevoeligheid van de parameters rente en opbrengstenstijging. Deze zijn gezien de lange looptijd van deze exploitatie reëel.

In het MPG wordt de risicoanalyse per grondexploitatie verder toegelicht.

3.7.5 Balanspositie grondexploitaties

In 2025 is de boekwaarde met € 1.831.000 toegenomen naar € 62.081.000. Dit komt doordat er meer kosten dan opbrengsten zijn gerealiseerd in 2025. Doordat de verliesvoorziening voor Grote Haar met € 784.000 is verlaagd (vanwege een lager geprognosticeerd verlies) is de netto boekwaarde € 2.615.000 toegenomen naar € 54.001.000.

Financiële positie (bedragen x € 1.000). Stand per 31-12-	2021	2022	2023	2024	2025
Boekwaarde gronden in exploitatie					
1. Woningbouw	8.377	9.408	10.476	-	-
2. Bedrijventerrein	53.060	54.684	57.758	60.249	62.081
Totaal boekwaarde	61.437	64.092	68.235	60.249	62.081
Getroffen voorzieningen grondexploitaties	16.263	18.087	19.454	8.864	8.080
Netto boekwaarde	45.174	46.005	48.781	51.386	54.001

Ontwikkeling balanspositie BIE in begrotingsjaar 2025 (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen/ verminderingen in begrotingsjaar	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te realiseren 2026-einde project	Eindresultaat project
Kosten	103.248	2.252	105.501	60.105	165.605
Opbrengsten	42.999	421	43.420	112.027	155.447
Saldo BIE	-60.249	-1.831	-62.081	51.923	-10.158

3.8 Lokale heffingen

3.8.1 Inleiding

Lokale heffingen zijn te verdelen in heffingen waarvan de besteding gebonden of ongebonden is. De gebonden heffingen worden besteed aan een aanwijsbare taak, zoals de afvalstoffenheffing, rioolbelasting, leges, begraafrechten en marktgelden. Deze heffingen worden daarom niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen, zoals de onroerendezaakbelastingen (OZB), roerende zaakbelasting (RZB), parkeerbelasting en precariobelasting worden wel tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

3.8.2 Overzicht lokale heffingen

De drie belangrijkste lokale heffingen zijn de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolbelasting. Hieronder wordt ingegaan op de achtergronden en uitgangspunten 2025 voor deze heffingen. Ook worden de achtergronden en uitgangspunten van de overige belastingen, heffingen en rechten kort uitgelegd.

Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst van de OZB behoort tot de algemene dekkingsmiddelen en mag vrij worden besteed. De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een vast percentage van de economische waarde van onroerende zaken. De tarieven worden berekend door de geraamde opbrengst te delen door de te belasten waarde (het heffingsareaal). De waarde wordt getaxeerd conform de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) en jaarlijks opnieuw vastgesteld. De taxaties zijn gebaseerd op het marktniveau op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar. Waardeschommelingen worden via de tarieven vereffend, zodat de hertaxatie zelf niet leidt tot een verhoging van de belastingdruk. Wel zijn, conform de besluitvorming bij de begroting 2025, de OZB-opbrengsten met 8,4% verhoogd. Daarnaast is, conform het raadsvoorstel Ondernemersfonds Gorinchem, vanaf 2025 een opslag op het OZB-tarief voor niet-woningen verwerkt.

Tarieven onroerende zaakbelasting	2024	2025
Woningen: eigenaar	0,09432%	0,08748%
Niet-woningen: eigenaar	0,3364%	0,3898%
Niet-woningen: gebruiker	0,2711%	0,2938%

Afvalstoffenheffing

De kosten van de afvalinzameling en -verwerking van particuliere huishoudens worden via de afvalstoffenheffing verhaald. Uitgangspunt bij het vaststellen van de tarieven is 100% kostendekkendheid. In de tarieven wordt een onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Het uitgangspunt is dat éénpersoonshuishoudens een vermindering van 20% krijgen op het tarief van meerpersoonshuishoudens.

Tarieven afvalstoffenheffing (in euro's per jaar)	2024	2025
Eénpersoonshuishoudens	292	320
Meerpersoonshuishoudens	365	400

In de onderstaande tabel is de omvang en het dekkingspercentage van de afvalstoffenheffing weergegeven. De opbrengsten fluctueren van jaar tot jaar. Overschotten en tekorten worden normaal

gesproken geëgaliseerd via een reserve. In de afgelopen periode was het saldo van deze reserve echter nihil, waardoor tekorten zijn verrekend met het begrotingssaldo. In 2025 is sprake van een overschot. Dit overschot wordt toegevoegd aan de reserve tarieven reiniging (afval).

Omschrijving	Bedragen (in € x 1.000)
Lasten taakveld	6.087
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld	6.087
Toe te rekenen lasten (overhead en BTW)	109
Totale kosten	6.196
Opbrengst heffingen	6.487
Dekkingspercentage	105%

Rioolbelasting

Op grond van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken hebben gemeenten de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Een gemeente kan rioolbelasting heffen om deze zorgplicht te betalen (artikel 228a van de Gemeentewet). Uitgangspunt bij het vaststellen van de tarieven is 100% kostendekkendheid. Uit de rioolbelasting worden de kosten voor rioolbeheer en onderhoud betaald, maar ook 50% van de kosten van straatreiniging en 20% van de kosten van waterbeheersing. Net als bij de afvalstoffenheffing wordt een onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens. De éénpersoonshuishoudens krijgen een vermindering van 20% op het meerpersoonstarief. Bedrijven betalen een vast tarief per 150 m³ water dat gelijk is aan het tarief voor meerpersoonshuishoudens.

Tarieven rioolbelasting (in euro's per jaar)	2024	2025
Eénpersoonshuishoudens	161	161
Meerpersoonshuishoudens	201	201
Bedrijven per 150 m ³ waterverbruik	201	201
Grootverbruikers per 150 m ³ waterverbruik	90	90

In de onderstaande tabel is de omvang en het dekkingspercentage van de rioolbelasting weergegeven. De opbrengsten fluctueren van jaar tot jaar. Overschotten en tekorten worden geëgaliseerd via een voorziening. In 2025 is sprake van een tekort. Dit tekort wordt onttrokken aan de voorziening.

Omschrijving	Bedragen (in € x 1.000)
Lasten taakveld	3.259
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	0,00
Netto kosten taakveld	3.259
Toe te rekenen lasten (overhead en BTW)	427
Totale kosten	3.686
Opbrengst heffingen	3.548
Dekkingspercentage	96%

Roerende Zaakbelasting (RZB)

De RZB is qua heffing te vergelijken met de OZB. De RZB wordt opgelegd voor roerende woon- en verblijfsruimten. De tarieven zijn wettelijk gekoppeld aan de OZB-tarieven. Het heffingsareaal van de RZB is beperkt en bestaat uit alleen woonarken.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De tarieven zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,4%.

Leges en overige rechten

Als een gemeente diensten verleent, worden daar leges voor geheven. Denk aan het verlenen van vergunningen of het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen. Sommige tarieven hiervoor, zoals die van paspoorten en rijbewijzen, zijn gebonden aan wettelijke maxima. De overige tarieven, zoals die voor (omgevings-)vergunningen, huwelijk en voor verstrekkingen uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA), zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,4%.

In de onderstaande tabel staat de omvang en het dekkingspercentage van de leges. Volgens de gemeentewet mogen de geraamde baten van leges niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Kruissubsidiëring tussen tarieven is wel toegestaan. In onderstaande tabel is te zien dat het dekkingspercentage bij omgevingsvergunningen en publiekszaken minder dan 100% is. De opbrengsten dekken dus niet de totale kosten.

Dekkingspercentages leges (bedragen x € 1.000)	Omgevingsvergunningen	Publiekszaken	Overige leges	Totaal leges
Lasten taakveld(en) incl omslagrente	1.279	1.491	52	2.822
Toe te rekenen lasten (overhead)	696	692	-	1.388
Totale kosten	1.975	2.183	52	4.210
Opbrengst heffingen	1.869	856	52	2.777
Dekkingspercentage				66%

In de onderstaande tabel staat de omvang en het dekkingspercentage van de overige rechten. Er is hierbij nog geen sprake van 100% kostendeckking.

Dekkingspercentages overige rechten (bedragen x € 1.000)	Begraafrechten	Marktgelden	Totaal overige rechten
Lasten taakveld(en) incl omslagrente	480	27	507
Toe te rekenen lasten (overhead)	198	15	214
Totale kosten	679	42	721
Opbrengst heffingen	425	25	450
Dekkingspercentage			62%

Gerealiseerde inkomsten lokale heffingen

De tarieven voor de lokale heffingen in 2025 zijn vastgesteld op basis van de hierboven beschreven uitgangspunten. Voor de OZB is daarbij sprake van een opbrengststijging van 8,4% en een aanvullende opslag op het OZB-tarief niet-woningen voor het ondernemersfonds. Voor de gebonden heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en rioolbelasting, geldt als uitgangspunt een kostendekkend tarief, waarbij overschotten en tekorten worden geëgaliseerd via reserve tarieven reiniging (afval) en egalisatievoorziening rioolheffing.

De gerealiseerde opbrengsten hangen samen met de vastgestelde tarieven, maar ook met de feitelijke ontwikkeling van het heffingsareaal, het gebruik van gemeentelijke voorzieningen en de werkelijke kosten. Dit is ook zichtbaar in de kostendekkendheid. De afvalstoffenheffing laat een overschot zien, terwijl de rioolbelasting niet volledig kostendekkend is. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de verhouding tussen de begrote en gerealiseerde opbrengsten.

Heffingssoort (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025
<i>Algemene dekkingsmiddelen:</i>				
Onroerende-zaakbelasting (OZB)	11.877	12.000	12.825	12.777
Roerende-zaakbelasting (RZB)	15	16	16	12
Toeristenbelasting	140	337	407	407
Parkeerbelastingen	1.914	2.699	2.654	2.423
Precariobelasting	121	150	150	235
<i>Subtotaal algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>14.068</i>	<i>15.202</i>	<i>16.052</i>	<i>15.854</i>
<i>Gebonden heffingen:</i>				
Afvalstoffenheffing	5.896	6.628	6.628	6.487
Rioolbelasting	4.362	3.962	4.013	3.548
Leges	2.687	1.913	2.435	2.777
Begraafrechten	374	517	417	425
Marktgeden	32	25	25	25
<i>Subtotaal gebonden heffingen</i>	<i>13.351</i>	<i>13.045</i>	<i>13.517</i>	<i>13.263</i>
Totaal inkomsten lokale heffingen	27.419	28.247	29.570	29.117

Ten opzichte van de bijgestelde begroting vallen de inkomsten uit de lokale heffingen in 2025 € 453.000 lager uit. Dit komt hoofdzakelijk door de lagere inkomsten uit parkeerbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolbelasting. De verschillen worden toegelicht in de Programmaverantwoording.

3.8.3 Lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) brengt jaarlijks het niveau en de ontwikkeling van de lokale lasten in kaart. Bij het vergelijken van de woonlasten wordt onder andere gekeken naar de OZB, afvalstoffenheffing en rioolbelasting.

In de editie 2025 van de Atlas van de lokale lasten bedragen de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Gorinchem € 1.023. Voor deze berekening is uitgegaan van de

gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen. Met de woonlasten 2025 staat Gorinchem landelijk op de 163e plaats (oplopend van goedkoop naar duur). In 2024 stond Gorinchem op de 198e plaats met woonlasten van € 1.009 voor een meerpersoonshuishouden. De woonlasten zijn met €14 toegenomen, hoewel de stijging in andere gemeenten nog sterker was.

3.8.4 Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige door financiële omstandigheden een belastingaanslag niet of slechts voor een deel kan betalen, kan kwijtschelding worden verleend. De voorwaarden voor kwijtschelding van belastingen en heffingen heeft het Rijk strak omschreven. De gemeentelijke kwijtscheldingsnormen mogen niet meer, wel minder, dan 100% van de bijstandsnormen bedragen.

Gorinchem gebruikt de maximale normbedragen. Een belastingplichtige met een inkomen op bijstandsniveau komt in principe voor kwijtschelding in aanmerking. De afvalstoffenheffing, rioolbelasting kunnen kwijtgescholden worden.

Als van belastingplichtigen bekend is dat zij een inkomen op bijstandsniveau hebben, wordt kwijtschelding automatisch verleend. In de andere gevallen wordt de aanvraag getoetst.

In 2025 is in totaal 1.178 keer gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verleend. Dit is 34 keer minder dan in 2024. Er zijn nog wel aanvragen in behandeling. In onderstaand overzicht staat aangegeven hoe de aantallen van 2025 zich verhouden tot die van 2024.

	2024	2025
Aantal aanvragen	666	1.024
– aanvraag afgewezen	140	285
– aanvraag toegekend	499	439
– gedeeltelijk	19	23
– geen uitspraak	8	277
Automatisch verleend	694	716
Totaal aantal verleende kwijtscheldingen	1212	1178

De kosten voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolbelasting worden verrekend via de betreffende tarieven. In 2025 gaat het om € 557.915. Dit is € 178.398 minder dan begroot.

Jaarstukken 2025

Jaarrekening

4 Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit:

1. de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
2. het overzicht van baten en lasten;
3. een recapitulatie van het structureel begrotingsevenwicht;
4. het overzicht begrotingsonrechtmatigheid;
5. de balans;
6. toelichting op de balans;
7. Wet Normering bezoldiging Topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT);
8. Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld;
9. Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa);
10. de bijlagen:
 1. reserves;
 2. voorzieningen;
 3. investeringsoverzicht;
 4. rapportage interbestuurlijk toezicht.

In dit hoofdstuk worden bovenstaande onderdelen achtereenvolgens behandeld. Bij het overzicht van baten en lasten wordt ook het overzicht van incidentele baten en lasten en het overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves meegenomen.

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarstukken 2025 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

In dit hoofdstuk staat de toelichting op de grondslagen. De afschrijvingstabel is vastgelegd in de Financiële verordening als bijlage bij het afschrijvingsbeleid, zijnde artikel 14 van de Financiële verordening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva is vastgelegd in het afschrijvingsbeleid in artikel 14 van de Financiële verordening. Hierover is besloten op 25 september 2025.

De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij hieronder bij de betreffende balanspost anders is vermeld.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar is. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Voor de baten uit het gemeentefonds is aangesloten bij de laatste specificatie die wij hiervoor hebben ontvangen. Eventuele restituties van jaarresultaten van verbonden partijen

worden als baten genomen op het moment waarop het bestuursbesluit voor de restitutie van het resultaat door de verbonden partij wordt genomen.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen en verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Er wordt niet afgeschreven op deze gronden.

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht, in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

'Levensduurverlengend onderhoud' wordt gedefinieerd als een investering. Criteria hierbij zijn dat er sprake moet zijn van duurzame waardevermeerdering, een kwalitatieve verbetering waarbij het nut zich uitstrekt over meerdere jaren.

Er wordt lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de volgende bedrijfsgebouwen: Stadhuisplein 1, Stadhuisplein 2-35, Bedrijfsverzamelgebouw, Kleine Haarsekade. Hierop wordt annuïtair afgeschreven. Op grondbezit (voor onderwijsdoeleinden, niet voor de publieke dienst bestemd en bouwgrondexploitatie) met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Onder deze categorie vallen, conform BBV en op grond van de Gemeentewet art. 229 lid 1 a en b, activa die op de volgende heffingen en rechten betrekking hebben: riolering, kadegelden, lijkbezorgingsrechten.

Een naar verwachting duurzame waardevermindering van vaste activa betreft een schattingswijziging die volgens artikel 65, lid 1 BBV onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking wordt genomen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

De infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen en parken zijn geactiveerd en worden afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

Deelnemingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen (categorie: uitgeleend geld) zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs dan vindt afwaardering plaats.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de vaste verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord op prijsverschillen. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs zijn de kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen als en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden (percentage of completion methode). Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Op de balans worden voorraden netto verantwoord. Voor de grondexploitaties met een verliesgevend saldo wordt ter hoogte van dit saldo een voorziening gevormd. Onder de categorie 'gereed product' valt de voorraad bedrijfsmiddelen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden in beginsel gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorziene verlies.

De pensioenverplichting voor de wethouders is echter op de contante waarde van de (opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatie voorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot

onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar en langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen staan in de toelichting ook de bijbehorende rentelast.

De onderhandse leningen zijn gesplitst conform art. 36 van het BBV.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans staat meer informatie. Onder de borg- en garantstellingen vallen ook de garanties voor WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) en WEW (Waarborgfonds Eigen Woningen). Deze hebben betrekking op zowel indirecte als directe garantieverlening. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit opgenomen bij het onderdeel 'gewaarborgde geldleningen/uitgegeven geldleningen'.

Begrotingsbudgetten en financiële overzichten

De in deze jaarstukken gepresenteerde financiële overzichten en budgetten zijn gebaseerd op de door de raad vastgestelde begroting en de daarna doorgevoerde begrotingswijzigingen.

Onzekerheid eigen bijdrage CAK

Aanvragers van een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) zijn op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat het CAK de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage uitvoert. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen. Gemeenten kunnen met deze overzichten van het CAK de aantallen personen, de soort en omvang van de zorgverlening beoordelen in relatie tot de eigen WMO-administratie. Door het ontbreken van inkomensgegevens op de CAK-overzichten hebben gemeenten onvoldoende informatie over de eigen bijdragen om de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de keuze het CAK de berekening, de oplegging en incasso van de eigen bijdragen te laten uitvoeren, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid van de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat de gemeenten geen zekerheid kunnen verkrijgen over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen. In overeenstemming met de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV moet de gemeente deze onzekerheid in de jaarstukken noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente zelf.

4.2 Overzicht van baten en lasten

In de programmaverantwoording zijn per programma onder het kopje 'Wat heeft dit gekost?', overzichten opgenomen van de baten en lasten inclusief de mutaties reserves. Deze overzichten zijn ook opgenomen voor de Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

Het BBV schrijft voor dat ook in het onderdeel jaarrekening van de jaarstukken totaaloverzichten worden opgenomen, waarin van alle programma's inclusief de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien alle financiële gegevens worden gepresenteerd. De volgende totaaloverzichten staan hieronder:

1. totaaloverzicht van baten en lasten;
2. totaaloverzicht incidentele baten en lasten;
3. totaaloverzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en het overzicht van het structureel begrotingsaldo.

4.2.1 Totaaloverzicht van baten en lasten

In het onderstaande overzicht zijn alle lasten en baten opgenomen per programma, inclusief de mutaties in de reserves. De algemene dekkingsmiddelen zijn verbijzonderd, conform het voorschrift in het BBV.

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000 ; - = nadeel)	Begroting 2025 primitief		Begroting 2025 na wijziging		Jaarrekening 2025		Saldo 2025		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
BATEN EN LASTEN									
Programma Bestuur en Ondersteuning	5.227	1.416	5.409	1.487	5.658	1.526	-249	39	-210
Programma Veiligheid	6.299	210	6.732	303	6.552	354	180	51	231
Programma Verkeer en Vervoer	13.486	4.267	14.326	5.990	14.161	6.832	166	842	1.008
Programma Economie	16.680	15.477	16.091	14.752	4.953	4.290	11.138	-10.461	677
Programma Onderwijs	11.005	2.772	13.451	4.380	12.593	4.423	857	43	900
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	13.872	2.954	15.192	3.386	15.211	3.673	-19	287	268
Programma Sociaal Domein	75.044	22.472	82.485	28.599	80.007	30.614	2.477	2.015	4.492
Programma Duurzaamheid	12.944	11.814	17.515	14.631	14.084	12.209	3.431	-2.422	1.008
Programma VROSV	4.678	5.267	5.785	4.545	5.493	5.014	293	469	762
Gerealiseerde baten en lasten	159.236	66.649	176.985	78.073	158.712	68.934	18.274	-9.139	9.135
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	1.121	115.236	1.474	126.031	1.465	126.058	9	27	36
Overzicht overhead	15.740	432	16.720	392	15.453	532	1.267	140	1.407
Overzicht heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overzicht onvoorzien	100	-	100	-	-	-	100	-	100
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en Onvoorzien	16.961	115.668	18.294	126.423	16.918	126.590	1.376	167	1.543
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	176.197	182.317	195.280	204.496	175.630	195.524	19.650	-8.972	10.678

In het onderstaande overzicht zijn de mutaties in de reserves per programma opgenomen.

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000 ; - = nadeel)	Begroting 2025 primitief		Begroting 2025 na wijziging		Jaarrekening 2025		Saldo 2025		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
MUTATIES RESERVES									
Programma Bestuur en Ondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma Veiligheid	-	4	-	4	-	4	-	-	-
Programma Verkeer en Vervoer	9.484	6.899	7.920	7.393	7.918	7.158	2	-235	-233
Programma Economie	-	65	-	65	92	50	-92	-15	-107
Programma Onderwijs	1.049	1.607	1.219	1.119	1.219	1.125	-	6	6
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	6.050	4.291	5.730	4.756	5.730	4.684	-	-72	-72
Programma Sociaal Domein	35	1.194	3.385	1.679	7.877	1.660	-4.492	-18	-4.510
Programma Duurzaamheid	303	-	285	219	396	97	-111	-121	-232
Programma VROSV	2.235	209	2.406	269	2.408	135	-2	-134	-136
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	1.204	-	3.042	2.434	3.065	2.434	-23	-	-23
Overzicht overhead	-	692	-	692	-	690	-	-2	-2
Overzicht heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overzicht onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	20.360	14.961	23.987	18.630	28.705	18.037	-4.718	-591	-5.309
Gerealiseerd resultaat	196.557	197.278	219.267	223.126	204.335	213.561	14.932	-9.563	5.369
Begrotingssaldo	722	0	3.857	0	0	0	3.857	0	3.857
Gerealiseerd resultaat inclusief begrotingssaldo	197.279	197.278	223.123	223.126	204.335	213.561	18.789	-9.563	9.226

Een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2025 na wijziging en de jaarrekening 2025 staat per programma in de programmaverantwoording.

4.2.2 Totaaloverzicht van incidentele baten en lasten

Om een structureel evenwicht vast te stellen is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk deel structureel. In het hiervoor gepresenteerde totaaloverzicht van baten en lasten staan zowel de structurele als de incidentele posten. Voor het overzicht incidentele baten en lasten geldt de begroting na wijziging als referentiekader. Op basis van dit overzicht worden de betreffende werkelijke incidentele baten en lasten in de jaarstukken 2025 toegelicht. Daarnaast worden de niet geraamde incidentele posten groter dan € 100.000 en de posten die worden verrekend met de reserves toegelicht.

	Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)			Begroting 2025 primitief			Begroting 2025 na wijziging			Jaarrekening 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Programma Bestuur en Ondersteuning</u>												
1. Vrijval voorziening pensioentegoeden en wachtgeldbestuurders	-	-	-	-	-	-	-	51	-	-	51	-
Totaal programma Bestuur en Ondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	51	-	-	51	-
<u>Programma Veiligheid</u>												
2. Afrekening 2024 GR Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid	-	-	-	-	84	84	-	84	-	84	84	-
Totaal programma Veiligheid	-	-	-	-	84	84	-	84	-	84	84	-
<u>Programma Verkeer en Vervoer</u>												
3. veerdienst	-	-	-	-	-	-	121	103	-	121	103	-18
4. Afrekening onkuidbestrijding	-	-	-	-	-	-	-	42	-	-	42	-
5. Afrekening 2024 Bureau Openbare Verlichting	-	-	-	-	17	17	-	17	-	-	17	-
Totaal programma Verkeer en Vervoer	-	-	-	-	17	17	121	162	-	121	162	41
<u>Programma Economie</u>												
6. Grondexploitatie bedrijventerreinen	10.311	4.665	-5.646	12.737	923	-11.814	2.252	513	-	2.252	513	-1.739
6. Mutatie balans/winstneming grondexploitatie	4.665	10.311	5.646	923	12.737	11.814	513	2.252	-	513	2.252	1.739
6. Vrijval voorziening herziening grondexploitatie Groote Haar	-	-	-	-	500	500	-	961	-	-	961	-
6. Winstneming grondexploitatie Oost II	-	-	-	-	-	-	-	92	-	-	92	-
Totaal programma Economie	14.976	14.976	-	13.660	14.160	500	2.765	3.818	-	2.765	3.818	1.053
<u>Programma Onderwijs</u>												
7. Realisatie i_lab	100	-	-100	72	-	-72	78	-	-	78	-	-78
8. Schade schoolgebouwen	-	-	-	187	-	-187	187	193	-	187	193	5
9. Educatie 2024	-	-	-	-	-	-	-	57	-	-	57	-

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief			Begroting 2025 na wijziging			Jaarrekening 2025		
	La	Be	Sal	La	Be	Sal	La	Be	Sal
Totaal programma Onderwijs	100	-	-100	259	-	-259	266	250	-16
<u>Programma Sport, cultuur en recreatie</u>									
10. Verkoop gronden en gebouwen	-	150	150	-	-	-	-	-	-
11. Afrekening Spuk Sport 2023	-	-	-	-	47	47	-	47	47
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie	-	150	150	-	47	47	-	47	47
<u>Programma Sociaal Domein</u>									
Inburgering, terugbetaling	-	-	-	-	387	387	-	368	368
12. subsidie SVN 2024	-	-	-	-	-	-	-	518	518
13. Beschermd wonen	-	-	-	-	1.543	1.543	-	1.531	1.531
14. Afrekening 2024 GR Avres	-	-	-	-	79	79	-	77	77
Afrekening 2024 GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Holland Zuid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma Sociaal Domein	-	-	-	-	2.009	2.009	-	2.494	2.494
<u>Programma Duurzaamheid</u>									
16. Afvalverwerking	-	-	-	54	-	-54	54	-	-54
17. Zwerfafval	-	-	-	-	-	-	50	147	97
	-	-	-	54	-	-54	104	147	43
<u>Programma VROSV</u>									
18. Grondexploitatie woningen	-47	-	47	-47	-	47	65	-	-65
18. Mutatie balans grondexploitatie	-	-47	-47	-	-47	-47	-	65	65
19. Verkoop gronden en panden	-	1.205	1.205	-	-1.205	-1.205	-	475	475
20. Stedelijke vernieuwing	200	-	-200	200	-	-200	137	-	-137
Grondexploitatie CV Hoog	-	269	269	-	213	213	-	216	216
21. Dalem	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma VROSV	153	1.427	1.274	153	-1.039	-1.192	201	755	553
<u>Programma Overhead</u>									
22. Uitgekeerde dividenden	-	-	-	410	-	-410	-	415	415
Totaal programma Overhead	-	-	-	410	-	-410	-	415	415
<u>Programma Algemene dekkingsmiddelen</u>									
23. Stadhuisplein	667	-	-667	667	-	-667	665	-	-665
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	667	-	-667	667	-	-667	665	-	-665

1

Mutaties reserves!

La	Be	Sal	La	Be	Sal	La	Be	Sal
----	----	-----	----	----	-----	----	----	-----

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief		Begroting 2025 na wijziging		Jaarrekening 2025	
Storting reserve infrastructuurfonds	9.484	-9.484	7.920	-7.920	7.918	-7.918
Storting reserve infrastructuurfonds		0		0	92	-92
Storting reserve onderwijshuisvesting	563	-563	733	-733	733	-733
Storting afschrijvingsreserve onderwijs	486	-486	486	-486	486	-486
Storting afschrijvingsreserve prog. sport, cultuur en recreatie	6.050	-6.050	5.730	-5.730	5.730	-5.730
Storting reserve Sociaal domein	35	-35	3.385	-3.385	7.877	-7.877
Storting reserve Duurzaamheid	285	-285	285	-285	285	-285
Storting egaliseringsreserve afvalstoffen	18	-18			111	-111
Storting reserve infrastructuurfonds	269	-269	213	-213	216	-216
Storting reserve onderhuisvesting	16	-16	16	-16	16	-16
Storting reserve stedelijke ontwikkeling		0	227	-227	227	-227
Afschrijvingsreserve prog. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.950	-1.950	1.950	-1.950	1.950	-1.950
Storting aflossingsreserve	1.180	-1.180	3.008	-3.008	3.031	-3.031
Onttrekking algemene reserve prog. verkeer en vervoer		522	522	522	522	522
Onttrekking infrastructuurfonds	3.534	3.534		4.044	4.044	3.535
Onttrekking reserve degeneratie		-		-		274
Onttrekking afschrijvingsreserves prog. verkeer en vervoer	2.803	2.803		2.803	2.803	2.803
Onttrekking Gorcums warenhuis	15	15		15	15	-
Onttrekking algemene reserve prog. onderwijs	58	58		58	58	58
Onttrekking reserve Lange Slagenstraat	226	226		226	226	226
Onttrekking reserve Duurzaamheid	428	428		428	428	428
Onttrekking reserve IAC	100	100		72	72	78
Onttrekking reserve onderwijshuisvesting	625	625		190	190	190
Onttrekking afschrijvingsreserves prog. onderwijs	145	145		145	145	145
Onttrekking algemene reserve prog. sport, cultuur en recreatie	3.220	3.220		3.320	3.320	3.320

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief		Begroting 2025 na wijziging		Jaarrekening 2025				
Onttrekking reserve Duurzaamheid	130	130	130	130	130	130			
Onttrekking reserve energielasten SGS	840	840	1.186	1.186	1.114	1.114			
Onttrekking reeserve jeugd en jongeren	10	10	10	10	10	10			
Onttrekking reserve prog. sport, cultuur en recreatie	50	50	97	97	97	97			
Onttrekking reserve Duurzaamheid	19	19	19	19	0	0			
Onttrekking reserve Sociaal domein	1.175	1.175	1.660	1.660	1.660	1.660			
Onttrekking reserve Duurzaamheid		-	219	219	97	97			
Onttrekking reserve stedelijke vernieuwing	200	200	260	260	127	127			
Onttrekking reserve Duurzaamheid prog. overhead en VPB	667	667	667	667	665	665			
Totaal mutaties reserves	20.335	14.767	-5.569	23.954	16.071	-7.883	28.672	15.480	-13.192
Totaal incidentele baten en lasten	36.231	31.320	-4.911	39.156	31.349	-7.808	32.794	23.702	-9.091

1. Een toelichting op de mutaties in de reserves staat in de bijlage reserves

Programma Bestuur en Ondersteuning

1. Vrijval voorziening pensioentegoeden en wachtgelden bestuurders

De verwachte verplichtingen zijn lager waardoor een deel van de voorziening incidenteel is vrijgevallen.

Programma Veiligheid

2. Afrekening 2024 GR Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid

Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid heeft een deel van het positieve Jaarrekeningsresultaat 2024 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Dit levert voor Gorinchem in 2025 een incidenteel voordeel op van € 84.000.

Programma Verkeer en vervoer

3. Veerdienst

Door de niet geraamde uitgaven voor de vervanging van de motoren van de Gorinchem VIII is er sprake van eenmalige lasten van € 330.000.

4. Afrekening onkruidbestrijding

Dit betreft een incidentele vrijval van een verplichting op de balans voor de afrekening DVO onkruidbestrijding 2023 van Waardlanden.

5. Afrekening 2024 Bureau Openbare Verlichting

Het resultaat over 2024 van de GR Bureau OVL wordt, zoals besloten door het Algemeen Bestuur op 2 juli 2025, gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.

Programma Economie

6. Diverse grondexploitaties

De winstneming op Oost II betreft een incidentele baat.

Programma Onderwijs

7. Realisatie i_lab

Op basis van de besluitvorming in de raad van 10 juni 2021 over de Uitwerking Innovatie- en afstudeercentrum (nu i_lab) en de hiervoor beschikbaar gestelde middelen, is in 2025 een bedrag van € 78.000 uitgekeerd aan de coöperatie i_lab.

8. Schade schoolgebouwen

Als gevolg van verschillende schadebetalingen aan schoolbesturen en alarmopvolgingen bij diverse onderwijslocaties in 2025 is er sprake van € 72.000 aan incidentele lasten.

9. Educatie 2024

Als gevolg van het niet volledig uitvoeren van een project in 2024, heeft het schoolbestuur van IVIO een bedrag van € 57.000 gerestitueerd.

Programma Sport, cultuur en recreatie

10. Verkoop gronden en gebouwen

De verkopen van gronden en gebouwen zorgen voor incidentele baten.

11. Afrekening Spuk Sport 2023

Als gevolg van de definitieve afrekening van de Specifieke uitkering (SPUK) Sport is voor 2024 € 47.000 meer btw terugontvangen dan geraamd.

Programma Sociaal Domein

12. Inburgering, terugbetaling subsidie SVN 2024

In 2025 is gebleken dat de subsidie die in 2024 aan Stichting Vluchtelingenwerk is betaald te hoog is vastgesteld. Stichting Vluchtelingenwerk heeft de teveel ontvangen subsidie teruggestort op de rekening van de gemeente.

13. Beschermd wonen

Van de centrumgemeente Dordrecht hebben wij een afrekening ontvangen over 2024 van € 518.000.

14. Afrekening 2024 GR Avres

De Jaarrekening 2024 van Avres liet een positief resultaat zien van € 4.163.000. Het Algemeen Bestuur van Avres heeft besloten om van dit positief resultaat een bedrag van € 500.000 toe te voegen aan de reserve personeel. Het resterende bedrag is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Voor Gorinchem ging het over een bedrag van € 1.543.000. Daarnaast heeft er een

afrekening met het Rijk plaatsgevonden over 2023 en 2024.

15. Afrekening 2024 GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid

De Jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd sloot af met een positief resultaat van € 1,1 mln. Het betrof met name een resultaat op de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis. Een groot deel van dit resultaat is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Voor Gorinchem ging het over een bedrag van € 77.000

Programma Duurzaamheid

16. Afvalverwerking

De definitieve afrekening door Waardlanden van de verwerkingskosten Afval 2024 van € 54.000 is in 2025 afgewikkeld.

17. Zwerfafval

Van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is een incidentele vergoeding van € 147.000 ontvangen voor de kosten van het opruimen van zwerfafval van bepaalde kunststofproducten voor eenmalig gebruik en het treffen van bewustmakingsmaatregelen in de kalenderjaren 2023 en 2024. Hiervan is € 50.000 uitgekeerd aan Waardlanden voor de werkzaamheden die zij in dit kader hebben verricht.

Programma VROSV

18. Grondexploitatie woningen

De Lingewijk Noord en Mollenburg zijn restplannen gemaakt. Deze zorgen voor incidentele mutaties.

19. Verkoop gronden en panden

De verkopen van gronden en gebouwen zorgen voor incidentele baten.

20. Stedelijke vernieuwing incl. Lange Slagenstraat en Schelluinsestraat

Voor Stedelijke vernieuwing is een budget uit de reserve Stedelijke Ontwikkeling gehaald. Dit geldt ook voor de Lange Slagenstraat. Het project Schelluinsestraat leidt tot incidentele lasten.

21. Grondexploitatie CV Hoog Dalem

De baten zijn incidenteel van aard.

Programma Algemene Dekkingsmiddelen

22. Uitgekeerde dividenden

Met de tussenrapportage 2025 is er incidenteel budget geraamd voor ontvangen dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten en Stedin. Uiteindelijk is er € 415.000 aan incidentele dividend ontvangen.

Programma Overhead

23. Stadhuisplein

Dit betreft de lasten voor het aansluiten van het stadhuis op het warmtenet. Deze worden gedekt uit de reserve duurzaamheid warmtenet. Dit betreft eenmalige aansluitkosten.

4.2.3 Totaaloverzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Om te kunnen vaststellen of sprake is van een structureel evenwicht, is het van belang om aan te geven welke mutaties in de reserves structureel van aard zijn. In 2025 is er sprake van enkele structurele onttrekkingen aan reserves. Deze treft u in onderstaand overzicht aan. Het betreft hier onttrekkingen ter dekking van kapitaallasten, die – conform de notitie van het BBV over incidentele en structurele baten en lasten – als structureel worden aangemerkt.

Structurele mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025 primitief		Begroting 2025 na wijziging		Jaarrekening 2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
<u>Programma Veiligheid</u>						
Afschrijvingsreserve camera's	-	4	-	4	-	4
<u>Programma Verkeer en Vervoer</u>						
Afschrijvingsreserve Tracé Oost II	-	16	-	16	-	16
Afschrijvingsreserve stadsafsluitingen	-	7	-	7	-	7
Afschrijvingsreserve verduurzamen havendienst	-	4	-	-	-	-
Afschrijvingsreserve verduurzamen openbare verlichting 2024	-	13	-	-	-	-
<u>Programma Economie</u>						
Afschrijvingsreserve Avelingen	-	50	-	50	-	50
<u>Programma Onderwijs</u>						
Afschrijvingsreserve gymzaal J van Egmond	-	25	-	-	-	-
<u>Programma Sport, cultuur en recreatie</u>						
Afschrijvingsreserve 10e penninglaan	-	4	-	4	-	4
Afschrijvingsreserve bruggen kunstwerken 2022	-	8	-	8	-	8
Afschrijvingsreserve meekoppelkans Ravelijn	-	7	-	-	-	-
Afschrijvingsreserve meekoppelkans Woelse Waard	-	2	-	-	-	-
Afschrijvingsreserve VW transporter 2023	-	4	-	-	-	-
Afschrijvingsreserve kade Paardewater 21	-	14	-	-	-	-
Afschrijvingsreserve vervangen volkstuinbrug	-	2	-	-	-	-
<u>Programma VROSV</u>						
Afschrijvingsreserve inrichting Bullekeslaan 5	-	9	-	9	-	9
<u>Programma Algemene Dekkingsmiddelen</u>						
Storting aflossingsreserve rendement Stedin	24	-	34	-	34	-
Algemene reserve	-	-	-	2.434	-	2.434
<u>Programma Overhead</u>						
Afschrijvingsreserve ICT	-	25	-	25	-	25
Totaal structurele mutaties reserves	24	194	34	2.557	34	2.557

Structurele reservemutaties met afschrijvingsverloop investeringen

Reserve (Bedragen x € 1.000)	Restant levensduur 1-1-2025	Boekwaarde 1-1-25	afschrijving	Boekwaarde 31-12-25	Afschrijvings-reserve 1-1-25	Afschrijvings-vrijval ter dekking afschrijving	Afschrijvings- reserve 31-12-2025
Twee 360 graden camera's	7	30	4	26	30	4	26
Tracé Oost II	35	2.745	78	2.667	572	16	556
Stadsafsluitingen	9	65	7	58	65	7	58
Avelingen	15	932	62	870	742	50	692
Herinrichting Park 10e Penninglaan	23	420	18	402	92	4	88
ICT	3	370	123	247	75	25	50
Inrichting Bullekeslaan 5	20	286	14	272	88	9	79
Bruggen, kunstwerken	30	241	8	233	241	8	233
		5.088	314	4.774	1.905	123	1.782

Twee 360 graden camera's

In 2021 is voor de investering ten behoeve van de aanschaf van twee 360 graden camera's € 50.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de afschrijvingslasten. De aanschaf van deze camera's was lager dan de geraamde € 50.000 en derhalve is ook het budget van de afschrijvingsreserve te hoog. Circa € 7.000 van deze afschrijvingsreserve is vrijgevalen in 2022 bij de tussentijdse rapportage.

Tracé Oost II

In 2020 is voor de investering Tracé Oost II € 653.000 beschikbaar gesteld ter dekking van afschrijvingslasten. Deze investering wordt in 40 jaar afgeschreven. De jaarlijkse dekking bedraagt € 16.000.

Stadsafsluitingen

In 2022 is er vanuit de reserve Infrastructuur een bedrag van € 85.000 beschikbaar gesteld voor de investering in het vervangen van stadsafsluitingen, ter dekking van de afschrijvingslasten. De investering wordt in 10 jaar afgeschreven. De werkelijke kosten voor de vervanging van de stadsafsluitingen bleken lager te zijn dan de geraamde € 85.000, waardoor ook het beschikbare budget voor de afschrijvingsreserve te hoog was. Het bedrag van de afschrijvingsreserve is daarom aangepast naar circa € 7.000 per jaar.

Avelingen

Voor de investering Avelingen is € 990.000 beschikbaar gesteld ter dekking van afschrijvingslasten. Deze investering wordt in 20 jaar afgeschreven. De jaarlijkse dekking bedraagt € 50.000.

Herinrichting Park 10e Penninglaan

Voor de dekking van de afschrijvingslasten van het project "Herinrichting van het park gelegen aan de Tiende Penninglaan" hebben wij een afschrijvingsreserve gevormd. Hieraan wordt het benodigde bedrag onttrokken.

ICT

Voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investering in hard- en software 2023 is met de tussenrapportage van 2024 een afschrijvingsreserve gevormd. Met deze reserve kunnen de afschrijvingslastengedeeltelijk worden gedekt.

Inrichting Bullekeslaan 5

Voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investering Inrichting terrein Bullekeslaan 5 is een afschrijvingsreserve gevormd. Het investeringsbudget is met de jaarrekening 2024 gereed gemeld. De jaarlijkse dekking bedraagt € 9.000.

Bruggen, kunstwerken

Voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investering in enkele vissteigers en bruggen 2022 is een afschrijvingsreserve gevormd. Het investeringsbudget is met de jaarrekening 2024 gereed gemeld. De jaarlijkse dekking bedraagt € 8.000.

4.3 Recapitulatie structureel begrotingsevenwicht

In het overzicht hieronder staan per programma de incidentele en structurele baten en lasten. Dit onderscheid is van belang bij het bepalen van het structurele evenwicht van de begroting 2025 en de jaarstukken 2025. In het overzicht met incidentele lasten zoals in de vorige paragraaf zijn de bijzonderheden of uitschieters van incidentele lasten of baten opgenomen. De overige lasten en baten worden beschouwd als structureel.

Resultaat (bedragen x € 1.000 ; - = nadeel)	Begroting 2025 na wijziging			Jaarrekening 2025			Verschil		
	Totaal	Inc.	Struct.	Totaal	Inc.	Struct.	Totaal	Inc.	Struct.
Programma Bestuur en Ondersteuning	-3.921	-	-3.921	-4.132	51	-4.183	-211	51	-261
Programma Veiligheid	-6.429	84	-6.512	-6.198	84	-6.281	231	-	231
Programma Verkeer en Vervoer	-8.336	17	-8.353	-7.329	41	-7.370	1.008	24	983
Programma Economie	-1.339	500	-1.839	-662	1.053	-1.715	677	553	124
Programma Onderwijs	-9.070	-259	-8.812	-8.171	-16	-8.155	900	243	657
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	-11.806	47	-11.853	-11.539	47	-11.585	268	0	268
Programma Sociaal Domein	-53.885	2.009	-55.894	-49.393	2.494	-51.887	4.492	485	4.007
Programma Duurzaamheid	-2.884	-54	-2.830	-1.876	43	-1.918	1.008	97	912
Programma VROSV	-1.241	-410	-831	-479	553	-1.032	762	963	-201
Totaal programma's	-98.912	1.934	-100.846	-89.777	4.350	-94.128	9.135	2.416	6.718
Totaal Alg. dekking, overhead en Onvoorzien	108.129	-1.077	109.205	109.672	-250	109.922	1.543	827	716
Mutaties reserves	-5.357	-7.883	2.526	-10.668	13.192	2.524	-5.311	-5.309	-2
Totaal	3.860	-7.025	10.885	9.227	-9.091	18.318	5.367	-2.066	7.433
Begrotingssaldo	-3.857	-3.857	-	-	-	-	3.857	3.857	-
Totaal incl. begrotingssaldo	3-10.882	10.885	10.885	9.227	-9.091	18.318	9.224	1.791	7.433

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo baten lasten	19.895	3990	2163	341	1010
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-10.668	-3108	-1624	260	283
Begrotingssaldo na bestemming	9.227	882	539	601	1.293
Waarvan incidentele baten en lasten	-9.091	2.732	2.724	1.186	864
Structureel begrotingssaldo	18.318	3.614	3.263	1.787	2.157

4.4 Balans per 31 december 2025

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
VASTE ACTIVA		
<u>Immateriële vaste activa</u>	32	63
Kosten sluiten geldleningen en het saldo van agio en disagio	21	31
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	11	32
<u>Materiële vaste activa</u>	191.061	183.394
In erfpacht uitgegeven gronden	5.580	5.580
Overige investeringen met een economisch nut	136.079	134.211
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.810	21.444
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	28.592	22.159
<u>Financiële vaste activa</u>	4.124	3.709
Kapitaalverstrekkingen aan		
– deelnemingen	2.629	2.629
Overige langlopende leningen	1.495	1.080
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>195.217</i>	<i>187.166</i>
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Voorraden</u>	54.380	52.020
Grond- en hulpstoffen	–	–
Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	53.881	51.201
Gereed product en handelsgoederen	499	819
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>	14.909	14.494
Vorderingen op openbare lichamen	9.350	8.645
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	–	–
Overige vorderingen	5.559	5.849
<u>Liquide middelen</u>	83	119
Kassaldi	35	77
Banksaldi	48	42
<u>Overlopende activa</u>	9.246	5.485
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	4.076	2.529
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.268	1.049
Nog te ontvangen bedragen	3.902	1.907
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>78.618</i>	<i>72.118</i>
TOTAAL ACTIVA	273.835	259.284

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
VASTE PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>	141.302	121.406
Algemene reserve	29.046	30.468
Bestemmingsreserves	103.029	78.167
Gerealiseerde resultaat	9.227	12.771
 <u>Voorzieningen</u>	 23.544	 24.014
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.134	5.601
Onderhoudsvoorzieningen	8.185	8.675
Door derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	6.500	6.487
Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen	2.725	3.251
 <u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd \geq 1 jaar</u>	 67.475	 77.534
Onderhandse leningen van		
– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	56.975	67.034
– openbare lichamen	5.000	5.000
– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	5.500	5.500
Waarborgsommen	–	–
<i>Totaal vaste passiva</i>	<i>232.321</i>	<i>222.954</i>
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd $<$ 1 jaar</u>	11.221	4.202
Banksaldi	687	540
Overige schulden	10.534	3.662
 Overlopende passiva	 30.293	 32.128
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	7.779	8.316
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	22.148	22.774
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	366	1.038
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<i>41.514</i>	<i>36.330</i>
TOTAAL PASSIVA	273.835	259.284
 Gewaarborgde geldleningen	 858.242	 808.562
Gewaarborgde garantstellingen	13.176	13.345

4.5 Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

Aan de activazijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente Gorinchem.

VASTE ACTIVA

Vaste activa zijn bezittingen die meerjarig hun nut en waarde behouden. Uitgaven aan deze bezittingen worden in beginsel geactiveerd en vervolgens gedurende de gebruiksduur afgeschreven ten laste van de rekening van baten en lasten. Bij nieuwe investeringen wordt alleen de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd. Er wordt onderscheid gemaakt in immateriële, materiële en financiële vaste activa. Immateriële vaste activa zijn kosten, gemaakt voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. De materiële activa zijn stoffelijk, bijvoorbeeld gebouwen, computers, sportvelden en voertuigen. De financiële vaste activa tenslotte omvatten geldleningen, beleggingen en vorderingen op lange termijn.

Immateriële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

Verloop boekwaarde immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten sluiten geldleningen en het saldo van agio en disagio	31	-	-	10	-	-	21
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	32	-	-	21	-	-	11
Totaal	63	-	-	31	-	-	32

Bij de bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen van de betreffende scholen.

Materiële vaste activa

Bij materiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economische nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Het uitgangspunt is dat alle vaste activa worden geactiveerd, ook de maatschappelijke investeringen.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
In erfpacht uitgegeven gronden	5.580	5.580
Overige investeringen met een economisch nut	134.211	136.079
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.444	20.810
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	22.159	28.592
Totaal	183.394	191.061

Overige investeringen met economisch nut

De investeringen met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

Overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	16.951	16.949
Bedrijfsgebouwen	99.856	100.782
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.788	3.771
Vervoermiddelen	6.027	5.912
Machines, apparaten en installaties	2.070	3.459
Overige materiële vaste activa	5.519	5.206
Totaal	134.211	136.079

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Verloop boekwaarde overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 31-12-2024	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Waarde- correctie 31-12-2025	Boek- waarde 31-12-2025
<i>Gronden en terreinen bruto</i>	20.213	-	-	75	-	-	20.138
<i>Voorziening afwaardering gronden en terreinen</i>	-3.262	-	-	-	-	-73	-3.189
Gronden en terreinen netto	16.951	-	-	75	-	-73	16.949
<i>Bedrijfsgebouwen bruto</i>	101.401	4.682	-	3.443	395	-	102.245
<i>Voorziening afwaardering bedrijfsgebouwen</i>	-1.545	-	-	-	-	-82	-1.463
Bedrijfsgebouwen netto	99.856	4.682	-	3.443	395	-82	100.782
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.788	185	-	202	-	-	3.771
Vervoermiddelen	6.027	113	16	212	-	-	5.912
Machines, apparaten en installaties	2.070	2.209	-	233	587	-	3.459
Overige materiële vaste activa	5.519	501	-	811	3	-	5.206
Totaal	134.211	7.690	16	4.976	985	-155	136.079

Onder de waardecorrecties staan de correcties vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. De netto-boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut bedraagt per 31-12-2025 € 136.079.000. In dit bedrag is een voorziening opgenomen van € 4.652.000 vanwege het risico op waardevermindering. De hoogte van deze voorziening was op 31-12-2024 € 4.807.000.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut zijn:

Belangrijkste overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Beroepencampus 't Gilde	18.610	892	18.595
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576	277	2.480
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	6.880	521	539
Ihp vo huisvesting J.P. Waaleschool	1.675	667	714
Verbouwing Vries Robbéweg 27	3.341	270	270
Faciliteren cultuur in museum	150	141	150
Vervangingsplan inventaris	112	110	110
Cultuurhuis	6.788	201	444
Nieuwbouw zwembad	5.652	1.335	1.513
Beschoeiing de Wetering Dalem	243	142	175
Warmtenet stadhuis	1.672	1.389	1.632
Gildenplein, verduurzaming	1.397	565	582
Schuttersplein, verduurzaming	428	206	215
Hard en software 2025	397	225	225
Totaal	49.921	6.941	27.644

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Verloop boekwaarde overige investeringen met een economisch nut m.b.t. heffingen 31-12-2024 (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Riolering	20.844	1.609	1.609	592	-	-	20.252
Overige heffingen	600	-	-	42	-	-	558
Totaal	21.444	1.609	1.609	634	-	-	20.810

De investeringen bij overige heffingen bestaan uit investeringen in steigers (kadegelden) en begraafplaatsen (lijkbezorging).

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut, waarvoor ter dekking van de kosten een heffing kan worden geheven zijn:

Belangrijkste investeringen met een economisch nut m.b.t. heffingen (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
GRP 2022	1.075	336	1.080
GRP 2023	1.000	967	999
GRP 2025	1.045	306	306
Totaal	3.120	1.609	2.385

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer:

Verloop boekwaarde investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.952	-	-	450	-	-	6.502
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken investeringen vanaf 2017	10.386	6.178	-	209	185	-	16.170
Overige materiële vaste activa	1.933	-	98	157	-	-	1.678
Overige materiële vaste activa investeringen vanaf 2017	2.888	1.606	-	168	84	-	4.242
Totaal	22.159	7.784	98	984	269	-	28.592

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten sinds 2017 gesplitst worden in investeringen voor 2017 en investeringen vanaf 2017.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut zijn:

Belangrijkste investeringen in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Herinrichting Banneweg	12.637	1.195	2.055
Herinrichting Haarsekades	2.676	1.055	2.589
Kades Mollenburgseweg/Valkeniersweg	392	370	391
Top tien fietsknelpunten	279	293	293
Vervanging wegen	1.847	789	789
Reconstructie fietspaden	708	627	627
Speelruimteplan	205	154	207
Verduurzamen openbare verlichting 2024	522	443	517
Verduurzamen openbare verlichting 2025	522	518	518
Cruyff Court campus I_lab	347	303	303
Openbare ruimte tbv I_lab	450	394	394
Herinrichting Banneweg	2.390	310	1.202
Mobiliteit	354	213	313
Totaal	23.329	6.664	10.198

Financiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa weer:

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossing en afschrijving	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2025
<u>Kapitaalverstrekkingen aan</u>						
- Deelnemingen	2.629	-	-	-	-	2.629
Overige langlopende leningen	1.080	526	111	-	-	1.495
Totaal	3.709	526	111	-	-	4.124

Aan SVN is aan startersleningen € 510.000 uitgegeven. Overige mutaties leiden per saldo tot een totaal van investeringen van € 17.000 en desinvesteringen van € 111.000.

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen worden als volgt onderverdeeld:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	219	219
Aandelen Oasen	15	15
Aandelen Stedin Holding NV	2.344	2.344
Deelneming MerwedelIngelijin BV	51	51
Totaal	2.629	2.629

De overige langlopende leningen worden als volgt onderverdeeld:

Overige langlopende leningen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
GKV	28	24
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	953	1.376
SVW	98	92
Fietsproject	1	3
Totaal	1.080	1.495

VLOTTENDE ACTIVA

Vlottende activa zijn bezittingen waarin het vermogen in principe voor een periode korter dan een jaar is vastgelegd, zoals voorraden, vorderingen en liquide middelen.

Voorraden

De voorraden worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Voorraden (bedragen x € 1.000)	Bruto boekwaarde 31-12-2024	Bruto boekwaarde 31-12-2025	Netto boekwaarde 31-12-2024	Netto boekwaarde 31-12-2025
<u>Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie</u>				
- Woonlocaties uitleggebieden	-135	-101	-135	-101
- Woonlocaties stedelijke vernieuwing	-50	-19	-50	-19
- Bedrijventerrein	60.250	62.080	51.386	54.001
Totaal	60.065	61.960	51.201	53.881
Voorraad bedrijfsmiddelen	923	499	819	499
Totaal	60.988	62.459	52.020	54.380

In het overzicht staat het verloop van de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden. Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid. De bruto voorraden zijn voorraden exclusief voorzieningen; de netto voorraden zijn voorraden inclusief deze voorzieningen. Voor de grondexploitaties met een verliesgevend saldo per ultimo 2025, is ter hoogte van dit saldo een voorziening gevormd.

Verloopoverzicht in exploitatie genomen bouwgronden (bedragen x € 1.000)	Bruto boekw 31-12-24	Netto boekw 31-12-24	Naar voorraad bedrijfsmiddelen	Investeringen inclusief winst-neming	Opbrengsten	Afwikkeling	Bruto boekw 31-12-25	Voorziening verlieslatend complex 31-12-25	Netto boekw 31-12-25
<u>Uitleggebieden</u>									
Restplan Mollenburg	-135	-135	-	34	-	-	-101	-	-101
<u>Stedelijke Vernieuwing</u>									
Restplan Lingewijk Noord	-50	-50	-	31	-	-	-19	-	-19
<u>Bedrijventerrein</u>									
Groote Haar	56.806	47.942	-	2.111	319	-	58.598	8.080	50.518
Oost II	3.444	3.444	-	141	102	-	3.483	-	3.483
Totaal	60.065	51.201	-	2.317	421	-	61.961	8.080	53.881
Nog te maken kosten									47.286
Nog te verwachten opbrengsten									99.445
Het verwachte nominale eindresultaat									9.922

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen grondexploitatie per grondexploitatie:

Verloopoverzicht Voorzieningen grondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2025
Groote Haar	8.864	177	-	961	8.080

De toevoeging aan de voorziening is gebaseerd op de netto contante waarde berekening en is inclusief 4,50% rente over de stand van de voorziening per 1-1-2025.

De verwachte resultaten van de grondexploitatie worden op netto contante waarde (NCW) berekend. Als uit de berekening per balansdatum een verlies naar voren komt, wordt tot het volledige bedrag van dit verlies een voorziening gevormd.

In de berekeningen van de grondexploitatie zijn de volgende parameters gehanteerd:

- netto contante waarde (en paramaters) per 1 januari 2026
- rentepercentage 1,30%
- kostenstijging 2026 en verder 3,00%
- opbrengstenstijging woningbouw 2026 6,50%, 2027 en 2028 4,50% en voor 2029 e.v. 2,00%
- opbrengstenstijging sociale woningbouw 2026 3,00%, 2027 en 2028 2,50% en voor 2029 e.v. 2,00%
- opbrengstenstijging bedrijventerrein 2026 3,00% en voor 2027 e.v. 2,00%
- disconteringsvoet 2,0%

Op 28 mei 2020 is het MPG Groote Haar vastgesteld door de raad. Voor dit project is een looptijd langer dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar vastgesteld. De totale looptijd van grondexploitatie Groote Haar is op dit moment gepland tot en met het jaar 2040. De risico's van de

grondexploitaties zijn toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Uitzettingen < 1 jaar

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar worden als volgt onderverdeeld:

Uitzettingen < 1 jaar (bedragen x € 1.000)	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	8.645	9.350	-	9.350
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	-	-	-	-
Overige vorderingen	5.849	5.761	202	5.559
Totaal	14.494	15.111	202	14.909

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van € 202.000. De omvang van deze voorziening is bepaald op basis van geschatte inningskansen.

Onderstaand wordt voor ieder kwartaal van het jaar weergegeven, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid van de Wet financiering, decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. Het drempelbedrag was voor alle kwartalen in 2025 € 3.931.000.

Schatkistbankieren 2025 (bedragen x € 1.000)					
Berekening benutting drempelbedrag 2025					
Begrotingstotaal	196.556				
Drempelbedrag	3.931				
Kwartaalinkomsten benutting drempelbedrag		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Benutting drempelbedrag		871	114	1.048	660
Drempelbedrag		3.931	3.931	3.931	3.931
Ruimte ten opzichte van drempelbedrag		3.060	3.817	2.883	3.271

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende onderdelen:

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Aangepaste boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kassaldi	77	77	35
Banksaldi	363	42	48
Totaal	440	119	83

Het beginsaldo van de rekening-courant overeenkomst met SVN van € 321.229 is overgeheveld van de Liquide middelen naar de Overlopende activa. De beginbalans is hiermee aangepast.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Aangepaste boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.529	2.529	4.076
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.049	1.049	1.268
Nog te ontvangen bedragen	1.586	1.907	3.902
Totaal	5.164	5.485	9.246

Vooruitbetaalde bedragen zijn bedragen die voor 31 december 2025 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op latere jaren. Nog te ontvangen bedragen zijn opbrengsten die betrekking hebben op 2025, maar pas in een volgend jaar daadwerkelijk tot een ontvangst leiden.

Het beginsaldo van de rekening-courant overeenkomst met SVN van € 321.229 is overgeheveld van de Liquide middelen naar de Overlopende activa. De beginbalans is hiermee aangepast.

Onder de nog te ontvangen bedragen is een vordering van € 117.382 uit een claim richting een externe partij opgenomen. In 2018 heeft deze partij bij bouwwerkzaamheden schade veroorzaakt aan een persleiding, waardoor de gemeente en het waterschap kosten hebben moeten maken voor het herstel van deze schade. Deze schade willen zij gezamenlijk verhalen bij de veroorzaker. Het waterschap fungeert bij deze claim als gezamenlijke penvoerder. De gemeente en het waterschap zijn van mening dat de claim aantoonbaar gerechtvaardigd is, en de veroorzaker financieel draagkrachtig genoeg is om de schade te vergoeden.

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van EU, Rijk en provincies die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, worden als volgt gespecificeerd:

Van Nederlandse en Europese overheden nog te ontvangen bedragen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen	Ontvangen bijdragen	Saldo 31-12-2025
<u>Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk</u>				
Ministerie BZK, Afwikkeling toeslagenaffaire	214	162	215	161
Ministerie J&V, Opvangplekken GOO en POO	210	-	210	-
Ministerie VWS, Stimulering sport	133	126	133	126
Ministerie VWS, Buurtknooppunt	-	71	-	71
Ministerie Financiën, Rentecourant Q4	-	25	-	25
Rijkswaterstaat, Halte A27	26	30	-	56
<u>Nog te ontvangen bijdragen van overige overheidslichamen</u>				
Prov ZH, Sociale veiligheid Merwedelingelijn	9	13	-	22
Prov ZH, Laadarm	40	-	40	-
Prov ZH, MKB I_Deal	-	16	-	16
Belastingdienst, herziening BCF-beschikkingen	22	-	22	-
Gemeente Dordrecht, Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang	402	-	402	-
Gemeente Dordrecht, RegioDeal	1.454	502	59	1.897
Gemeente Dordrecht, Veerexploitatie Kop van 't Land	5	74	-	79
Gemeente Dordrecht, Werken aan taal	-	108	-	108
Gemeente Altena, Exploitatie veerdiensten	14	136	14	136
RVO, DUMAVA Stadhuis	-	175	-	175
RVO, Realisatiestimulans	-	1.204	-	1.204
Totaal	2.529	2.642	1.095	4.076

PASSIVA

Aan de passivazijde van de balans staan het vermogen en de schulden van de gemeente Gorinchem.

VASTE PASSIVA
Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente wordt gevormd door de reserves en het rekeningresultaat. Over de verdeling van het resultaat beslist de raad bij het vaststellen van de jaarstukken.

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	30.468	29.046
Bestemmingsreserves	78.167	103.029
Gerealiseerde resultaat	12.771	9.227
Totaal	121.406	141.302

Onderstaand overzicht geeft het verloop per reserve weer:

Verloopoverzicht Reserves (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2024	Boekwaarde 31-12-2025
<u>Algemene reserve</u>	30.468	-	6.334	4.912	29.046
<u>Bestemmingsreserves</u>					
Infrastructuur	8.319	1.116	3.535	-	5.900
Tarieven reiniging	-	111	-	-	111
Stegen binnenstad	28	-	-	-	28
Sociaal domein	5.449	7.878	1.660	4.299	15.966
Duurzaamheid	1.596	285	1.320	-	561
Stimuleringsregeling woningbouw	59	-	-	-	59
Sloopkosten Lange Slagenstraat	226	-	226	-	-
ICT	417	-	-	-	417
Stedelijke ontwikkeling	1.028	227	127	-	1.128
Aflossingsreserve	16.015	3.065	-	500	19.580
Dekkingsreserve i_lab	357	-	78	-	279
Perspectief jeugd en jongeren	10	-	10	-	-
Energielasten SGS	1.222	-	1.114	-	108
Gorcums Warenhuis	46	-	-	-	46
Onderwijshuisvesting	316	748	190	1.500	2.374
Opvang vluchtelingen	-	-	-	1.000	1.000
Degeneratie	-	384	274	560	670
(Landelijke) evenementen	75	-	-	-	75
Afschrijvingsreserve	43.004	14.892	3.169	-	54.727
Totaal	108.635	28.706	18.037	12.771	132.075

Onder bestemming resultaat staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Nieuw in 2025 zijn de bestemmingsreserves Tarieven reiniging, Opvang vluchtelingen en Degeneratie.

Voor verdere informatie over de reserves wordt verwezen naar paragraaf 5.1 Reserves van de Jaarrekening-bijlagen. In deze paragraaf worden ook alle afschrijvingsreserves apart toegelicht. Van het rekeningresultaat 2024 is in 2025 € 12.771.000 toegevoegd aan de exploitatie.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden verplichtingen en verliezen als gevolg van risico's opgenomen, waarvan de omvang onzeker, maar redelijkerwijze in te schatten is.

Onderstaand overzicht geeft het verloop per voorziening weer:

Verloopoverzicht voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Bestemming resultaat	Boekwaarde 31-12-2025 2024
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Pensioentegoeden bestuurders	4.626	609	-	184	-	5.051
Wachtgelden	172	90	-	118	-	144
Overmatig verlof/spaarsaldo	700	164	-	-	-	864
Regeling Vervroegd Uittreden	44	-	1	27	-	16
Calamiteiten persleiding	59	-	-	-	-	59
<u>Onderhoudsvoorzieningen</u>						
Meerjarenonderhoudsplan	8.675	2.503	161	2.832	-	8.185
<u>Door derden verkregen middelen met een specifieke aanwendingsrichting</u>						
Rioolheffing	4.167	-	-	27	-	4.140
Afkoopsommen grafrechten	2.320	243	-	203	-	2.360
<u>Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen</u>						
Vervangingsvoorzieningen riolering	3.251	1.045	-	1.571	-	2.725
Totaal	24.014	4.654	162	4.962	-	23.544

In de kolom Vrijval staan de bedragen die ten gunste van de exploitatie zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening Pensioentegoeden bestuurders heeft als doel het beschikken over voldoende vermogen om aan de (toekomstige) pensioenverplichtingen van politiek ambtsdragers van het college van B&W te kunnen voldoen.

De voorziening Wachtgelden is ingesteld om over voldoende vermogen te beschikken voor de financiering van de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders en medewerkers.

De voorziening Overmatig verlof/spaarsaldo is ingesteld om voldoende vermogen te hebben voor de financiering van de verlofsaldi van het personeel.

De voorziening Regeling Vervroegd Uittreden is nieuw in 2024. Per 1 januari 2024 biedt de CAO-

gemeenten de mogelijkheid aan medewerkers om deel te nemen aan deze regeling.

De voorziening Calamiteiten persleiding is ingesteld omdat het niet zeker is dat we de vordering ook daadwerkelijk in z'n geheel gaan ontvangen.

Het Meerjarenonderhoudsplan is ingesteld om de kosten van groot onderhoud te egaliseren over een periode van 20 jaar. Het doel hiervan is schommelingen tegen te gaan in de begroting. In dit plan zijn o.a. kunstwerken en bruggen opgenomen, evenals openbare verlichting, buitensportaccommodaties, het stadhuis, schoolgebouwen en diverse voorzieningen in de openbare ruimte.

De voorziening Rioolheffing heeft als doel het opvangen en egaliseren van ongewenste schommelingen in riooltarieven. De niet aangewende middelen van derden blijven op die manier beschikbaar voor de uitvoering van riooltaken.

In de voorziening Afkoopsommen grafrechten worden de afkoopsommen gestort die vooruit betaald zijn voor het onderhouden van de begraafplaatsen.

De vervangingsvoorziening Riolering is ingesteld om de jaarlijkse investeringen voor de uitvoering van het GRP te dekken.

Voor verdere informatie over de voorzieningen wordt verwezen naar paragraaf 3.2 Onderhoud kapitaalgoederen van het Jaarverslag en paragraaf 5.2 Voorzieningen van de Jaarrekening-bijlagen.

Vaste schulden met een looptijd ≥ 1 jaar

Onder de vaste schulden staan schulden met een looptijd ≥ 1 jaar en waarborgsommen. Langlopende leningen worden aangegaan om in de eigen financieringsbehoefte van de gemeente te voorzien. Waarborgsommen betreffen bedragen die door huurders zijn betaald bij de aanvang van de huur van een gemeentelijk pand.

Langlopende schulden worden als volgt onderverdeeld:

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhandse leningen van		
– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	67.034	56.975
– openbare lichamen	5.000	5.000
– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	5.500	5.500
Waarborgsommen	–	–
Totaal	77.534	67.475

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de vaste schulden ≥ 1 jaar over 2025 weer:

Verloop overzicht langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen	Af- lossingen	Saldo 31-12-2025
Onderhandse leningen	77.534	–	10.059	67.475
Waarborgsommen	–	–	–	–
Totaal	77.534	–	10.059	67.475

In 2025 zijn geen nieuwe leningen aangegaan. Op de opgenomen geldleningen is in 2025 bij de BNG voor totaal € 10.060.000 afgelost. De totale rentelast over het jaar 2025 voor vaste schulden is € 1.189.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

Vlottende passiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.202	11.221
Overlopende passiva	32.128	30.293
Totaal	36.330	41.514

Kortlopende schulden < 1 jaar

De kortlopende schulden < 1 jaar bestaan uit de volgende onderdelen:

Kortlopende schulden < 1 jaar (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	540	687
Overige schulden	3.662	10.534
Totaal	4.202	11.221

Per 31 december 2025 had Gorinchem geen uitstaande schuldpositie op de betaalrekening van de BNG en ook geen kasgeldlening uitstaan.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	8.316	7.779
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	22.774	22.148
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.038	366
Totaal	32.128	30.293

Verplichtingen zijn posten die ten laste van het dienstjaar 2025 zijn gebracht, maar waarvan de facturen in de loop van 2026 zijn ontvangen. Onder de post Vooruit ontvangen bedragen zijn bedragen opgenomen die in 2025 al zijn ontvangen maar betrekking hebben op latere jaren.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van Nederlandse en Europese overheden vooritontvangen bedragen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Saldo 31-12-2025
<u>Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk</u>				
Onderwijsachterstandenbeleid	181	1.687	1.669	199
Educatie	109	687	690	106
Stimulering sport	23	-	23	-
Preventieakkoorden	28	-	28	-
Nationaal Programma Onderwijs	71	-	53	18
Aanpak energiearmoede	534	-	182	352
Wet inburgering	105	722	746	81
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	238	-	238	-
Circulair ambachtscentrum	44	-	-	44
Brede SPUK GALA	102	733	678	157
BBZ 2021	26	-	26	-
Woningbouw bovenplanse infrastructuur	6.909	-	42	6.867
Lokale warmtetransitie	110	122	103	129
Startbouwimpuls	763	-	400	363
Woningbouwimpuls	9.402	-	-	9.402
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	469	-	469	-
Verkeersveiligheidsmaatregelen	-	211	-	211
Warmtetransitie isolatie	-	84	-	84
<u>Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid</u>				
Sociale veiligheid MerwedeLingelijn	52	135	113	74
Herontwikkeling Wellantcollege	200	-	-	200
Knelpunt Haarwijk Oost	200	-	-	200
Klimaat- en energiebeleid	350	1.337	802	885
Kwaliteitsimpuls Buiten de Waterpoort	84	-	40	44
Duurzaam maatschappelijk vastgoed	1.089	103	585	607
Lokale aanpak isolatie	1.139	489	226	1.402
Klimaatadaptatie	256	-	25	231
CMK Kunstgebouw	53	91	54	90
Vleugels van de stad/Schelluinsestraat	83	-	65	18
Informatiepanelen	3	-	3	-
Struintrap Bastion	13	-	13	-
MKB-deal I_lab	40	-	40	-
Herinrichting Haarsekades	98	7	98	7
Appartementen Boogflat	-	56	-	56
Knelpuntenpot Arkelsedijk	-	120	-	120
SoortenManagementPlan	-	101	3	98
Recreëren G. van Andelpark	-	40	-	40
Huisvesting aandachtsgroepen	-	63	-	63
Totaal	22.774	6.788	7.414	22.148

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor komende jaren is verbonden worden uitgesplitst in gewaarborgde geldleningen en garantstellingen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen wordt als volgt gespecificeerd:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling %	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Onderwijsinstellingen	6.920	100	4.753	4.458
Diverse verenigingen	1.340	100	799	698
Via Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw – Poort6	327.065	50	233.810	243.086
Via Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen	610.000	50	569.000	610.000
Hypotheek zonder Nationale Hypotheek Garantie	5.900	50	200	0
Totaal	951.225		808.562	858.242

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling %	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
GR Gevudo	6.545	100	7.156	7.178
GR Waardlanden	6.800	100	7.654	5.998
Totaal	13.345		14.810	13.176

De gemeente Gorinchem vervult een achtervangfunctie bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).

Sinds de jaarrekening 2020 hanteert de gemeente de volgende criteria voor de niet uit de balans blijvende verplichtingen:

- Minimale restant looptijd 2 jaar;
- Minimale verplichtingwaarde € 40.000;
- Geen mogelijke verplichtingen uit raamovereenkomsten, alleen onherroepelijke harde verplichtingen:

Op basis van deze criteria is de totale harde verplichting voor de komende 4 jaar € 797.995 volgend uit 3 contracten. Door het hanteren van een inkoopbeleid waarbij veel gewerkt wordt met raamovereenkomsten die alleen leiden tot kosten indien daadwerkelijk materialen of diensten worden afgenomen op basis van het raamcontract, is het bedrag aan langlopende verplichtingen bij de gemeente Gorinchem relatief laag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Door internationale spanningen en geopolitieke ontwikkelingen neemt de inflatie in 2026 sterk toe. De cao Gemeenten loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027, hierin zijn meerdere loonstappen opgenomen. De eerstvolgende tussentijdse aanpassing is in juli 2026. Deze stap leidt tot hogere loonkosten waarmee in de begroting 2026 rekening is gehouden. In maart 2026 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Dit kan tot gewijzigde beleidsprioriteiten leiden waarmee financieel nog geen rekening is gehouden.

4.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 27 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.512.627. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4.132.694 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 3.512.627. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 426.720 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Onderwerp (bedragen in €)	Onrechtmatigheidsfouten	Onduidelijkheden	Onrechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden
Totaal begrotingscriterium – lasten programma's, exclusief mutaties reserves	268.292	0	268.292
Totaal begrotingscriterium – mutaties reserves	0	0	0
Totaal begrotingscriterium – investeringen	158.428	0	158.428
– waarvan reeds verwerkt in eerdere jaarrekening(en)	0	0	0
Totaal voorwaardencriterium	3.705.974	0	3.705.974
Totaal misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
Totaal	4.132.694	0	4.132.694
Waarvan acceptabel			426.720
Waarvan niet-acceptabel			3.705.974
Verantwoordingsgrens: 2% totale lasten, excl dotaties aan reserves			3.512.627

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.7 Wet Normering bezoldiging Topinkomens publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT heeft tot doel om:

- De bezoldiging van topfunctionarissen te maximeren (bezoldigingsmaximum, verbod op bonussen of variabele beloningen en een verbod op hoge beëindigingsvergoedingen).
- Te zorgen voor transparantie door publicatie en verantwoording in de jaarrekening van a) de bezoldiging van topfunctionarissen en b) de bezoldiging van overige functionarissen voor zover deze meer is dan de algemene bezoldigingsnorm.

De functies gemeentesecretaris en griffier vallen onder de WNT. In onderstaande tabel treft u de publicatie van de verplichte gegevens aan.

**Wet Nomerig bezoldiging
Topinkomens (WNT)**

Gegevens 2025 (bedragen x € 1)	Sepers, H.	Kromkamp, H.	Jansen, J.M.
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris / algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-30/11	01/01-31/12	01/12-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 107.294,15	€ 139.916,61	€ 9.198,87
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.976,96	€ 22.951,20	€ 1.450,44
Subtotaal	€ 124.271,11	€ 162.867,81	€ 10.649,31
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000,00	€ 246.000,00	€ 246.000,00
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			
Bezoldiging	€ 124.271,11	€ 162.867,81	€ 10.649,31
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024			
bedragen x € 1	Sepers, H	Kromkamp, H.	
Functiegegevens	Griffier	NVT	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	01/01-31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.365,70	135.712,86	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.184,12	22.735,68	
Subtotaal	€ 130.549,82	€ 158.448,54	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00	233.000,00	
Bezoldiging	€ 130.549,82	€ 158.448,54	

4.8 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten
TV01 Bestuur	3.130	7
TV02 Burgerzaken	1837	938
TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	690	581
Totaal programma Bestuur en ondersteuning	5.657	1.526
TV11 Crisisbeheersing en Brandweer	4.537	84
TV12 Openbare orde en Veiligheid	2.015	271
Reserve Veiligheid		4
Totaal programma Veiligheid	6.552	359
TV21 Verkeer en vervoer	7.558	1.057
TV22 Parkeren	1.227	1.037
TV23 Recreatieve Havens	712	121
TV24 Economische Havens en waterwegen	34	628
TV25 Openbaar vervoer	4.630	3.988
Reserve Verkeer en vervoer	7.918	7.158
Totaal programma Verkeer en vervoer	22.079	13.990
TV31 Economische ontwikkeling	1.326	
TV32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.937	3.726
TV33 Bedrijfsloket en - regelingen	22	137
TV34 Economische promotie	668	427
Reserve Economie	92	50
Totaal programma Economie	5.044	4.340
TV41 Openbaar basisonderwijs	329	
TV42 Onderwijshuisvesting	3.215	237
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	9.050	4.186
Reserve Economie	1.219	1.125
Totaal programma Onderwijs	13.812	5.548
TV51 Sportbeleid en activering	1.318	1.007
TV52 Sportaccommodaties	4.426	1.852
TV53 Cultuurpres. productie en participatie	1.880	127
TV54 Musea	1.667	204
TV55 Cultureel erfgoed	884	205
TV56 Media	882	149
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.154	129
Reserve Sport, Cultuur en Recreatie	5.730	4.684
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie	20.942	8.356
TV61 Samenkracht en burgerparticipatie	10.661	7.722

Overzicht lasten en baten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten
TV621 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.102	319
TV622 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.559	197
TV623 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	939	174
TV63 Inkomensregelingen	23.803	19.282
TV64 WSW en beschut werk	9.497	
TV65 Arbeidsparticipatie	3.221	
TV660 Hulpmiddelen en diensten Wmo	10.207	435
TV6752 Jeugdhulp ambulante regionaal	5.550	306
TV6753 Jeugdhulp ambulante landelijk	245	
TV6762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.139	
TV6763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	204	
TV6791 PGB Wmo	105	
TV6792 PGB Jeugd	418	
TV6811 Beschermd wonen Wmo	376	1.878
TV6812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang Wmo	255	
TV6812 Jeugdbescherming	1.055	
TV6821 Jeugdreclassering	108	
TV691 Coördinatie en beleid Wmo	1.293	
TV692 Coördinatie en beleid Jeugd	967	
TV71 Volksgezondheid	2.302	300
Reserve Sociaal Domein	7.877	1.660
Totaal programma Sociaal domein	87.885	32.274
TV72 Riolering	3.014	3.584
TV73 Afval	6193	6.634
TV74 Milieubeheer	4.331	1.563
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	546	427
Reserve Duurzaamheid	396	97
Totaal programma Duurzaamheid	14.480	12.306
TV81 Ruimtelijke Ordening	1.946	555
TV82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	637	801
TV83 Wonen en bouwen	2.910	3.657
Reserve Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	2.408	135
Totaal programma VROSV	7.901	5.149
TV05 Treasury	-73	662
TV061 OZB woningen	708	5.747
TV062 OZB- niet woningen		7.030
TV063 Parkeerbelasting	277	2.433
TV064 Belasting Overig	67	302
TV07 Alg. uitkering en uitk. Gemeentefonds		109.399
TV08 Overige baten en lasten	486	485
Reserve Algemene dekkingsmiddelen	3.065	2.434

Overzicht lasten en baten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	4.530	128.492
TV04 Overhead	15453	532
		690
Totaal programma Overhead	15.453	1.222
Totaal Lasten en Baten	204.335	213.562

4.9 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)

SISA Bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle D2</i> Indicator: B2/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/05		
			16	141	Ja	Ja	Nee		
			Reeks 1	Reeks 1					
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)					
			Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/07					
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	
			Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/08 €68.183	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/09 € 158.122	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/10 €29.384	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/11 €183.087	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/12 €15.208	Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/13 €72.516	
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)				
Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/14 €6.432	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/15 €54.053	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/16 €29.384	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/17 €183.087	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/18 €15.208	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/19 €72.516				
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal				
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling					
Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/20 €12.707	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/21 €256.187	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/22 €0	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/23 €0	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €161.914					
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R</i> Indicator: C62/01 €0	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C62/02 Nee					
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> Indicator: C92/01 € 37.045	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R</i> Indicator: C92/02 €0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C92/03 2	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C92/04 355	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C92/05 166		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/01 € 1.228.046	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/02 € 200.590	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/03 € 260.561	Correctie besteding (jaar T-1) over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/04 € 19.583	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/05 € 191.310	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/06 € 198.676	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D8/07 1	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/08 € 109.593	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D8/09 1	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <i>Aard controle R</i> Indicator: D8/10 € 690.225			
OCW	D10	Volwasseneneducatie Contactgemeenten	Verstrekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling) <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/01 € 686.744	Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) (beschikking OCW) <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/02 € 109.593	Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T) <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/03 € 796.337	Besteding (jaar T) educatie <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/04 € 690.225	Reservering besteding educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij lagere besteding dan beschikbare middelen <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/05 € 106.112	Onttrekking besteding educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij hogere besteding dan beschikbare middelen <i>Aard controle R</i> Indicator: D10/06 €0	
			Onderbesteding jaar T Automatisch berekend <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: D10/07 €0						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra uur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra uur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen			

			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 59.447	€ 0	€ 11.392			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 18.150	€ 70.839	€ 18.150	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060482 Gemeente Ablasserdam Kopie CBS(code)	IENW/BSK-2023/254129	€ 24.806	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060482 Gemeente Ablasserdam Kopie CBS(code)	IENW/BSK-2023/254129 Kopie beschikingsnummer	Nee Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060482 Gemeente Ablasserdam	IENW/BSK-2023/254129	Water bergen	Nee		
lenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) <i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Aard controle R Indicator: E104/02	Aard controle R Indicator: E104/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06
			1 IENW/BSK-2023/372696	€ 41.823	€ 41.823	€ 64.102	0	0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10		
			1 IENW/BSK-2023/372696	0	0	Nee		
			2					
			3					
			4					
			Naam infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening <i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12	Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15	
			1 Aanleg nieuwe brug over de Linge voor autoverkeer, fietsers en voetgangers		€ 30.563	€ 47.579		
			2 Het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Arkelsdijk tussen nieuwe brug en Concordiaweg		€ 11.260	€ 16.523	Nee	
			3 Het realiseren van een verbinding voor fietsers en voetgangers tussen de bestaande Lingewijk en de nieuwe ontwikkeling		€ 0	€ 0	Nee	
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulerend verkeersveiligheidsmaatregelen	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(Ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: E120/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Aard controle R Indicator: E120/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 463 Aanbrengen bermverharding (grasbetonteegel) ETW 60 km/h (uitbreiding aan 2-zijde), aantal in m	Nee	0			
			2 426 Aanbrengen van bermverharding langs fietspaden, aantal in m	Nee	0			
			3 455 Aanleg van een gebiedsontsluitingsweg 30 km/u (GOV30), aantal in m	Nee	0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2024 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01</i>	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/02</i>	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/03</i>	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/04</i>	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/05</i>	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2A/06</i>
		1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 0	€ 12.939.987	€ 312.123	€ 485.524	€ 38.497	€ 95.062
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/08</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2A/09</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2A/11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/12</i>	
		1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 0	€ 0	€ 60.469	€ 7.873	€ 0	€ 1.841.604
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/14</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/15</i>	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2A/16</i>		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
		1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord worden hier het totaal (jaar T-1).	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
		1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 2.689	€ 7.922	€ 7.922	€ 32.790	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 30.661	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G3A/13</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G3A/14</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud <i>Aard controle R Indicator: G3A/15</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) <i>Aard controle R Indicator: G3A/16</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) <i>Aard controle R Indicator: G3A/17</i>	

Jaarstukken 2025

		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft		Gemeente		Gemeente		Gemeente		Gemeente		Gemeente	
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01		Aard controle R Indicator: G4/02		Aard controle R Indicator: G4/03		Aard controle R Indicator: G4/04		Aard controle R Indicator: G4/05		Aard controle R Indicator: G4/06	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)								
			Gemeente	Gemeente	Gemeente								
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10							
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee								
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee								
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee								
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee								
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee								
		6 Totaal	0	0	N.v.t.								
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15						
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)											
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)											
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)											
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)											
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)											
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire								
			Gemeente	Gemeente	Gemeente								
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19							
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking						
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05						
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0						
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.310	€ 66.377						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.310	€ 66.377						
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09							
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	0							
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	0							
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0	0							
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0	0							
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	0							
		6 Totaal	€ 0	0	0	0							
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13							
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0							
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)								
			Gemeente	Gemeente	Gemeente								

Jaarstukken 2025

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet Inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
			€ 1.618.726	€ 872.489	Nee				
SZW	G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G10A/01	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/02	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/03				
			1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 223.774	€ 0				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
			€ 0	€ 0	Nee				
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2024 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/02	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/03				
			1 060512 Gemeente Gorinchem	€ 0	€ 0				
			2						
			20						
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 36.411	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/03	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden Aard controle R Indicator: H4/05	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 523.457	€ 649.298					
			€ 222.512	€ 175.139	€ 251.847				
VWS	H26B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/01	Projectnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/02	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/03	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H26B/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/05	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H26B/06	
			1 060599 Gemeente Rotterdam	1044502	Ja	€ 25.223	€ 25.223	Nee	
			1						
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) Aard controle R Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			€ 732.648	€ 54.870	€ 677.777	€ 2.003.615	Ja		
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08					
			Ja	Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden) Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02						
			1 060505 Gemeente Dordrecht	€ 540.275					
VRO	J4B	Regiodeals 5e tranche SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/01	Kenmerk/ beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/02	Naam actlijn/ programmaaljn/ pijler Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/03	Besteding van de Rijksbijdrage per actlijn/ programmaaljn/ pijler (jaar T) Aard controle R Indicator: J4B/04	Besteding regionale financiering (jaar T) per actlijn/ programmaaljn/ pijler. Aard controle R Indicator: J4B/05		

			1060505 Gemeente Dordrecht	2024-0000031548	1. Bestaanszekerheid en kansengelijkheid	€ 107.800	€ 107.800	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01	Totale cumulatieve besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler.	Toelichting		
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen					
			Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/06	Aard controle R Indicator: J4B/07	Aard controle R Indicator: J4B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/09		
			1060505 Gemeente Dordrecht	€ 107.800	€ 107.800			
			Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: J4B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/11				
			€ 0	Nee				
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekening gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 7 Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			12024-0000348375	Nee	Ja	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			12024-0000348375	Nee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
			12024-0000348375	Ja	Arkeledijk, de bestedingen van 2025 zijn niet gerealiseerd conform begroting. Dit komt doordat onderhandelingen met rijksvastgoedbedrijf stroef lopen en door vertraging in procedures bestemmingsplan. De start bouw binnen 3 jaar na toekening (indicator J9/03) lijkt nog haalbaar. Schellinssestraat: het ziet er niet naar uit dat start bouw in Q2 2027 realistisch is vanwege benodigde verplaatsing van een bedrijf. Hierover is reeds contact geweest met RvD en BZK.	Nee		
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			1172	€ 0	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
			1					
			2					
VRO	J18	Regeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) uitgesplitst in indicatoren J18/03 en J18/04	Besteding (jaar T) ten behoeve van het aanstellen of aannemen van een regiocoördinator en/of organiseren of inhuren van expertise voor of op andere wijze ondersteunen van de isolatieopgave in de regio zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b	Besteding (jaar T) ten behoeve van het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg en/of op regionaal niveau naar behoefte leggen van een verbinding met andere bovenlokale opgaven die gerelateerd zijn aan de isolatieopgave zoals bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a en onderdeel b	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J18/01	Aard controle R Indicator: J18/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J18/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J18/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J18/05	
			12025-0000114582	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			167	€ 138.672	€ 468.531	25	€ 18.910	€ 25.728
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.			

			Indicator: J55/07	Indicator: J55/08	Indicator: J55/09			
			178 Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	€ 24.487 Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	€ 46.911 Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energie rekening tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
VRO	J75B	Regiodeals 3e tranche SiSa tussen medeoverheden	780 Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01	130 Kenmerk/ beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02	5 Betreft pijler Een pijler per regel Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03	0 Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: J75B/04	192 Cofinanciering per pijler (jaar T) Aard controle R Indicator: J75B/05	104
			1 060505 Gemeente Dordrecht DGNVLG/20208595 Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06	2 060505 Gemeente Dordrecht DGNVLG/20208595 Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: J75B/07	c.Dynamiek aan de Oevers a. Human Capital Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: J75B/08	€ 121.935 € 380.409 Toelichting	€ 121.935 € 380.409	
			1 060505 Gemeente Dordrecht € 261.772 2 060505 Gemeente Dordrecht € 1.839.037 Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10	€ 261.772 € 1.839.037 Totale compensabele BTW (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: J75B/11	€ 261.772 € 1.839.037 Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12			
			€ 0	€ 0	Nee			
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst Aard controle R Indicator: J94/02	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a Aard controle D1 Indicator: J94/03	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 Aard controle D1 Indicator: J94/04	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). Aard controle R Indicator: J94/05	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b Aard controle n.v.t. Indicator: J94/06
			1 LA/23-03594610 € 171.325,71 2 LA/24-03725661 € 54.250,31 3 LA/25-03827335 € 0	€ 171.325,71 € 54.250,31 € 0	0 0 0	0 0 0	€ 0 € 0 € 0	€ 69.687 € 0 € 0
			1 € 1.638 2 € 0 3 € 0	€ 100.000 Nee € 54.250 Nee € 0 Nee	Nee Eindverantwoording (ja/nee)			
VRO	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: J95/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J95/02	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J95/03	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: J95/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J95/05	
			€ 102.798	€ 253.115	Ja	Nee	Nee	
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht Aard controle D1 Indicator: J105/05	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: J105/06
			1 2023-000698681 € 63	63	Nee	32	Ja	€ 400.000
			1 2023-000698681 € 400.000	€ 400.000	Nee	Project 1 (HD) is conform projectaanvraag gerealiseerd (start, oplevering en prijscategorieën). Project 2 (LH) is met instemming Ministerie later in 2025 gestart, 26 betaalbare woningen i.p.v. 29 ten gevolge van marktontwikkelingen.	58	Nee
			1 2023-000698681 Nee	Nee				
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: J117B/02	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: J117B/03			
			1 030008 Provincie Zuid-Holland € 3.020	€ 3.020	€ 3.020			
			1 030008 Provincie Zuid-Holland in ontwikkeling	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/algerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj) Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/05	Besteding (jaar T) per project Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/06	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Medio 2027	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)

			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
		1	HA25-AAND-03843970	LingeHuusjes Gorinchem	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R. Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
		1	LingeHuusjes Gorinchem	0	Ja	Ja	Nee	
VRO	J210B		Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is gehopten met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Sisa tussen medeoverheden					
		1	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 94.556	€ 10.506	1	0	Ja
KGG	K28		Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 344.294	€ 405.015	€ 52.475	€ 1.959.045	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16		Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Gemeenten					
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 4.705.590			€ 0	€ 0	€ 175.175
			Totaal bedrag vorderingen (/	Totaal te ontvangen normbedrag	Totaal bedrag ontvangen eigen	Periode vanaf wanneer de eigen	Periode vanaf wanneer de	
			onrechtmatig uitgekeerde)	uitvoeringskosten per	bijdrage van ontheemden GOO	bijdrage is ingevoerd	verhoging eigen bijdrage is	
			verstrekingen GOO en POO (jaar	geregistreerde persoon waaraan	(jaar T)		ingevoerd	
			T)	in een maand een verstrekking is				
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 315	€ 4.704	€ 199.095	1-1-2025	1-1-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09					
			Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
			€ 4.686.679	€ 21.544.243				

5 Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van Gemeente Gorinchem

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Gorinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Gorinchem op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 27 november 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen
4. de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
6. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Verordening accountantscontrole gemeente Gorinchem 2025 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 25 september 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Gorinchem zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel Rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina's 197 tot en met 198. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal EUR 4,1 miljoen ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 3.512.600. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 125.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij hebben de door ons onderkende risico's besproken met het college, de gemeentesecretaris, overige medewerkers binnen de ambtelijke organisatie die betrokken zijn bij de totstandkoming van de jaarrekening en de gemeenteraad. Gemeente Gorinchem beschikt in opzet over een interne frauderisicoanalyse. Er is geen beschrijving van het frauderisicomangement opgenomen in de jaarstukken.

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces waarin de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid worden afgezet tegen de kans en de impact;
- Frauderisico's besproken met de gemeenteraad, het college en de directie;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot een verhoogd frauderisico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatieverlevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd

Frauderisico	Aanpak
<p>Risico dat grondverkopen niet gebaseerd zijn op zakelijke transacties</p>	<p>Vastgesteld of er sprake is van grondverkopen met een materiële omvang door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis te nemen van de paragraaf Grondbeleid in de jaarstukken • Kennis te nemen van het verloopoverzicht van de materiële vaste activa en voorraden in de jaarrekening • In de auditfile op taakveld 3.2 en taakveld 8.1, 8.2 en 8.3 te zoeken op opbrengsten uit grondverkopen • Inlichtingen in te winnen bij de klant <p>Indien er sprake is van grondverkopen met een materiële omvang hebben we onderstaande werkzaamheden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De auditfile verkregen en alle grondverkopen die individueel een omvang hebben hoger dan 25% van de uitvoeringsmaterialiteit geselecteerd. • Voor alle transacties een specificatie verkregen van de omvang en meterprijs • Voor alle transacties de brondocumenten, verkregen zoals de notariële afrekening, koopovereenkomst en akte van levering • Inlichtingen ingewonnen bij de klant wat de grondslag is geweest voor de gehanteerde meterprijs (grondprijzenbrief, taxatie, onderhandelingsproces, etc) • De verkregen inlichtingen geverifieerd met brondocumenten, zoals externe taxaties en de door de raad vastgestelde grondprijzenbrief • Zelfstandig aanvullend onderzoek naar de zakelijkheid van de meterprijs op basis van openbare bronnen, zoals het Kadaster.
<p>Risico dat het management haar positie kan gebruiken om de interne beheersing te doorbreken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De auditfile verkregen en alle memoriaalboekingen groter dan 25% van de uitvoeringsmaterialiteit geselecteerd die hebben plaatsgevonden vanaf periode 12. • Vastgesteld of deze boekingen verband houden met het reguliere afsluitproces. • Inlichtingen verkregen van het college indien memoriaalboekingen niet passen binnen het reguliere afsluitproces • Inlichtingen van het college geverifieerd aan de hand van brondocumenten, zoals college- en raadsbesluiten en facturen.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben;
- Het vaststellen of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Het kennis nemen van de in de begroting 2025 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, waaruit geen aanvullende risico's blijken ten opzichte van de jaarrekening;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders en het management over hun kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering en van eventuele financiële risico's die zijn ontstaan na de periode van de door de gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Uit de analyse van het college blijkt dat het weerstandsvermogen in 2025 is afgenomen van 1,6 naar 1,4. Hiermee voldoet de ratio nog steeds aan de genormeerde bandbreedte van 1,4-2,0 die de gemeenteraad heeft gesteld.

Het college heeft aangegeven dat de financiële positie van de gemeente Gorinchem voldoende is. Wij kunnen ons vinden in dit oordeel, maar signaleren tegelijkertijd dat deze de komende jaren (sterk) zal afnemen als de gemeente Gorinchem al haar ambities wil realiseren. Uit de doorkijk die het college heeft gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen, blijkt dat uw gemeente de komende jaren een uitdaging heeft in de financiële positie, in het bijzonder met de netto-schuldquote. Dit komt door de verwachte uitvoering van enkele grote investeringen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking sisa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking sisa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 11 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld .

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Verordening accountantscontrole gemeente Gorinchem 2025 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 25 september 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoofddorp, 18 juni 2026
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

J.G. Schuijt MSc RA

6 Jaarrekening – Bijlagen

6.1 Reserves

Inleiding

De toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves in de jaarstukken worden verwerkt voor de bedragen gelijk aan de werkelijke inkomsten en uitgaven van de daarmee in de begroting (swijzigingen) samenhangende posten.

In deze bijlage treft u de informatie aan over de reserves per 31 december 2025. Dit vergelijken wij met de jaarrekening 2024 inclusief resultaatbestemming.

6.1.1 Verloopoverzicht saldo reserves

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	2024	2025
<i>Algemene reserve:</i>		
Algemene reserve	30.468	29.046
Subtotaal algemene reserve	30.468	29.046
<i>Bestemmingsreserves:</i>		
Bestemmingsreserves algemeen:		
Infrastructuur	8.319	5.900
Tarieven reiniging	0	111
Stegen binnenstad	28	28
Sociaal Domein	5.449	15.966
Duurzaamheid	1.596	560
Stimuleringsregeling woningbouw	59	59
Sloopkosten Lange Slagenstraat	226	0
ICT	417	417
Stedelijke ontwikkeling	1.028	1.128
Aflossing	16.015	19.580
Dekkingsreserve I-lab	357	279
Perspectief Jeugd en Jongeren	10	0
Energielasten SGS	1.222	108
Gorcums warenhuis	45	45
Onderwijshuisvesting	316	2.374
Opvang vluchtelingen	0	1.000
Degeneratie	0	670
Landelijke evenementen	75	75
Subtotaal bestemmingsreserves	35.162	48.300
<i>Afschrijvingsreserve</i>		
Avelingen	743	693

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	2024	2025
Banneweg	1.795	1.795
Trace Oost II	571	555
Herinrichting park10e Penninglaan	92	88
Warmtenet Stadhuis	997	997
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I-Lab	811	811
Inrichting Hoefslag 6 tbv I-Lab	150	150
Openbare ruimte tbv I-Lab	540	540
Herinrichting Haarse Kades	2.350	2.350
't Gilde	2.970	2.970
Gymzaal J. van Egmond	500	500
Bruggen en kunstwerken 2022	242	233
Twee 360 graden camera's	30	26
Meekoppelkans Ravelijn	311	311
Meekoppelkans Woelsewaard	104	104
Stadsafsluitingen	65	58
Retranchement	3.332	3.332
Vervangingsplan inventaris	25	25
VW transporter	36	36
Vervanging kade Paardewater 21	355	355
Vervanging volkstuinbrug	47	0
Gorcumse martelaren	220	170
Hiemstrlaan 24/Burcht	1.700	1.555
Yulius Lingewaal college Uilenhof	809	809
JP Waaleschool	1.000	1.000
ICT 2023	75	50
Inrichting Bullekeslaan 5	88	79
Uitbreiding en verbouwing Elzenhof	50	50
Caribabad nieuwbouw	4.470	9.825
Herinrichting Banneweg fase 2	1.256	1.256
Mobiliteit	0	1.080
Gymcapaciteit T Gilde	1.789	1.847
Verduurzamen Gildenplein	1.397	1.397
Verduurzamen havendienst	54	54
Keerwand den Uijlstraat	605	2.825
Kades Stationsweg	389	389
Beschoeiing de Wetering	243	243
Kades Mollenburgseweg / Valkeniersweg	392	392
Brug Haajge	140	140
Verduurzamen OVL 2024	522	522
Verduurzamen OVL 2025	0	522
Top tien fietsknelpunten	1.000	650
Herinrichting Mollenburgseweg	250	250
Fietsvoorzieningen Nieuwe Hoven	1.000	1.000
Nieuwe Lingeburg	7.501	7.720

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	2024	2025
Kwaliteitsimpuls Buiten de Waterpoort	40	40
Faciliteren cultuur in museum	150	150
Verbouwing Vries Robbeweg 27	1.800	1.800
Verduurzamen Oosterblik	0	130
Verduurzamen Schuttersplein	0	428
Nieuwe Doelen	0	1.000
Vervangen wegen 2025	0	1.326
Skatepark	0	100
Subtotaal afschrijvingsreserves	43.006	54.728
Totaal reserves	108.636	132.074

Het doel van de reserves staat hieronder nader toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als buffer om risico's (zoals vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing) in de exploitatie in de toekomst te kunnen opvangen.

Infrastructuur

Via de reserve worden middelen gespaard voor toekomstige infrastructurele investeringen, die vooral op het gebied van mobiliteitsverbetering liggen.

Tarieven reiniging

De reserve dient ter voorkoming van al te grote schommelingen in de afvalstoffenheffing.

Stegen binnenstad

Opwaardering stegen om zo de kwaliteit van de openbare ruimte in de binnenstad te verbeteren.

Sociaal Domein

Inzet voor noodzakelijke/nuttige/incidentele uitgaven voor de transformatie van het Sociaal Domein, die niet uit de reguliere exploitatiebudgetten bekostigd kunnen worden. Eventuele overschotten en tekorten binnen het programma Sociaal domein worden jaarlijks verrekend met deze reserve.

Duurzaamheid

Dekking voor diverse duurzaamheidsprojecten, hoofdzakelijk op basis van de beleidsplannen duurzaamheid.

Stimuleringsregeling woningbouw

Dekking voor diverse projecten, zoals een woonlastenfonds en groenvoorzieningen Lingewijk Zuid.

Sloopkosten Lange Slagenstraat

Dekking van de toekomstige sloopkosten van het onderwijspand Lange Slagenstraat

ICT

Het doorontwikkelen van ICT over de volle breedte (systemen, hardware en software, medewerkers).

Stedelijke ontwikkeling

Dient als startkapitaal voor het thema "stedelijke ontwikkeling". Uit deze reserve wordt verkennend onderzoek gedekt, maar mogelijk ook (een gedeelte van) de kosten van projecten die hieruit voortkomen.

Aflossing

Reserve die gevormd is als maatregel in de reducering van de gemeentelijke schuldpositie.

Dekkingsreserve I_lab

Dekking van de exploitatiekosten van de realisatie van het I_lab.

Perspectief Jeugd en Jongeren

Dekking van activiteiten in het kader van het coronasteunpakket Perspectief Jeugd en Jongeren.

Energielasten SGS

Dekking ter dekking van de hogere energielasten van objecten die worden beheerd door SGS; het Caribabad en de sporthallen De Oosterblik, Van Rappardhal en de Hoefslag.

Gorcums warenhuis

Dekking van het 5-jarenplan van Hartje Gorkum om de binnenstad als een warenhuis te kunnen starten.

Onderwijshuisvesting

De reserve wordt gevormd door het toevoegen van onderuitputting afschrijvingslasten onderwijshuisvesting en de (netto) opbrengsten van herontwikkelingslocaties van voormalige schoolgebouwen.

Ook wordt jaarlijks vanuit (eventuele) overschotten in de algemene reserve 50% van dit overschot toegevoegd. We sparen hiermee voor de investeringen in de komende jaren.

Opvang vluchtelingen

Dekking voor de kosten van de ontmanteling van de huidige opvanglocatie aan de Kleine Schelluinsekade ende Schelluinsestraat.

Degeneratie

Dekking voor de kosten van het herstel van achteruitgang in kwaliteit van straatwerk bij de vervanging enaanleg van kabels en leidingen.

Landelijke evenementen

De reserve heeft als doel voorbereid te zijn op de (co)financiering van grote evenementen die een positief effect hebben op de stad

Avelingen

Dekking van een deel van de afschrijvingslasten van uitvoering Avelingen Oost en Avelingen West.

Banneweg

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de herinrichting van de Banneweg.

Tracé Oost II

Dekking van een deel van de afschrijvingslasten van de aansluiting A15 / Tracé Oost II.

Herinrichting park 10e Penninglaan

Dekking van een deel van de afschrijvingslasten van de herinrichting van het park 10e Penninglaan.

Warmtenet stadhuis

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering om het stadhuis aan te sluiten op het warmtenet.

Verbouwing Hoefslag 6 tbv i_lab

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de verbouwing Hoefslag 6 om het i_lab te realiseren.

Inrichting Hoefslag 6 tbv i_lab

Dekking van toekomstige afschrijvingslasten van de inrichting van de Hoefslag 6 bij de realisatie van het i_lab.

Openbare ruimte tbv i_lab

Dekking van een deel van toekomstige afschrijvingslasten van de herinrichting van de openbare ruimte van Hoefslag 6,

Herinrichting Haarse Kades

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de herinrichting van de Haarsekades.

't Gilde

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering voor vervangende nieuwbouw voor 't Gilde

Gymzaal J van Egmond

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de renovatie van de gymzaal aan de Johan van Egmondstraat.

Bruggen en kunstwerken 2022

Dekking van de afschrijvingslasten van de investering in enkele vissteigers en bruggen in 2022.

Twee 360 graden camera's

Dekking van de afschrijvingslasten van twee camera's tbv toezicht Buiten de Waterpoort.

Meekoppelkans Ravelijn

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering meekoppelkans Ravelijn.

Meekoppelkans Woelsewaard

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering meekoppelkans Woelsewaard.

Stadsafsluitingen

Dekking van de afschrijvingslasten van de plaatsing van twee stadsafsluitingen.

Retranchement

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de uitbreiding van de school aan het Retranchement.

Vervangingsplan inventaris

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingen van de investering vervangingsplan inventaris 2023.

VW transporter

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering VW transporter 2023.

Vervanging kade Paardewater 21

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de vervanging van de kade Paardewater 21.

Vervanging volkstuinbrug

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten voor de vervanging van de volkstuinbrug aan de Kleine Schelluinsekade. Deze voorziening is in 2025 vrijgevallen.

Gorcumse martelaren

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten voor de investering voor de gedenkplaats van de Gorcumse martelaren.

Hiemstralaan 24 / De Burcht

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten voor de renovatie van de Hiemstralaan 24.

Yulius Lingewaal College

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten voor bouwkundige aanpassingen voor het inhuzen van Yulius Lingewaal College bij het Omnia college aan de W. de Vries Robbeweg.

J.P. Waaleschool

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van het investeringsbudget om de locatie aan de H. de Ruijterstraat 30 voor de huisvesting van de J.P. Waaleschool aan de eisen van veilig, duurzaam en modern onderwijs te laten voldoen.

ICT 2023

Dekking van een deel van de afschrijvingslasten van het investeringsbudget ICT2023.

Inrichting Bullekeslaan 5

Dekking van een deel van de afschrijvingslasten voor de inrichting van het terrein Bullekeslaan 5.

Uitbreiden en verbouwen Elzenhof

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering voor het uitbreiden en verbouwen van de Elzenhof in Dalem.

Caribabad nieuwbouw

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van het nieuwe te bouwen Caribabad.

Herinrichting Banneweg fase 2

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten in verband met de 2e fase van de herinrichting van de Banneweg.

Mobiliteit

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten met betrekking tot diverse investeringen in mobiliteit.

Gymcapaciteit t Gilde

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de nieuw te bouwen gymzaal bij 't Gilde.

Verduurzamen Gildenplein

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering om het Gildenplein te verduurzamen.

Verduurzamen Havendienst

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de verduurzaming van het gebouw van de Havendienst.

Keerwand den Uylstraat

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten voor de vervanging van de keerwand aan de Dr. J.M. den Uylstraat/ Dr. W. Dreesstraat.

Kades Stationsweg

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van het herstel van de kade aan de Stationsweg.

Beschoeiing de Wetering

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de vervanging van de beschoeiing van De Wetering in Dalem.

Kades Mollenburgse weg/ Valkeniersweg

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de vervanging van de kades van de Mollenburgseweg en de Valkeniersweg.

Brug Haagje

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de vervanging van de brug in wijkpark het Haagje.

Verduurzamen OVL 2024

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten voor de vervanging van onze buitenverlichting door LED-lampen.

Verduurzamen OVL 2025

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten voor de vervanging van onze buitenverlichting door LED-lampen.

Top tien fietsknelpunten

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investeringen om de top tien fietsknelpunten aan te pakken.

Herinrichting Mollenburgseweg

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering om de Mollenburgseweg opnieuw in te richten.

Fietsvoorziening Nieuwe Hoven

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering om de fietsvoorzieningen langs de Nieuwe Hoven te vernieuwen en veiliger te maken.

Nieuwe Lingebrug

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering van de bouw van een nieuwe Lingebrug.

Kwaliteitsimpuls buiten de Waterpoort

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten om een beweegvriendelijke speel- en leefomgeving bij Buiten de Waterpoort te realiseren.

Faciliteren cultuur in museum

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten voor het aanpassen van de begane grond van het Gorcums museum.

Verbouwing Vr Robbeweg 27

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten om het schoolgebouw W de Vries Robbeweg 27 aan te passen.

Verduurzamen Oosterblik

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de verduurzaming van de sporthal De Oosterblik.

Verduurzamen Schuttersplein

Dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de verduurzaming van de brede school Schuttersplein.

Nieuwe Doelen

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten van het Cultuurhuis.

Vervangen wegen 2025

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten voor de vervanging van verouderde wegverhardingen.

Skatepark

Dekking van een deel van de toekomstige afschrijvingslasten voor de aanleg van een skatepark in het Gijsbert van Andelpark.

6.1.2 Mutaties reserves 2025 uitgesplitst

Mutaties reserves (bedragen x € 1.000 / - = onttrekking)	2024	2025	Mutatie 2025
<i>Algemene reserve:</i>			
Algemene reserve	30.468	29.046	-1.422
<i>Subtotaal algemene reserve</i>	<i>30.468</i>	<i>29.046</i>	<i>-1.422</i>
<i>Bestemmingsreserves:</i>			
Bestemmingsreserves algemeen	35.162	48.300	13.138
<i>Subtotaal bestemmingsreserves</i>	<i>35.162</i>	<i>48.300</i>	<i>13.138</i>
<i>Afschrijvingsreserve</i>			
Afschrijvingsreserve algemeen	43.006	54.728	11.722
<i>Subtotaal afschrijvingsreserve</i>	<i>43.006</i>	<i>54.728</i>	<i>11.722</i>
Totaal reserves	108.636	132.074	23.438

Mutaties 2025 algemene reserve

Algemene reserve (bedragen in € 1.000)	Soort mutatie	Storting 2025	Onttrekking 2025
<i>Mutaties algemene reserve:</i>			
Algemene reserve	Rekeningresultaat 2024	4.912	
	Bestemming rekening resultaat 2024		2.434
	Vorming afschrijvingsreserves conform PPN24		3.800
	Vorming afschrijvingsreserve Skatepark nav amendement raad 10 juli 2025		100
Totaal mutaties algemene reserve		4.912	6.334
	Totaal mutaties		-1.422

Mutaties 2025 bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	Soort mutatie	Storting 2025	Onttrekking 2025	
<i>Mutaties bestemmingsreserves:</i>				
Infrastructuur	Bijdrage bovenwijken CV Hoog Dalem	215		
	Voordeel mobiliteitskredieten	809		
	Winst Oost II	92		
	Opwaarderen haltes, turap 2025		2	
	Storting in reserve mobiliteit		3.534	
Tarieven reiniging	Storting reiniging conform tarieven	111		
Sociaal Domein	Rekeningresultaat 2024	4.299		
	Resultaat Avres 2024	1.543		
	Hervormingsagende Jeugd 23 en 24, septembercirculaire	1.695		
	Saldo turap 2025	112		
	Meerkosten service-organisatie Jeugd, PPN23	35		
	Storting saldo exploitatie 2025	4.492		
	Dekking investeringsvoorstellen PPN25		1.100	
	Dekking centrale toegang WMO		75	
	Hervormingsagenda Jeugd,raad 26-9-204		290	
	Werkbudget strategische agenda WWZ		120	
	Financiële ondersteuning Natuurcentrum		75	
	Saldo sociaal domein 2025		0	
	Duurzaamheid	Storting voordeel verduurzaming vastgoed en OVL, PPN24	285	
		Dekking aansluiting warmtenet		665
		Vorming afschrijvingsreserve verduurzaming Schuttersplein		428
Vorming afschrijvingsreserve verduurzaming Oosterblik			130	
Uitvoeringsplan energietransitie woningen			96	
Markering warmtenet			1	
Sloopkosten Lange Slagenstraat		Vrijval		226
Stedelijke ontwikkeling	Versnelling kaderstelling projecten		127	

Bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)	Soort mutatie	Storting 2025	Onttrekking 2025
	Bijdrage locatie Bergwerf	20	
	Herontwikkeling Gildenweg 64-68	32	
	Bijdrage locatie Wellant Ijsbaan	69	
	Bijdrage DF Pouwstraat en van Zomerenlaan	106	
Aflossing	Saldo renteomslag	3.031	
	Resultaat preferente aandelen Stedin	35	
	Rekeningresultaat 2024	500	
Dekkingsreserve I_lab	Dekking exploitatiekosten I_lab		78
Perspectief Jeugd en Jongeren	Subsidie Grote Haarsekade 120		10
Energielasten SGS	Dekking energiecompensatie		694
	Dekking indexering investering Caribabad		420
Onderwijshuisvesting	Rekeningresultaat 2024	1.500	
	Aframen budget Retranchement	170	
	Storting voordeel afschrijvingslasten	578	
	Gedeeltelijke dekking vo school Da Vinci		160
	Dekking exploitatiekosten t Gilde		30
Opvang vluchtelingen	Rekeningresultaat 2024	1.000	
Degeneratie	Rekeningresultaat 2024	560	
	Vergoeding E-fiber	271	
	Extra opbrengsten degeneratie	113	
	Interen uren degeneratie		274
Totaal mutaties bestemmingsreserves		21.673	8.535
	Totaal mutaties		13.138

Mutaties 2025 afschrijvingsreserves

Afschrijvingsreserves (bedragen x € 1.000)	Soort mutatie	Storting 2025	Onttrekking 2025
<i>Mutaties afschrijvingsreserve</i>			
Avelingen	Dekking afschrijvingslasten		50
Trace Oost II	Dekking afschrijvingslasten		16
Herinrichting park 10 Penninglaan	Dekking afschrijvingslasten		4
Bruggen, kunstwerken	Dekking afschrijvingslasten		8
Twee 360 graden camera's	Dekking afschrijvingslasten		4
Stadsafsluitingen	Dekking afschrijvingslasten		7
ICT 2023	Dekking afschrijvingslasten		25
Inrichting Bullekeslaan 5	Dekking afschrijvingslasten		9
Vervanging volkstuintuinbrug	Vrijval, ivm vervallen investering		47
Gorcumse martelaren	Vrijval, ivm inkomst op investering		50
Hiemstralaan/ De Burcht	Verlaging afschrijvingsreserve, PPN24		145
Caribabad	Verhoging afschrijvingsreserve vanuit reserve SGS	420	
	Verhoging afschrijvingsreserve vanuit afschr reserve mobiliteit	2.235	
	Vorming vanuit saldo	2.700	
Mobiliteit	Vorming vanuit reserve Infrastructuur	3.534	
	Naar afschrijvingsreserve Caribabad		2.235
	Naar afschrijvingsreserve Lingebrug		219
Gymcapaciteit t Gilde	Verhoging uit de algemene reserve PPN24	58	
Keerwande den Uylstraat	Verhoging uit de algemene reserve PPN24	2.220	
Verduurzaming OVL 2025	Vorming uit de algemene reserve PPN24	522	
Top tien fietsknelpunten	Verlaging ivm verlaging investering		350
	Vorming reserve vanuit afschrijvingsreserve mobiliteit	218	
Nieuwe Lingebrug	Vorming vanuit reserve duurzaamheid	130	
Verduurzaming Oosterblik	Vorming vanuit reserve duurzaamheid	428	
Verduurzamen Schuttersplein	Vorming uit de algemene reserve PPN24	1.000	
Nieuwe Doelen	Vorming reserve Lingebrug	1.326	
Vervangen wegen 2025	Vorming reserve	100	
Skatepark			
Totaal mutaties afschrijvingsreserves		14.891	3.169
	Totaal mutaties		11.722

6.2 Voorzieningen

Inleiding

In deze bijlage staat informatie over de voorzieningen per 31 december 2025. Dit vergelijken wij met de jaarrekening 2024.

6.2.1 Verloopoverzicht saldo voorzieningen

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000 / - = nadeel)	2024	2025
<i>Voorzieningen:</i>		
Algemene voorzieningen		
Pensioenverplichtingen bestuurders	4.626	5.051
Wachtgeld en bestuurskosten medewerkers	171	144
Verlofsaldi	701	865
Regeling vervroegd uittreden	44	15
Dubieuze debiteuren	246	202
Rioolheffing	4.167	4.140
Vervanging riolering	3.251	2.725
Afwaardering (bedrijfsgebouwen, woningen, gronden, erfpacht en voorraden)	4.911	4.756
Afkoopsommen grafrechten	2.320	2.360
Meerjaren onderhoudsplannen:		
- wegen	80	32
- water	872	906
- groen	794	231
- gebouwen	6.644	6.709
- overige	285	307
Calamiteiten persleiding	59	59
Subtotaal algemene voorzieningen	29.171	28.502
Voorzieningen grondexploitaties		
Bedrijventerrein Gorinchem Noord/ Groote Haar	8.864	8.080
Subtotaal voorzieningen grondexploitaties	8.864	8.080
Totaal voorzieningen	38.035	36.582

De voorzieningen van € 36,6 mln. zijn inclusief de gevormde verliesvoorzieningen van grondexploitaties € 8,1 mln., de voorziening dubieuze debiteuren € 0,2 mln. en de voorziening afwaardering vastgoed € 4,8 mln. Deze drie genoemde voorzieningen mogen echter niet op de post Voorziening op de balans worden opgenomen, maar moeten conform de verslaggevingsregels worden verwerkt in de balansposten voorraden, debiteuren en activa.

6.2.2 Mutaties voorzieningen 2025 uitgesplitst

Mutaties voorzieningen (bedragen x € 1.000 / - = onttrekking of besteding)	2024	2025	Mutatie 2025
<i>Voorzieningen:</i>			
Voorzieningen algemeen	29.171	28.502	-669
Voorzieningen grondexploitatie	8.864	8.080	-784
Totaal voorzieningen	38.035	36.582	-1.453

Mutaties 2025 voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Soort mutatie	Dotatie 2025	Besteding 2025
<i>Mutaties voorzieningen algemeen:</i>			
Pensioenverplichtingen bestuurders	Rentetoevoeging	93	
	Bijstellen voorziening op basis van meerjarige prognose	516	
	Uitbetaling pensioenen		184
Wachtgeld bestuurs en medewerkers	Uitbetaling wachtgeld		112
	Bijstellen voorziening	91	6
Verlofsaldi	Restant overmatig verlof 2025	164	
Vervroegd uittreden	Vrijval		2
	Uitbetaling		27
Dubieuze debiteuren	Dotatie	72	
	Afboeking		116
Rioolheffing	Egalisatie tarieven rioolheffing		27
Vervanging riolering	Begrote investering GRP 2025	1.045	
	Besteding GRP 2022, 2023 en 2025		1.572
Afwaardering bedrijfsgebouwen	Dekking afschrijving Stadhuisplein 2-35		82
Afwaardering gronden	Vrijval agv herwaardering		73
	Vooruitontvangen afkoopsommen grafrechten 2025	244	
Afkoopsommen grafrechten	Vrijval		203
	Meerjaren onderhoudsplannen	Dotaties	2.503
	Bestedingen		2.832
	Vrijval		161
<i>Subtotaal mutaties voorzieningen algemeen</i>		4.728	5.397
<i>Mutaties voorzieningen grondexploitatie:</i>			
Bedrijventerrein Gorinchem Noord / Groote Haar	Rentetoevoeging	177	
	Herziening 1-1-2025		961
<i>Subtotaal mutaties voorzieningen grondexploitatie</i>		177	961
Totaal mutaties voorzieningen		4.905	6.358
		Totaal mutaties	-1.453

6.3 Investeringsoverzicht

Hieronder het overzicht van alle lopende investeringen. De investeringen die een overschrijding van de lasten hebben van € 100.000 of meer worden onder dit overzicht toegelicht.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Opel Combo Toezicht en Handhaving	33			0	33	V Ja
Straatparkeren nieuwe modems	100	0		0	100	V Nee
Aanschaf casemanagementsysteem	62	15	48	63	1	N Ja
Totaal Lasten	195	15	48	63	132	V
Totaal Veiligheid	195	15	48	63	132	V
Lasten						
Openbare verlichting 2024	78	50	27	77	1	V Ja
Openbare verlichting 2025	59	0	7	7	52	V Nee
Verduurzamen openbare verlichting 2024	522	74	443	517	5	V Ja
Verduurzamen openbare verlichting 2025	522	0	518	518	4	V Ja
Fietsparkeren binnenstad 2019	200	48		48	152	V Nee
Vervangen brug Haagje	140	51	89	140	0	Ja
Voorzieningengebouw Kriekenmarkt	437	437	24	461	24	N Ja
Havendienst verduurzaming	54	3	49	52	2	V Ja
Havens geleidewerken 2019	136	107		107	29	V Nee
Herinrichting Banneweg 2019	2.390	892	310	1.202	1.188	V Nee
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100	21		21	79	V Nee
Mobiliteit 2020	354	100	213	313	41	V Nee
Mobiliteit 2024	4.877	0		0	4.877	V Nee
Herinrichting Haarsekades	2.676	1.534	1.055	2.589	87	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	12.637	860	1.195	2.055	10.582	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 grondverwerving	180	0		0	180	V Nee
Fietsknelpunten 2024	71	71	42	113	42	N Ja
Riviercruisevaarsteiger	550	88	44	132	418	V Nee
Stroompunten elektrische veerboten	448	418	23	441	7	V Ja
Vervanging wegen 2025	1.847	0	789	789	1.058	V Nee
Nieuwe Lingebrug	21.340	53	87	140	21.200	V Nee
Herinrichting Arkelsedijk	2.684	15	32	47	2.637	V Nee
Hitachi 2023	35	0		0	35	V Nee
VW transporter 2023	65	0	64	64	1	V Ja
Herinrichting schoolomgeving Hiemstralaan	475	0		0	475	V Nee

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Vervangen brug Dreesstraat	113	0	13	13	100	V Nee
Vervangen brug Den Uylstraat	149	0	26	26	123	V Nee
Straatmeubilair 2025	95	0	95	95	0	Ja
Verkeersborden 2025	43	0	34	34	9	V Ja
Top tien fietsknelpunten 2025	279	0	293	293	14	N Ja
Top tien fietsknelpunten 2026	0	0	43	43	43	N Nee
Reconstructie fietspaden	708	0	627	627	81	V Nee
Openbare ruimte tbv I_lab	450	0	394	394	56	V Nee
Openbare ruimte infra gymzaal T Gilde	560	0		0	560	V Nee
Parkeermanagementsysteem parkeergarages	250	0		0	250	V Nee
Totaal lasten	55.524	4.822	6.536	11.358	44.166	V
Baten						
Herinrichting Haarsekades	228	131	90	221	7	N Nee
Herinrichting Banneweg 2019	553	0		0	553	N Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	687	0		0	687	N Nee
Stroompunten elektrische veerboten	197	197		197	0	Ja
Vervanging wegen 2025	126	0		0	126	N Nee
Nieuwe Lingbrug	4.720	17	30	47	4.673	N Nee
Herinrichting Arkelsedijk	1.507	5	11	16	1.491	N Nee
Totaal baten	8.018	350	131	481	7.537	N
Totaal Verkeer en vervoer	47.506	4.472	6.405	10.877	36.629	V
Lasten						
Het verhaal vd vesting	87	53	23	76	11	V Ja
Entrees museum	109		2	2	107	V Nee
Totaal Lasten	196	53	25	78	118	V
Baten						
Het verhaal vd vesting	15	12	3	15	0	Ja
Totaal baten	15	12	3	15	-	
Totaal Economie	181	41	22	63	118	V
Lasten						
Ihp vo huisvesting J.P. Waaleschool	1.675	47	667	714	961	V Nee
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	1.684	1.614	21	1.635	49	V Ja
Verbouwing V Robbeweg 27	3.341	0	270	270	3.071	V Nee
Gildenplein, verduurzaming	1.397	17	565	582	815	V Nee
Renovatie gymzaal J van Egmond	555	551	20	571	16	N Ja
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	6.880	18	521	539	6.341	V Nee
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV	18.610	17.703	892	18.595	15	V Ja
Gymzaal het Gilde	5.880	0	2	2	5.878	V Nee

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576	2.203	277	2480	96	V Nee
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	125	0	31	31	94	V Nee
IHP jaarschijf 2026	-83	0		0	83	N Nee
Legionella Schuttersplein	175	0	75	75	100	V Nee
Schuttersplein, verduurzaming	428	9	206	215	213	V Nee
Totaal lasten	43.243	22.162	3.547	25.709	17.534	V
Baten						
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	114	114		114	0	Ja
Renovatie gymzaal J van Egmond	0	0	15	15	15	V Ja
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	1.900	1.435	380	1.815	85	N Nee
Totaal baten	2.014	1.549	395	1.944	70	N
Totaal Onderwijs	41.229	20.613	3.152	23.765	17.464	V
Lasten						
Vestingplan 2020 bastion VIII	250	20	71	91	159	V Nee
Ravelijn Oostgracht	50	0	50	50	0	Ja
Meekoppelkans Ravelijn	311	264	55	319	8	N Ja
Meekoppelkans Woelsewaard parkeren	68	0	68	68	0	Ja
Meekoppelkans Woelsewaard struinpad	36	0	36	36	0	Ja
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	220	0		0	220	V Nee
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	284	59	75	134	150	V Nee
Verduurzaming oude Stadhuis		2		2	2	N Nee
Speelruimteplan 2023	101	101		101	0	Ja
Speelruimteplan 2024	205	53	154	207	2	N Ja
Speelruimteplan 2025	193	0	2	2	191	V Nee
Speelveld Hoog Dalem	270	247	21	268	2	V Ja
Speelveld speeltuinvereniging	40	0	39	39	1	V Nee
Cruyff Court campus I_lab	347	0	303	303	44	V Nee
Faciliteren cultuur in museum	150	9	141	150	0	Ja
Cultuurhuis 2019	6.788	243	201	444	6.344	V Nee
Cultuurhuis inrichting 2019	1.441	0	35	35	1.406	V Nee
Keerwanden Den Uylstraat	2.907	80	86	166	2.741	V Nee
Kade Stationsweg	389	33	82	115	274	V Nee
Kades						
Mollenburgseweg/Valkeniersweg	392	21	370	391	1	V Ja
Vervangen kade Stationsweg	2.479	0	10	10	2.469	V Nee
VW transporter 17 2025	65	0		0	65	V Nee
Aanhanger buitendienst 2025	40	0		0	40	V Nee
Ford transit buitendienst 2025	52	0	49	49	3	V Ja
John Deere motormaaier 2024	68	0		0	68	V Nee
Ontstopper 2023	59	0		0	59	V Nee

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Skatepark Gijs van Andelpark	190	0	1	1	189	V Nee
Oostblik verduurzaming	130	0		0	130	V Nee
Nieuwbouw zwembad	5.652	178	1.335	1.513	4.139	V Nee
Totaal lasten	23.177	1.310	3.184	4.494	18.683	V
Baten						
Vestingplan 2020 bastion VIII	100	0	13	13	87	N Nee
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	50	0		0	50	N Nee
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	144	31	40	71	73	N Nee
Speelveld Hoog Dalem	50	10	40	50	0	Ja
Skatepark Gijs van Andelpark	40	0		0	40	N Nee
Cruyff Court campus I_lab	75	0	44	44	31	N Nee
Speelruimteplan 2023	0	2		2	2	V Ja
Totaal baten	459	43	137	180	279	N
Totaal Sport, Cultuur en Recreatie	22.718	1.267	3.047	4.314	18.404	V
Lasten						
Uitbreiding en verbouwing Elzenhof	50	0	0	0	50	V Nee
Totaal lasten	50	0	0	0	50	V
Totaal Sociaal Domein	50	0	0	0	50	V
Lasten						
GRP 2022	1.075	744	336	1.080	5	N Ja
GRP 2023	1.000	32	967	999	1	V Ja
GRP 2024	1.000	0		0	1.000	V Nee
GRP 2025	1.045	0	306	306	739	V Nee
VW transporter 46 tb riool 2025	65	0		0	65	V Nee
Grafdeelfmachine Boki 2022	117	0		0	117	V Nee
John Deere begraafplaats 2025	61	0		0	61	V Nee
Vervanging kade Paardewater 21	385	381	5	386	1	N Ja
Beschoeiing de Wetering Dalem	243	33	142	175	68	V Nee
Beschoeiing 2025	109	0	19	19	90	V Nee
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	280	0	2	2	278	V Nee
Beschoeiing Vestdijkplein en Du Perronplein	270	0		0	270	V Nee
Vervangen beschoeiing Andel Spruijttlaan	389	0	1	1	388	V Nee
Totaal lasten	6.039	1.190	1.778	2.968	3.071	V
Baten						
GRP 2022	1.075	744	336	1.080	5	V Ja
GRP 2023	1.000	32	967	999	1	N Ja
GRP 2024	1.000	0		0	1.000	N Nee
GRP 2025	1.045	0	306	306	739	N Nee
Totaal baten	4.120	776	1.609	2.385	1.735	N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2024	Realisatie 2025	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Totaal Duurzaamheid	1.919	414	169	583	1.336	V
Lasten						
Aankoop grond Wolpherensedijk	35	0		0	35	V Nee
Groote Haar windmolens, bouwrijp maken	60	0	0	0	60	V Nee
Totaal lasten	95	0	0	0	95	V
Baten						
Groote Haar windmolens, bouwrijp maken	60	0	0	0	60	N Nee
Totaal baten	60	0	0	0	60	N
Totaal VROSV	35	0	0	0	35	V
Lasten						
Hard en software 2024	396	290	107	397	1	N Ja
Hard en software 2025	397		225	225	172	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2021	121	36	86	122	1	N Ja
Vervangingsplan inventaris 2022	112	0	110	110	2	V Ja
Vervangingsplan inventaris 2023	179	0	49	49	130	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2024	34	0	0	0	34	V Nee
Vervangingsplan inventaris 2025	150			0	150	V Nee
Warmtenet stadhuis	1.672	243	1.389	1.632	40	V Nee
Totaal lasten	3.061	569	1.966	2.535	526	V
Baten						
Warmtenet stadhuis	481	0	587	587	106	V Nee
Totaal baten	481	0	587	587	106	V
Totaal Overhead, VPB en Onvoorzien	2.580	569	1.379	1.948	632	V
TOTAAL INVESTERINGEN	116.413	27.391	14.222	41.613	74.800	V

Investerings Toelichting
Programma 2

Straatparkeren nieuwe modems Deze investering is nog niet gedaan omdat in overleg met de leverancier onderzocht wordt of een goedkoper alternatief mogelijk is.

Programma 3

Verduurzamen openbare verlichting 2024 Begin 2025 zijn de doorgeschoven werkzaamheden uit 2024 uitgevoerd. Dit budget wordt afgesloten.

Verduurzamen openbare verlichting 2025 In 2025 zijn de werkzaamheden volgens planning uitgevoerd. Dit budget wordt afgesloten.

Fietsparkeren binnenstad 2019 In 2025 is hier weinig voortgang geboekt mede als gevolg van een capaciteitstekort. De behoefte blijft echter aanwezig. In 2026 zal dit project verder worden opgepakt.

Banneweg De herinrichting van de Banneweg is aanbesteed en de werkzaamheden zijn gestart. De planning is dat eind 2026/begin 2027 dit project is gerealiseerd.

Mobiliteit 2024 Dit betreft een investering die betrekking heeft op de Mobiliteitsvisie.

Herinrichting Haarsekades De herinrichting van de Haarsekades is bijna afgerond op een paar restpunten na. Deze worden uitgevoerd in 2026.

Investerings	Toelichting
Riviercruisevaarsteiger	De geplande aanbesteding voor 2025 is niet gerealiseerd. De aanbesteding zal nu in 2026 plaatsvinden, met uitvoering in 2026/2027.
Vervanging wegen 2025	Het project reconstructie Griendweg, Dalemse Zeiving en Laag Dalemseweg is in 2025 aanbesteed en gestart. De uitvoering loopt door tot het einde van het tweede kwartaal van 2026. Voor de vervangingsopgave van de wegen in 2025 is subsidie ontvangen. De werkzaamheden waarop deze subsidie betrekking heeft, zijn verschoven naar het tweede kwartaal van 2026. Hierdoor schuift de bijbehorende subsidie eveneens door naar 2026.
Nieuwe Lingebrug	In 2026 zal de aanbesteding starten voor een bouwpartner. De start van de civiele werkzaamheden wordt in 2027/2028 verwacht.
Herinrichting Arkelsedijk	Deze investering houdt verband met de Nieuwe Lingebrug.
Herinrichting schoolomgeving Hiemstralaan	Voor het bouwrijp maken van de grond na sloop en de herinrichting van de openbare ruimte, zoals de keerlus en een kiss and ride zone, voor de unilocatie voor sbo Beatrix de Burcht en De Regenboog op de locatie Retranchement, is een investeringsbudget van € 475.000 beschikbaar gesteld. De ontwerpfase voor dit project is gestart en het streven is een oplevering en ingebruikname in het schooljaar 2027/2028.
Vervangen brug Dreesstraat	De voorbereiding van dit project is in 2025 gestart. Naar verwachting vindt de aanbesteding in 2026 plaats, gevolgd door de uitvoering in 2026/2027.
Vervangen brug Den Uylstraat	De voorbereiding van dit project is in 2025 gestart. Naar verwachting vindt de aanbesteding in 2026 plaats, gevolgd door de uitvoering in 2026/2027.
Reconstructie fietspaden	De projecten zijn in 2025 aanbesteed en in uitvoering gegaan. De uitvoering van het werk aan het fietspad langs het Merwedekanaal loopt door tot medio Q1 2026.
Openbare ruimte infra gymzaal T Gilde	Tegelijk met het beschikbaar stellen van middelen voor een sportaccommodatie op de scholencampus Gorinchem Noord, heeft de raad budget beschikbaar gesteld voor de infrastructuur en buiteninrichting van de campus. De ontwerpfase voor de sportaccommodatie is gestart. In 2026 vindt het ontwerp en de aanbesteding plaats. De uitvoering staat gepland in 2027 en daarna zal de openbare ruimte aangepakt worden.
Parkeermanagement-systeem parkeergarages	In overleg met de leverancier is gestart met een onderzoek naar een goedkoper alternatief om de huidige apparatuur te kunnen blijven gebruiken. Dit heeft de vervanging van dit systeem vertraagd
Programma 4	
Entrees museum	De werkzaamheden aan de entrees van het Gorcums Museum lopen door in 2026 en worden naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 afgerond.
Programma 5	
Ihp vo huisvesting J.P. Waaleschool	De renovatie van de onderwijslocatie Herman de Ruijterstraat 30 is in 2025 afgerond en is als dislocatie door de JP Waaleschool in gebruik genomen. De renovatie is binnen het beschikbaar gestelde budget tot stand gekomen.
Yulius renovatie Dr. Hiemstralaan 24-24a	De verbouwing van de locatie aan de Hiemstralaan 24/24a is in 2025 binnen het beschikbaar gestelde budget afgerond en in gebruik genomen door de leerlingen van Beatrix de Burcht.
Verbouwing Vr. Robbeweg 27	Op dit moment wordt de verbouwing van de Vries Robbéweg ten behoeve van o.a. de ISK uitgevoerd. De oplevering en ingebruikname staat voor de aanvang het schooljaar 2026/2027 gepland.
Gildenplein, verduurzaming	De zonnepanelen en het dak zijn gerealiseerd. De overige verduurzamingswerkzaamheden zijn afhankelijk van HVC en de aansluiting op het warmtenet. De afronding van dit project staat gepland voor 2027.
Ihp 2017 uitbreiding Retranchement	De ontwerpfase is gestart. De stichting LOGOS is bouwheer en gaat over de planning en uitvoering. Het streven is een oplevering en ingebruikname in het schooljaar 2027/2028.
Vervangende nieuwbouw Gilde CVO-AV	De vervangende nieuwbouw voor het Gilde Vakcollege Techniek is vanaf 1 januari 2025 in gebruik genomen. Het nieuwe schoolgebouw is energieneutraal en in februari 2025 officieel geopend door Koning Willem-Alexander.
Gymzaal het Gilde	Dit betreft de sportzaal het Gilde en overige gebruikers van de campus. De ontwerpfase is gestart. In 2026 vindt het ontwerp en de aanbesteding plaats. De uitvoering staat gepland in 2027.
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	Het i_lab is in 2025 feestelijk geopend en in gebruik genomen. In 2026 dient nog een aantal afrondende werkzaamheden plaats te vinden, waaronder de vervanging van het dak. Het

Investerings	Toelichting
	beschikbaar gestelde budget is leidend. De (nog te) ontvangen bijdragen uit de regiodeal zijn hierop gebaseerd.
Inrichting Hoefslag 6 tbv I_lab	Ook voor de inrichting van het i_lab dient in 2026 nog een aantal aanschaffingen plaats te vinden. Dit gebeurt binnen de beschikbaar gestelde budgetten.
IHP jaarschijf 2026	frondende werkzaamheden plaats te vinden, waaronder de vervanging van het dak. Het 3 Jaarstukken 2025 Investerings Toelichting beschikbaar gestelde budget is leidend. De (nog te) ontvangen bijdragen uit de regiodeal zijn hierop gebaseerd. De realisatie van een Cruyff Court campusgebied op de locatie tegenover het i_lab Hoefslag 6 wordt gedekt uit het investeringsbudget voor de Jaarschijf onderwijshuisvesting 2026. Hiervan resteert in 2026 nog € 978.000. Het veld is in 2025 opgeleverd en met veel succes in gebruik genomen.
Legionella Schuttersplein	De werkzaamheden zijn grotendeels uitgevoerd. Begin 2026 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd.
Schuttersplein, verduurzaming	De zonnepanelen zijn gerealiseerd. In 2026 worden nog aanvullende werkzaamheden uitgevoerd om volledig gasloos te zijn. De afronding en oplevering staan gepland in 2027.
Programma 6	
Vestingplan 2020 bastion VIII	Voor de uitvoering van Vestingplan Bastion VIII is subsidie aangevraagd. Indien de subsidie wordt toegekend, kan in 2026 worden gestart met de uitvoering.
Openbare ruimte Gorcumse martelaren	De complexiteit van deze investering is groter in verband met de inrichting en eigendomsverhoudingen in de openbare ruimte. In 2026 wordt dit project vervolgd.
Kwaliteitsimpuls recreatiegebied Buiten de Waterpoort	Nadat het oorspronkelijke plan te duur bleek, is een alternatief plan opgesteld, waarbij de provinciale subsidie overeind is gebleven. Het project wordt in 2026 afgerond, waarna de buitenspeelplaats medio 2026 in gebruik kan worden genomen.
Speelruimteplan 2025	De middelen voor het Speelruimteplan 2025 zijn besteed aan speelvoorzieningen in de Gildewijk, waarbij via participatie met inwoners is gekeken naar de wensen en behoeften uit de wijk.
Cultuurhuis 2019	In de raadsvergadering van november 2025 heeft de raad ingestemd met de verdere uitwerking van de plannen voor de verbouwing en exploitatie van het Cultuurhuis. Eind 2026 krijgt de gemeenteraad de uitgewerkte plannen ter besluitvorming. De oplevering staat gepland voor 2028.
Cultuurhuis inrichting 2019	Naast het investeringsbudget voor de renovatie van het pand aan de Haarstraat 64 heeft de gemeenteraad middelen beschikbaar gesteld voor de inrichting van het Cultuurhuis. Voor de inrichting van het Cultuurhuis geldt ook dat deze uiterlijk 2028 wordt gerealiseerd.
Keerwanden Den Uylstraat	De uitvoering start in het vierde kwartaal van 2026. De werkzaamheden lopen door in 2027 en worden naar verwachting in 2027 afgerond.
Kade Stationsweg	De aanbesteding vindt plaats in 2026, waarna de uitvoering in 2027 plaatsvindt.
Vervangen kade Stationsweg	De aanbesteding vindt plaats in 2026, waarna de uitvoering in 2027 plaatsvindt.
Skatepark Gijs van Andelpark	De voorbereidingen voor de aanbesteding voor het vernieuwde skatepark zijn eind 2025 gestart. In 2026 vindt de realisatie en oplevering plaats.
Oostblik verduurzaming	De uitvoering stond gepland voor 2025. Door capaciteitsproblemen is dit in 2025 nog niet opgepakt. Het verduurzamen zal naar verwachting plaatsvinden in 2026/2027.
Nieuw Zwembad	De eerste paal van het zwembad is in 2026 geslagen. De verwachting is dat in het najaar 2027 het zwembad wordt geopend.
Programma 8	
GRP 2022-2025	Er is een achterstand ontstaan in de uitvoering van het GRP 2021-2025. Het vervangingsbudget voor 2022 en 2023 kan als gereed worden gemeld. De resterende budgetten voor 2024 en 2025 blijven beschikbaar.
Grafdelfmachine Boki 2022	Op basis van de technische staat van de Boki grafdelfmachine is deze in 2025 niet vervangen. Vervanging wordt betrokken bij de actualisatie van het vervangingsplan Tractie in het kader van de PPN 2027.
Beschoeiing begraafplaats Lingewijk	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.

Investerings	Toelichting
Beschoeiing Vestdijkplein en Du Perronplein	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.
Vervangen beschoeiing Andel Spruijtlaan	De aanbesteding vindt plaats in 2026. De uitvoering staat gepland in het vierde kwartaal van 2026.
Programma Overhad	
Hard en Software 2025	Op dit moment vindt de transitie van het interne vaste telefoonnetwerk naar mobiele telefonie. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar een efficiënte, doelmatige en toekomstbestendige wijze van ICT-beheer en -beleid, waaronder keuzes over eigendom, lease- of SAAS-constructies. Het investeringsbudget Hard- en software 2025 is in 2026 benodigd voor de telefoontransitie en maakt verder deel uit van het dekkingsverhaal voor het nieuwe ICT-beleid.
Vervangingsplan inventaris	Met het oog op de aansluiting van het stadhuis op het warmtenet zijn verschillende vervangingen, waaronder de vloerbedekking, tijdelijk on hold gezet. Deze werkzaamheden worden vanaf 2026 opgepakt. Momenteel wordt het vervangingsplan Inventaris geactualiseerd. De niet besteedde middelen maken hier deel van uit.
Warmtenet stadhuis	Dit betreft de aansluiting van het Stadhuis op het warmtenet. In 2025 is de aansluiting gerealiseerd. In 2026 worden de werkzaamheden afgerond.

6.4 Vastgesteld beleid

Als gemeente werken we de plannen en ambities. Zodra deze plannen zijn vastgesteld door de raad, spreken we van vastgesteld beleid. In de beleidskaders leest u wat de doelen voor Gorinchem zijn.

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	
Inwoners aan zet	2016
Informatiebeleid	2017
Verordening op het burgerinitiatief	2020
Participatiebeleid Gorcums samenspel 2022–2026	2021
Programma 2 Veiligheid	
Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)	2019
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	2023
Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023–2026	2023
Programma 3 Verkeer en Vervoer	
Parkeerverordening Gemeente Gorinchem	2019
Mobiliteitsvisie Gorinchem 2040	2020
Uitvoeringsagenda Mobiliteitsplan 2020–2023	2020
Omgevingsvisie Gorinchem 2050 "Stad in Balans"	2023
Beleids- en beheerplan Wegen Gorinchem 2025–2029	2024
Programma 4 Economie	
Strategie citymarketing	2017
Kernwinkelgebied en verkleuringsgebieden binnenstad	2021
Verordening winkeltijden gemeente Gorinchem 2021	2021

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Economische visie	2021
Verordening BI-zone binnenstad Gorinchem 2023–2027	2022
Programma 5 Onderwijs	
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	2015
Beleidsnota Brede Scholen	2019
IHP 1e fase RBIC Gilde en i_lab	2020
Gelijke kansen beleid Gorinchem	2020
Versneld uitvoeringsprogramma IHP	2021
Verordening bekostiging leerlingenvervoer	2022
Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2023–2038	2023
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie	
Vestingplan	2017
Speelruimteplan Een leven lang plezier 2018–2027	2018
Cultuurvisie Ambities Cultuur 2019–2023	2019
Tarievennota binnen- en buitensport	2019
Beleidsregel aanleg buitensportvelden	2020
Beleid Openbare ruimte Buitengewoon Groen 2021–2025	2020
De Kracht van Sport 2022–2025	2022
Archeologiebeleid	2023
Subsidieverordening	2025
Programma 7 Sociaal Domein	
Beleidskader Beschermd wonen en opvang 2015–2018	2014
Ontmoetingsplek van de Toekomst	2022
Hervormingsagenda Jeugd Lokale keuzes en prioritering 2024 en 2025 gemeente Gorinchem	2024
Integrale Samenlevingsvisie 2025–2030	2025
Programma 8 Duurzaamheid	
Beleidsplan Duurzaamheid	2017
Programma Riolering en stedelijk water 2026–2030	2025
Afval- en Grondstoffenbeleid	2021
RES 1.0	2021
Transitievisie Warmte	2021
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	
Welstandsnota gemeente Gorinchem	2018
Woon- en Transformatievise	2019
VTH-beleid 2019–2022	2019
Nota Grondbeleid 2020–2023	2020
Nota Vastgoedbeleid 2026–2032	2025
Programma Algemene dekkingsmiddelen	

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Notitie schuldpositie	2017
Treasurystatuut	2020
Treasurybeleid	2023
Financiële verordening	2025
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	
Reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen	2023
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	
Meerjarenonderhoudsplannen gemeentelijke kapitaalgoederen	2021

Jaarstukken 2025

Afkortingenlijst

7 Afkortingenlijst

A

- **AD:** Algemene dekkingsmiddelen
- **AOW:** Algemene Ouderdomswet
- **AP:** Autoriteit Persoonsgegevens
- **APV:** Algemene Plaatselijke Verordening
- **AV:** Ablasserwaard–Vijfheerenlanden
- **AVA:** Algemene Vergadering van Aandeelhouders
- **AVG:** Algemene Verordening Gegevensbescherming

B

- **BAG:** Basisregistratie Adressen en Gebouwen
- **BBV:** Besluit Begroting en Verantwoording
- **Bbz:** Besluit bijstandverlening zelfstandigen
- **BGT:** Basisregistratie Grootchalige Topografie
- **BI-zone:** Bedrijfsinvesteringszone
- **BIE:** Bouwgronden In Exploitatie
- **BIO:** Baseline Informatiebeveiliging Overheid
- **BIZ:** Bedrijfsinvesteringszone
- **BNG:** Bank Nederlandse Gemeenten
- **BOA:** Buitengewoon Opsporingsambtenaar
- **BRO:** Basisregistratie ondergrond
- **BRP:** Basisregistratie Personen
- **BSM:** Binnenstadsmanagement
- **BSR:** Belastingamenwerking Rivierenland
- **BTW:** Belasting over Toegevoegde Waarde
- **BUIG:** Bundel Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
- **BV:** Besloten Vennootschap
- **BW:** Beschermd Wonen
- **BW en O:** Beschermd Wonen en Opvang
- **B&A:** Beraad en Advies
- **B&W:** Burgemeester en Wethouders

C

- **CAK:** Centraal Administratie Kantoor
- **CAO:** collectieve arbeidsovereenkomst
- **CB:** Collegebesluit
- **CBS:** Centraal Bureau voor de Statistiek
- **COELO:** Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid
- **CV:** Commanditaire Vennootschap
- **CVO-AV:** Christelijk Voortgezet Onderwijs voor de regio Ablasserwaard–Vijfheerenlanden

D

- **DAEB:** Diensten van Algemeen Economisch Belang
- **DB:** Dagelijks bestuur
- **DG&J:** Dienst Gezondheid en Jeugd
- **DigiD:** Digitale Identiteit
- **DVO:** Dienstverleningsovereenkomst

E

- **EMU:** Europese Economische en Monetaire Unie
- **ENSIA:** Eenduidige Normatiek Single Information Audit
- **EOG:** Economische Ontwikkeling Gorinchem
- **ESF:** Europees Sociaal Fonds
- **EW:** Eindwaarde

F

- **Fido:** Financiering decentrale overheden

G

- **GALA:** Gezond en Actief Leven Akkoord
- **GBA:** Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
- **GCM:** Gorinchem Citymarketing
- **GDD:** Gorinchem Duurzaam Digitaal
- **Gevudo:** Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken
- **GGD:** Gemeentelijke Gezondheidsdienst
- **GHOR:** Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
- **GJS:** Gorkumse Jonge Spartanen
- **GKV:** Gorinchemse Korfbal Vereniging
- **GR:** Gemeenschappelijke Regeling
- **GRP:** Gemeentelijk Rioleringsplan

H

- **Hbo:** Hoger beroepsonderwijs
- **HKG:** Huisvesting Kwetsbare Groepen
- **HRM:** Human resource management
- **HVC:** Huisvuil Verbranding Centrale

I

- **ICT:** Informatie, communicatie en technologie
- **IFFG:** Internationaal Film Festival Gorinchem
- **IHP:** Integrale Huisvestingsplan
- **ISK:** Internationale Schakelklas
- **IVP:** Intergraal Veiligheidsplan
- **IZA:** Integraal Zorgakkoord
- **I&A:** Informatisering en Automatisering
- **I&O:** Informatie en Ontmoeting

J

- **J&V:** Justitie en Veiligheid

K

- **KSK:** Kleine Schelluinse Kade

M

- **MBO:** Middelbaar beroepsonderwijs
- **ME:** Maatschappelijke Effecten
- **MJOP:** Meerjarenonderhoudsplan
- **MKB:** midden- en kleinbedrijf
- **MLL:** MerwedeLingelijn
- **MOP:** Meerjaren Onderhoudsplan
- **MPG:** Meerjaren Programma Grondbedrijf

N

- **NCSC:** Nationaal Cyber Security Centrum
- **NCW:** Netto Contante Waarde
- **NHW:** Nieuwe Hollandse Waterlinie
- **NNB:** Nog Niet Bekend
- **NPO:** Nationaal Programma Onderwijs
- **NV:** Naamloze Venootschap

O

- **OAB:** Onderwijs Achterstanden Beleid
- **OPP:** Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke sector
- **OV:** Openbaar Vervoer
- **OVL:** Openbare Verlichting
- **OVO:** Overhead, Venootschapsbelasting en Onvoorzien
- **OVO:** Openbaar verenigd onderwijs
- **OZB:** Onroerende zaak belasting
- **OZHZ:** Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

P

- **PGB:** Persoonsgebonden Budget
- **PI:** Prestatie Indicator
- **POC:** Percentage of Completion
- **PPN:** Perspectiefnota
- **PrO-vso:** Praktijkonderwijs-voortgezet speciaal onderwijs
- **PvE:** Programma van Eisen
- **P&C:** Planning en Control
- **P&O:** Personeel & Organisatie

R

- **RAV:** Regionale Ambulancevoorziening
- **RB:** Raadsbesluit
- **RBIC:** Regionale Beroepen en Innovatiecampus
- **ROM-S:** Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Schelluinen
- **RVU:** Regeling voor Vervroegde Uittreding
- **RWS:** Rijkswaterstaat
- **RZB:** Roerende zaak belasting

S

- **SaaS:** Software as a Service
- **SBo:** Speciaal basisonderwijs
- **SD:** Sociaal Domein
- **SGS:** Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties
- **SiSa:** Single information Single audit
- **SMART:** Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
- **SOJ:** Serviceorganisatie Jeugd
- **SPUK:** Specifieke Uitkering voor gemeenten
- **SUWI:** Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
- **SVN:** Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
- **SW:** Sociale Werkvoorziening
- **SZW:** Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T

- **Tozo:** Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
- **TV:** Taakveld
- **TVW:** Transitievisie Warmte

V

- **Vo:** Voortgezet onderwijs
- **VPB:** Vennootschapsbelasting
- **VR:** Veiligheidsrisico
- **VRZHZ:** Veiligheidsregio Zuid-Holland zuid
- **VROSV:** Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
- **VSV:** Vroegtijdig schoolverlaters
- **VTH:** Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
- **VV SVW:** Voetbalvereniging Steeds Voorwaarts Wilhelmina
- **VVE:** Voor- en Vroegschoolse Educatie
- **VvE:** Vereniging van Eigenaren
- **VWS:** Volksgezondheid, Welzijn en Sport

W

- **WBI:** Woningbouwimpuls
- **WEW:** Waarborgfonds Eigen Woningen
- **Wmo:** Wet maatschappelijke ondersteuning
- **WNT:** Wet Normering Topinkomens
- **Woo:** Wet open overheid

- **WOZ:** Wet onroerende zaak belasting
- **Wpg:** Wet politiegegevens
- **WSW:** Waarborgfonds Sociale Woningbouw
- **WW:** Werkloosheidswet

Z

- **ZHZ:** Zuid-Holland Zuid

Gemeente Gorinchem

Stadhuisplein 1

Postbus 108 / 4200 AC Gorinchem

Telefoon: 14 0183

gemeente@gorinchem.nl

gorinchem.nl